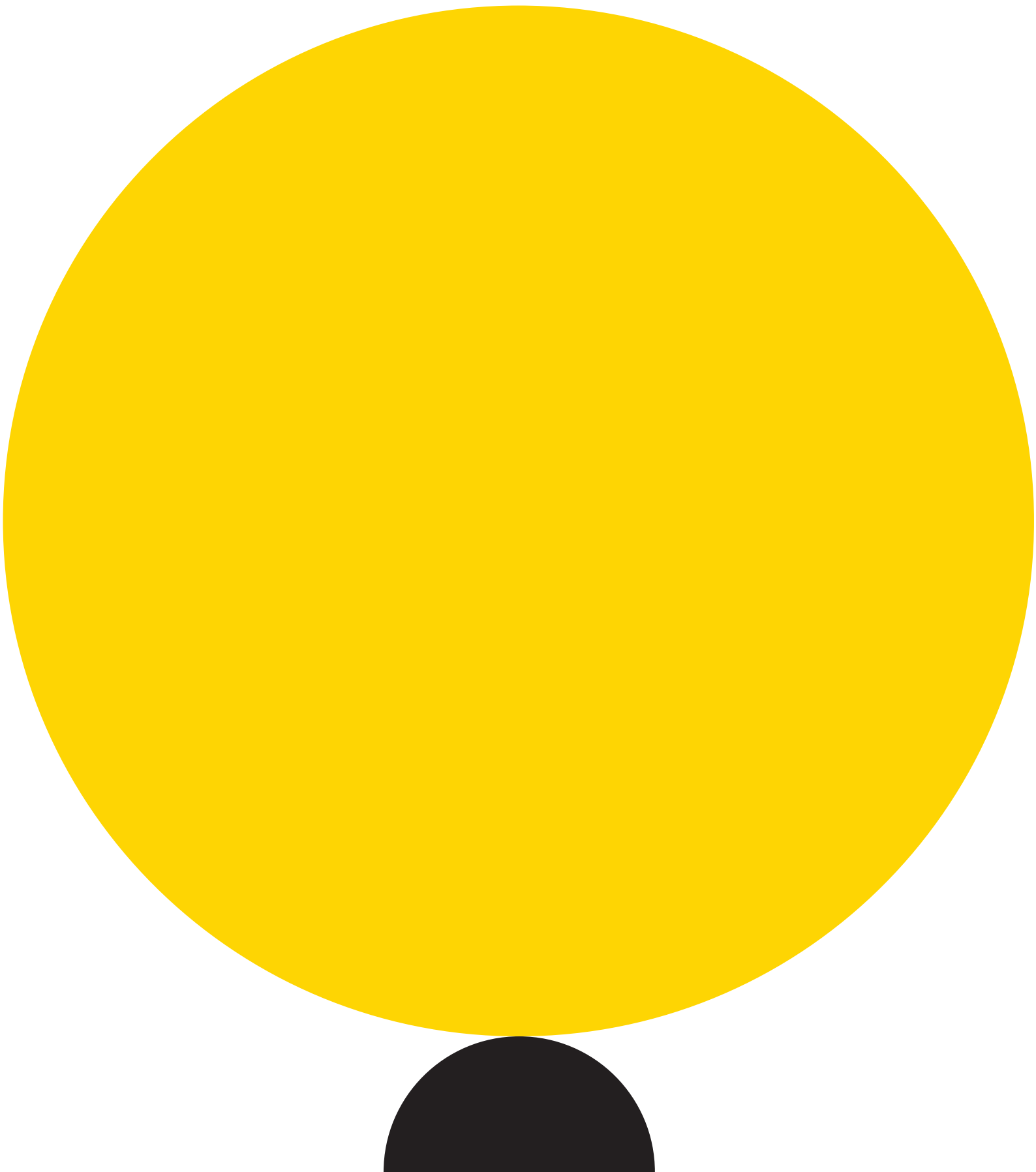

Dette er rapport for 2021

Innhold

3	Administrerende direktør
5	Hovedtall
6	Organisasjon og ledelse
7	Styret
8	Ledergruppen
10	Bærekraft og samfunnsansvar
23	Eierstyring og selskapsledelse
28	Investorinformasjon
34	Styrets beretning
46	Årsregnskap
	– Resultatregnskap
	– Balanse
	– Endring i egenkapital
	– Kontantstrømoppstilling
	– Noter
140	Alternative resultatmål (APM)
143	Vedlegg til Bærekraft og samfunnsansvar
148	Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5
151	Revisjonsberetning
155	Attestasjon bærekraftsrapport 2021

Året 2021

Vi leverer det beste resultatet i bankens historie. Det har vært et godt, krevende og givende år i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank.

I 2021 endret vi profilnavn til Den Gule Banken, Sandnes Sparebank og merkevaren gjør oss attraktiv for en geografisk større del av regionen. Vi jobber kontinuerlig med å styrke bankens merkevare og synlighet. Det er et strategisk viktig arbeid for å tiltrekke oss nye kunder, holde på eksisterende kunder, bygge intern stolthet og synliggjøre at vi er en viktig samfunnsaktør.

Det er bedring i den lokale økonomien og vi har lav arbeidsledighet. Vi forventer god vekst for Den Gule Banken fremover. Det går godt med de fleste kundene til banken, og svært få har betalingsutfordringer. Våre bedriftskunder melder om nye prosjekter og god aktivitet.

I 2021 startet banken på en ny strategiperiode med klare vekstambisjoner og lønnsomhetsmål, og banken er godt i rute. Stavangersatsningen og omstruktureringen av bedriftsavdelingen er godt i gang, og to eksempler på områder vi forventer betydelig vekst fremover. Vi oppbemanner Balansebank og ser frem til å ta ut mer potensiale også her.

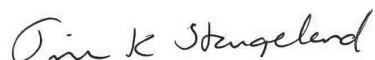
Vi opplever at vi er en attraktiv arbeidsplass som tiltrekker oss de riktige og dyktige folkene vi trenger. Medarbeidertilfredsheten er høy og vi opplever en god kultur der alle yter sitt beste for å nå målene vi setter oss.

Stadig flere kunder velger oss, og vi vet at personlig rådgivning, kjøpp og god kundeservice — og ikke minst kundeutbytte, er tryggere for at så mange vil over på det gule laget.

Det er med stolthet at vi for femte året på rad kan dele ut utbytte til våre kunder. Vi er kundeutbyttebanken! I mars betaler vi ut et kundeutbytte på 51,7 millioner kroner. En familie med fire millioner i lån og 50000 i innskudd, vil få utbetalt i underkant av 9000 kroner. Hvis denne familien har vært kunde de siste fem årene, har de fått utbetalt hele 43000 kroner fra banken i kundeutbytte.

Det gode årsresultatet gjør at vi er godt kapitalisert for å bidra til utviklingen i regionen, gi utbytte til eiere og kunder — og fortsatt være en sterk bidragsyter til lokalsamfunnet. I 2021 betalte Det Gule Gavefondet ut 14 millioner kroner i gaver til mange små og større prosjekter i regionen og 10 % av utdelingene gikk til grønne, bærekraftige formål. I 2022 økes potten til gavefondet med 20 %.

Vi er banken som gir kundene egen personlig rådgiver, som er tett på, nær og tilgjengelig og med super kundeservice. Vi er en bank for personkunder og små og mellomstore bedrifter som ønsker litt mer. Vi er stolte over at kundene våre blir stadig mer fornøyd. Det viser seg også i form av en god vekst i nye kunder. Dette, i tillegg til og god kompetanse og høyt engasjement blant ansatte, og god aktivitet i det lokale næringsliv, gjør oss optimistiske med tanke på fremtiden.

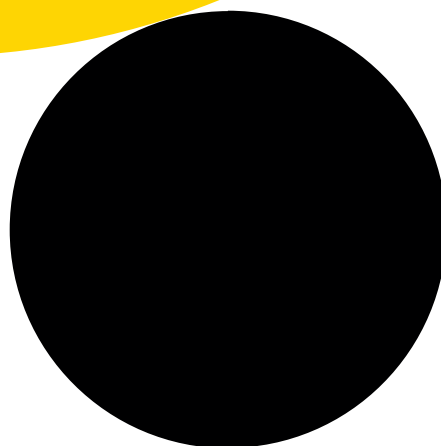
Trine Karin Stangeland
Adm. direktør

Konsern			Morbank	
Året 2021	Året 2020	Resultatsammendrag (beløp i tusen kroner)	Året 2021	Året 2020
456 095	469 582	Netto renteinntekter	352 671	394 187
154 286	135 027	Andre driftsinntekter	170 135	118 324
314 483	268 988	Andre driftskostnader	277 403	238 316
-32 340	24 689	Netto tap/nedskrivninger	-33 699	23 415
328 238	310 932	Resultat av drift før skatt	279 101	250 780
46 933	50 160	Skattekostnad	27 996	37 173
281 305	260 772	Resultat av drift etter skatt	251 106	213 608
45 223	-353	Andre inntekter og kostnader (etter skatt)	45 136	-706
326 528	260 419	Totalresultat	296 242	212 902
325 262	259 285	Majoritetsandel av resultatet		
1 266	1 134	Minoritetsandel av resultatet		
31.12.2021	31.12.2020	Utdrag fra balansen (beløp i millioner kroner)	31.12.2021	31.12.2020
29 373	29 235	Forvaltningskapital	20 711	21 086
29 304	28 697	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	20 899	20 889
25 392	24 000	Utlån til kunder	15 574	15 080
12 842	11 926	Innskudd fra kunder	12 847	11 931
2 798	3 879	Sertifikater og obligasjoner	2 240	3 406
142	326	Finansielle derivater	104	184
3 075	2 952	Egenkapital	2 775	2 680
31.12.2021	31.12.2020	Nøkkeltall¹	31.12.2021	31.12.2020
		Utvikling siste 12 måneder		
0,5 %	3,8 %	- Forvaltning	-1,8 %	1,9 %
5,5 %	4,9 %	- Utlån	2,9 %	0,7 %
7,7 %	0,8 %	- Innskudd	7,7 %	0,8 %
50,6 %	49,7 %	Innskuddsdekning	82,5 %	79,1 %
198,1 %	246,6 %	Likviditetsindikator (LCR)	196,2 %	251,2 %
		Lønnsomhet		
1,56 %	1,64 %	Rentenetto i % av gj.sn. forvaltningskapital	1,69 %	1,89 %
51,5 %	44,5 %	Kostnadsgrad	53,1 %	46,5 %
1,1 %	0,9 %	Totale kostnader i % av gj.sn. forvaltningskapital	1,3 %	1,1 %
11,3 %	10,8 %	Egenkapitalavkastning før skatt	10,6 %	9,5 %
9,7 %	9,0 %	Egenkapitalavkastning etter skatt	9,6 %	8,1 %
9,5 %	8,9 %	Egenkapitalavkastning etter skatt inkl. renter hybridkapital	9,4 %	7,9 %
		Soliditet²		
18,5 %	19,8 %	Kapitaldekningsprosent	20,4 %	21,9 %
17,2 %	18,5 %	Kjernekapitalprosent	18,9 %	20,3 %
16,6 %	17,8 %	Ren kjernekapitalprosent	18,1 %	19,5 %
16 689	15 982	Risikovektet kapital	12 894	12 722
		Personal		
138	132	Antall årsverk per avslutningsdato	116	111
		Egenkapitalbevis		
98,8	74,4	Børskurs	98,8	74,4
63,4 %	63,6 %	Egenkapitalbevisprosent	63,4 %	63,6 %
8,5	7,9	Fortjeneste per egenkapitalbevis	7,6	6,5
8,5	7,9	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	7,6	6,5
90,2	86,8	Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	81,1	78,5
1,10	0,86	Pris/Bokført egenkapital (P/B)	1,22	0,95

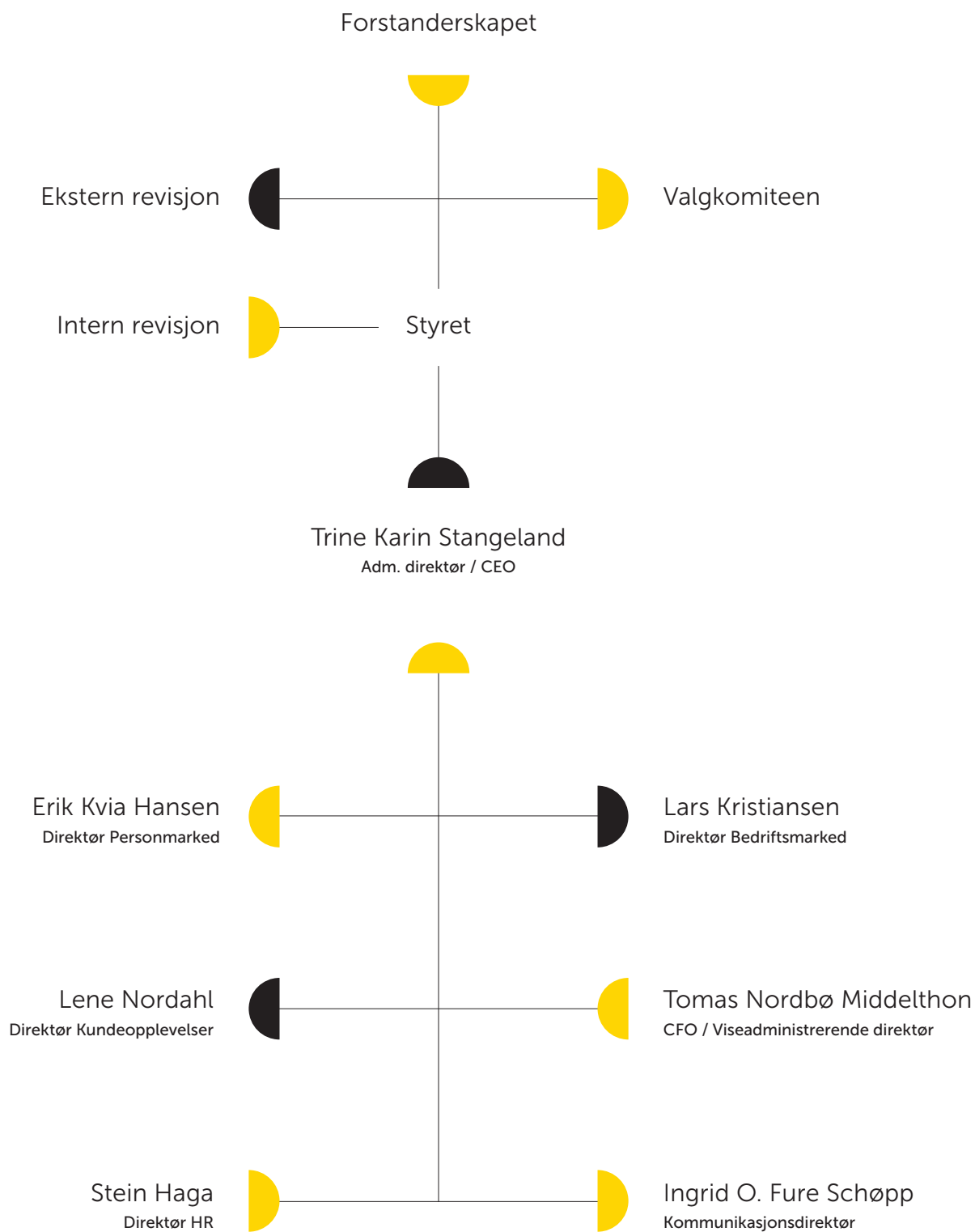
¹ Flere av bankens nøkkeltall er definert som alternative resultatmål (APM) og er definert i vedlegg.

² Soliditetsnøkkeltall (kapitaldekning) for konsern inkluderer innkonsolidert andel av kapital for eierforetak i samarbeidende gruppe.

Organisasjon, ledelse og styret

Organisasjon og ledelse

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

(8)

Harald Espedal (1)

Styreleder

Espedal er siviløkonom fra NHH og har høyere revisor- studium fra NHH. Han er styreformann for investeringselskapet Espedal & Co AS.

Espedal var tidligere administrerende direktør og investeringsdirektør i SKAGEN, og har også erfaring som investeringsdirektør i Vesta, europeisk aksjeforvalter i Skandia, finans- og analyse sjef i Sparebank 1 SR-Bank og leder for rådgivnings- og revisjonsfirmaet Arthur Andersen i Stavanger. Styrets leder siden 2015.

Espedal eier 886.861 egenkapitalbevis via sitt investeringselskap, Espedal & Co AS. I tillegg forvalter Espedal 680.000 egenkapitalbevis gjennom selskapet Salt Value AS.

Astrid Rebekka Norheim (2)

Styremedlem

Norheim har siden 2021 hatt stillingen som Konserndirektør Kunde og Marked i Lyse AS.

Hun har en Bachelor of Business Administration fra Handelshøyskolen BI, i tillegg til flere leder-utviklingsprogram, også fra BI. Hun har 21 års erfaring fra ulike roller i Sparebank 1 SR-bank, blant annet som Direktør Formuende Kunder og Landbruk, samt Direktør Sparing, Plassering og Pensjon. Medlem av styret siden 2020.

Norheim eier 5.986 SADG EK-bevis.

Frode Svaboe (3)

Nestleder

Swaboe er utdannet siviløkonom fra BI og har i tillegg høyere Revisorstudium fra NHH. Han er i dag partner/daglig leder i SVAL Rådgivning AS. Svaboe har tidligere erfaring bla.a. som revisor

i KPMG og som partner/daglig leder for KPMG SørVest. Medlem av styret i 2010.

Swaboe eier 10.200 egenkapitalbevis gjennom investeringselskapet FS Invest AS.

Sven Chr Ulvatne (4)

Styremedlem

Sven Chr Ulvatne er utdannet sivilingeniør fra NTNU og er i dag selvstendig næringsdrivende gjennom sitt selskap Ulvatne AS. Ulvatne har tidligere vært regionssjef for Backe Prosjekt AS og administrerende direktør i selskaper som Backe Entreprenør, Backe Bygg, NCC Construction, Sandnes Eiendom og AS Betong, i tillegg til ledende stillinger i Block Watne og Aadnøy Entreprenør. Han har en rekke styreverv i ulike selskaper, blant annet som styreleder i sitt eget investeringselskap. Ulvatne er også sentral med mange verv i bransjeforeninger som NHO, BNL, EBA og Standard Norge.

Han eier 2.293 egenkapitalbevis, og 9300 egenkapitalbevis via sitt investeringselskap Ulvatne AS.

Bjørg Tomlin (5)

Styremedlem

Tomlin er utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen i København (CBS). I tillegg har hun en Master i telekom fra Handelshøyskolen BI. I dag er hun ansatt som administrerende direktør i IT selskapet Upheads AS. Tidligere har hun vært Direktør for Bedriftsmarkedet i Altibox/ Lyse. Hun har også 15 års erfaring fra ulike lederstillinger i Telenor, hvor av 5 år som Regionsdirektør Sør/vest. Medlem av styret siden 2019.

Tomlin eier ingen egenkapitalbevis

Wenche Drønen Christenssen (6)

Styremedlem

Wenche Drønen Christenssen har en bachelor i bank/finans og en master i organisasjonspsykologi og ledelse fra BI. Hun er i dag grunder og daglig leder i Compute People AS i tillegg til flere styrelederverv i Compute - gruppen. Christenssen har toppledererfaring fra ulike selskaper hovedsakelig innenfor finans, forsikring og regnskap. Hun har de siste årene vært konserndirektør for marked og organisasjon i Fremtind Forsikring AS, CEO i SpareBank 1 Regnskapshuset AS og før det Konserndirektør Organisasjon og HR i SpareBank 1 SR-Bank. Medlem av styret siden 2021. *Christenssen eier 240 SADG EK-bevis.*

Ingunn Ruud (7)

Ansattes representant

Ruud har en bachelor i økonomi og administrasjon fra Universitetet i Stavanger. Hun har seks års erfaring som autorisert finansiell rådgiver fra Sparebanken 1 SR-bank. Ansatt i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank siden 2012 og jobber i dag som Teamleder Kreditt PM. Ingunn Ruud er hovedtillitsvalgt i banken, nestleder i Finansforbundet i Eika Gruppen og styremedlem i Finansforbundet Region Rogaland. Medlem av styret siden 2020.

Ruud eier 384 SADG EK-bevis.

Joakim De Haas (8)

Ansattes representant

Joakim De Haas har en Bachelor of Business Administration fra Handelshøyskolen BI. Han har vært ansatt i Den Gule Banken siden 2011 og jobber i dag som bedriftsrådgiver. Ansattes representant i styret siden våren 2021.

De Haas eier 1.693 SADG EK-bevis.

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

Trine Karin Stangeland (1)

Administrerende direktør

Stangeland har en bachelor i økonomi og et masterprogram i strategisk ledelse fra Handelshøyskolen BI. Hun har flere års ledererfaring fra Lyse konsernet fra 2005 til 2016, sist som administrerende direktør for Lyse Dialog. Hun har før det flere års ledererfaring innen økonomi og finans fra industrien. Stangeland er nestleder i konsernstyret i Eika Gruppen, styremedlem i Eika Banksamarbeid og styreleder i Kjell Haver Regnskapsservice. Hun har vært ansatt i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank siden februar 2017.

Stangeland eier 24.783 egenkapitalbevis.

Tomas Nordbø Middelthun (2)

CFO / Viseadministrerende direktør

Middelthun er utdannet siviløkonom, er autorisert finansanalytiker og har en MBA i finans fra Norges Handelshøyskole. Han kom til Den Gule Banken, Sandnes Sparebank etter sju år i SKAGEN Fondene, fem år som porteføljeforvalter og to år som risk manager. Før det jobbet han fire år som senior-konsulent innen finansielle tjenester i Statoil. Middelthun tiltrådte stillingen som finansdirektør i april 2017 og er administrerende direktørs stedfortreder. *Middelthun eier 28.773 egenkapitalbevis.*

Lars Kristiansen (3)

Direktør bedriftsmarked

Kristiansen har sin utdanning fra Høgskolen i Harstad, Handelshøgskolen BI og IMD i Sveits. Han kom til Den Gule Banken, Sandnes Sparebank etter 16 år som leder i Danske Bank- konsernet. De siste seks årene som regiondirektør på bedriftsmarkedet i SørVest, Norge og plassert for Danske Bank i Stavanger. Før det jobbet han fire år som regionleder i Storebrand, og har også hatt flere andre lederroller i næringslivet.

Kristiansen eier ingen egenkapitalbevis.

Erik Kvía Hansen (4)

Direktør personmarked

Kvía Hansen har utdanning innen markedsføring fra BI. Han har ti års erfaring fra privatmarked i Nordea i Rogaland, bla.a. som kunderådgiver, filialsjef og områdeansvarlig innen personmarked med hovedfokus på nysalg. Han har også sju års erfaring som prosjektleder innenfor CRM og produktutvikling i markedsavdelingen i GE Money Bank. *Kvía eier 3.591 egenkapitalbevis.*

Ingrid O. Fure Schøpp (5)

Kommunikasjonsdirektør

Schøpp er utdannet cand. mag. fra Hamar Lærerhøgskole og Universitetet i Stavanger. I banken har hun tidligere hatt stilling som markedsjef og informasjonssjef. Schøpp er bankens pressekontakt og i tillegg har hun ansvaret for bankens totale markedskommunikasjon og profilering. *Schøpp eier 10.261 egenkapitalbevis.*

Stein Haga (6)

HR-direktør

Haga er utdannet siviløkonom fra University of Oregon og har en Master of Management fra Handelshøyskolen BI. Han har erfaring som rådgiver for Personal og organisasjon i Sandnes kommune, HR-sjef i Marine Well Service og leder for EgroBlueGarden. Haga har vært HR-sjef i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank siden 2004. *Han eier 10.708 egenkapitalbevis.*

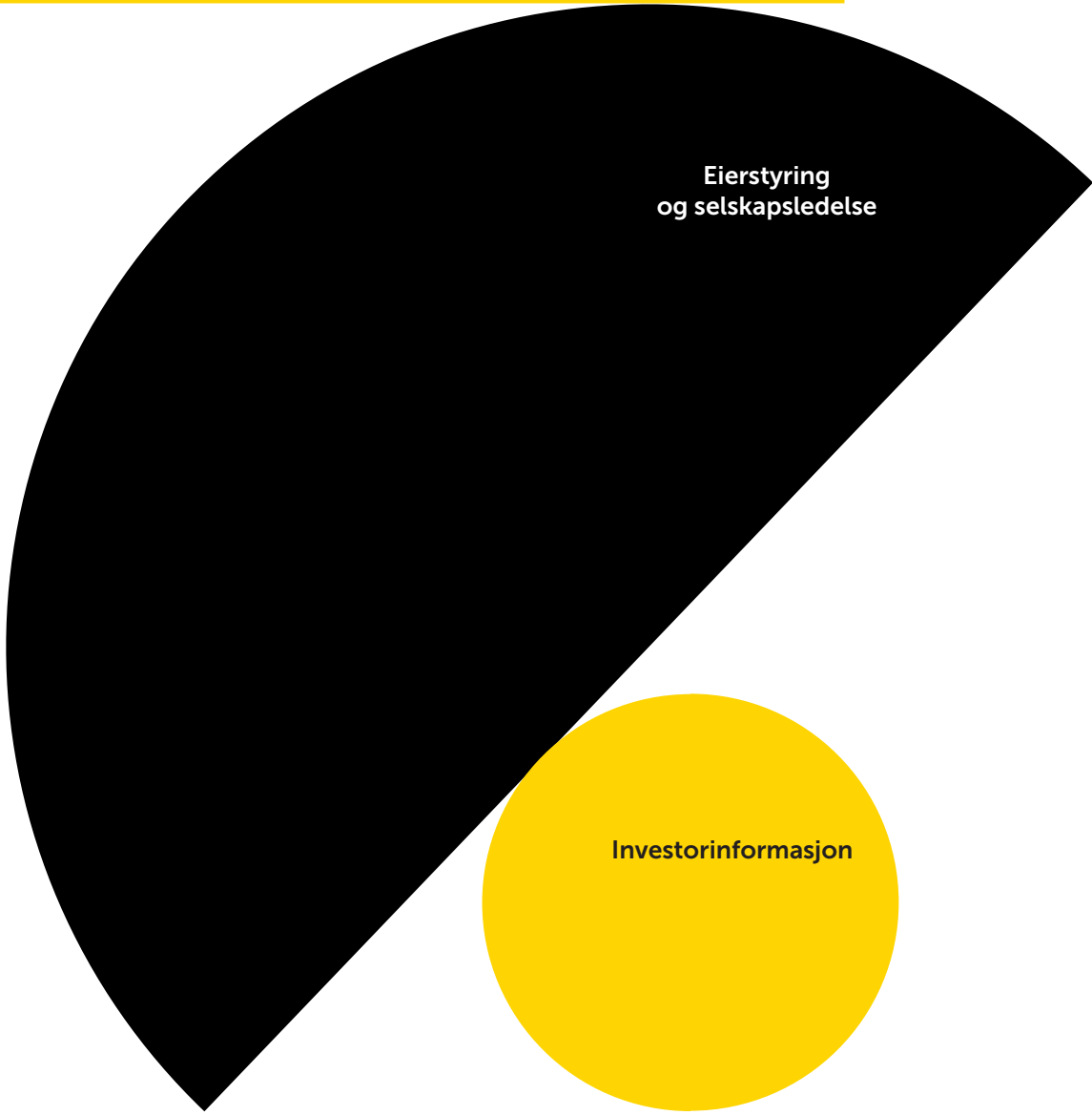
Lene Nordahl (7)

Direktør kundeopplevelser

Lene Nordahl har studert «økonomi og informatikk» ved Universitetet i Stavanger. Hun har 11 års erfaring fra ulike roller i GE Money Bank og seks års erfaring fra Lyse Dialog AS hvor hun hadde rollen som «strategisk leder kundeservice». *Nordahl eier 3.998 egenkapitalbevis.*

Samfunnsansvar

Eierstyring
og selskapsledelse

Investorinformasjon

Bærekraft og samfunnsansvar

Bankens retningslinjer og prinsipper for utøvelse av etikk og samfunnsansvar finnes i sin helhet på våre nettsider www.sandnes-sparebank/samfunnsansvar.no

Bærekraft og samfunnsansvar blir en stadig viktigere strategisk driver i næringslivet. Banken er av den oppfatning at selskaper som har integrert bærekraft i sin forretningsstrategi vil gjøre det bedre over tid enn sine konkurrenter. Kjernen i finansnæringens samfunnsansvar er å skape verdier og drive lønnsomt uten at dette skjer på bekostning av menneskene rundt oss, miljøet og i strid med grunnleggende etiske prinsipper.

Banken har gjennom sin finansieringsfunksjon muligheten til å påvirke våre kunder og andre selskaper til systematisk forbedring. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank skal være en bidragsyter og pådriver til bærekraftig verdiskaping i samfunnet gjennom å drive ansvarlig bankvirksomhet.

Ansvarlig forretningspraksis sikres gjennom å integrere bærekraft og samfunnsansvar i forretningsprosessene. Alle ansatte i banken oppdateres på **bankens retningslinjer** for samfunnsansvar og bærekraft årlig. Retningslinjene er ment å sikre at banken ikke medvirker til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade og øvrige uetiske handlinger, samt at vi bidrar til en omstilling til et mer bærekraftig samfunn. Bærekraft og samfunnsansvar er tatt inn i **sentrale retningslinjer** i banken, som bankens kredittpolicy, kapitalforvalters investeringspolicy og risikovurderingsprosesser.

For inneværende strategiperiode ble bærekraftsområdet løftet frem som en av seks hovedpilarer i bankens **virksomhets-**

strategi. I forbindelse med utarbeidelse av bankens bærekraftsstrategi, gjennomførte banken en omfattende kartlegging av hvilke prioriteringer ansatte ønsker at banken skal ha knyttet til bærekraft. Sammen med innspill fra andre interessenter har dette vært et viktig grunnlag for, gjennomføring og videreutvikling av bærekraftsinitiativ i tråd med bankens vesentlighetsvurdering og påvirkningsanalyse.

Bankens **strategiske mål** er «Vi forplikter oss til å bidra til en bedre og mer bærekraftig framtid for våre ansatte, våre kunder og våre omgivelser». Vesentlige temaer er identifisert og målsetninger satt for ulike områder av virksomheten vår, for å nå den overordnede målsetning. Nedenfor følger en oversikt over de vesentlige tema, tiltak gjennomført og prioriteringer videre gjennom strategiperioden.

Høsten 2019 signerte banken **FN's prinsipper for ansvarlig bankdrift (UNEP FI)**. Det var et naturlig steg videre i arbeidet med å sikre bærekraftig og ansvarlig forretningsvirksomhet. Banken rapporterer årlig på status som integrert del av vår årsrapport. (se appendix s 143)

I arbeid med videreutvikling av bankens bærekraftsstrategi, er **FN's bærekraftsmål** og **Parisavtalens** reduksjonsmål benyttet som et nyttig kompass for å definere prioriteringer hvor banken har størst påvirkningsmulighet. Sandnes Sparebank anerkjenner og uttrykker den fulle støtte til alle FN's bærekraftsmål, og har særskilt knyttet målsetninger og prioriteringer til seks utvalgte mål, hvor banken virkelig kan bidra positivt og gjøre en forskjell. Det henvises til [våre nettsider](#) for beskrivelse av hvordan vi bidrar for å nå utvalgte mål.

Klimaendringene forventes å være de sterkeste drivkreftene for samfunnsutviklingen globalt de neste tiårene. FNs sjetten klimarapport publisert i august understreket at menneskers påvirkning på klimaet har ført til at den globale oppvarmingen går raskere enn før, og konkluderte med «kode rød» for menneskeheten. For å nå reduksjonsmål og FN's bærekraftsmål kreves store investeringer i omstilling til fornybar og mer ressurseffektiv drift. Banken kan påvirke mest ved å bidra til våre kunders og lokalsamfunnets omstilling. Finansiering av omstillingsbehovet regionen vår står overfor ønsker vi å ta vår del av ansvaret for. Derfor setter Banken mål om, og rapporterer på fremdrift som bidrar til å allokere kapital til bærekraftig omstilling.

Klimaendringene utgjør en risiko for samfunn, bedrifter og banker. Banken er hovedsakelig utsatt for **klimarisiko** gjennom våre utlån. Fysisk risiko og omstillingsrisiko påvirker kredittrisiko og operasjonell risiko. Se mer utfyllende kommentar rundt omstillingsprodukter og håndtering av klimarisiko under Ansvarlig kreditt, samt [note 7](#) og [8](#) og TCFD-rapport s 145.

Det **regulatoriske rammeverket** for definisjon av og rapportering om bærekraft er i rivende utvikling. Banken ser svært positivt på EU's initiativ Sustainable Finance. Regulering gjennom taksonomien og CSRD vil sikre oppnåelse av bærekraftsmål, redusere grønnvasking, sikre sammenlignbarhet og kanalisere kapital mot definerte bærekraftige aktiviteter. Banken anses å være godt forberedt for de økte rapporteringskrav som er forventet, basert på allerede å etterleve anbefalingene for GRI-core, regnskapslovens § 3-3, samt gjennom vårt kontinuerlige arbeid med å sikre operasjonalisering av anbefalinger fra TCFD og UNEP FI PRB. (se appendix s 143) Den største utfordringen banken foreløpig har identifisert ved økte rapporteringskrav er datatilgang for vår utlånsportefølje i bedriftsmarkedet. Det er en utfordring banken vil prioritere å løse i året som kommer, blant annet gjennom arbeid med utvidelse av grønt rammeverk.

Interessentdialog

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er opptatt av åpenhet og dialog med interessenter for å identifisere deres innspill og hensynta disse i virksomheten. Banken har flere kontakt-

punkter med sine interessenter i løpet av et år. Nedenfor følger en oversikt over bankens dialog med interessentene i 2021:

INTERESSENT	KONTAKTPUNKT	SENTRALE TEMA	TILTAK
Kunder	<ul style="list-style-type: none"> Rådgiving og dialog via alle bankens kontaktflater (herunder personlig oppmøte, telefon, e-post, brev, sosiale kanaler og direkte meldinger). Jevnlige kundeundersøkelser i person- og bedriftsmarked. Kundekommunikasjon i nett- og mobilbank, sosiale kanaler, og bankens websider. BM-kundekveld. 	<ul style="list-style-type: none"> Rådgiving Serviceopplevelse Tilgjengelighet og svartid. Produkter og tjenester. Priser og betingelser. Ansvarlig sparing og ansvarlig kreditt. Grønne utlånsprodukter. 	<ul style="list-style-type: none"> Kontinuerlig utvikling og forbedring av bankens produkter og tjenester. Kontinuerlig coaching og veiledning av bankens medarbeidere. Evaluering og forbedring av kundeprosesser. BM-kundekveld med bærekraft som tema.
Medarbeidere	<ul style="list-style-type: none"> Årlig medarbeiderundersøkelse. Halvårlege medarbeidersamtaler. Samarbeids – og miljøutvalg. Jevnlige møter med fagforening. Lederutvikling, kulturutvikling. Gul dag. Strategisamlinger. 	<ul style="list-style-type: none"> Sikre engasjerte, kompetente og resultatorienterte medarbeidere. Ivareta godt arbeidsmiljø. Medbestemmelse Organisasjonsutvikling Vesentlighetsanalyse, prioriteringer for strategiplan. 	<ul style="list-style-type: none"> Utviklingsmål for medarbeidere. Sikre høy nærværsprosent blant de ansatte. Kompetanseplan og kurspakke gjennom Eika-skolen. Månedlig felles KPI-rapportering for alle ledere. Statusrapportering basert på vesentlighetsanalyse og strategiplan.
Egenkapital-bevisiere Investorer	<ul style="list-style-type: none"> Kapitalmarkedsdag Børsmelding og kvartalsrapporter. Forstanderskapsmøter Løpende kontakt med største eiere og analytikere. 	<ul style="list-style-type: none"> Resultat ESG Sikre åpenhet om regnskap og virksomhetsstyring. Langsiktig forutsigbart utbytte. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppdatere estimater, og informere markedet om særskilte hendelser.
Andre Eika-banker Eika Alliansen	<ul style="list-style-type: none"> Fysiske møter og nettmøter. Deltakelse fagutvalg, bla Fagutvalg bærekraft og Fagutvalg ESG-modell. 	<ul style="list-style-type: none"> Fellesaktiviteter, herunder kompetanse-, system- og produktutvikling. Strategi, retningslinjer og tiltak - bærekraft. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppfølging av anbefalte tiltak. Gjennomføring av Bærekraftsuke.
Myndigheter	<ul style="list-style-type: none"> Løpende dialog med finanstilsynet m.fl. 	<ul style="list-style-type: none"> Drift, sikkerhet, personvern. AHV Statsgaranterte lån. 	<ul style="list-style-type: none"> Tiltak som sikrer etterlevelse av lover og regler.
Interesse-organisasjoner Samfunnet for øvrig	<ul style="list-style-type: none"> UNEP FI Finans Norge, herunder referansegruppe for bærekraft. Vertskap for næringslivet i Sandnes gjennom samarbeid med Næringsforeningen. Grønn byggallianse, Landbrukets Klimaselskap, via Eika Gruppen. Ulike interesseorganisasjoner gjennom arbeid med Den Gule Bankens gavefond. 	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlige investeringer, kredittgiving forhold til fondsleverandører. Aktuelle tema innen bærekraftig finans. Næringslivet lokalt, Likestilling, Bærekraft. Bidra til et bærekraftig samfunn med engasjerte og ansvarsbevisste mennesker, som skaper glede og samhold innenfor utdanning, opplæring, idrett og kultur. 	<ul style="list-style-type: none"> Statusrapportering -Prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet, PRB. Aktiv deltakelse i referansegrupper. Videreutvikling av interne retningslinjer, verktøy for ESG-vurdering. Innspill til høringer for politikere. Presentasjoner og innlegg, bla Næringsforeningen og Kåkanomics. Utdeling av midler fra bankens overskudd til bærekraftige og samfunnsnyttige formål.

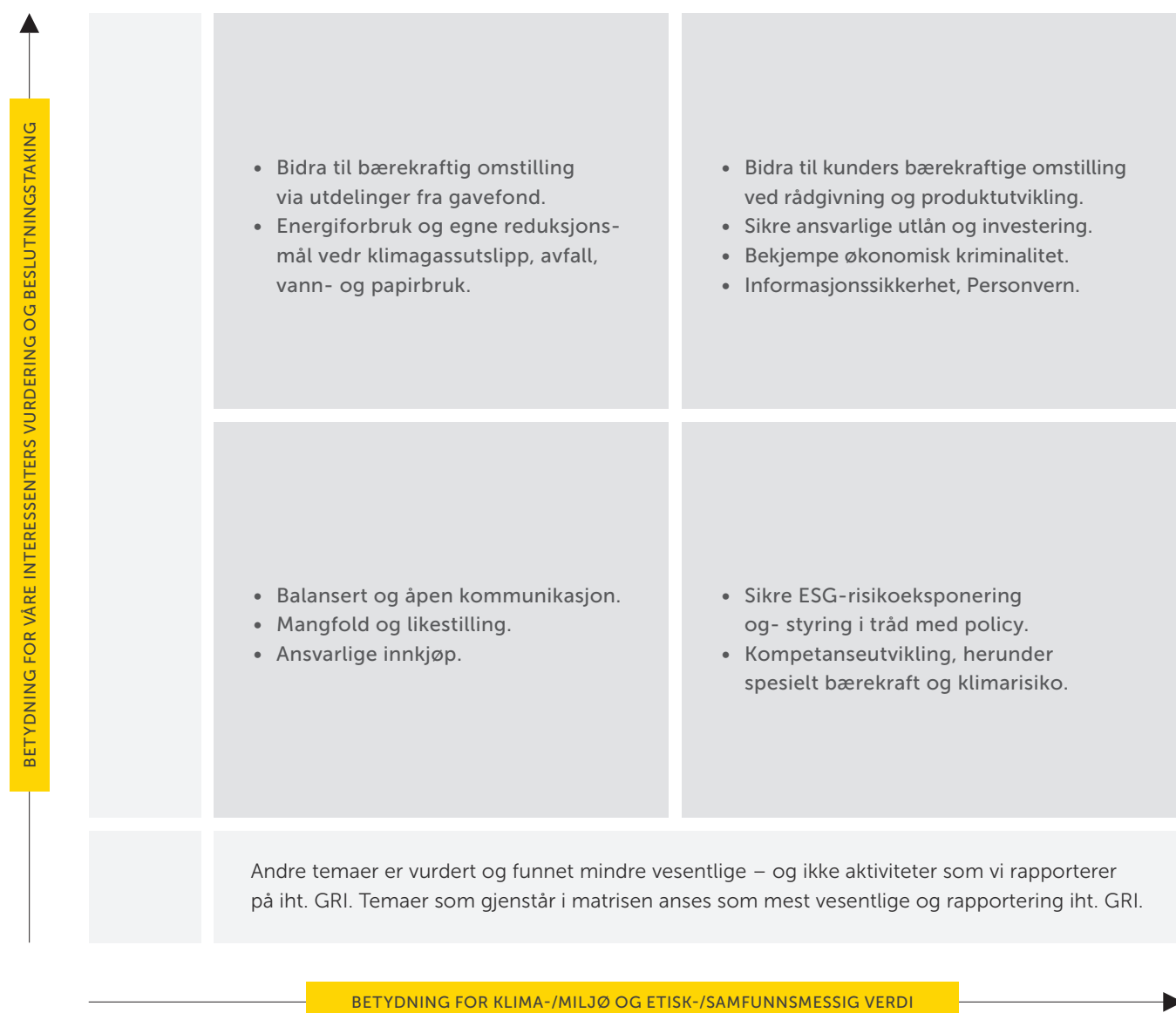
Vesentlighetsvurdering

Banken gjennomførte vinteren 2019/2020 en omfattende intern vurdering med formål å identifisere de målsetninger og tiltak hvor banken har størst påvirkningsmulighet innen bærekraft og samfunnsansvar. Det er ikke identifisert vesentlige endringer gjennom 2021.

Innspill fra dialog med flere eksterne interessentgrupper, blant annet Fremtiden i våre hender/ Etisk bankguide, Finans Norge, og Eika-alliansen er hensyntatt i vår vesentlighetsvurdering. Basert på prioriterte tema fra nevnte interessegrupper har banken utarbeidet sin bærekraftsstrategi med tilhørende mål og prioriterte tiltak. Det henvises også til GRI indeks vedlagt årsrapporten, som angir hvilke av GRI-

standardene som oppfattes som vesentlige for bankens virksomhet, i samsvar med de strategiske prioriteringer.

Vesentlighetsmatrisen oppsummert nedenfor er grunnlaget for den strategi, mål og prioriteringer banken nå har staket ut for strategiperioden 2021- 2024. Banken følger den regulatoriske utviklingen tett, og vil løpende gjøre nødvendige justeringer av strategi, mål og tiltak i takt med økende kompetanse på, informasjon om og regulering av bærekraftig finans. Banken vil måle og følge opp fremdrift, og rapportere på status og målsetninger og fokusområder fremover. Minimum årlig vil det gjennomføres en vurdering av behov for endrede prioriteringer og vesentlige tema.

Eika Gruppen gjennomførte en større påvirkningsanalyse etter anbefaling fra Unep FI PRB i 2021, hvor banken har vært aktiv bidragsyter. Påvirkningsanalysen omfatter også alle Eika-banker. Påvirkningsanalysen viser at Eika Gruppen med produktselskaper og alliansebanker særlig bør prioritere tiltak rettet mot økt ressurseffektivitet, redusert avfall og økt sirkulærøkonomi, samt bidra til reduserte klimaendringer gjennom reduserte utslipp. I 2022 skal Eika Gruppen og alliansebankene arbeide med å sette mål for disse bærekraftsparametrene.

For å oppnå målsetninger i tråd med utført vesentlighetsvurdering og bankens langsiktige strategiplan, setter banken seg årlige bærekraftsmål. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank prioriterer mål og tiltak både for egen drift og bedriftskultur, for bankens kunder og for bankens rolle som samfunnsansvarlig aktør. En status for våre målsetninger for og tiltak utført i 2021, samt prioriteringer inn i 2022 er angitt i de følgende delkapitler:

Ansvarlig drift

Banken skal redusere sitt klima- og miljøfotavtrykk.

Den Gule Banken er en miljøbevisst bank, og forurenser det ytre miljøet lite. Banken anerkjenner at det er av langt mer vesentlig betydning hvordan finansinstitusjoner kan bidra til omstilling gjennom ansvarlig kreditt og ansvarlig investering. Banken er likevel opptatt av å drive bærekraftig og mest mulig ressurseffektivt, og søker kontinuerlig å redusere eget klima- og miljøfotavtrykk.

Dette har banken gjennomført:

Årlig rapportering av klimaregnskap har vært et nyttig tiltak for å måle bankens utslipp. Det har også bidratt til en økt bevissthet internt og sikret at banken gjennom året har hatt fokus på å identifisere og aktivt gjennomføre ressursbesparende tiltak. 2020 var et spesielt år for alle, med utstrakt hjemmekontorbruk, og unormalt få fysiske møter. Det har derfor vært naturlig å sette utslippsmål mot 2019. Erfaringer fra økt fleksibilitet og hjemmekontor-aktivitet tar vi med oss og har endret våre retningslinjer og kultur. Positiv erfaring med digital møtevirksomhet både internt og i næringslivet generelt gjør at banken har forsterket tro på ambisiøse utslippsmål også fremover.

Banken har gjennom 2021 fortløpende fulgt sentrale og lokale myndigheter sine pålegg og anbefalinger i forhold til smittevern.

Banken har hatt som siktemål både å følge retningslinjene samt å være tilgjengelig for våre kunder. Dette har betydning utstrakt bruk av hjemmekontor, omfattende bruk av digitale kundemøter samt begrenset bruk av avtalte fysiske kundemøter.

- Miljøvennlig transport.** Den største påvirkningen banken kan ha på reduserte driftsutslipp er reduserte utslipp fra transport; pendling og annen jobbreisevirksomhet, særskilt flyreiser. Videokonferanser benyttes i størst mulig grad. Banken er med i kollektivordningen HjemJobbHjem. I november 2021 benyttet nesten 30% av bankens ansatte seg av ordningen med HjemJobbHjem kollektivreiser. Dette tallet har variert gjennom året i takt med Covid19 tiltak som medførte hjemmekontor. I denne ordningen er det også tilbud til ansatte om å inkludere leasing av el-sykel. 15 ansatte har i perioden 2020 og 2021 benyttet seg av denne muligheten. I 2021 avviklet banken sin avtale med elbil-delingstjenesten Flaate. I stedet har banken anskaffet en el-varebil og en el-personbil. Dette betyr at alle ansatte har tilgang til å bruke elbil for eksterne kundemøter samt at all varebilbruk er lagt om fra diesel til el i 2021. Utslipp fra reisevirksomhet (scope 3) er positivt påvirket både i 2020 og 2021 som følge av perioder med hjemmekontor og unormalt lav reisevirksomhet. Målsetning om 50% redusert utslipp fra transport i 2021 mot 2019 er oppfylt.
- Lavt energiforbruk.** Hovedkontoret til Den Gule Banken er det første næringsbygget i Sandnes med passivhus-standard. Kontorbygget er Breeam-sertifisert med «Asset Performance» på 64,3% og «Building Management» på 40,2%. Energiforbruk er levert med opprinnelsesgaranti på 100% fornybar energi.
- Bærekraftige innkjøp.** Banken krever at leverandører må ha et bevisst forhold til etterlevelse av menneskerettigheter, arbeidstakers rettigheter og arbeidsforhold, miljøvern og antihvitvask. For å unngå svinn og unødig forbruk tilstreber banken at alle våre innkjøp er bærekraftige og av god kvalitet. Bankens innkjøpspolicy beskriver nærmere gjeldende prinsipper for innkjøp. Banken har i 2021 hatt dialog med flere leverandører for å sikre at deres forretningsdrift er mest mulig bærekraftig. Kantineleverandør har stort fokus på bærekraftig drift, og er ISO-sertifisert for kvalitetsstyring og miljøledelse. Eika Gruppen har i 2021 blitt miljøfyrtårnsertifisert, og gjennomfører ESG-vurdering av leverandører i tråd med sertifiseringens kriterier. Vurdering dekker flere av bankens største leverandører.

- **Klimanøytral bank.** Bankens klimaregnskap er tilgjengelig i appendix. I tabell nedenfor er utvalgte nøkkeltall for 2021 og 2020. Bankens klimagassutslipp er ytterligere redusert fra 2020 til 2021, og i stor grad påvirket av Covid-19-situasjonen med utstrakt bruk av hjemmekontor og redusert reiseaktivitet. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er klimavotekompensert pr 31.12.2021 for bankens totale utslipp. Klimakvotene er av typen VER utstedt av Gold Standard Foundation og basert på FNs regelverk for klimareduserende prosjekter i utviklingsland.

Energi og klimaregnskap, totale utslipp Den Gule Banken

Navn	Enhet	2021	2020
Scope 1 utslipp	tCO ₂ e	0	0,3
Scope 2 utslipp	tCO ₂ e	10,1	12,2
Scope 3 utslipp	tCO ₂ e	18,9	22,8
Total (S1+S2+S3)	tCO₂e	29,0	35,3

Nøkkeltall - Energi og klimaindikatorer

Navn	Enhet	2021	2020
tCO ₂ e/ omsetning		0,05	0,06
tCO ₂ e/ årsverk		0,22	0,30
kgCO ₂ e/ kvm		7,9	9,6
kWh/ kvm		0,1	0,1
Omsetning	Mill NOK	610,4	604,6
Årsverk	Antall	130	116

Videre prioriteringer:

Den Gule Banken har satt seg flere reduksjonsmål for strategiperioden. Banken vil fortsette å ha et fokus på å sikre miljøvennlig transporttilbud til de ansatte, og minimere flyreiseaktivitet. Vesentlig redusert reisevirksomhet og økt digital møtevirksomhet gjennom 2020 og 2021 har gitt positive effekter i form av reduserte kostnader, klimagassutslipp og mer effektiv tidsbruk.

Samtidig erkjenner banken verdien av fysiske treffpunkt med blant annet kunder og samarbeidspartnere. Banken vil oppfordre til fortsatt digital møtevirksomhet, og til mest mulig miljøvennlig transport når reisevirksomhet kreves. Banken arbeider videre med å sikre etterlevelse av miljøkrav til våre leverandører, og vil ha dialog med sentrale leverandører for å sikre bærekraftige produkter og tjenester. Banken vil gjennom 2022 implementere tilsvarende innkjøpsrutiner og ESG-kriterier som Eika-gruppen har etablert, og dermed være i tråd med kriterier for Miljøfyrtårn. Åpenhetsloven er gjeldende fra 1.juli 2022, og bankens innkjøpsrutiner og leverandørkontroll vil tilpasses for å sikre etterlevelse av lovens virkeområde.

Ansvarlig arbeidsgiver

Vi blir sett, hørt og tatt med på råd. Det er høyt under taket i Den Gule Banken – og sånn skal det være! Banken arbeider kontinuerlig for å sikre at bærekraftsambisjonene integreres i forretningsområdene og i bankens organisasjonskultur.

Dette har banken oppnådd:

- **Ansatte og medbestemmelse:** Banken har pr årsskiftet 119 ansatte. Av disse arbeider 8 i en deltidsstilling, dette utgjør 6,7%. Samtlige ansatte som arbeider deltid, er kvinner. Totalt er 63 % av de ansatte i banken kvinner og 37% menn. I løpet av 2021 har vi tilsatt 16 nye faste medarbeidere. Turnover i banken utgjorde 7%.

81 av bankens ansatte er fagorganisert i finansforbundet og banken er medlem av arbeidsgiverforeningen Finans Norge. 83% av de ansatte er omfattet av kollektive tariffavtaler.

I Forstanderskapet – bankens høyeste organ – er en fjerdedel av medlemmene ansatte. I tillegg er to av styremedlemmene i bankens styre valgt blant de ansatte.

Banken vektlegger god dialog, oppfølging og samhandling mellom leder og ansatt. Det er viktig at hver enkelt medarbeider blir sett og fulgt opp av sin leder i forhold til jobbprestasjon, motivasjon og trivsel. Alle ansatte har tilbud om og krav på medarbeidersamtale minst en gang årlig. Alle ansatte som har vært ansatt hele året samt vært i fast stilling gjennomførte i 2021 formalisert medarbeidersamtale med sin leder.

- **Kompetanseheving.** Den Gule Banken, Sandnes Sparebank legger til rette for kompetanseheving som sikrer at banken yter god rådgivning til kundene og positivt bidrar til grønn omstilling. Banken får deler av opplæringstilbudet levert av Eika-Skolen og her er den gjennomsnittlige tiden som er brukt på opplæring pr ansatt 25 timer i 2021. Utover dette kommer opplæring på andre plattformer og i andre sammenhenger. Alle rådgivere har årlig faglig oppdatering via FINAUT. Et av tiltakene for økt kompetanse på bærekraft og klimarisiko var gjennomføring av Eikas bærekraftsuke i januar 2021. Alle rådgivere har gjennomført kursmodul utarbeidet av Spama om bærekraftig finans, og Finansforbundets webinarserie JustAddFinance er tilgjengelig og anbefalt for bankens ansatte.
- **Nulltoleranse for diskriminering.** Den Gule Banken er opptatt av at de ansattes rettigheter er godt ivaretatt. Derfor er det nulltoleranse for alle former for diskriminering. Det er ikke rapportert om tilfeller av diskriminering av og blant ansatte siste år. Banken anerkjenner verdien av mangfold på tvers av ulike egenskaper og kompetanser, dette er nå innarbeidet som et av flere vurderingsmoment i rekrutteringssammenheng.
- **Kjønn og likelønn.** Per 31.12.21 hadde Den Gule Banken 115,9 årsverk. Kvinnelige arbeidstakere utgjør 63 % av bankens ansatte. Banken er av den oppfatning at dette ikke er en optimal kjønnsfordeling, og arbeider for en jevnere kjønnsfordeling totalt sett. Bankens øverste ledergruppe er representert med en kvinneandel på 3 av 7, og har kvinnelig administrerende direktør. Av ledere med personalansvar i banken er 8 av 21 kvinner. I bankens styre er 4 medlemmer kvinner og 4 menn.

Lønn reflekterer i størst mulig grad markedslønn, utdanningsnivå, og den enkeltes kvalifikasjoner og ansvar. Kvinnelige ledere i banken tjener 102% i forhold til de mannlige lederne. For øvrige ansatte i banken tjener kvinner 90% av sine mannlige kolleger. Dette er ikke et forholdstall vi vil si oss fornøyde med gitt at grunnlaget er sammenlignbart. Bankens beregning er justert for stillingsbrøk og ulikheter i stillingsnivå, men ansiennitet og andre forhold påvirker forholdstallet. Banken har bevissthet rundt likelønn og gjennomfører tiltak for sikre dette. Eksempelvis er likelønn en del av en helthetsvurdering i lønnsforhandlinger.

- **Medarbeidertilfredshet og helse.** Medarbeiderundersøkelsen som gjennomføres hvert år, viser at de ansatte i banken er veldig fornøyde med å jobbe i Den Gule Banken og at arbeidsmiljøet er godt.

Samtlige ansatte i banken er omfattet av bankens styringssystem for HMS i forhold til fysiske arbeidsforhold, psykososialt arbeidsmiljø og sikkerhetstiltak. Banken har det siste året hverken hatt arbeidsrelaterte skader eller arbeidsrelaterte helseskader.

- **Etiske retningslinjer for ansatte.** Hvert år signerer alle ansatte bankens etiske retningslinjer. Disse skal bidra til at det utvises høy integritet og profesjonalitet ved utøvelse av all virksomhet i Den Gule Banken.
- **Bærekraft og miljø.** Bærekraftig drift og utvikling er integrert i alle forretningsområder og bankens organisasjonskultur. Dette er blitt tydelig bevist de senere år gjennom tiltak for å energieffektivisere intern drift, produktutvikling og rådgivning og gjennom økt risikoforståelse for ESG- og særlig klimarisiko. Banken legger til rette for å øke ansattes generelle bærekraftskompetanse, og for å sikre at tiltak som gjennomføres har størst mulig positiv påvirkning.

Videre prioriteringer:

Den Gule Banken vil legge til rette for ytterligere kompetanseheving om bærekraft og klimarisiko, for å kunne sikre god rådgivning til kundene og positivt bidra til grønn omstilling. Utover kompetansetilbud gjennom FinAut, vil Eika Gruppen arbeide videre for å sikre tilstrekkelig kompetansetilbud innen bærekraft til ulike roller i banken gjennom en egen fagplan for bærekraft i 2022. Eikas bærekraftsuke er avholdt også i 2022, og planlegges å gjennomføres som en årlig aktivitet.

Banken har fokus på hvordan ytterligere sikre mangfold og likelønn. Den Gule Banken tilsluttet seg til Kvinner i Finans Charter tidlig i 2022, og vil øke fokus og bidra til økt kvinneandel i ledende posisjoner og spesialistfunksjoner i finansnæringen.

Ansvarlig funding

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank vil bidra til å øke positiv og redusere negativ miljøpåvirkning gjennom egen investerings- og fundingvirksomhet.

Dette har banken gjennomført:

- **Grønn obligasjonsfinansiering.** Sandnes Sparebank Boligkreditt ("SSB") etablerte i 2020 sitt første grønne rammeverk og utstedte i juni et grønt obligasjonslån på 300 millioner. Midlene som ble hentet gjennom grønt obligasjonslån er utelukkende benyttet til å finansiere energieffektive boliger.
- **Grønne innskudd.** Banken har per årsslutt 50 millioner i grønne innskudd via innskuddsportalen Fixrate. Midlene er øremerket til finansiering av bærekraftig virksomhet og energieffektiverende investeringer i bedriftsmarkedet.
- **Bankens investeringsstrategi.** Investeringsstrategien gir tydelige retningslinjer for hvilke eierposter banken skal ha. Banken har gjennom året hatt eierposter i definerte grønne og blå obligasjoner, men ingen per årsslutt 2021. Banken forventer imidlertid at investeringstakten i denne type obligasjoner vil øke fremover.

Videre prioriteringer:

Banken vil fortsette arbeidet vi har påbegynt for å bidra til positiv miljøpåvirkning gjennom egen investerings- og fundingvirksomhet. Vi vil søke muligheter for ytterligere grønn finansiering. I 2022 vil banken utvide grønt rammeverk som vil sette oss i stand til å utstede grønn seniorobligasjon. Videre vil dette arbeidet bidra til at banken får kartlagt sin utlånsportefølje i tråd med EU's taksonomi, og bidra til å legge grunnlag for bankens rapportering av grønn brøk.

Ansvarlig kreditt

Langt større påvirkning enn på eget klimaavtrykk, er hvordan banken kan påvirke og motivere kundene til å redusere sitt klimaavtrykk. *Vi forplikter oss til å bidra til grønn og bærekraftig omstilling for kundene våre. Vi ønsker at våre kunder tar gode økonomiske og bærekraftige valg i hverdagen.*

Dette har banken gjennomført:

Vi låner ikke ut til hvem som helst! Banken stiller ekstra krav til næringer med høyere risiko knyttet til miljø-, samfunns-, og selskapsstyrings spørsmål.

- **ESG-vurdering ved kredittinnvilgelse.** Banken forutsetter at alle våre bedriftskunder, uavhengig av bransje, overholder norske lover, respekterer menneskerettigheter og tar aktivt avstand mot diskriminering, trakassering og hvitvasking. Dette signerer kundene på i en kundeerklæring. Banken har siden 2020 utført vurdering av ESG-forhold og klimarisiko ved kredittinnvilgelse på bedriftskunder, og har i 2021 tatt i bruk verktøy utviklet i Eika Gruppen for dette formål. ESG-vurdering skal gjennomføres på alle bedriftskunder med engasjement over 10 millioner kroner. Alle rådgivere har gjennomført kompetanseheving knyttet til bærekraft og klimarisiko. I oktober avholdt banken kundekveld for våre bedriftskunder, med tema Bærekraft og ESG-risiko, som bidro til kompetanseheving og bevisstgjøring rundt relevante bærekraftsvurderinger for våre bedriftskunder.
- **Klimarisiko.** Klima og miljø, og det omstillingsbehovet regionen står overfor er et tema som opptar Den Gule Banken. Klimaendringer utgjør en risiko for samfunn, bedrifter og banker. Det gjennomføres periodisk vurdering av bankens eksponering mot klimarisiko og hvilken konsekvens det har på virksomheten. Det er hovedsakelig gjennom utlånsporteføljen til bedriftsmarked at banken er eksponert mot klimarisiko, som igjen kan påvirke kredittisiko og kunders betjeningsevne og sikkerhetsverdier. Arbeid for å kartlegge og håndtere eksponering mot klimarisiko er tatt inn i bankens strategi og styrende dokumenter, herunder kredittpolicy. For nærmere detaljer, se rapportering etter TCFD's anbefaling i appendix.
- **Grønne lån som premierer de miljøbevisste.** Den Gule Banken ønsker å premiere kunder som gjør noe aktivt for et grønnere miljø. Gjennom de siste årene har banken hatt fokus på produktutvikling for å insentivere til kundenes bærekraftige valg. I 2021 implementerte banken Grønt Næringslån og Grønt omstillingslån, med formål å finansiere omstilling og bærekraftige investeringer. Per 31.12.21 utgjør grønne landbrukslån 0,6 MNOK av utlånsporteføljen. Videre tilbyr banken grønt boliglån for finansiering av energieffektive boliger. Per 31.12.21 utgjør grønt boliglån 51,7 MNOK av utlånsporteføljen. Grønne utlån utgjør i 2021 en liten andel av total portefølje, men banken har iverksatt tiltak

for å øke andel grønne lån fremover, og forventer at kundens etterspørsel også vil øke for denne type produkt. Gjennom Eika tilbyr banken Grønt Billån til finansiering av miljøvennlig bil. Per 31.12.21 utgjør grønt billån 12,6 MNOK, som tilsvarer hele 40% av totalt billånvolum for bankens kunder.

- **Ansvarlig rådgivning og utlånsprodukter.** Banken har fokus på å tilby god og ansvarlig økonomisk rådgivning. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank legger stor vekt på at kunder, som bruker banken som sin hovedbank, får sin egen personlige rådgiver eller bedriftsrådgiver. Banken tilbyr standard innskudd- og utlånsprodukter til både til bedriftskunder og personkunder og tilbyr fond og forsikring gjennom Eika Kapitalforvaltning og Eika Forsikring.

Det er krevende å komme inn på boligmarkedet. Som de andre norske bankene, tilbyr Den Gule Banken BSU, en spareordning for å sikre kapital til boligfinansiering for de mellom 18 -33 år. Boliglån Ung er et produkt med gode betingelser knyttet til finansiering av den første boligen. Boliglån Ung-porteføljen utgjør nær 3,4 milliarder kroner.

Balansebank er en egen avdeling i banken som bistår med tett og personlig oppfølging og skreddersydde løsninger, særlig for de som har en anstrengt personlig økonomi av ulike grunner. Mange har opplevd uforutsette hendelser som har medført inntektsbortfall. Målet er å friskmelde kundenes økonomi, slik at de igjen kan bli ordinære bankkunder.

Videre prioriteringer:

Banken vil ha videre fokus på produktutvikling og kompetanseutvikling, for å bidra til bærekraftig omstilling for kundene. Det nedlegges et grundig arbeid i å identifisere hvordan banken kan oppnå størst mulig positiv påvirkning, spesielt på klima og miljø lokalt. Banken har som ambisjon å årlig øke volum og omfang av grønne utlånsprodukter i porteføljen.

Gjennom videre fokus på og systematisk arbeid med å avdekke, forstå og styre risiko i kundeforholdene, styrer banken risikoen i egen portefølje, og bidrar til økt risikoforståelse og mer bærekraftig adferd hos kundene. For bedriftsmarked er det viktig å forstå hvordan ulike bransjer og selskaper påvirkes av og påvirker klimaendringer og omstilling. I 2022 vil banken ta i bruk bransjespesifikke kredittmoduler for landbruk og næringseiendom. Det vil videre arbeides med å få på plass porteføljevask for fysisk klimarisiko på pantesikkerheter, både for bolig og næringseiendom.

Eika Gruppen skal gjennom 2022 delta i en brukergruppe i regi av Finans Norge for å vurdere PCAF som egnet rammeverk for beregning av klimagassutslipp i alliansebankenes utlånsporteføljer. Målet er at banken skal kunne rapportere klimagassutslipp på egen utlånsportefølje innen utgangen av 2022.

Ansvarlig forsikring

Dette har banken og Eika Forsikring gjennomført:

Gjennom å tilby forsikring skaper vi forutsigbarhet og trygghet for bankens kunder, og ivaretar kundens verdier. Eika Forsikring har prioritert tiltak for å ivareta bærekraftshensyn innen tre viktige områder:

- **Skadeforebygging.** Det mest bærekraftige for både samfunnet, kunden og forsikringsselskapet er å forhindre at skaden oppstår. Oppståtte skader er miljøbelastende ettersom det medgår ressurser til å reparere eller erstatte skadene. Eika Forsikring arbeider målrettet med skadeforebygging gjennom forsikringsvilkårene og gjennom informasjon og bistand til kundene.
- **Grønt skadeoppgjør.** Samtidig vet vi at skader skjer. Derfor jobber Eika Forsikring aktivt med Skadeoppgjørs rolle innenfor bærekraftig omstilling. Partnere som utfører arbeidet skal kunne dokumentere gode prosesser på miljøledelse i det enkelte oppdraget, samt ha fokus og måltall på reparasjon fremfor bytte. I leverandøravtalene er det et krav om at alle leverandører som benyttes skal oppfylle minimumskrav til bærekraft og kvalitet.
- **Ansvarlig forvaltning.** Eika Forsikrings kundemidler og egen likviditet forvaltes av Eika Kapitalforvaltning, og er underlagt de samme ESG-standardene som selskapet benytter i sin øvrige forvaltning.

Videre prioriteringer:

Det vil jobbes aktivt videre med skadeoppgjørs rolle innenfor bærekraftig omstilling. Eika Forsikring har et mål om 10% resirkulerte deler innen motorskadeoppgjør i 2022. Som et av flere pilotprosjekter, har Eika Forsikring mål om et prosjekt i 2022 for mer bruk av videotaksering, for å eliminere unødvendig reisevirksomhet for besiktigelse. Klimarisiko er en viktig faktor i Eika Forsikring sitt arbeid fremover. Blant annet i utvikling av en skademodell som kombinerer skadedata med klimadata for å øke innsikt i sammenheng mellom klimaendringer og skader.

Ansvarlig investering

- **Bærekraftige fondsprodukter.** *Vi investerer ikke i hva som helst!* Alle produkter Den Gule Banken, Sandnes Sparebank rådgir skal oppfylle krav til samfunnsansvar, bærekraft, god forretningsskikk, etikk og åpenhet. Banken tilbyr forvaltning av fondsprodukter via Eika Kapitalforvaltning (EKF). Det er etablert et godt samarbeid med EKF for å sikre at banken ikke medvirker til krenkelser av menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade og andre uetiske handlinger. Banken stiller seg bak deres retningslinjer for bærekraftige investeringer.

Dette har banken og Eika Kapitalforvaltning gjennomført:

- Eika Kapitalforvaltning har siden 2010 gjennomført en negativ screening på sitt investeringsunivers før investering av fondskapital. Dette gjøres gjennom å ekskludere alle selskaper fra investeringer innen sektorer EKF ikke ønsker å investere i, eller selskaper som selger produkter som vurderes som uetiske. Gjennom 2020 utvidet EKF sin metodikk til også å omfatte positiv screening av selskaper i sine aksjefond. Dette innebærer at EKF i tillegg søker å investere i de selskapene som er blant de beste på bærekraft innen sine respektive sektorer. Den todelte tilnærmingen sørger for at EKF's porteføljer består av bærekraftige selskaper, som også gjenspeiles gjennom analysebyrået Morningstars ESG-vurdering av Eikas aksjefond. Eika Global er pr utgangen av 2021 ratet av Morningstar blant de 12% beste globale aksjefond målt på ESG-vurdering. ESG-risiko i Eika Global's investeringsportefølje er redusert med 15,4% over de siste to årene.

EKF har de siste årene bygget opp en omfattende ESG database for nærmere 10 000 selskaper. Databasen inneholder detaljert informasjon om selskapenes organisasjon, produkter og eventuelle historiske kontroverser, samt ulike bærekraftsevalueringer. Ved utgangen av 2021 dekker ESG-databasen mellom 94% - 99% av selskapene Eikas aksjefond er investert i. Arbeidet innen ESG som er lagt ned de siste årene har gitt tydelige resultater og redusert ESG-risiko i fond. Mer informasjon er tilgjengelig på bankens og EKF's [hjemmesider](#).

Videre prioriteringer:

Samfunnsansvaret gjelder ikke bare i lokalmiljøet. Gjennom Eika Kapitalforvaltings spareprodukter blir bankens kunder investorer i et stort antall selskaper i ulike sektorer og nasjoner. Eika Kapitalforvaltning prioriterer videre arbeid

med retningslinjer, eierstyring og utelukkelse av bransjer og enkeltelskaper, som sikrer at spareproduktene Eika Kapitalforvaltning leverer til våre kunder oppfyller omfattende krav til samfunnsansvar, bærekraft, etikk og åpenhet. I tråd med MiFID II vil Eika og Banken sikre at krav til kartlegging av kundens bærekraftsprefranser ivaretas.

Samfunnsansvar

Den Gule Banken har som visjon å være best i klassen på gode og personlige kundeopplevelser. Bankens ambisiøse mål skal nås gjennom lønnsom vekst, svært fornøyde kunder og ypperlig omdømme. I Den Gule Banken betyr samfunnsansvar blant annet at vi har fokus på bærekraft.

I bankens arbeid med bærekraft er det naturlig å legge vekt på det lokale. I vårt markedsområde ønsker vi å hjelpe både organisasjoner og bedrifter i omstillingen til et mer bærekraftig lokalsamfunn.

Dette har banken gjennomført:

- **Ansvarlig samfunnsutbytte.** En viktig del av bankens samfunnsansvar er å gi tilbake en del av bankens overskudd til gode formål. Helt siden Den Gule Banken ble stiftet i 1875 har videreutvikling av lokalsamfunnet vært en del av bankens virksomhet. Hvert år deler banken ut flere millioner kroner, som små og store prosjekter har fått glede av.

Det Gule Gavefondet i Den Gule Banken har øremerket minimum 10 % av midlene til formål som skal bidra til å bekjempe klima og miljø-utfordringer. Av prosjekter som ble gjort i 2021 er bl.a. Bærekraftslekene i samarbeid med Stavanger Turistforening. Gjennom flere uker i sommer kunne barnefamilier oppleve en fullspekket aktivitetsdag med tema bærekraftsmål og omstilling til et lavutslippssamfunn på Gramstad i Sandnes.

Av andre prosjekter innen bærekraft gavefondet har tildelt midler til i 2021 er et større prosjekt om skolehage ved Vikevåg skole og støtte til bærekraftsutstilling på Sølvberget i Stavanger, hvor FN-sambandet var en av initiativtakerne. Det er også arrangert kundeseminar om bærekraft for bedriftskunder i banken i samarbeid med Kjell Haver Regnskapsservice.

- **Samarbeid.** Banken anerkjenner at for å nå FN's bærekraftsmål og bidra lokalt til at vi beveger oss raskt nok i riktig retning, er det et behov for samarbeid, kompetansedeling og at vi alle spiller hverandre gode i omstillingen. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har siden 2019 deltatt aktivt i finansnæringens referansegruppe for bærekraft. Banken har innledet dialog med aktuelle lokale samarbeidspartnere, for å fremme fokus og påvirkning på en bærekraftig utvikling. Ikke minst drar banken god nytte av å være en del av Eika-Alliansen, og samarbeider godt om felles aktiviteter og utvikling også innen bærekraft og samfunnsansvar.

Videre prioriteringer:

For å sikre ytterligere fokus på et bærekraftig lokalsamfunn, vil målsetningen om øremerkede midler til grønne formål videreføres. Den Gule Banken og Gavefondet ønsker å ha et spesielt fokus på formål som bidrar til FN's bærekraftsmål nummer 13: Stoppe klimaendringene. I 2022 planlegges en større kampanje der en av søknadsperiodene til Gavefondet kun skal tilgodese grønne formål. Banken vil også fortsette sitt arbeid for å sikre samarbeid med relevante aktører med det formål å oppnå størst og raskest mulig positiv påvirkning på klima, miljø og samfunn.

Ansvarlig kommunikasjon og markedsføring

Ansvarlig informasjon og markedsføring av bankens produkter og tjenester er avgjørende for å sikre tillit og integritet til banken og bransjen.

For oss i Den Gule Banken er det viktig å informere om våre produkter på en korrekt og transparent måte. Våre kunder skal være trygge på at vi informerer om produktene på best mulig måte, slik at de kan ta kvalifiserte valg. Dette gjelder alle produkter; grønne og ordinære.

Vi har en tett dialog med Finansportalen som påser at informasjon som er publisert om produkter og betingelser i bankens kanaler, samsvarer 100 % med praksis i bankene. Ellers er banken underlagt regulatoriske krav og retningslinjer til markedsføring av produkter og tjenester.

Den Gule Banken signerte grønnvaskingsplakaten i 2020. Banken stiller seg bak innholdet i plakaten og skal være

med å sette fokus på reelle tiltak, unngå grønnvasking og bidra til at det grønne skiftet skjer raskere.

Bankens leverandør av markedsføringseffekter er Iso-sertifisert for miljø- og kvalitetsstyring. Banken setter høye krav til ansvarlige og bærekraftige produkter.

Vi har ikke hatt noen uønskede hendelser knyttet til brudd på merking av produkter og tjenester eller brudd på regler for markedsføring i 2021.

Økonomisk kriminalitet

Økonomisk kriminalitet utgjør et alvorlig samfunnsproblem, og det er en viktig del av bankens samfunnsansvar å bidra til å beskytte finanssystemets integritet og stabilitet, samt bidra til et legalt lokalt næringsliv. Den Gule Banken jobber aktivt for å avdekke og forhindre økonomisk kriminalitet som hvitvasking, terrorfinansiering, skatteunndragelse og korrupsjon.

Årlig gjennomfører banken en vurdering av bankens risiko for å bli utnyttet til hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd. Alle bankens produkter, tjenester, kundegrupper og transaksjonstyper med mer blir vurdert og risikoreduerende tiltak identifisert. Dette danner grunnlag for bankens rutiner for å håndtere den kartlagte risikoen.

Bankens hovedoppgaver utover å gjennomføre risiko-vurdering, er å gjennomføre kundekontroll og løpende oppfølging av kundeforholdene, samt undersøke og eventuelt rapportere mistenkelige transaksjoner og kunder til Økokrim. Banken skal kjenne kundene sine godt ettersom slik kjennskap gjør det enklere å iverksette risikobaserte tiltak, samt avdekke og forbygge økonomisk kriminalitet.

Dette har banken gjennomført:

Den Gule Banken har høyt fokus på og bruker mye ressurser på dette området. De siste årene er det gjennomført en rekke tiltak for å redusere risikoen for å bli utsatt for eller misbrukt til gjennomføring av økonomisk kriminalitet, blant annet:

- Jevnlige kompetansehevingstiltak som styrker fagkompetansen.
- Nye og reviderte rutiner for gjennomføring av tiltak knyttet til å forebygge og avdekke hvitvasking.

- Dedikerte ansatte som arbeider med antihvitvasking i Privatmarked og Bedriftsmarked, i tillegg til Anti-hvitvask-avdelingen.
- Systematisering og effektivisering av arbeidsprosesser og oppfølging av kunder.
- Økt rapportering til ledelse og styret, herunder månedlig status til styret på bankens antihvitvaskarbeid.
- Egne KPIer knyttet til dette området som følges opp månedlig, herunder KPIer som er knyttet til rådgivers bonusmodell.
- Kundeporteføljen er gjennomgått, vurdert og det er innhentet ny dokumentasjon ved behov.
- Løft i IT-løsninger, herunder system for risikoklassifisering og identifisering av reelle rettighetshavere.
- **Korrupsjon.** Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har nulltoleranse for korrupsjon. Det gjelder både internt, hos bankens kunder, leverandører, selskaper banken investerer i og hos fondsleverandører. Alle ansatte i banken har i 2021 utført kurs i anti-korrupsjon. Banken er ikke kjent med hendelser knyttet til korrupsjon blant bankens ansatte, kunder eller leverandører i 2021.
- **Finansielle sanksjoner:** I november 2021 ble banken ilagt et forelegg på 1 million kroner fordi PST mener at banken uaktsomt brøt regelverket for finansielle sanksjoner ved at banken ikke teknisk frøs midlene på en klientkonto raskt nok. Banken godtok ikke forelegget, og saken vil derfor sannsynligvis bli behandlet i tingretten i løpet av 2022.
- **Skatt.** Den Gule Banken vil aldri tilrettelegge for, eller gi råd til selskaper rundt skatteflukt. Banken vil heller ikke investere i selskaper eller gi kreditt til kunder som organiserer sin virksomhet i såkalte skatteparadis.

Videre prioriteringer:

Det gjøres fortløpende vurderinger av hvilke tiltak som skal gjennomføres for å forebygge og bekjempe hvitvasking og terrorfinansiering. Det baseres eksempelvis på eksterne trusselvurderinger som Nasjonal risikovurdering (NRA) som utgis av PST og Politidirektoratet. I 2022 vil banken fortsette arbeidet med å sikre oppdatert kompetanse i tråd med nye kriminelle modus, bedre systembistand og tett følge opp etterlevelsen på området.

Personvern

Den Gule Banken behandler en rekke personopplysninger og det hviler et stort ansvar på banken ovenfor deres kunder og ansatte til å behandle og beskytte data på en god måte. Personvern har alltid stått høyt på agendaen i Den Gule Banken, og dette arbeidet har blitt ytterligere opptrappet og systematisert etter innføringen av EUs personvernforordning (GDPR) og ny personopplysningslov i juni 2018.

Dette har banken gjennomført:

Den Gule Banken har et eget personvernombud som har som hovedoppgave å være et kontaktpunkt for kunder, ansatte, Datatilsynet og andre som ønsker innsyn eller har spørsmål om hvordan personopplysninger blir håndtert i banken. I tillegg til personvernombud, er det også etablert en personverngruppe som skal ivareta de ulike fagområdene i banken. Denne gruppen har gjennom året hatt månedlige møter og har også gjennomført spisset opplæring med eksternt part. Det er utarbeidet rutiner og prosesser for å sikre etterlevelse av personvernforordningen, og oppdatert alle data-behandleravtaler. Det har ikke vært vesentlige brudd på personvernlovgivningen i 2021.

Økt bruk av hjemmekontor krever mer bevissthet knyttet til personvern og det har vært viktig at bankens ansatte er godt kjent med hvordan de skal håndtere personopplysninger også når de er i kontakt med kundene og sitter i sitt eget hjem.

Gjennom høsten 2021 har det vært digital opplæring for alle nyansatte, tilpasset rolle og nivå i banken for å sikre riktig kompetanse.

Det har også vært gjennomført digital opplæring for alle bankens ansatte.

Videre prioriteringer:

Personvern skal være en naturlig del av det å jobbe i Den Gule Banken og skal gjennomsyre god rådgivningsskikk. Et godt og transparent personvern bygger tillit, og er en forutsetning for at banken skal nå sine strategiske målsetninger.

Det vil i fortsettelsen også være stort fokus på opplæring og bevissthet knyttet til personvern i banken.

IT sikkerhet

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank tar informasjonssikkerhet på høyeste alvor og god sikkerhet er en forutsetning for å bevare tillit til banken. Det skal være trygt å være kunde i Den Gule Banken og man skal kunne bruke både mobil- og nettbank uten å være bekymret for at personopplysninger og kundedata kommer på avveie.

Dette har banken gjennomført:

Den Gule Banken har tilgang på et stort kompetansemiljø gjennom Eika-gruppen som bruker store ressurser på sikkerhetsløsninger, overvåkning og informasjon. I tillegg til opplæring som tilbys fra Eika sentralt, har banken også valgt å gjennomføre egne opplæringsrunder i regi av Xtramile.

Følgende opplæring er gjennomført i 2021:

- Digital opplæring for alle ansatte gjennom 7 leksjoner.
- Obligatorisk sikkerhetskurs for alle ansatte.
- Nasjonal sikkerhetsmåned – 8 leksjoner.
- Julekalender med fokus på personvern og cybersikkerhet.

For det obligatoriske sikkerhetskurset må den ansatte bestå kunnskapstest for å få kurset fullført. Dersom kurset ikke er fullført innen fristen, vil vedkommende miste tilgang til datasystemene og vil ikke kunne logge på PC. Alle medarbeidere har fullført og bestått kurset i 2021.

Banken og Eika blir stadig utsatt for svindelforsøk og phishing, men har ikke hatt alvorlig nedetid som følge av det i 2021.

Videre prioriteringer:

Banken vil fortsette med å gjennomføre jevnlige tester samtidig som opplæring knyttet til IT-sikkerhet vil videreføres.

Vedlegg relatert til bærekraftsrapporteringen

UNEP-FI rapportering – Se vedlegg, side 143

TCFD-tabell – Se vedlegg, side 145

GRI-indeks – Se vedlegg, side 147

Klimaregnskap – Se vedlegg, side 148

Eierstyring og selskapsledelse

Dette kapittelet viser hvordan Den Gule Banken, Sandnes Sparebank styres og hvordan det føres kontroll med virksomheten. God styring og ledelse skal sikre effektiv bruk av bankens ressurser og størst mulig verdiskapning. Verdiene som skapes i Den Gule Banken skal komme bankens eiere, innskyttere, kunder, ansatte og samfunnet til gode. Bankens virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig forvaltning og gi økt trygghet for at fastsatte mål og strategier blir oppnådd og realisert.

Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Styret legger til grunn rammeverket i "Norsk Anbefaling til Eierstyring og Selskapsledelse" så langt det passer. Styret vil i dette kapittelet så langt som mulig gi en nærmere redegjørelse som omfatter punktene i denne anbefalingen. "Norsk Anbefaling til Eierstyring og Selskapsledelse" er først og fremst rettet mot aksjeselskaper. Den Gule Banken er organisert som en egenkapitalbevisbank, og må ta hensyn til de krav som banken er underlagt gjennom sparebanklovgivningen.

Forvaltningen av banken hører til under styret. Styret skal sørge for en forsvarlig organisering av banken og har ansvaret for å etablere kontrollsystemer og sikre at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover, vedtekter og forskrifter.

Bankens etiske retningslinjer er gjennomgått og godkjent i styret. Retningslinjene er formidlet til bankens ansatte, og er tilgjengelige på bankens intranett. Alle nyansatte signerer på at bankens etiske retningslinjer er gjennomgått, og kjennskapet til disse måles i forbindelse med den årlige medarbeiderundersøkelsen.

Virksomhet

I bankens vedtekter går det fram at virksomhetens formål er å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskyttere. De midlene banken rår over skal forvaltes på en trygg måte og i samsvar med de lovregler som til enhver tid måtte gjelde for sparebanker. Banken kan utføre alle vanlige bankforretninger og banktjenester som er i samsvar med sparebanklovens bestemmelser.

Den Gule Banken har anledning til å sette av deler av overskuddet til kundeutbytte og allmenntilgittige formål gjennom bankens gavefond. Gavefondet brukes for å fremme inspirasjon, vekst og utvikling. Gavetildelingen skal være forankret i bankens visjon og forretningsidé, og skal fordeles på en måte som underbygger bredde og mangfold.

Bankens styre gjennomgår og oppdaterer kontinuerlig bankens målsetninger og strategier. Styret mottar regelmessig risikoreporter, driftsrapporter og regnskapsrapporter for å følge opp at banken etterlever gjeldende strategier og måloppnåelse.

Selskapskapital og utbytte

Bankens egenkapitalbeviskapital utgjør 230.149.020 kroner fordelt på 23.014.902 egenkapitalbevisbevis à 10 kroner, fullt innbetalt. Av disse utgjør 2.095.171 tilsvarende 9,1% av utestående egne egenkapitalbevis. Banken kjøpte tilbake 2.080.000 Egenkapitalbevis 14 februar 2020, med formål å redusere overkapitaliseringen av banken. Egenkapitalbevisene eies av banken og gir ikke rett til utbytte. Resterende 15.171 egenkapitalbevis er avsatt til ansattes spareprogram.

Ekstern tilførsel av egenkapital skjer ved utstedelse av egenkapitalbevis eller andre egenkapitalinstrumenter som tilfredsstiller gjeldende lovkrav.

En av styrets viktigste målsettinger er å ivareta bankens, og dermed egenkapitalbeveiseiernes, langsiktige interesser i enhver sammenheng og henseende. Ved løpende dialog skal banken sikre samtlige egenkapitalbeveiseiere mulighet til å gi uttrykk for deres holdninger til bankens virksomhet og utvikling. Banken skal ha en profil som sikrer troverdighet og forutsigbarhet i markedet. Det skal tilstrebes en langsiktig og konkurransedyktig avkastning.

Banken skal gi markedet relevant og utfyllende informasjon som grunnlag for en balansert og korrekt verdsetting av egenkapitalbeviset. Dette sikres gjennom etterlevelse av de lover og regler som gjelder gjennom notering på Oslo Børs. For nærmere informasjon om egenkapitalbeviset vises det til kapitlet "[Investorinformasjon](#)".

Som grunnlag for å vurdere om bankens egenkapital er tilpasset gjeldende mål, strategi og risikoeksponering gjennomfører styret årlig en grundig vurdering av kapital situasjonen i banken (ICAAP) og mottar kvartalsvis oppdatert risiko-rapport. Bankens ICAAP og kapitalplan gjennomgås av Finanstilsynet, og pr 31.12.2021 er bankens pålagte krav til ren kjernekapital på 13,1%, som er forventet å øke til 15,6 % i løpet av 2022. Banken har en ren kjernekapital på 16,6 % etter utbetalt utbytte for 2021. Bankens målsetting for ren kjernekapital er satt til minimum 1,0 % høyere enn pålagt myndighetskrav.

Bankens utbyttepolitikk er som følger:

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har som mål å forvalte sine samlede ressurser slik at egenkapitalbeveiseierne gis en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning. Årsoverskuddet fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeveiseierne) og grunnfondskapitalen i samme forhold som deres respektive andel av bankens egenkapital. Den Gule Banken legger til grunn at mellom 50 % og 75 % av eierandelskapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at mellom 50 % og 75 % av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver og kundeutbytte. I vurderingen vil det bli lagt vekt på at egenkapitalbeveiseiernes andel av samlet egenkapital (eierbrøk) bør holdes stabil. Ved fastsettelse av det samlede utdelingsnivå blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling, eksterne rammebetingelser og konsernets vurderte behov for kjernekapital.

Av konsernets overskudd disponeres 175,6 mill (62,4%) til utbytte, kundeutbytte og gavefond. Disponeringene endrer ikke eierbrøk og beholdes tilnærmet uendret på 63,4%.

Styret har i tillegg fullmakt fra forstanderskapet til å gjøre kapitalutvidelser på egenkapital på inntil 10 % av utestående eierandelskapital. Forstanderskapet har gitt styret fullmakt til å forhøye bankens registrerte eierandelskapital med inntil 230 millioner kroner ved en eller flere emisjoner. Fullmakten løper i 2 år, og er betinget av godkjenning i Finanstilsynet.

Likebehandling av egenkapitalbeveiseierne og transaksjoner med nærstående

Den Gule Banken har én egenkapitalbevisklasse. Egenkapitalbeveiseierne sikres lik behandling og samme vilkår for innflytelse i banken. Den Gule Banken avholder kvartalsvis resultatpresentasjoner hvor også bankens egenkapitalbeveiseiere har mulighet til å stille.

Bankens egenkapitalbevisbrøk utgjør 63,4 % ved utgangen av 2021, mot 63,6 % i 2020. Endringen skyldes tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis. Bankens 20 største eiere representerer 60,7 % av egenkapitalbeviskapitalen.

Styreinstruksen inneholder klare bestemmelser knyttet til etikk og habilitet. Bankens etiske retningslinjer omfatter så vel tillitsvalgte som ansatte, og gir føringer blant annet knyttet til representasjon, fordeler/gaver og taushetsplikt. Alle transaksjoner med nærstående skjer etter prinsippet om armlengdes avstand.

I styreinstruksen er det tatt inn bestemmelser som understreker styremedlemmenes aktsomhetsplikt knyttet til etisk adferd, habilitet og integritet. Et styremedlem eller administrerende direktør må ikke delta i behandling eller avgjørelse av spørsmål som er av særlig betydning for egen del, eller noen nærstående, slik at vedkommende må anses å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken.

For nærmere informasjon om transaksjoner med nærstående parter, se [note 44](#).

Fri omsettelighet

Det er ikke vedtektsfestet noen form for omsetningsbegrensninger.

Forstanderskap

Forstanderskapet er bankens øverste organ og fører tilsyn med styrets forvaltning av banken. Forstanderskapet fastsetter bankens vedtekter, vedtar regnskapet og velger medlemmene til bankens styre, valgkomité, samt velger ekstern revisor.

Forstanderskapet fordeler også det beløpet, som etter finansforetaksloven § 10-7 kan brukes til allmenntilgode formål, i tillegg til å vedta opptak av ansvarlig lånekapital.

Før møter i forstanderskapet skal banken gi medlemmene skriftlig innkalling med minst 21 dagers varsel, jfr. finansforetaksloven § 8-3 og asal. § 5-11. Forstanderskapet kan ikke treffe beslutning i andre saker enn de som er bestemt angitt i innkallingen.

Forstanderskapet har 40 medlemmer og 11 varamedlemmer med følgende representasjon: Egenkapitalbeveiere: 15 medlemmer med 4 varamedlemmer. Sandnes kommune-styre: 5 medlemmer med 2 varamedlemmer. Innskyterne: 10 medlemmer med 3 varamedlemmer og Ansatte: 10 medlemmer med 3 varamedlemmer.

Protokoller fra møter i forstanderskapet er publisert på www.sandnes-sparebank.no/investor-relations.

Valgkomité

Bankens valgkomité er vedtektsfestet sammen med gjeldende retningslinjer for hvordan den skal fungere. Forstanderskapet velger medlemmene til valgkomitéen blant forstanderskapets medlemmer. Valgkomitéen består av fire medlemmer, hvor egenkapitalbeveierne, innskyterne, offentlig valgte og ansatte er representert med ett medlem hver. Fra hver gruppe velges ett personlig varamedlem. Valget gjelder for to år om gangen.

Valgkomiteen skal forberede valg av leder og nestleder i forstanderskapet, leder og nestleder i styret, øvrige medlemmer i styret unntatt de ansattes representanter, samt leder, øvrige medlemmer og varamedlemmer i valgkomiteen. For det styremedlem med varamedlem som

skal velges blant de ansatte, er det oppnevnt et eget valg-styre med ansvar for valg av de ansattes representanter til styret og forstanderskapet.

Valgkomiteen forbereder også egenkapitalbeveiserne og innskytternes valg av medlemmer og varamedlemmer til forstanderskapet. I sitt arbeid skal valgkomiteen ta hensyn til at forstanderskap, valgkomité og styret har den nødvendige kompetanse, og at begge kjønn er godt representert.

Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret velges av forstanderskapet og består normalt av 8 medlemmer, hvorav to medlemmer er valgt av og blant de ansatte. Administrerende direktør er ikke medlem av styret. Bankens styre anses å ivareta gjeldende krav til uavhengighet, og representerer et bredt mangfold i forhold til bakgrunn og kompetanse. Finanslovgivningen setter rammer med sikte på ulike interessegruppers representasjonsrett. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank bestreber størst mulig uavhengighet mellom eiere, styret og administrasjonen.

Samtlige valgte styremedlemmer velges for to år. Medlemmer kan gjenvelges. For å sikre kontinuitet velges halvparten av styrets medlemmer annet hvert år. Per 31. desember 2021 er 4 av styrets medlemmer kvinner. Informasjon om bankens styremedlemmer fremkommer i eget kapittel i årsrapporten.

Styrets arbeid

Styret fastsetter bankens mål, strategier og planer. Disse gjennomgås og revideres minimum årlig i henhold til fastsatt styrekalender.

Styret er ansvarlig for ansettelse og eventuelt avskjedigelse av leder for internrevisjonen. Styret er alene også ansvarlig for å ansette og eventuelt avskjedige administrerende direktør. Styret fører tilsyn med den daglige ledelsen av banken.

Styret mottar periodisk rapportering av resultatutvikling, markedsutvikling, ledelses-, personal- og organisasjonsmessig utvikling samt risikoeksponeringen for banken.

Bankens finansielle rapportering gjennomgås og godkjennes av styret.

Styrets medlemmer er definert som primærinnsidere og må forholde seg til bankens reglement når det gjelder erverv

av egenkapitalbevis i banken. Dette gjelder også for kjøp av aksjer i visse selskaper som har kundeforhold i banken.

Styrets arbeidsform reguleres av en egen styreinstruks. Styret foretar årlig en egenevaluering av sitt virke med henblikk på arbeidsform, saksbehandling, møtestruktur og prioritering av oppgaver. Styret har normalt 9 møter i året.

Styret har etablert et eget revisjonsutvalg som påser at banken har en forsvarlig selskapsledelse med god og hensiktsmessig organisering og effektive kontrollsystemer. Revisjonsutvalget består av fire styremedlemmer, der minst ett av utvalgets medlemmer har relevant regnskaps- eller revisjonsmessig kompetanse. Revisjonsutvalgets formål, oppgaver og funksjoner er fastsatt i samsvar med lovendringene som følge av implementering av EUs revisjonsdirektiv og anbefaling.

Revisjonsutvalget gjennomgår blant annet bankens finansielle rapportering. I denne forbindelse forelegger administrasjonen vesentlige forhold relatert til bankens kvartalsvise finansielle rapportering, samt poster som er gjenstand for individuelle vurderinger. Som en del av gjennomgangen har utvalget samtaler med ledelsen, bankens administrasjon og eksterne revisor.

Utover å føre tilsyn med prosessen rundt regnskapsavleggelse er revisjonsutvalgets oppgaver blant annet også å påse at konsernet har uavhengig og effektiv intern- og eksternt revisjon, og at risikostyringssystemene fungerer effektivt. Minst en gang i året har utvalget møte med eksternt revisor og internrevisjonen hver for seg uten at noen fra administrasjonen er til stede.

Bankens risikoutvalg skal påse at styring og kontroll av risiko i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er av tilfredsstillende høy kvalitet slik at konsernets strategiske mål kan oppnås gjennom forsvarlig forvaltning av konsernets verdier. Utvalget består av 4 styremedlemmer.

Fra administrasjonen har direktør for risikostyring møteplikt, mens administrerende direktør og finansdirektør har møterett. Utvalget møtes minimum hvert kvartal. Banken har også eget godtgjørelsesutvalg bestående av 4 styremedlemmer. Utvalget er ansvarlig for saksforberedelse i alle saker om godtgjørelsesordninger som skal avgjøres av styret.

Risikostyring og internkontroll

Risikostyring

Effektiv risikostyring er en forutsetning for at banken skal nå sine strategiske målsetninger. Risikostyringen er en integrert del av ledelsens beslutningsprosesser. Banken har etablert en egen uavhengig risikostyringsfunksjon som rapporterer direkte til administrerende direktør. Kvartalsvis rapporteres bankens risikoeksponering i forhold til fastsatte rammer og målsetninger til styret.

Ansvar for å innarbeide klimarisiko ligger hos leder for risikostyring, i samarbeid med bærekraftsansvarlig, begge underlagt Finansdirektøren. Det trekkes på ressurser og kompetanse fra bedriftsmarked og Eika-alliansen. Bankens risikostyringsfunksjon koordinerer også den kontinuerlige prosessen hvor bankens soliditet vurderes i forhold til bankens risikoeksponering. På årlig basis oppsummeres bankens risikoeksponering og kapitalbehov. Dette gjennomgås i styret og rapporteres til Finanstilsynet.

Ansvarliggjøring

Ansvarliggjøring sikres gjennom tydelig kommunikasjon av strategiske tiltak og fastsatte mål til de ansatte. Dette blir operasjonalisert gjennom klart definerte roller, ansvar og forventninger, der områdelederne holdes ansvarlige for måloppnåelsen innenfor sitt ansvarsområde. Utvikling i risikobildet rapporteres periodisk til administrerende direktør og til styret.

Overholdelse av lover, regler og etiske standarder

Den Gule Banken har utarbeidet etiske retningslinjer. I tillegg er det utarbeidet egen rutine for varsling. Den har som formål å gjøre det enklere for bankens ansatte å ta opp etiske problemstillinger og uønskede hendelser.

Det er utarbeidet interne retningslinjer for egenhandel og behandling av innsideinformasjon. Retningslinjene beskriver lover og regler som gjelder for alle ansatte, vikarer og øvrige tillitsvalgte. De etiske retningslinjene er klart kommunisert i organisasjonen, samt publisert på bankens intranett.

Det er etablert en egen database for uønskede hendelser. Denne databasen administreres av leder for risikostyring.

Banken har organisert all compliance virksomhet i en egen funksjon som er underlagt administrerende direktør. Formålet med denne funksjonen er å kontrollere at både banken og verdipapirforetaket opererer i henhold til gjeldende regelverk.

Internrevisjon

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har etablert en internrevisjonsfunksjon. Banken har fra 2019 brukt KPMG som internrevisor. Leveransen omfatter morbanken, datterselskap underlagt internkontrollforskriften, samt andre vesentlige datterselskaper.

Hovedoppgaven til internrevisjonen er å vurdere om den etablerte internkontrollen fungerer som forutsatt. I tillegg skal internrevisjonen bidra til å forbedre bankens risikostyring og interne kontroll.

Det utarbeides årlig en internrevisjonsplan basert på internrevisjonens risikovurderinger og samtaler med ledelsen, eksterntrevisor og revisjonsutvalget/styret. Styret vedtar årsplan og budsjett for internrevisjonen. For hvert internrevisjonsprosjekt utarbeides det revisjonsrapporter med forslag til forbedringstiltak som presenteres for ansvarlig leder og konsernets ledelse. Et sammendrag av rapportene, inkludert anbefalinger med høy prioritet, presenteres for revisjonsutvalget. Samtlige rapporter er tilgjengelige for styret og revisjonsutvalget. Status på tidligere anbefalinger følges opp av administrasjonen, og inngår i den faste rapporteringen til revisjonsutvalget og styret.

Internrevisjonen foretar ingen finansiell revisjon.

Godtgjørelse til styret

Medlemmene av styret mottar en årlig kompensasjon som fastsettes av bankens forstanderskap. Styremedlemmene kan velge å motta inntil 50% av fastsatt styrehonorar i bankens egenkapitalbevis. Bevisene tildeles kvartalsvis etter markedspris. Det utbetales ikke honorar i tillegg til dette. Informasjon om kompensasjon og lån til styrets medlemmer fremgår hvert år av noter til årsregnskapet.

Godtgjørelse til ledende ansatte

Godtgjørelse til administrerende direktør fastsettes av styret, som igjen i samarbeid fastsetter retningslinjer for avlønning av øvrige ledende ansatte i banken. Bankens bonus og godtgjørelsesordning tilfredsstiller kravene i Forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner. Det er ikke etablert opsjonsordninger eller lignende. Prinsipper for avlønning av ledende ansatte, samt informasjon om faktisk kompensasjon og lån til disse personene, fremgår hvert år av noter til årsregnskapet.

Informasjon og kommunikasjon

Den Gule Banken tilstreber å gi lik, tidsrettet og relevant informasjon til alle interessenter. Økonomiske resultater offentliggjøres via Oslo Børs og presenteres for investorer, analytikere og presse hvert kvartal. Informasjonen legges også ut på bankens hjemmesider. Det avholdes regelmessige presentasjoner overfor internasjonale samarbeidspartnere og långivere. Alle kvartalsrapporter, pressemeldinger og presentasjoner offentliggjøres fortløpende på www.sandnes-sparebank.no/investor-relations.

Selskapsovertakelse

Den Gule Banken er en selveiende institusjon som ikke kan bli gjenstand for direkte oppkjøp i henhold til dagens lovverk. Ved oppkjøp fra bankens side prioriteres det høyt å ivareta alle interessenter på best mulig måte, herunder likebehandling av aksjonærer/eiere. Det vil tilstrebes at eventuelle overtakelser skal ha minst mulig negativ innvirkning på bankens daglige virksomhet.

Ekstern revisor

Ekstern revisor skal vurdere om opplysninger i årsrapporten om årsregnskapet, bankens regnskapsprinsipper, håndtering av risikoområder, forutsetningen om fortsatt drift og forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap, er i samsvar med lover og forskrifter. Videre skal ekstern revisor vurdere om formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll. Ekstern revisor velges av forstanderskapet.

Ekstern revisor avgir beretning til forstanderskapet om disse forholdene.

Investorinformasjon

Egenkapitalbeviset

Avkastning og utbyttepolitikk

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har som mål å forvalte sine samlede ressurser slik at egenkapitalbeveiseierne gis en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning. Årsoverskuddet fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeveiseierne) og grunnfondskapitalen i samme forhold som deres respektive andel av bankens egenkapital. Den Gule Banken legger til grunn at mellom 50 % og 75 % av eierandelskapitalens andel av overskuddet utbetales

som utbytte, og tilsvarende at mellom 50 % og 75 % av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver og kundeutbytte. I vurderingen vil det bli lagt vekt på at egenkapitalbeveiseierens andel av samlet egenkapital (eierbrøk) bør holdes stabil. Ved fastsettelse av det samlede utdelingsnivå blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling, eksterne rammebetingelser og konsernets vurderte behov for kjernekapital.

Historisk utvikling i egenkapitalbeviskapitalen siden børsnotering i 1995

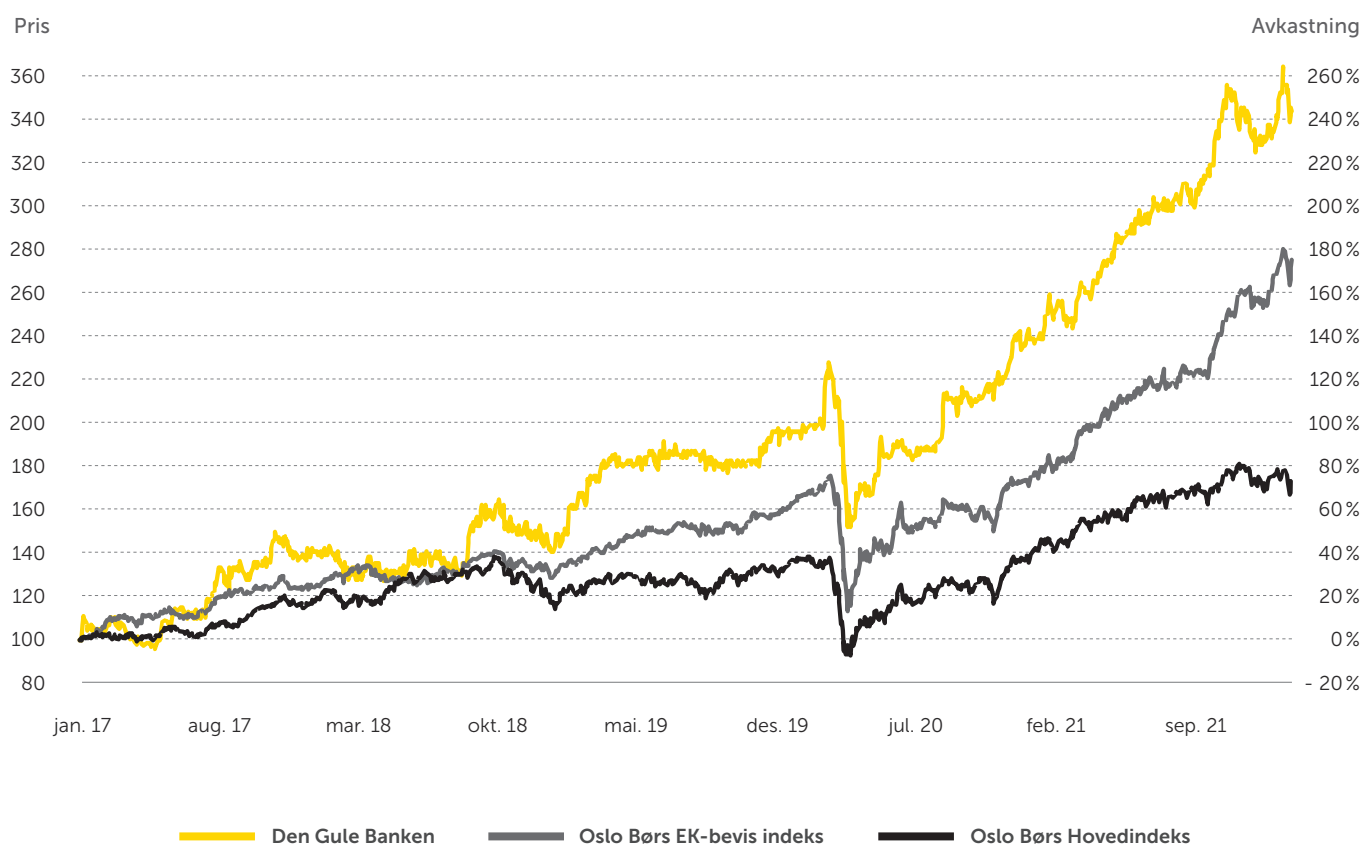
År	Type endring	Tegningskurs	Antall	Pålydende	Egenkapitalbeviskapital (tusen kroner)
1995	Grunnfondsemisjon (børsnotering)	110,00	1 300 000	100	130 000
1997	Fortrinnsrettet emisjon (eiere)	130,00	1 300 000	100	260 000
2001	Rettet emisjon (ansatte)	102,13	50 000	100	265 000
2001	Fortrinnsrettet emisjon (eiere)	110,00	1 250 000	100	390 000
2003	Fortrinnsrettet emisjon (eiere)	125,00	1 300 000	100	520 000
2007	Fortrinnsrettet emisjon (eiere)	166,00	1 500 000	100	670 000
2008	Utbytteemisjon	115,00	405 811	100	710 581
2016	Endring pålydende		7 105 811	10	71 058
2016	Fortrinnsrettet emisjon	22,00	15 909 091	10	230 149

Kursutvikling i SADG i 2021

Per 31. desember 2021 var kursen på SADG 98,8 kroner (siste omsatt kurs hos OSE). Sammenlignet med børskurs 31.12.2020 har Den Gule Banken, Sandnes Sparebank gitt

en avkastning på 40 % inkludert utbytte. Utviklingen er noe svakere enn Egenkapitalindeksen på Oslo Børs (OSEEX), som har hatt en positiv kursutvikling på 52 % gjennom 2021.

SADG versus Egenkapitalbevisindeksen OSE

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har utestående 23.014.902 egenkapitalbevis. Det var ved utgangen av 2021 registrert 3.112 eiere av bankens egenkapitalbevis.

De 20 største eierne (inkludert bankens egne egenkapitalbevis) kontrollerte på dette tidspunktet 60,7 % av egenkapitalbeviskapitalen.

De 20 største egenkapitalbevisiere per 31.12.2021

		Antall	Andel i %
1.	Sparebank 1 SR-Bank ASA, Finansavdelingen	3 485 009	15,14
2.	Den Gule Banken, Sandnes Sparebank	2 095 171	9,10
3.	Holmen Spesialfond	1 359 823	5,91
4.	VPF EIKA Egenkapitalbevis C/O Eika Kapitalforvaltning AS	1 125 589	4,89
5.	AS Clipper	1 088 738	4,73
6.	Espedal & Co AS	886 861	3,85
7.	Salt Value AS	680 000	2,95
8.	Wenaasgruppen AS	650 000	2,82
9.	Skagenkaien Investering AS	500 000	2,17
10.	Sparebanken Vest	370 659	1,61
11.	Spesialfondet Borea Utbytte	285 099	1,24
12.	Hausta Investor AS	220 000	0,96
13.	Innovemus AS	185 000	0,80
14.	Nordhaug Invest AS	184 374	0,80
14.	Barque AS	159 651	0,69
16.	Tirna Holding AS	156 255	0,68
17.	Kristian Falnes AS	149 794	0,65
18.	Elgar Kapital AS	133 000	0,58
19.	Meteva AS	131 881	0,57
20.	Catilina Invest AS	124 000	0,54
=	20 største eiere	13 970 904	60,70
+	Øvrige eiere	9 043 998	39,30
=	Totale egenkapitalbevis	23 014 902	100,00

Totale egenkapitalbevis på 23 014 902 inkluderer en beholdning av 2.103.383 egne egenkapitalbevis per 31.12.2021.

Styret foreslår overfor forstandskapet at det utbetales et utbytte på 5,35 kr per egenkapitalbevis for 2021, tilsvarende

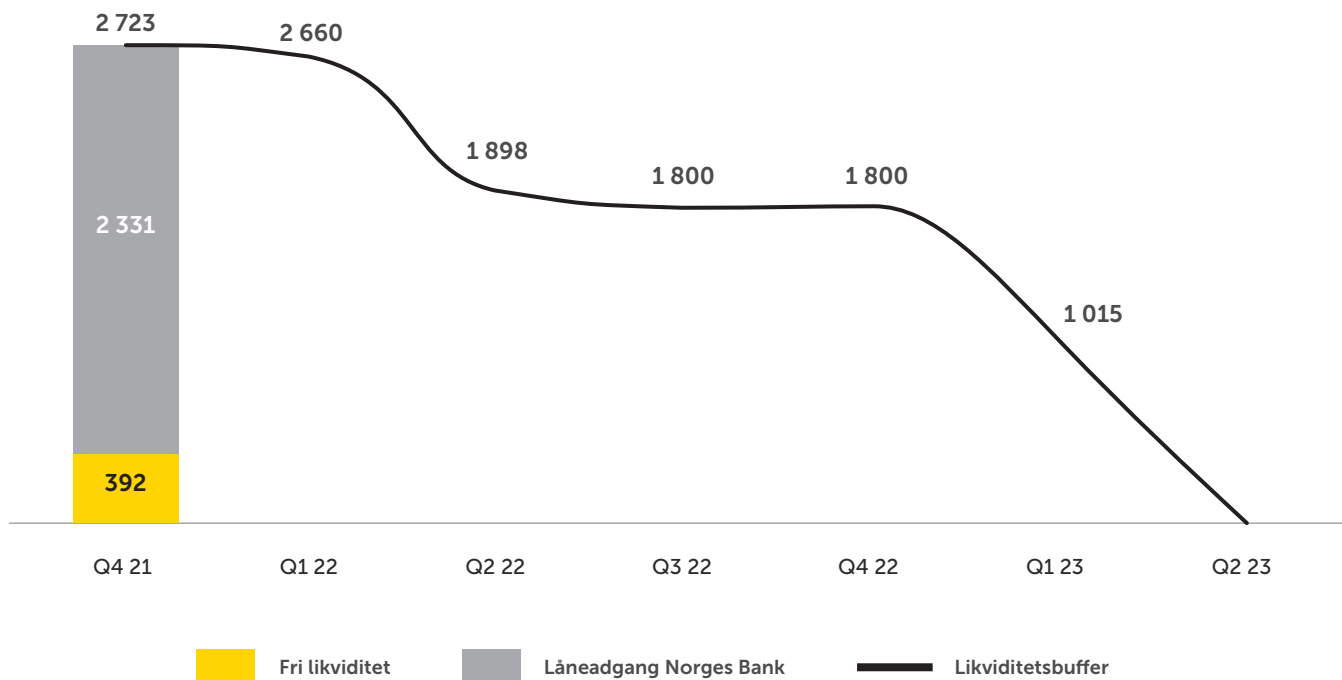
62,5 % av konsernets fortjeneste per egenkapitalbevis. Av utbytte til grunnfondskapitalen på 63,7 millioner kroner foreslår styret en tildeling til gavefondet på 12,0 millioner kroner og at 51,7 millioner kroner utbetales som kundeutbytte

Likviditet

Bankens likviditetssituasjon anses å være tilfredsstillende. Banken har en likviditetsportefølje (eksklusiv kontanter) på 2,8 (3,9) milliarder kroner ved utgangen av året. Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå, og Banken anses godt diversifisert både med hensyn til finansieringskilder og løpetider. Etablering av SSB Boligkreditt AS har gjort det mulig for konsernet Den Gule Banken, Sandnes Sparebank å utstede Obligasjoner med Fortrinnsrett (OMF), og på den måten redusere konsernets likviditetsrisiko. Obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av SSB Boligkreditt AS har AAA-rating fra Scope Ratings. AAA er den beste oppnåelige kredittratingen Scope kan gi.

Netto utlån i SSB Boligkreditt utgjør et volum på 9,8 milliarder kroner per 31.12.2021, hvilket er en økning på 0,9 milliarder kroner siste 12 måneder. SSB Boligkreditt AS hadde per 31.12.2021 netto utestående obligasjoner med fortrinnsrett på 8,4 (7,8) milliarder kroner. Styret har i konsernets likviditetsstrategi fastsatt ramme som sier at konsernet til enhver tid skal ha en beholdning av strategisk likviditet som muliggjør drift i minst 12 måneder uten tilførsel av likviditet. Tilgjengelig likviditet per 31. desember 2021 sikrer drift i over 15 måneder uten tilførsel av likviditet.

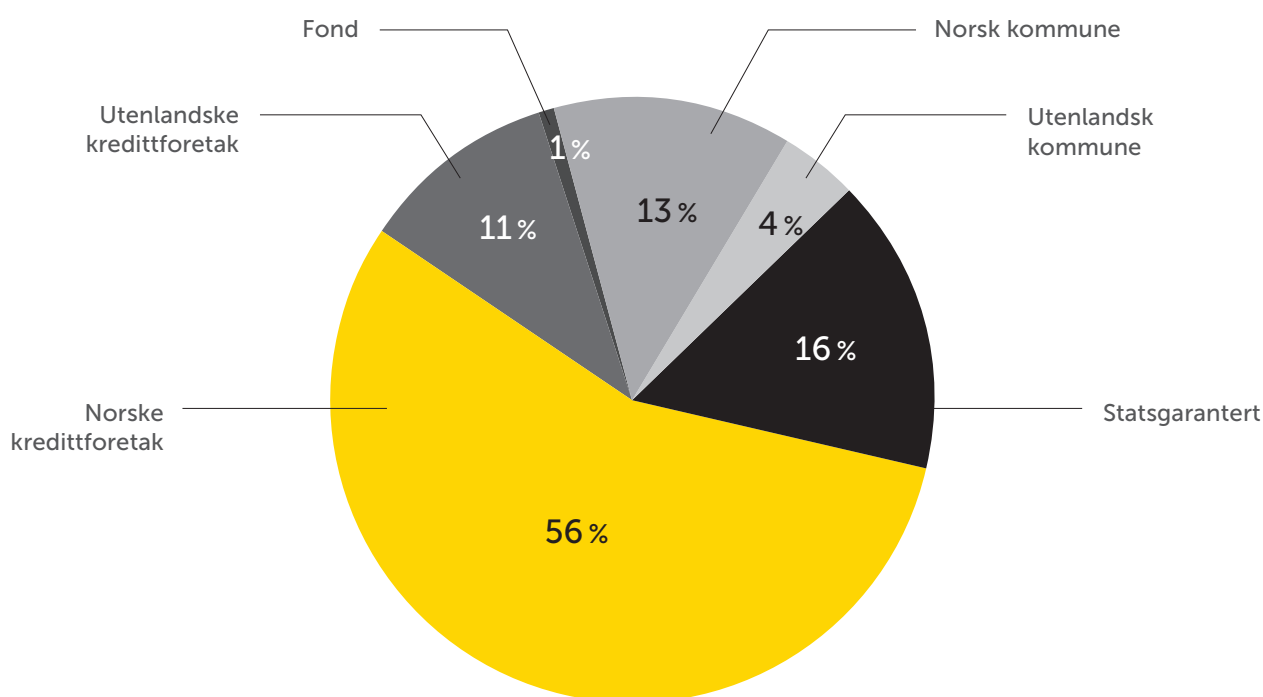
Refinansieringsbehov

Obligasjonsporteføljen

Banken klassifiserer ca. 80 % av likviditetsporteføljen til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, mens resterende av porteføljen er klassifisert som hold-til-forfall. Porteføljen benyttes primært som en likviditetsplassering.

Sammensetning likviditetsportefølje

Informasjon til markedet

Banken ønsker å føre en åpen informasjonspolitikk med det formål å gi egenkapitalbeviserne og verdipapirmarkedet samtidig, korrekt og relevant informasjon om bankens økonomiske utvikling. Bankens utarbeider kvartalsvise delårsrapporter.

Alle børsmeldinger er tilgjengelig på bankens hjemmesider www.sandnes-sparebank.no/investor-relations.

Alternativt finnes informasjon vedrørende kapitalforhold på hjemmesiden til Oslo Børs www.ose.no. Tickerkoden for egenkapitalbeviset på Oslo Børs er SADG.

Banken avholder resultatpresentasjoner i etterkant av publiseringen av kvartalsvise regnskapsrapporter.

Finanskalender 2022

Kvartalsrapport Q1 2022	12. mai
Halvårsrapport 2022	11. august
Kvartalsrapport Q3 2022	08. november

Styrets beretning

Styrets beretning 2021

Virksomhetens art

Bankens juridiske navn er Sandnes Sparebank, heretter omtalt som «Den Gule Banken, Sandnes Sparebank» eller «Den Gule Banken». Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er en selvstendig sparebank og medlem av EIKA Alliansen med hovedkontor i sentrum av Sandnes kommune. Banken tilbyr et bredt spekter av bank- og investeringsprodukter til person- og næringslivsmarkedet. Konsernet driver også eiendomsmegling gjennom datterselskapet Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS.

Konsernets virksomhet består av morbanken og det heleide datterselskapet SSB Boligkreditt AS. I tillegg eies 60% av Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til Den Gule Banken.

Styret anser bankens soliditets- og likviditetsnivå som tilfredsstillende. I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og dette er lagt til grunn ved avleggelsen av regnskapet. Den Gule Banken utarbeider både konsernregnskapet og morbankregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) godkjent av EU. Regnskapsprinsippene som er lagt til grunn er beskrevet i note 2 til årsregnskapet.

Markedsforhold

Lokale forhold – Rogaland

Til tross for utfordringene i forbindelsen med Koronapandemien har økonomien i Rogaland klart seg bra i perioden og det er igjen en positiv utvikling i regionen.

Arbeidsledigheten i Rogaland var ved inngangen til 2021 på 3,5 %, og på 2,0 % ved utgangen av året. Arbeidsledigheten har ikke vært så lav i regionen siden 2014. Av de som fortsatt er arbeidsledige er det en overvekt av langtidsledige og antall på arbeidsavklaringspenger øker samtidig som det er rekord-

mange ledige stillinger. Det vitner om en økende mismatch-problematikk i regionen. Det innebærer at arbeidssøkere ikke har kompetansen arbeidsgiverne etterspør.

Oljeprisen har gjennom året økt fra 52 til 80 USD, og gassprisen er økt ytterligere som følge av energiunderskudd i Europa. For økonomien i Rogaland er energipriser en viktig økonomisk faktor. Det høye prisnivået er forventet å vare gjennom vinteren og medfører et høyere aktivitetsnivå enn normalt for mange bedrifter tilknyttet olje og gassnæringen. Samtidig medfører økte priser på energi, inkludert strøm, utfordringer for andre næringer.

Norges Banks regionale nettverksmåling for regionen fra desember melder om et høyt aktivitetsnivå og investeringsplaner blant bedriftene, men det flere bedrifter som melder om kapasitetsproblemer og knapphet på arbeidskraft noe som påvirker produksjonen. Økt satsning på omstilling i regionen begynner å gi resultater. Det er stadig flere bedrifter som lykkes med innovasjon og nyskaping med nye forretningsmodeller i nye markeder.

Eiendomsmarkedet i Rogaland har utviklet seg positivt det siste året etter flere år med stabile eiendomspriser. Prisoppgangen siste året har vært på 7,0%. Formidlingstiden for boliger til salgs er redusert og antall usolgte boliger er fallende. Det tyder på et bedre forhold mellom tilbud og etterspørsel etter boliger.

Innen næringseiendom er markedet i Rogaland i bedring, med en andel ledige lokaler på 5,4%, det laveste nivået andel ledige lokaler siden 2015. Det er fortsatt en del ledig utleie areal, særlig innen kontorbygg på Forus-området og i Stavanger sentrum.

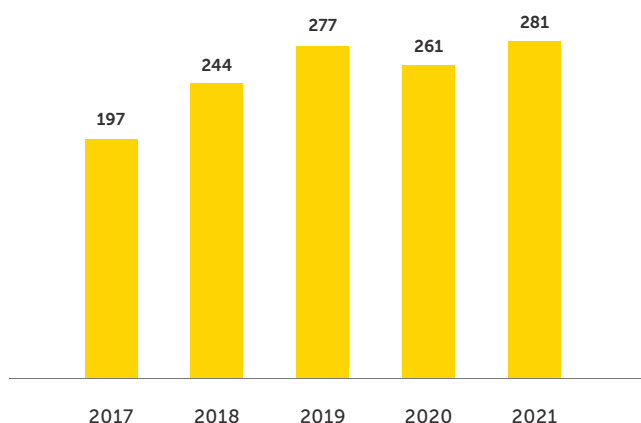
Resultatutvikling

Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i 2020. Med mindre annet er spesifisert, omtales konsernet.

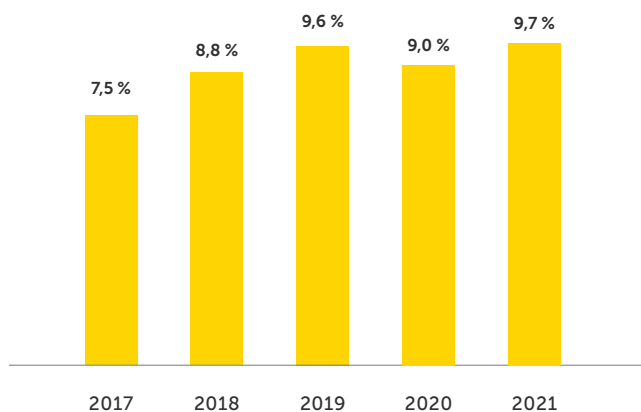
Resultat etter skatt ble 281,3 millioner kroner for 2021. Dette er en økning på 20,5 millioner kroner sammenlignet med samme periode i 2020. Økningen er i hovedsak forklart med tilbakeføring av tap i 2021 sammenlignet mot økte tapsavsetninger i fjor i tillegg til økte andre driftsinntekter. Dette er delvis motvirket av lavere netto renteinntekter og høyere kostnader.

ÅRLIG UTVIKLING I RESULTAT ETTER SKATT OG EGENKAPITALAVKASTNING

RESULTAT ETTER SKATT, SISTE 5 ÅR

EGENKAPITALAVKASTNING ETTER SKATT, SISTE 5 ÅR

Økningen i kostnader skyldes primært ekstraordinær kostnadsbelastning knyttet til bytte av nytt kjernebanksystem på totalt 29,1 millioner kroner i 2021 i tillegg til økte personal-kostnader.

Resultat før skatt for året ble 328,2 millioner kroner, sammenlignet med 310,9 millioner kroner i 2020.

Totalresultatet for året ble 326,5 millioner kroner, sammenlignet med 260,4 millioner kroner i 2020. Økt totalresultat skyldes delvis positiv verdiendring i bankens investering i EIKA Gruppen AS som medførte en inntektsføring over utvidet resultat på 45,5 millioner kroner i 2021.

Egenkapitalavkastningen etter skatt for året ble 9,7 %, mot 9,0 % i 2020. Egenkapitalavkastning etter skatt, eksklusiv ekstraordinære konverteringskostnader, ble 10,4 % for 2021.

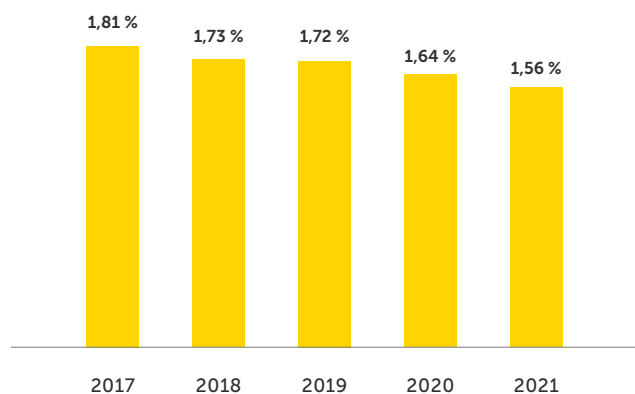
Egenkapitalavkastning etter skatt, inkludert renter på hybrid-kapital, ble 9,5 % for året, mot tilsvarende 8,9 % i 2020.

Netto renteinntekter

Konsernets netto renteinntekter ble 456,1 (469,6) millioner kroner for 2021. Rentemarginen var 1,56 % for 2021, sammenlignet med 1,64 % for tilsvarende periode i 2020.

Banken har gjennom 2021 klart å opprettholde en god underliggende rentenetto til tross for en utfordrende markeds-situasjon. Økt utlånsvolum i perioden påvirker rentenettoen positivt. Innen bedriftsmarketssegmentet har banken over de siste årene redusert risikoprofilen noe som medfører en noe lavere rentenetto for segmentet.

NETTO RENTEMARGIN, SISTE 5 ÅR

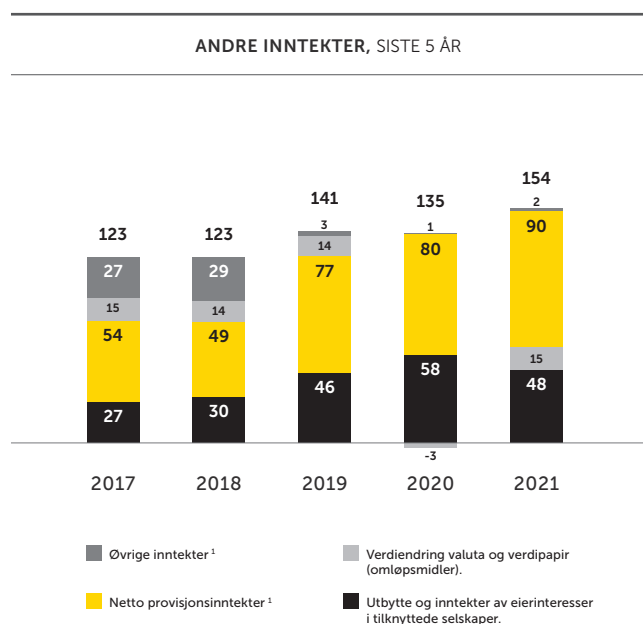

Banken opplever fortsatt betydelig press på rentemarginen som følge av det lave rentenivået og press på innskuddsmarginer. Som følge av normalisering av økonomien valgte Norges Bank i september 2021 å sette opp styringsrenten fra 0,0 % til 0,25 % og videre til 0,50 % i desember 2021. Rentehevingene reflekteres også gjennom økte NIBOR renter som har økt betydelig siste del av året. Banken har også valgt å sette opp sine utlånsrenter på de fleste utlånsprodukter, først inntil 0,25 % som ble effektivert ut til kundene medio november 2021, og ytterligere inntil 0,25 % som får effekt medio februar 2022. Bankens rentemargin i 2021 har vært stabil, men banken forventer press på rentemarginen inn i 2022. Norges Bank har signalisert rentehevinger gjennom året som på kort sikt presser marginene på grunn av tidsetter-slep mellom økte innlånskostnader og rentehevinger ut til kundene. På noe lengre sikt forventer banken likevel en styrkning av rentemarginen.

Andre driftsinntekter

Andre driftsinntekter utgjorde 154,3 millioner kroner for 2021. Dette er en økning på 19,3 millioner kroner sammenlignet med tilsvarende periode i 2020. Dette skyldes i hovedsak økte netto provisjonsinntekter og høyere avkastning på finansielle instrumenter.

Netto provisjonsinntekter utgjorde 89,7 millioner kroner, en økning på 9,9 millioner kroner høyere sammenlignet med

¹ Konsernet valgte fra 2020 å reklassifisere inntekter fra eiendomsmegler-virksomhet fra øvrige inntekter til provisjonsinntekter (2019 tall er endret tilsvarende). Tall før 2019 er ikke omarbeidet.

2020, primært gjennom økte provisjonsinntekter fra datterselskapet Aktiv Eiendomsmegling AS. Provisjonsinntekter fra eiendomsmegling har en omsetningsvekst siste 12 måneder på 7,0 millioner kroner.

Det har i tillegg vært en økning i provisjonsinntekter innen salg av forsikringstjenester og spareprodukter. Dette motvirkes delvis av lavere netto garantiprovisjoner og formidlingsprovisjoner i 2021 sammenlignet med 2020.

Netto avkastning på finansielle investeringer var 14,8 millioner kroner for 2021, for 2020 var avkastningen -3,2 millioner kroner. Konsernet har i 2021 hatt en positiv avkastning på sin aksjeportefølje som følge av et sterkt børsår. Dette motvirkes delvis av negativ verdiendring på likviditetsporteføljen og øvrige finansielle sikringsinstrumenter.

Konsernet har i tillegg i 2021 kjøpt tilbake og nedkvittert eksisterende obligasjonsgjeld i forbindelse med større refinansiering og forlengelse av forfallsprofilen på sin obligasjonsgjeld. Isolert sett medfører det tilbakekjøp/ nedkvitterings-effekter på ca. 5 millioner kroner. Banken utnyttet et godt rentemarked som medfører redusert refinansieringsrisiko fremover og en gunstig rentekostnad fremover.

Utbytte og inntekter fra eierinteresser utgjorde 47,7 millioner kroner for 2021, sammenlignet med 57,7 millioner kroner i 2020. Reduksjonen skyldes i hovedsak noe lavere utbytte fra enkeltinvesteringer, delvis motvirket av positiv innregnet resultatandel fra tilknyttet virksomhet. Totalt utbytte fra Eika Gruppen AS utgjorde 40,8 millioner kroner i 2021, sammenlignet mot 41,3 millioner kroner i 2020.

Øvrige driftsinntekter var 1,4 millioner kroner høyere sammenlignet med 2020. Økningen skyldes i hovedsak høyere husleieinntekter på fremleid kontorlokale.

Driftskostnader

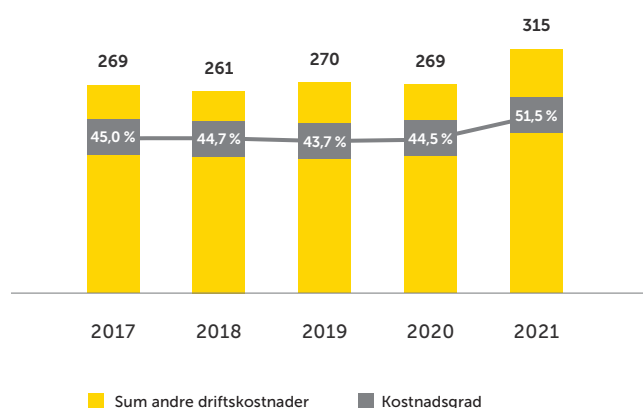
Konsernets driftskostnader utgjorde 314,5 millioner kroner for 2021. Dette er en økning på 45,5 millioner kroner sammenlignet med 2020. Dette skyldes primært ekstraordinær kostnadsbelastning knyttet til bytte av nytt kjernebanksystem. Det er i 2021 belastet 29,1 millioner kroner knyttet til konverteringskostnader. Banken estimerer fortsatt at totale kostnader knyttet til implementering av nytt kjernebanksystem beløper seg til 50-60 millioner kroner fordelt på 2021 og 2022.

Konsernets driftskostnader, eksklusiv ekstraordinære konverteringskostnader, utgjør 285,4 millioner kroner for 2021.

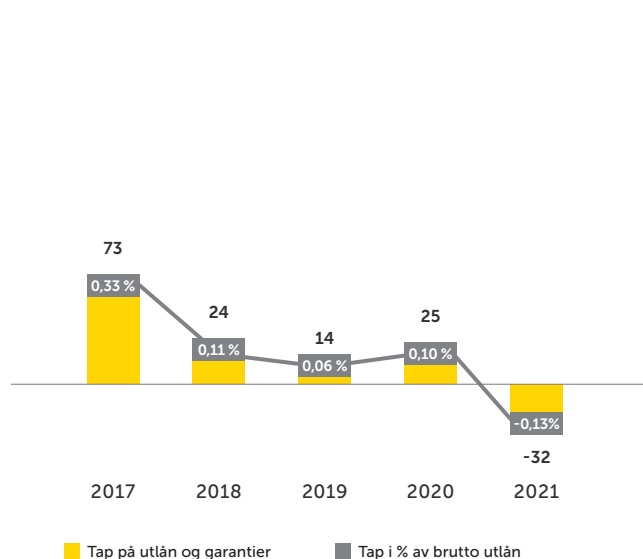
I tillegg skyldes øvrig kostnadsøkning primært høyere personalkostnader som følge økt aktivitet hos Aktiv Eiendom, generelle lønnsjusteringer og økt bemanning. Banken har iverksatt en økt satsning på privatmarkedet i Stavanger og har blant annet ansatt flere kunderådgivere. Riktig kompetanse blir stadig viktigere for å nå bankens strategiske målsetninger og det oppleves et generelt lønnspress i regionen for attraktiv kompetanse.

Kostnader målt i prosent av inntektene utgjorde 51,5 % for konsernet i 2021. Dette er en økning fra 44,5 % for tilsvarende periode i 2020. Kostnadsprosent for konsernet, eksklusiv konverteringskostnader, utgjør 46,8 % i 2021.

ANDRE DRIFTSKOSTNADER, SISTE 5 ÅR

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER, SISTE 5 ÅR

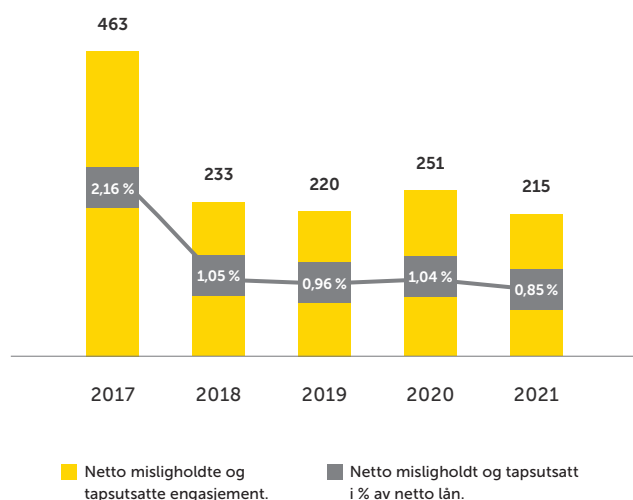
Tap og mislighold

Tap og nedskrivninger på utlån og garantier ble bokført med -32,3 (24,7) millioner kroner i 2021. Årsaken til reduksjonen i bokførte tap skyldes i hovedsak reversering av tidligere tapsavsetning i noen av bankens bedriftsengasjement og tilbakeføring av modellmessige tapsavsetninger (ECL) knyttet til overgang til nye kredittmodeller.

Banken har gått over fra å bruke egne internt utviklede kredittmodeller til å benytte seg av felles kredittmodell for alle bankene i Eika Alliansen. Endringen påvirker bankens metode for kalkulering av misligholdssannsynlighet (PD) og tap gitt mislighold (LGD) og ble innført fra og med 01.04.21. Kredittmodellen til Eika Alliansen gir en bedre presisjon mot risikonivået på utlånsporteføljen til Den Gule Banken, Sandnes Sparebank. Den egenutviklede modellen var utdatert og medførte en overestimering av tap særlig i privatmarkedssegmentet, sammenlignet med ny modell. Modellovergang er behandlet som en estimatendring og medførte en total tilbakeføring av tapsavsetninger i 2021 på ca 12 millioner kroner. Det henvises til [note 8](#) for ytterligere informasjon knyttet til modellovergangen.

Banken opplever fortsatt en forbedring av markedsforholdene sammenlignet med i fjoråret selv om smittesituasjonen den siste tiden har eskalert og pandemien på langt nær er over. Banken har en forsiktig tilnærming til tilbakeføring av korona-relaterte avsetninger, da langtidseffekter særlig for næringslivet fortsatt er uavklart. Avsetningene er nå tatt inn som en del av makrojusteringene hvor disse er justert for å ta høyde for ekstra risiko. Banken vil løpende ta vurderinger i forhold til ytterligere justeringer som påvirker tapsavsetningene.

NETTO MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT, SISTE 5 ÅR

Per utgangen av 2021 utgjør totale tapsavsetninger på utlån og garantier 95,4 (151,8) millioner kroner, hvorav tapsavsetninger fordeler seg med 34,9 (42,0) millioner kroner for personmarkedet og 60,4 (109,7) millioner kroner for bedriftsmarkedet. Tilbakeføringene innen bedriftsmarkedet skyldes hovedsakelig avklaring på tidligere tapsførte enkeltengasjement.

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement, som er individuelt nedskrevet, utgjorde 214,6 (250,6) millioner kroner per 31.12.2021, tilsvarende 0,85 % (1,04 %) av konsernets netto utlån. Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement fordeler seg med 155,1 (169,3) millioner kroner for personmarkedet og 59,5 (81,4) millioner kroner for bedriftsmarkedet.

Misligholdte engasjementer over 90 dager, i henhold til ny misligholdsdefinisjon fra 01.01.21, utgjør 119,6 millioner kroner per 31.12.2021, sammenlignet med 181,8 millioner kroner per 31.12.2020 i henhold til gammel definisjon. Innføring av ny misligholdsdefinisjon har ikke påvirket bankens rapportering av totale netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer i vesentlig grad.

Balanseutvikling

Konsernets forvaltningskapital var 29,4 (29,2) milliarder kroner ved utgangen av 2021. Dette tilsvarer en økning på 0,5 % sammenlignet med utgangen av 2020 og skyldes primært utlansvekst i perioden, motvirket av lavere overskuddslikviditet.

Ved utgangen av 2021 utgjorde brutto utlån til kunder 25,5 (24,1) milliarder kroner. De siste 12 måneder har brutto utlansvekst for konsernet vært 5,5 %, hvorav utlansvekst i personmarkedet utgjorde 5,0 % og utlansvekst i bedriftsmarkedet utgjorde 6,8 %.

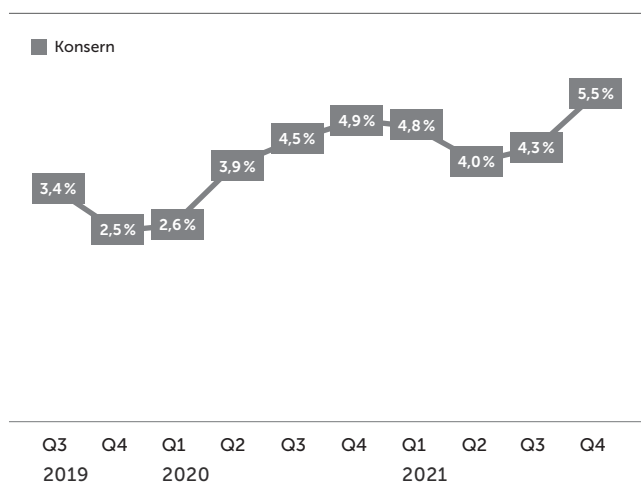
Innen personmarkedssegmentet har banken i 2021 hatt en positiv utlansvekst og tatt markedsandeler. Banken har også i 2021 hatt en solid utlansvekst innen bedriftsmarkedssegmentet. Det har vært en bevist satsning på diversifisering i ulike sektorer, med blant annet en økning innen landbruk. Banken har liten direkte eksponering mot detaljhandel, reiseliv og oljerelatert virksomhet.

Banken har et begrenset omfang av statsgaranterte utlån i porteføljen, totalt utgjør porteføljen ca. 75 (60) millioner kroner per 31.12.2021.

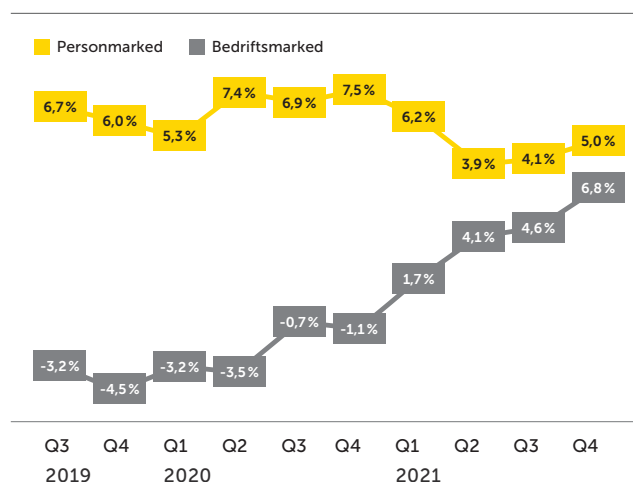
Personmarkedsandelen av utlån er ved utgangen av 2021 på 71 % (71 %).

Ved utgangen av 2021 utgjorde innskuddsvolumet 12,8 (11,9) milliarder kroner. Bankens innskuddsvolum har de siste 12 månedene økt med 7,7 %, hvorav innskuddsvekst i personmarkedet utgjorde 7,5 % og innskuddsvekst i bedriftsmarkedet utgjorde -10,9 %. Konsernets innskuddsdekning er ved utgangen av 2021 på 50,6 % (49,7 %).

BRUTTO UTLANSVEKST KONSERN (12 MND)

BRUTTO UTLANSVEKST DIVISJONSFORDELTE (12 MND)

Soliditet

Konsernets kapitaldekning ved utgangen av året ligger betydelig over de regulatoriske kapitalkravene og intern minimumsmålsetting for ren kjernekapital. Konsernets gjeldende regulatoriske minstekrav til ren kjernekapital er på minimum 13,1 % og et internt kapitalmål på minimum 14,1 %.

Finansdepartementet har besluttet at det motsykliske kapitalbufferkravet skal økes til 1,5 % fra 30. juni 2022 og videre til 2,0 % med virkning fra 31. desember 2022. Følgelig vil konsernets kapitalmål fremover oppjusteres i lys av økte bufferkrav.

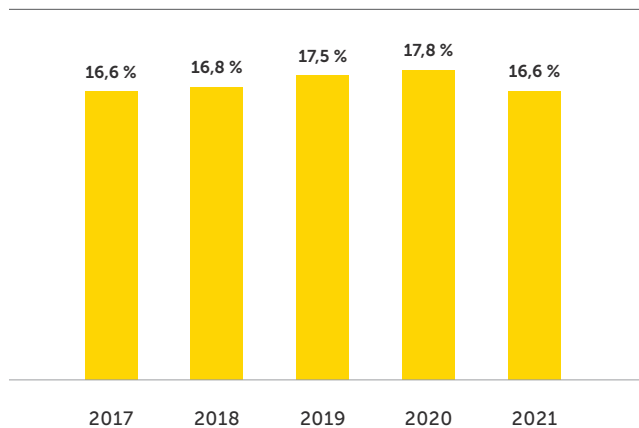
Styret besluttet den 01.10.21 å utbetale utbytte til eiere, kundeutbytte og gavefond for regnskapsåret 2020. Totalt ble det besluttet utdelt 195,5 millioner kroner som tilsvarer 75 % av årsresultatet for 2020. Utbetalingen medførte en reduksjon i konsernets rene kjernekapital på 1,2 %.

Konsernet har per 31.12.2021 en ren kjernekapitaldekning (inkludert innkonsolidert andel i samarbeidende gruppe) på 16,6 %, som er en reduksjon fra 17,8 % per 31.12.2020. Reduksjonen i ren kjernekapitaldekning skyldes primært utlansvekst i 2021 og utbetalt tilleggsutbytte for regnskapsåret 2020, delvis motvirket av tilbakeholdt overskudd i 2021.

Uvektet kjernekapitalandel («Leverage ratio») for konsernet utgjør 9,2 % per 31.12.2021, sammenlignet med 9,5 % per 31.12.2020.

REN KJERNEKAPITALDEKNING (CET1), SISTE 5 ÅR

Ren kjernekapitaldekning inkluderer innkonsolidering av samarbeidende gruppe.

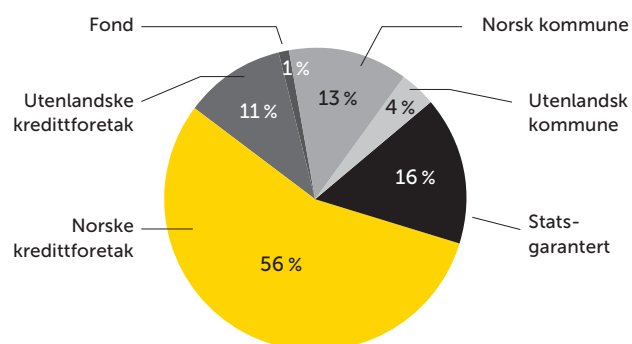

Likviditet og finansiering

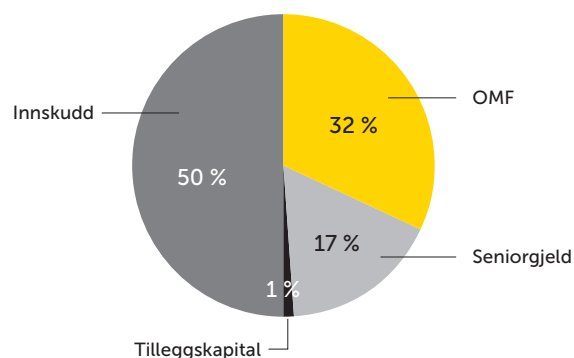
Bankens likviditetssituasjon anses tilfredsstillende. Banken har en likviditetsportefølje (eksklusiv kontanter og rentefond) på 2,8 (3,9) milliarder kroner ved utgangen av året. Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå.

Netto utlån i SSB Boligkreditt utgjør et volum på 9,8 milliarder kroner per 31.12.2021, hvilket er en økning på 0,9 milliarder kroner siste 12 måneder. SBB Boligkreditt AS hadde per 31.12.2021 netto utestående obligasjoner med fortrinnsrett på 8,5 (7,8) milliarder kroner. Banken anses godt diversifisert både mht. finansieringskilder og løpetider.

SAMMENSETNING LIKVIDITETSPORTEFØLJE

FINANSIERINGSKILDER

Datterselskaper

Samlet resultat for bankens datterselskaper – før konserninterne eliminerings- ble 67,2 (47,8) millioner kroner etter skatt for 2021.

SSB Boligkreditt AS er etablert som et ledd i konsernets langsiktige finansieringsstrategi og kredittforetakets hovedmålsetting er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett i markedet. Resultat etter skatt for selskapet ble 64,0 (45,0) millioner kroner for 2021.

Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS tilbyr tjenester innen eiendomsomsetning til både personkunder og næringsliv. Resultat etter skatt for selskapet ble 3,2 (2,8) millioner kroner for 2021.

Risikostyring

Finansiell virksomhet innebærer behov for styring og forvaltning av risiko. God risikostyring er strategisk viktig for konsernets verdiskapning og skal støtte opp under strategisk utvikling og måloppnåelse. Kombinasjonen risikostyring og intern kontroll bidrar til effektiv drift, tilfredsstillende håndtering av vesentlig risiko, samt sikkerhet for intern og ekstern rapportering av høy kvalitet.

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har som mål å opprettholde en lav til moderat risikoprofil. Ønsket risikoprofil vurderes ut fra bankens interne soliditetsmål og avkastningsmål. Løpende oppfølging av risiko skal redusere sannsynligheten for at enkelthendelser i alvorlig grad skal kunne skade banken økonomisk. Styret har etablert et omfattende rammeverk for den enkelte risiko for å styre konsernets risiko, basert på en overordnet virksomhets- og risikostyringspolicy. Alle risikostyringsdokument er gjenstand for årlig diskusjon og oppdatering i styret, og styret får også kvartalsvis rapportert status på risiko i forhold til vedtatte måltall.

Sentralt i konsernets risikostyring er konsernets egenvurdering av likviditets- og kapitalbehov (ILAAP og ICAAP). I denne prosessen foretar styret vurderinger av risiko som konsernet er eksponert mot med tilhørende vurdering av styring og kontroll. Basert på denne vurderingen foretas det en beregning av kapital- og likviditetsbehovet for å dekke disse risikoene. For å påse at bankens ICAAP er av tilfredsstillende kvalitet foretar bankens internrevisjon en årlig gjennomgang av prosessen.

Kredittrisiko

Konsernet har en moderat kredittrisiko. Kredittrisikoen for løpende ordinære engasjementer er hovedsakelig i risikogrupperne lav og middels (se note 8). For de av engasjementene, hvor det er indikasjoner på tap, er det foretatt individuelle nedskrivninger basert på konkrete vurderinger.

Konsernet har i løpet av året endret modeller for kalkulering av kredittrisiko, og gått over fra egne modeller til å bruke modeller utviklet i og for Eika bankene. Dette har sikret et større datagrunnlag både i utvikling og i forhold til validering av modellene. Hensikten er å gi en best mulig vurdering av sannsynlighet for at den enkelte kunde skal misligholde og et så forventningsrett estimat på tap gitt mislighold som mulig. Modellene som banken har benyttet har over tid overestimert tap. De nye modellene er, basert på tester fra implementering, mer korrekte. Både i det at de i større grad kan fange opp hvilke kunder som går i mislighold, men og i forhold til nivå. Resultatet er at estimert tap er tatt noe ned som følge av de nye modellene. Samtidig er det konsernets oppfatning at kvaliteten på vurderingene er økt.

Porteføljen, innenfor både privatmarked- og bedriftsmarkedssegmentene har i løpet av perioden økt, samtidig som både faktisk mislighold, og estimert fremtidig mislighold i porteføljen har gått ned. Veksten har dermed vært innenfor samme relativt lave risikoprofil som bankens øvrige utlånsportefølje. Og totalrisikoen i porteføljen, basert på forventninger til fremtidige tap, er vurdert som lavere ved utgangen av året enn ved inngangen. I disse estimatene er mulige negative effekter for konsernets kunder tatt med, så som videre renteoppgang og en mer normalisert situasjon for bedriftsmarkedet hvor støtteordninger innført for å avhjelpe problemer relatert til koronarestriksjonene er utviklet og en økning i antall konkurser som følge av dette. Dette skyldes blant annet at Den Gule Banken er relativt lite eksponert mot de industrier som i størst grad har vært påvirket av koronasituasjonen. Det er derfor styrets oppfatning at kredittrisikoen er vel innenfor de rammene som banken er akseptabel med.

Likviditetsrisiko

Den Gule Banken har videreført den konservative likviditetsstrategien som har vært fulgt de siste årene.

Likviditetsstyringen reguleres blant annet gjennom interne og regulatoriske krav til LCR (Liquidity Coverage Ratio) og NSFR (Net Stable Funding Ratio). Foruten innskudd benytter konsernet SSB Boligkreditt som verktøy i likviditetsstyringen.

SSB Boligkreditt har overtatt godt sikrede boliglån fra banken og utstedt obligasjoner med fortrinnsrett som finansiering, noe som gir konsernet økt diversifisering på finansierings-siden til mer fordelaktige betingelser.

Konsernets innskuddsdekning har vært stabil gjennom 2021 og er per årsslutt like over 50 %. Styret anser konsernets likviditetsrisiko som lav på kort sikt.

Markedsrisiko

Konsernet har ikke noen handelsportefølje av egenkapital-instrumenter, valuta, obligasjoner eller sertifikater. Konsernets beholdning av obligasjoner og sertifikater inngår i likviditets-beholdningen. Konsernet stiller krav til kreditt-rating, og i tillegg er det et hovedprinsipp at verdipapirene skal være kvalifisert for låneadgang i Norges Bank. Likviditetsbeholdningen blir vurdert til virkelig verdi i regnskapet og er dermed eksponert for markedsrisiko. Kredittisiko for disse eiendelene kvantifiseres som misligholdsrisiko.

Konsernets markedsrisiko består videre av valutarisiko og renterisiko. Handel med valuta og renter skjer innenfor de til enhver tid vedtatte rammer og fullmakter. Valutarisiko er hovedsakelig knyttet til påløpte renter på kunders valutalån, valutaderivater og kontantbeholdning. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har stramme retningslinjer for innvilgelse av instrumenter som påfører kunder og banken valutarisiko. Styret vurderer eksponeringen til å være lav. I tillegg har konsernet retningslinjer for sikring av valutarisiko. Valutarisikoen er vurdert til å være moderat til lav. Renterisiko er knyttet til beholdning av rentebærende verdipapirer, fastrenteutlån og fastrenteinnskudd.

Styret har fastsatt en ramme på 21 millioner kroner for samlet renterisiko i og utenfor konsernets balanse. Dette måles ved den resultatpåvirkning som en renteendring (parallelt skift) på 2 % gir. Beregnet resultatpåvirkning ved et renteskift på 2 %, var under 4 millioner. Renterisikoen er derfor vurdert til å være lav. Konsernets eksponering overfor markedsrisiko vurderes totalt sett som moderat.

ESG-risiko

I ESG risikobegrepet inngår all risiko relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring. For Den Gule Banken gjelder dette både direkte gjennom bankens egne interne handlinger, men også indirekte gjennom påvirkning av kunder og leverandører. I forhold til miljø og klimasiden er det både den direkte fysiske risikoen, men også risiko relatert til overgang til et grønnere samfunn som er med og definerer den totale risikoen.

Det er viktig at ESG sees i sammenheng med bankens øvrige risikoer samtidig som det er viktig å dokumentere blant annet klimaeksponeringen for å kunne ta beviste valg. På kundesiden har banken i løpet av året fortsatt arbeidet med sammenhengen mellom klimarisiko og kredittisiko. Det er tatt i bruk et nytt verktøy fra Eika alliansen for å systematisere vurderingene som gjøres for bedriftskunder, som kommer i tillegg til og understøtter dagens rapportering av ESG risiko på enkeltkundenivå.

Den Gule Banken har lite eksponering mot de industrier og bransjer som normalt vurderes å ha høyest utslippsintensitet, men er eksponert mot andre bransjer som kan ha andre eller mindre ESG utfordringer. For å bidra til omstilling og bærekraftige investeringer, ble det i 2021 introdusert flere grønne kredittprodukter (se Bærekraft og samfunnsansvar). Totalt sett vurderes denne risikoen som lav.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko omfatter alle potensielle tapskilder som er knyttet til den løpende driften av konsernets virksomhet. Svikt i rutiner, svikt i datasystemer, feil fra underleverandører, tillitsbrudd hos ansatte og kunder er eksempler på hendelser som defineres som operasjonell risiko, og som kan bidra til å redusere konsernets evne til å nå sine mål.

Den Gule Banken har fokus på de områdene som til enhver tid oppleves å representere de største truslene, og følger opp hendelser som har, eller kan tenkes å påvirke konsernets omdømme, lønnsomhet eller kunder i et eget varslingsystem. Her varsler ansatte hendelser som har inntruffet og nærmeste leder, complianceansvarlig samt leder for risikostyring får denne beskjeden og kan foreslå og/eller følge opp evt. foreslåtte tiltak for å redusere muligheten for at hendelsen gjentar seg. Dette hjelper banken med å analysere operasjonelle hendelser for så å foreta endringer i interne prosesser som skal redusere sannsynligheten for gjentakelse.

I den årlige gjennomgangen av operasjonell risiko, som gjøres på tvers av alle avdelinger i konsernet ble det særlig satt søkelys på risiko knyttet til konvertering av kjernebank-løsning, cyberkriminalitet og struktur og kontroll på egne data som de største risikoområdene. For alle disse er det risikoreduserende tiltak i gang som gjør at styret anser risikoen for å være akseptabel.

Det er viktig for banken å legge vekt på tiltak for å forebygge og redusere den operasjonelle risikoen. God internkontroll er et viktig hjelpemiddel, både når det gjelder forebygging, avdekking og oppfølging. Risikovurderinger skjer innen alle

virksomhetsområder. De viktigste risikoer, sammen med tiltaksplaner for å redusere disse til akseptabelt nivå, blir rapportert til administrerende direktør. I samråd med bankens ledergruppe vurderer administrerende direktør den strategiske risikoen til banken. De mest vesentlige risikoer med tilhørende tiltak for å minimere risikoen, blir presentert for bankens styre. Konsernets internrevisor foretar en gjennomgang og avgir en uavhengig bekreftelse på internkontrollaktivitetene og at disse tilfredsstillt kravene i internkontrollforskriften.

Organisering, ansatte og miljø

Gjennomsnittlig antall årsverk for konsernet i 2021 var 138. Konsernet hadde ved årsskiftet 138 årsverk, en økning på 6 årsverk fra desember 2020. Aktiv eiendom hadde ved årsskiftet 22 årsverk. Bankens isolert hadde ved årsskiftet 116 årsverk.

Banken har som et av sine strategiske fokusområder å utvikle kompetente, engasjerte og prestasjonsorienterte medarbeidere. For å nå disse målene har banken lagt til rette for å utvikle en kultur som fremmer prestasjoner og som utnytter ressurser optimalt. En effektiv måte å bygge en god prestasjonskultur på har vært å tydeliggjøre hva den enkelte enhet skal bidra med for å nå målene, følge dette opp via synliggjøring og deling av resultater - og ved å verdsette og fremheve gode prestasjoner.

Gjennomsnittsalderen på ansatte i banken er 44 år.

Banken har fokus på mangfold og likestilling. Dette arbeidet inngår også som en viktig del i bankens forpliktelser knyttet til bærekraft og bærekraftsrapportering. Vi har mål om kjønnsnøytrale rekrutteringsprosesser med vekt på en balansert andel kvinnelige ledere, vi har likelønnsperspektiv i årlige lønnsforhandlinger og vi har likelønn som en definert målsetting.

Bankens øverste ledergruppe er representert med en kvinneandel på 3 av 7, og banken har kvinnelig administrerende direktør. Av lederne med personalansvar i banken er 8 av 21 kvinner. I bankens styre er 4 medlemmer kvinner og 4 menn. Kvinnelige ledere i banken tjener 102% i forhold til de mannlige lederne. For øvrige ansatte i banken tjener kvinner 90% av sine mannlige kolleger. Bankens beregning er justert for stillingsbrøk og ulikheter i stillingsnivå, men ansiennitet og andre forhold påvirker forholdstallet.

Det er et grunnleggende prinsipp i bankens personalpolitikk at kvinner og menn skal ha like muligheter for å kvalifisere seg til alle typer oppgaver, og at karrieremulighetene skal

være de samme. Videre skal alle ha like muligheter uavhengig av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion, livssyn eller funksjonsevne. Arbeidsmiljøundersøkelser i banken viser at de ansatte er godt fornøyde med arbeidsplassen sin og at arbeidsmiljøet er godt. Lønn reflekterer i størst mulig grad markedslønn og den enkeltes kvalifikasjoner og ansvar.

Banken jobber aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Aktivitets- og redegjørelsesplikten på området er lovpålagt og fremgår av likestillings- og diskrimineringsloven. Bankens publiserer en egen rapport i tråd med dette regelverket på bankens hjemmeside.

Bankens rådgivere på privatmarkedet er autoriserte etter autorisasjonsordningene for finansielle rådgivere (AFR), skadeforsikring, personforsikring og kreditt.

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har et høyt kompetent rådgiverkorps både i personmarkedet og bedriftsmarkedet som ivaretar gode kundeopplevelser og kvalitet i kundeprosessene.

Banken forurenser lite det ytre miljøet. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige hendelser eller ulykker i løpet av året.

Sykefraværet i banken var på gjennomsnittlig 1,8 % i 2021.

Banken har styreansvarsforsikring felles med de andre bankene i Eika alliansen. Forsikringssummen utgjør 250 millioner kroner pr forsikringstilfelle.

Bankens egenkapitalbevis (SADG)

Per 31.12.2021 var kursen på SADG 98,80 kroner, sammenlignet med 74,40 kroner per 31.12.2020. Det ble utbetalt utbytte på 5,95kr pr egenkapitalbevis i 2021.

Det var ved utgangen av 2021 registrert 3 112 eiere av bankens egenkapitalbevis. De 20 største eierne (inkludert bankens egne egenkapitalbevis) kontrollerte på dette tidspunktet 60,70 % av egenkapitalbeviskapitalen. En oversikt over de 20 største egenkapitalbevisene finnes under investoinformasjon i årsrapporten.

Bankens utbyttepolitikk er som følger:

«Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har som mål å forvalte sine samlede ressurser for å sikre en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning. Årsoverskuddet fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbevisene) og grunnfondskapitalen i samme forhold som deres respektive andel av bankens egenkapital.»

Den Gule Banken legger til grunn at mellom 50% og 75% av eierandelskapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at mellom 50% og 75% av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver og kundeutbytte. I vurderingen vil det bli lagt vekt på at egenkapitalbeveiseiernes andel av samlet egenkapital (eierbrøk) bør holdes stabil. Ved fastsettelse av det samlede utdelingsnivå blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling, eksterne rammebetingelser og konsernets vurderte behov for kjernekapital».

Disponering av resultat for 2021

I tråd med bankens utbyttepolitikk er ulike forhold vektlagt i utbyttevurderingen. Avgjørende vekt er lagt på soliditet og styrket kjernekapitaldekning. Styret foreslår overfor forstandskapet at det utbetales et utbytte på 5,35 kr per egenkapitalbevis for 2021, tilsvarende 62,5 % av konsernets fortjeneste per egenkapitalbevis. Av utbytte til grunnfondskapitalen på 63,7 millioner kroner foreslår styret en tildeling til gavefondet på 12,0 millioner kroner og at 51,7 millioner kroner utbetales som kundeutbytte.

Styret foreslår følgende disponering:	Beløp (millioner kroner)
Til disposisjon	251,1
Til kontantutbytte egenkapitalbevis	111,9
Til utjevningfondet	37,1
Til sparebankens fond	21,1
Til gavefondet/kundeutbytte	63,7
Til hybridkapitaleierne	4,3
Til fond for vurderingsforskjeller	0,5
Fra fond for urealiserte gevinster	12,6
Sum foreslått disponering	251,1

Resultatet er fordelt mellom egenkapitalbeviskapitalen og sparebankens fond i henhold til deres relative andel av egenkapitalen, slik at egenkapitalbeveiseierne får 63,7 % av det disponerte resultatet. Som følge av disponeringen reduseres egenkapitalbevisbrøken fra 63,7 % til 63,4 %.

Hendelser etter balansedagen

Avtale om kjøp av aksjer i EIKA Gruppen AS

Den 10.02.2022 ble det inngått en avtale mellom 19 aksjonærer i Eika Gruppen AS om kjøp av aksjer i Eika Gruppen AS eiet av bankene i Lokalbank alliansen. Samlet kjøper bankene en aksjepost på 2.937.406 aksjer, tilsvarende 11,88 prosent i Eika Gruppen AS for kr 242,50,- per aksje. Prisen er inkludert avsatt utbytte for regnskapsåret 2021 på kr. 25,00,- per aksje.

Kjøpet er gjenstand for forkjøpsrett og vil være gjenstand for rebalansering blant alle bankene i Eika Alliansen i etterkant av transaksjonen.

Kjøperne er bankene Den Gule Banken, Sandnes Sparebank, Totens Sparebank, Jæren Sparebank, Skue Sparebank, Jernbanepersonalets Sparebank (JBF), Romerike Sparebank, Aurskog Sparebank, Skagerrak Sparebank, Sparebanken Narvik, Orkla Sparebank, Larvikbanken, Grong Sparebank, Melhusbanken, Eidsberg Sparebank, Sogn Sparebank, Odal Sparebank, Berg Sparebank, Hjelmeland Sparebank og Tysnes Sparebank.

Den Gule Banken har i avtalen forpliktet seg til å kjøpe totalt 396.550 aksjer i EIKA Gruppen AS, med en total transaksjonspris på 96,1 millioner kroner. Den Gule Banken eide før transaksjonen 2.067.333 aksjer (8,4 %), og øker til 2.463.883 aksjer (10,0%) etter transaksjon. Planlagt rebalansering internt i Eika Alliansen vil sannsynligvis redusere antall nye aksjer.

Avtalen anses som vesentlig informasjon for årsregnskapet da banken har pådratt seg en vesentlig forpliktelse etter balansedagen og det forhold at transaksjonsprisen er betydelig høyere enn bokført verdi av bankens aksjer i EIKA Gruppen AS per 31.12.2021. Dersom en legger til grunn prising i transaksjonen, justert for avsatt utbytte for 2021, vil dette medføre en verdiøkning på bankens eksisterende aksjer (før transaksjonen) i EIKA Gruppen AS på ca. 145,8 millioner kroner. Da aksjene måles til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat vil en oppjustering ikke få resultat effekt, men føres over utvidet resultat/egenkapital. En oppjustering av verdi vil ha en positiv effekt for konsernets kapitaldekning i 2022.

Utover dette er det ingen vesentlige hendelser etter balansedagen som påvirker regnskapet per 31.12.2021.

Utsikter for 2022

Makroforholdene i regionen er i bedring, men med noen utfordringer knyttet til tilgjengelig arbeidskraft og produksjonskomponenter. De langsiktige økonomiske konsekvensene av koronapandemien ser bedre ut enn tidligere antatt, selv med vinterens nedstengning. Ved utgangen av året er situasjonen for de fleste av bankens kunder stabil, men det er fortsatt noen ubalanser i den globale økonomien, som for eksempel internasjonal logistikk, som vil påvirke utviklingen fremover. Norges Bank har i løpet av året økt styringsrenten til 0,5 % og varslet flere økninger fremover. Det er et tydelig signal om en normalisering av økonomien. Banken er godt posisjonert i markedet og forventer økt vekst i utlån framover.

Banken har solid kompetanse, fornøyde kunder, en stabil kostnadsbase, god inntjening og god soliditet. Banken er godt rigget for lønnsom vekst og har iverksatt en ytterligere satsning innen privatmarkedet for å ta en sterkere posisjon i det lokale markedet. Fokus på å beholde, utvikle og å få tak i riktig kompetanse vil være av strategisk betydning. Et annet prioritert område av bankens strategi er å bidra til et mer bærekraftig samfunn. Digitalisering og teknologiutvikling er avgjørende for å lykkes, og konvertering til nytt kjernebanksystem i 2023 er av strategisk betydning. Overordnet vil banken jobbe for bedre kundeopplevelser i tillegg til et stadig fokus på mer effektiv drift.

Bankens regulatoriske minstekrav til ren kjernekapital er 13,1 %. Styret i banken har vedtatt det interne kapitalmålet til 1,0 % over regulatorisk kapitalkrav, til minimum 14,1 % ren kjernekapital. Banken har 16,6 % i ren kjernekapital ved utgangen av året og er godt kapitalisert. Norges Bank har økt kravet til motsyklisk buffer fra 1,0 % til 2,0 % gyldig fra 31. desember 2022 og signalisert ytterligere økning til 2,5 %. Nye kapitalkrav er allerede tatt høyde for i bankens kapitalplanlegging.

Banken er godt forberedt på fremtiden, både når det gjelder drift, likviditet og finansiell soliditet. Styret understreker imidlertid at det er knyttet usikkerhet til alle fremtidige estimater.

10. mars 2022 | Styret i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank

Harald Espedal
Styrets leder

Frode Svaboe
Nestleder

Bjørg Tomlin
Styremedlem

Sven Chr Ulvatne
Styremedlem

Astrid Rebekka Norheim
Styremedlem

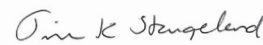
Wenche Drønen Christensen
Styremedlem

Ingunn Ruud
Ansattes representant

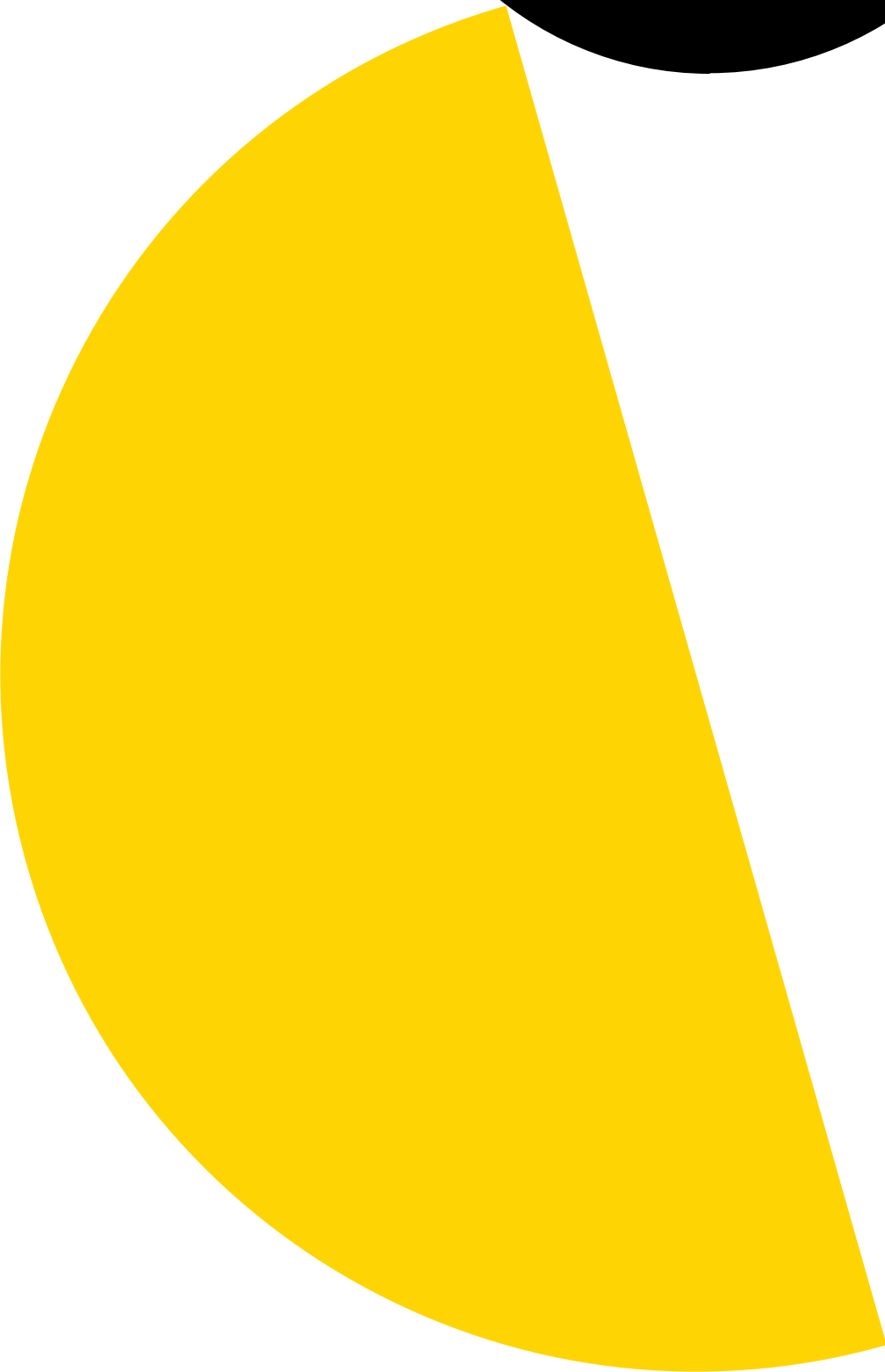
Joakim De Haas
Ansattes representant

Trine Karin Stangeland
Adm. direktør

Årsregnskap

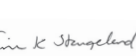
Konsern				Morbank	
Året 2021	Året 2020	Beløp i tusen kr	Noter	Året 2021	Året 2020
612 622	688 046	Renteinntekter målt til effektiv rentes metode	17	443 199	508 393
46 846	86 418	Renteinntekter målt til virkelig verdi	17	41 732	80 019
203 372	304 882	Rentekostnader	17	132 260	194 225
456 095	469 582	Netto renteinntekter		352 671	394 187
98 778	89 351	Provisjonsinntekter	18	70 661	73 276
-9 126	-9 549	Provisjonskostnader	18	-9 126	-9 549
47 746	57 721	Utbytte og inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	19	84 687	57 721
14 800	-3 179	Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	19	21 392	-4 349
2 089	683	Andre driftsinntekter	20	2 522	1 225
154 286	135 027	Sum andre driftsinntekter		170 135	118 324
161 941	146 550	Personalkostnader	21,22,23	135 182	124 080
133 681	98 767	Andre driftskostnader	21	124 539	91 467
18 861	23 672	Avskrivninger/Nedskrivninger	21,31,32,33	17 682	22 769
314 483	268 988	Sum driftskostnader		277 403	238 316
295 898	335 621	Resultat av drift før nedskrivninger og skatt		245 403	274 195
-32 340	24 689	Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	11	-33 699	23 415
328 238	310 932	Resultat av drift før skatt		279 101	250 780
46 933	50 160	Skattekostnad	24	27 996	37 173
281 305	260 772	Resultatet av drift etter skatt		251 106	213 608
		Oppstilling av andre inntekter og kostnader			
		<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>			
45 481		Verdijustering aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat	34	45 481	
-345	-471	Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon	23	-345	-471
-86	-118	Skatt		-86	-118
45 223	-353	Sum		45 223	-353
		<i>Poster som senere kan bli reklassifisert til resultat</i>			
		Verdijustering utlån målt til virkelig verdi over utvidet resultat		-86	-353
		Sum		-86	-353
45 223	-353	Andre inntekter og kostnader (etter skatt)		45 136	-706
326 528	260 419	Totalresultat		296 242	212 902
325 262	259 285	Majoritetsandel av resultatet			
1 266	1 134	Minoritetsandel av resultatet			
8,5	7,9	Fortjeneste per egenkapitalbevis	44	7,6	6,5
8,5	7,9	Utvannet resultat per egenkapitalbevis		7,6	6,5

Konsern

Morbank

31.12.2021	31.12.2020	Beløp i tusen kr	Noter	31.12.2021	31.12.2020
2 967	3 263	Kontanter	25,26	2 967	3 263
436 965	485 300	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	11,25,26,27	444 752	510 357
24 178 029	22 694 107	Utlån til kunder til amortisert kost	8-11,25,26	13 592 027	13 178 665
1 213 479	1 305 613	Utlån til kunder til virkelig verdi	8-11,25,26	1 982 468	1 901 187
2 798 478	3 879 026	Sertifikater og obligasjoner	25,26,28,35	2 239 869	3 405 734
129 741	103 420	Aksjer	25,26,30	129 741	103 420
142 059	326 270	Finansielle derivater	15,25,26	103 898	183 697
34 338	33 767	Eierinteresser i tilknyttede selskaper	29	34 338	33 767
		Eierinteresser i datterselskaper	29	354 328	354 328
5 637	12 150	Immaterielle eiendeler	31	1 084	7 597
16 856	8 524	Utsatt skattefordel	24	16 782	8 440
3 539	6 122	Varige driftsmidler	32	3 268	5 750
71 001	84 370	Bruksrettigheter leieavtaler	33	67 778	79 527
18 171	16 312	Andre eiendeler	29,42	1 417 414	1 034 165
17 486	18 550	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	25,26	16 797	17 769
303 898	258 417	Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat	25,26,34	303 898	258 417
29 372 644	29 235 211	Sum eiendeler		20 711 410	21 086 084
99 083	1 471 784	Gjeld til kredittinstitusjoner	25,26,35	216 461	1 376 117
12 842 486	11 926 057	Innskudd fra kunder	25,26,36	12 847 279	11 931 228
12 824 416	12 278 503	Verdipapirgjeld	25,26,37	4 369 023	4 512 914
46 589	146 300	Finansielle derivater	15,25,26	52 965	153 633
59 555	57 145	Annen gjeld	25,26,39	53 470	51 252
57 911	52 318	Betalbar skatt	24,25,26	38 457	39 454
187	713	Utsatt skatt	24,25,26		
66 416	34 392	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	25,26	61 697	30 039
13 523	14 844	Avsetninger	11,23,38	13 414	14 681
86 692	100 560	Leieforpliktelser	33	83 304	95 623
200 824	200 716	Ansvarlig lånekapital	25,26,40	200 824	200 716
26 297 684	26 283 331	Sum gjeld		17 936 894	18 405 656
230 149	230 149	Egenkapitalbeviskapital	41,45,46	230 149	230 149
-20 952	-21 034	Egne egenkapitalbevis	41	-20 952	-21 034
987 313	987 313	Overkurs	41	987 313	987 313
-134 516	-135 093	Annen innskutt egenkapital	41	-134 516	-135 093
485 723	448 818	Utjevningsfond	41	485 723	448 818
867 200	846 201	Sparebankens fond	41	867 200	846 201
77 121	16 443	Gavefond/kundeutbytte	41	77 121	16 443
67 753	9 716	Fond for urealiserte gevinster	41	67 753	9 716
4 926	4 405	Fond for vurderingsforskjeller	41	4 926	4 405
100 000	100 000	Hybridkapital	40,41	100 000	100 000
405 727	460 421	Annen egenkapital	41	109 797	193 511
4 514	4 542	Ikke kontrollerte eierinteresser			
3 074 960	2 951 880	Sum egenkapital		2 774 516	2 680 428
29 372 644	29 235 211	Sum gjeld og egenkapital		20 711 410	21 086 084

10. mars 2022 | Styret i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank

 Harald Espedal Styrets leder	 Frode Svaboe Nestleder	 Bjørg Tomlin Styremedlem	 Sven Chr Ulvatne Styremedlem	 Astrid Rebekka Norheim Styremedlem	 Wenche Drønen Christenssen Styremedlem	 Ingunn Ruud Ansattes representant	 Joakim De Haas Ansattes representant	 Trine Karin Stangeland Adm. direktør
--	--	--	--	---	--	--	---	---

Endring i egenkapital

ÅRSREGNSKAP

Konsern	Egenkapitalbeviskapital	Beholdning av egne egenkapitalbevis	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Uttevningsskjønningsfond	Sparebankens fond	Gavefond/kundeutbytte	Fond for urealiserte gevinster	Fond for vurderingsforskjeller	Hybridkapital	Annen egenkapital	Total	Ikke kontrollerte eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital per 01.01.2020	230 149	-386	987 313		410 451	831 278	90 156	12 470		100 000	354 596	3 016 027	3 408	3 019 434
Utbetalt utbytte					10 477						-115 075	-104 597		-104 597
Utbetalte gaver og kundeutbytte							-62 889					-62 889		-62 889
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon (etter skatt)					-225	-128						-353		-353
Fond for urealiserte gevinster								-2 754				-2 754		-2 754
Fond for vurderingsforskjeller									4 405			4 405		4 405
Endring egne egenkapitalbevis		-20 648		-135 093								-155 741		-155 741
Omdisponeringer av utdeling av utbytte og kundeutbytte					20 713	10 824	-10 824				-20 713			
Utbetalte renter/omkostninger på hybridkapital												-4 747	-4 747	-4 747
Årets resultat tilført EK-fond					7 401	4 228						11 629		11 629
Årets resultat tilført utdelingsfond											195 498	195 498		195 498
Årets resultat disponert til hybridkapitaleiere											4 831	4 831		4 831
Årets resultat øvrig konsern											46 030	46 030	1 134	47 164
Egenkapital per 31.12.2020	230 149	-21 034	987 313	-135 093	448 818	846 201	16 443	9 716	4 405	100 000	460 421	2 947 338	4 542	2 951 880
Egenkapital per 01.01.2021	230 149	-21 034	987 313	-135 093	448 818	846 201	16 443	9 716	4 405	100 000	460 421	2 947 338	4 542	2 951 880
Utbetalt utbytte											-124 540	-124 540	-1 294	-125 834
Utbetalte gaver og kundeutbytte							-13 004				-61 104	-74 108		-74 108
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon (etter skatt)					-165	-94						-259		-259
Fond for urealiserte gevinster								12 556				12 556		12 556
Fond for vurderingsforskjeller									521			521		521
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat								45 481				45 481		45 481
Endring egne egenkapitalbevis		82		577								659		659
Omdisponeringer fra utdelingsfond til gavefond							10 000				-10 000			
Utbetalte renter/omkostninger på hybridkapital												-4 166	-4 166	-4 166
Årets resultat tilført EK-fond					37 071	21 093						58 163		58 163
Årets resultat avsatt/disponert til utbytte											111 921	111 921		111 921
Årets resultat avsatt/disponert til gavefond/kundeutbytte							63 682					63 682		63 682
Årets resultat disponert til hybridkapitaleiere											4 262	4 262		4 262
Årets resultat øvrig konsern											28 933	28 933	1 266	30 200
Egenkapital per 31.12.2021	230 149	-20 952	987 313	-134 516	485 723	867 200	77 121	67 753	4 926	100 000	405 727	3 070 445	4 514	3 074 960

Endring i egenkapital

ÅRSREGNSKAP

Morbank

	Egenkapitalbeviskapital	Beholdning av egne egenkapitalbevis	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Utlejningsfond	Sparebankens fond	Gavefond/kundeutbytte	Fond for urealiserte gevinster	Fond for vurderingsforskjeller	Hybridkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 01.01.2020	230 149	-386	987 313		410 451	831 278	90 156	12 470		100 000	134 069	2 795 500
Utbetalt utbytte					10 477						-115 075	-104 597
Utbetalte gaver og kundeutbytte							-62 889					-62 889
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon (etter skatt)					-225	-128						-353
Verdijustering utlån målt til virkelig verdi over utvidet resultat											-353	-353
Fond for urealiserte gevinster								-2 754				-2 754
Fond for vurderingsforskjeller									4 405			4 405
Endring egne egenkapitalbevis		-20 648		-135 093								-155 741
Omdisponeringer av utdeling av utbytte og kundeutbytte					20 713	10 824	-10 824				-20 713	
Utbetalte renter/omkostninger på hybridkapital											-4 747	-4 747
Årets resultat tilført EK fond					7 401	4 228						11 629
Årets resultat tilført utdelingsfond											195 498	195 498
Årets resultat disponert til hybridkapitaleiere											4 831	4 831
Egenkapital per 31.12.2020	230 149	-21 034	987 313	-135 093	448 818	846 201	16 443	9 716	4 405	100 000	193 511	2 680 428

Egenkapital per 01.01.2021	230 149	-21 034	987 313	-135 093	448 818	846 201	16 443	9 716	4 405	100 000	193 511	2 680 428
Utbetalt utbytte											-124 540	-124 540
Utbetalte gaver og kundeutbytte							-13 004				-61 104	-74 108
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon (etter skatt)					-165	-94						-259
Verdijustering utlån målt til virkelig verdi over utvidet resultat											-86	-86
Fond for urealiserte gevinster								12 556				12 556
Fond for vurderingsforskjeller									521			521
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat								45 481				45 481
Endring egne egenkapitalbevis		82		577								659
Omdisponeringer fra utdelingsfond til gavefond							10 000				-10 000	
Utbetalte renter/omkostninger på hybridkapital											-4 166	-4 166
Årets resultat tilført EK fond					37 071	21 093						58 163
Årets resultat avsatt/disponert til utbytte											111 921	111 921
Årets resultat avsatt/disponert til gavefond/kundeutbytte							63 682					63 682
Årets resultat disponert til hybridkapitaleiere											4 262	4 262
Egenkapital per 31.12.2021	230 149	-20 952	987 313	-134 516	485 723	867 200	77 121	67 753	4 926	100 000	109 797	2 774 516

Se også [note 40](#), [44](#) og [45](#) vedrørende egenkapital og egenkapitalbevis.

Kontantstrømoppstilling

ÅRSREGNSKAP

Konsern			Morbank	
Året 2021	Året 2020	Beløp i tusen kr	Året 2021	Året 2020
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
691 112	762 013	Renteinnbetalinger, provisjonsinnbet. og gebyrer fra kunder	533 461	599 049
-59 913	-91 493	Renteutbetalinger til kunder	-59 913	-91 493
65 009	-72 769	Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av finansielle eiendeler	55 345	-61 975
47 306	53 234	Innbetalinger av utbytte	84 247	53 234
26 277	55 349	Renteinnbetalinger på verdipapirer	21 163	47 942
-218 444	-214 749	Utbetaling til drift	-214 104	-214 472
-48 875	-53 736	Skatter	-37 333	-44 925
502 473	437 850	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	382 866	287 359
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
3 061	-1 652	Kjøp/salg av varige driftsmidler	3 061	-1 652
-4 688	182 280	Kjøp/salg av investeringer i aksjer og andre andeler	-4 688	182 280
1 034 802	-25 519	Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av rentebærende verdipapirer	1 120 119	-347 621
1 033 175	155 110	Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	1 118 492	-166 993
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-1 408 579	-1 129 955	Netto innbetalinger/utbetalinger av nedbetalingslån, rammekreditter	-892 999	-198 926
914 287	97 372	Netto innbetalinger av innskudd	914 287	97 372
-1 374 365	1 429 780	Netto plassering/låneopptak i kredittinstitusjoner	-1 161 320	1 091 344
3 100 000	1 950 000	Opptak av sertifikater og obligasjonsgjeld	700 000	1 150 000
-2 394 175	-2 548 707	Utbetaling ved tilbakebetaling av sertifikater og obligasjonsgjeld	-779 684	-1 953 221
-125 834	-104 597	Utbetaling av utbytte	-124 540	-104 597
-74 108	-62 889	Utbetalt gaver og kundeutbytte av overskudd	-74 108	-62 889
659	-155 649	Netto utbetaling ved tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis	659	-155 649
-13 001	-16 966	Leiebetalinger på balanseførte leieforpliktelser	-11 911	-16 103
-209 163	-137 207	Netto rentebetalinger på finansaktiviteter	-137 644	-27 656
-1 584 278	-678 817	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-1 567 258	-180 324
-48 630	-85 858	Netto kontantstrøm for perioden	-65 901	-59 958
488 564	574 422	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	513 621	573 579
439 933	488 564	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	447 720	513 621

Noter

Innhold

Note 1	Generell	53
Note 2	Regnskapsprinsipper	53
Note 3	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	60
Note 4	Oppkjøp, salg, avviklinger og selskapsetableringer	61
Note 5	Segmenter	61
Note 6	Kapitalstyring og kapitaldekning	64
Note 7	Risikostyring	67
Note 8	Kredittrisiko	69
Note 9	Engasjement fordelt på kundegrupper og geografisk	78
Note 10	Utlån og nedskrivninger fordelt på sektor	80
Note 11	Tap på utlån / garantier og misligholdte / tapsutsatte engasjementer	82
Note 12	Renterisiko	92
Note 13	Valutarisiko	95
Note 14	Kursrisiko	96
Note 15	Finansielle derivater og sikringsbokføring	97
Note 16	Likviditetsrisiko	100
Note 17	Netto renteinntekter	102
Note 18	Netto provisjonsinntekter	103
Note 19	Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter og utbytte/inntekt av eierinteresser	103
Note 20	Andre driftsinntekter	104
Note 21	Andre driftskostnader	105
Note 22	Godtgjørelser	106
Note 23	Pensjoner	109
Note 24	Skatt	111
Note 25	Klassifisering av finansielle instrumenter	113
Note 26	Virkelig verdi på finansielle instrumenter	115
Note 27	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	121
Note 28	Sertifikater og obligasjoner	121
Note 29	Eierinteresser i datterselskaper og tilknyttede selskaper	122
Note 30	Aksjer	124
Note 31	Immaterielle eiendeler	125
Note 32	Anleggsmidler	126
Note 33	Leieavtaler	127
Note 34	Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat	130
Note 35	Gjeld til kredittinstitusjoner	130
Note 36	Innskudd fra kunder	131
Note 37	Verdipapirgjeld	131
Note 38	Avsetning andre forpliktelser	133
Note 39	Annen gjeld	133
Note 40	Ansvarlig lånekapital	134
Note 41	Egenkapital	135
Note 42	Betingede forpliktelser	135
Note 43	Hendelser etter balansedagen	136
Note 44	Transaksjoner med nærstående parter	137
Note 45	Fortjeneste per egenkapitalbevis og beregning av egenkapitalbevisbrøk	138
Note 46	Egenkapitalbeviskapital og egenkapitalbevisiere	139

1

GENERELL INFORMASJON

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er en egenkapitalbevisbank notert på Oslo Børs. Banken har hovedkontor i Sandnes Kommune, med besøksadresse Rådhusgata 3, 4306 Sandnes.

Konsernregnskapet og morbankregnskapet for 2021 ble godkjent av styret 10. mars 2022, og av forstanderskapet den 23. mars 2022.

2

REGNSKAPSPRINSIPPER

INNHOLD

1. Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet
2. Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk fra og med regnskapsåret 2021
3. Konsolidering
4. Tilknyttet foretak
5. Presentasjonsvaluta
6. Inntektsføring
7. Finansielle instrumenter
8. Immaterielle eiendeler
9. Varige driftsmidler
10. Leieavtaler
11. Pensjoner
12. Øvrige forpliktelser
13. Inntektsskatt
14. Utbytte og resultat per egenkapitalbevis
15. Egenkapital
16. Kontantstrømanalyse
17. Segmentinformasjon
18. Vedtatte standarder og fortolkninger med fremtidig ikrafttredelsestidspunkt

1. Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Konsernregnskapet for Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU. Det samme gjelder morbankens regnskap. Regnskapene er avlagt basert på IFRS-standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskap som avlegges per 31.12.2021. Videre er kravene til tilleggsinformasjon i gjeldende lover og forskrifter for banker ivarettatt.

Målegrunnlaget for regnskapet er historisk kost, unntatt finansielle derivater og de finansielle eiendeler og gjeld som er regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

For konsernregnskapet er prinsippene som omtales her anvendt konsistent for alle rapporterte perioder. Det samme gjelder for morselskapet, med presiseringer som angitt for relevante poster. Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt. Konsernets balanseoppstilling er i hovedsak basert på en vurdering av balansepostenes likviditet.

2. Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk fra og med regnskapsåret 2021

Det er ingen nye standarder eller fortolkninger som er tatt i bruk fra og med regnskapsåret 2021 som anses å ha en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

Endringer i referanserente og eventuell påvirkning på regnskapet

I august 2020 ble fase II prosjektet av IBOR-reformen avsluttet. Dette medfører justeringer til enkelte IFRS standarder som følge av bytte av referanserente, herunder også nye notekrav i henhold til IFRS 7. Endringene ble effektive fra og med 1.januar 2021.

Selskapets sikringsrelasjoner bygger utelukkende på referanserenten NIBOR. Den Gule Banken vurderer det som sannsynlig at NIBOR vil opprettholdes ut resterende levetid på bankens eksisterende sikringsrelasjoner. Videre mener banken at en overgang til alternativ referanserente ikke vil ha vesentlig effekt på sikringseffektiviteten av bankens eksisterende sikringsrelasjoner.

3. Konsolidering

Det konsoliderte regnskapet omfatter morbanken Den Gule Banken og dets datterselskaper som vist i [note 29](#). Datterselskaper er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det fraregnes fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll. Kontroll foreligger når investoren har makt over investeringsobjektet, er eksponert for eller har rett til variabel avkastning, og har evne til å bruke makt til å styre de aktiviteter hos investeringsobjektet som i vesentlig grad påvirker avkastningen.

Potensielle stemmerettigheter, opsjoner, konvertibel gjeld og andre forhold inngår i vurderingen.

Regnskapsprinsippene anvendes konsistent ved innarbeiding av eierinteresser og rapportering er basert på de samme regnskapsperioder som morselskapet.

Konserninterne transaksjoner og saldoer mellom de konsoliderte selskapene er eliminert. Urealiserte tap er eliminert med mindre tapet skyldes verdifall. Minoritetens andel av konsernets resultat blir presentert på egen linje i resultatregnskapet. I egenkapitalen vises minoritetens andel som egen post.

Datterselskaper

Datterselskap er definert som selskaper hvor Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har kontroll direkte eller indirekte, eierinteresser eller andre forhold. Normalt antas Den Gule Banken å ha kontroll når eierinteressene i et annet selskap utgjør mer enn 50 %.

For oppkjøp og overdragelser gjelder følgende:

Ved overtakelse av kontroll i et selskap anvendes overtakelsesmetoden. Alle identifiserbare anskaffede eiendeler og forpliktelser, blir innregnet til virkelig verdi. For hvert oppkjøp, vil ikke-kontrollerende eierinteresser bli verdsatt enten til virkelig verdi, eller som en forholdsmessig andel av det overtatte selskaps identifiserbare eiendeler. Transaksjonskostnader blir utgiftsført.

Dersom kontroll oppnås gjennom trinnvise oppkjøp vil eventuell differanse mellom virkelig verdi på overtakelsestidspunktet og bokført verdi på andel av selskapet allerede bokført, bli ført over resultatregnskapet.

Eventuell betinget andel av oppkjøpsprisen vil bli verdsatt til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet.

Goodwill måles i utgangspunktet som differansen mellom summen av kjøpsvederlaget og verdien på ikke-kontrollerende eierinteresser, og netto virkelig verdi av overtatte identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Dersom differansen er negativ blir den resultatført.

4. Tilknyttet foretak

Definisjon av tilknyttet selskap er regulert i IAS 28. Tilknyttet foretak innebærer at banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll over selskapet. Normalt er det betydelig innflytelse når banken har en eierandel på 20 prosent eller mer, med mindre det klart kan godtgjøres at dette ikke er tilfellet. Behandling som tilknyttede foretak oppstår fra det tidspunkt betydelig innflytelse etableres og til det opphører. Investeringen førstegangsinnregnes til anskaffelseskost og justeres deretter for endringen i bankens andel av nettoeiendelene til det tilknyttede foretaket. Tilknyttede foretak regnskapsføres etter egenkapitalmetoden både i morbanken og i konsernet.

5. Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvaluta er norske kroner som også er funksjonell valuta for alle selskapene i konsernet. Transaksjoner i utenlandsk valuta er omregnet til funksjonell valuta etter kursene på transaksjonstidspunktet. Valutatap og -gevinst som oppstår på slike transaksjoner, samt på omregning av pengeposter i utenlandsk valuta per 31.12, er regnskapsført over resultatregnskapet.

6. Inntektsføring

Renteinntekter og -kostnader bokføres i resultatregnskapet ved bruk av effektiv rentes metode. Effektiv rentes metode er en metode for å beregne amortisert kost for utlån og innskudd, samt fordele renteinntekt eller rentekostnad over forventet løpetid. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Metoden innebærer løpende inntektsføring av nominelle renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyr. Dersom et utlån er nedskrevet som følge av verditap (inngår i steg 3), inntektsføres renteinntekter som effektiv rente, beregnet på nedskrevne forventede kontantstrømmer. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende.

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt og klassifiseres henholdsvis som "Provisjonsinntekter" og "Provisjonskostnader".

Honorarer og gebyrer ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens eller konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres. Inntekter fra kundekontrakter behandles i samsvar med IFRS 15. Inntektene innregnes til det beløp som reflekterer vederlaget som virksomheten forventer i bytte mot å overføre en vare eller en tjeneste til en kunde. Tidspunkt for inntektsføring skje når en kunde oppnår kontroll over en vare eller tjeneste, og videre har anledning til direkte å nyttiggjøre seg av denne. Konsernet har følgende inntektsstrømmer som behandles etter dette prinsippet:

- Transaksjonsgebyrer
- Produktgebyrer
- Årsgebyrer
- Provisjon salg av forsikring, sparing, fond og kredittkort
- Meglerprovisjon
- Gebyrer opptjent via tredjepart (interbank, VISA osv.)
- Andre gebyrer i henhold til prislister

Banken har i svært liten grad inntekter som inneholder vesentlige elementer av separate leveringsforpliktelser.

Utleieinntekter knyttet til fast eiendom gjelder primært fremleieinntekter som faktureres og inntektsføres løpende i henhold til fremleiekontrakt i tråd med IFRS 16.

Utbytte av aksjer og egenkapitalbevis inntektsføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt av generalforsamlingen.

7. Finansielle instrumenter

Klassifisering av finansielle instrumenter

Klassifisering av finansielle instrumenter foretas på grunnlag av formålet med anskaffelsen og instrumentets karakteristika.

Finansielle eiendeler klassifiseres som:

- Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost (AC)
- Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi med verdiendring over ordinært resultat (FVTPL)
- Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)

Finansiell gjeld klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatregnskapet
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

Definisjonen av et finansielt instrument reguleres i IAS 32, mens klassifisering og måling av finansielle instrumenter reguleres i IFRS 9. Ved fastsettelse av målekategori skiller IFRS 9 mellom ordinære gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter, herunder derivater. Med ordinære gjeldsinstrumenter menes det renteinstrumenter der avkastning utgjør kompensasjon for tidsverdi av penger, kredittrisiko og andre relevante risikoen som følger av ordinære gjeldsinstrumenter.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Egenkapitalinstrumenter faller i målekategorien virkelig verdi over resultat (FVTPL). For egenkapitalinstrumenter som ikke er derivater og ikke holdes for handelsformål, er det anledning til å velge å føre disse til virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI).

Alle derivater i konsernet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

For ordinære gjeldsinstrumenter bestemmes målekategorien etter formålet med investeringen. Gjeldsinstrumenter som inngår i en portefølje med formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, skal måles til amortisert kost.

Gjeldsinstrumenter som inngår i en portefølje med formål om å både motta kontantstrømmer og foreta salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI), med renteinntekt, valutaomregningseffekter og nedskrivninger presentert over ordinært resultat.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold (Fair Value Option/FVO).

Renteinstrumenter i øvrige forretningsmodeller skal måles til virkelig verdi over resultat.

Finansielle forpliktelser

For finansielle forpliktelser som er bestemt regnskapsført til virkelig verdi over ordinært resultat skal endringer i verdien som skyldes selskapets egen kredittrisiko innregnes i utvidet resultat (OCI), med mindre innregningen i utvidet resultat (OCI) skaper eller forsterker et regnskapsmessig misforhold. Konsernet har begrenset omfang av forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi og effekten for konsernet anses derfor uvesentlig.

Sikringsbokføring

Konsernet benytter sikringsbokføring for virkelig verdisikring av enkelte fastrenteinnlån (obligasjonslån). Derivater knyttet til disse innlånene øremerkes til sikringsformål. IFRS 9 krever at det skal være økonomisk sammenheng mellom sikringsinstrument og sikringsobjekt, og at kredittrisiko ikke skal dominere verdiendringene til sikringsinstrumentet. Det kreves videre en prospektiv (fremadskuende) effektivitetstest og at det utarbeides sikringsdokumentasjon..

Måling

Første gangs regnskapsføring

Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi på handelsdagen ved første gangs regnskapsføring. Transaksjonskostnader som er direkte henførbare til etableringen av eiendelen/forpliktelsen medtas i kostprisen for alle finansielle instrumenter som ikke er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over ordinært resultat.

Etterfølgende måling

Måling til virkelig verdi

For alle finansielle instrumenter som omsettes i et aktivt marked benyttes den noterte prisen innhentet enten fra en børs, megler eller et prissettingsbyrå. Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked verdsettes etter ulike verdsettelsesteknikker, som til dels er gjennomført av profesjonelle byråer. Alle endringer i virkelig verdi innregnes direkte i resultatregnskapet med mindre eiendelen er klassifisert som finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI).

Banken har vurdert virkelig verdi av utlån med flytende rente til å samsvare med nominelt pålydende, justert med tilhørende forventede kreditttap på lånet (ECL). Dette begrunnes med at slike lån reprises tilnærmet kontinuerlig, og at et eventuelt avvik fra nominell verdi i en armlengdes transaksjon mellom informerte og villige parter vurderes å være uvesentlig.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost og inntektene/kostnadene beregnes etter effektiv rentes metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av kontantstrømmene neddiskontert med den effektive renten.

Sikringsbokføring

Sikringseffektiviteten vurderes og dokumenteres både ved første gangs klassifisering og ved hver regnskapsavslutning. Ved virkelig verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi og verdien på sikringsobjektet blir justert for verdiendringen knyttet til sikret risiko. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført.

På denne måten blir regnskapspresentasjonen for disse instrumentene i samsvar med konsernets rentestyring og reelle økonomiske utvikling. Dersom sikringsforholdet avbrytes eller tilstrekkelig sikringseffektivitet ikke kan verifiseres, amortiseres verdiendring tilknyttet sikringsobjektet over gjenværende løpetid.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler omfattet.

Målingen av avsetning for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kreditttrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Kredittforverring måles ved utviklingen i misligholds-sannsynlighet (PD).

Ved førstegangs balanseføring og når kreditttrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring innregnes tap for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til misligholds begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kreditttrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal avsetningen tilsvare forventet tap over hele levetiden.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre steg;

■ STEG 1

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittisiko enn ved førstegangsinnregning blir beregnet en tapkostnad lik 12 måneders forventet tap.

■ STEG 2

Steg 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er inntruffet kreditttap på balansedato. For disse eiendelene blir det beregnet en avsetning lik forventet tap over levetiden. I denne gruppen inngår kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder hvor det ikke foreligger en objektiv tapshendelse. Når det gjelder avgrensning mot steg 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig eller at kunden er gitt betalingslettelser. For ytterligere beskrivelse av tapsmodell henvises det til [note 8](#).

■ STEG 3

I steg 3 er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kredittisiko siden innvilgelse og hvor det foreligger en objektiv tapshendelse på balansedato. For disse eiendelene foretar banken en individuell tapsavsetning. På hver balansedag vurderes det om det eksisterer objektive bevis for at verdien på individuelt vurderte utlån er redusert. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter førstegangs

balanseføring (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må i tillegg kunne måles pålitelig. Eksempler på slike hendelser er vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre kontraktsbrudd. Dersom det foreligger objektive bevis på at en verdi-reduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet. For utlån regnskapsført til amortisert kost beregnes tapet som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Periodens endringer i vurdert verdi for utlån resultatføres under "nedskrivninger og tap på utlån og garantier".

Definisjon av misligholdte/tapsutsatte engasjement i Steg 3

Engasjementer anses som misligholdte dersom det er betalingsmislighold eller mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking («unlikeliness to pay»). Engasjementer som er misligholdte, inngår i Steg 3.

Betalingsmislighold er definert som vesentlig overtrekk med mer enn 90 dagers varighet. Terskelverdier for vesentlig overtrekk er gitt i CRR/CRD IV forskriften.

Mislighold på grunn av manuell misligholdmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetninger på kunden, konkurs/gjeldsordning, eller andre indikasjoner på at det kan være betydelig tvil om kunden vil oppfylle sine forpliktelser. Utlån og andre engasjementer som ikke er i betalingsmislighold, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

Ny misligholdsdefinisjon innebærer innføring av karenstid som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdte en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenstid er 3 måneder eller 12 måneder avhengig av underliggende årsak til misligholdet.

Konstatert tap

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at konsernet har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt av konsernet. Banken fraregner engasjementet i balansen når det konstateres tapt. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte avsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i avsetningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere avsetninger resultatføres. Se [note 11](#) for ytterligere informasjon knyttet til totalt utestående beløp som er konstatert / fraregnet i balansen.

Nedskrivninger på aksjer i datterselskap

I morselskapet vurderes aksjer i datterselskap til anskaffelseskost redusert for nedskrivninger i samsvar med IAS 36. Behovet for nedskrivninger vurderes årlig på samme måte som for øvrige langsiktige eiendeler.

Overtakelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes til virkelig verdi ved overtakelsen. Overtatte eiendeler klassifiseres etter sin art i balansen. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle balanseposten.

Nærmere om enkelte typer finansielle instrumenter

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler som ikke noteres i markedet. Utlån med flytende rente verddivurderes til amortisert kost etter effektiv rentemetode. Utlån med fast rente bokføres til virkelig verdi med verdiendring over ordinært resultat da banken benytter Fair-Value Option (FVO) for disse lånene. Endringen i virkelig verdi for disse lånene er ført i resultatregnskapet i posten "netto gevinst/tap på finansielle instrumenter". Renterisikoen i fastrenteutlånene styres med rentebytteavtaler som bokføres til virkelig verdi. Det er konsernets oppfatning at vurdering av fastrenteutlån til virkelig verdi gir mer relevant informasjon om verdiene i balansen. Renter fra rentebytteavtalene er ført i resultatregnskapet i posten «Renteinntekter målt til virkelig verdi».

Utlån som morbank kan overføre til SSB Boligkreditt AS er i morbankens regnskap klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI), da forretningsmodellen tilsier at morbank har til hensikt å innrive kontraktsfestede kontantstrømmer, men også kan selge/overføre lånene til SSB Boligkreditt AS. I konsernregnskapet blir lånene vurdert til amortisert kost da konsernet ikke har til hensikt å selge lånene.

Aksjer, sertifikater og obligasjoner

Aksjer og andeler er vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL), med unntak av bankens investering i EIKA Gruppen AS som er klassifisert som finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI) da denne anses som en strategisk investering for banken.

Bankens likviditetsportefølje av sertifikater og obligasjoner vurderes til virkelig verdi med verdiendring over ordinært resultat (FVTPL) iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen i samsvar med IFRS 9. Forretningsmodellen gir et avkastningsmål for likviditetsporteføljen og kjøp og salg gjøres ut fra et mål om maksimal fortjeneste. Banken har også en «holdt til forfall» portefølje av obligasjoner som vurderes til amortisert kost da banken har til hensikt å holde disse rentepapirene til forfall. Denne porteføljen holdes atskilt fra bankens øvrige likviditetsportefølje.

Finansielle derivater

Derivater verdsettes til virkelig verdi med verdiendringer over ordinært resultat (FVTPL). Virkelig verdi vurderes med utgangspunkt i noterte markedspriser i et aktivt marked, inkludert nylige markedstransaksjoner samt ulike verdsettelsesteknikker. Derivater bokføres som eiendeler dersom virkelig verdi er positiv og som forpliktelser dersom virkelig verdi er negativ (bruttoføring i balansen).

Innlån og andre finansielle forpliktelser

Fastrenteinnskudd fra kunder verdsettes til virkelig verdi med verdiendringer over ordinært resultat.

Utstedt verdipapirgjeld med flytende rente måles til amortisert kost. For utstedt verdipapirgjeld med fast rente benyttes det sikringsbokføring hvor verdiendringer på sikret del av gjelden føres over ordinært resultat.

Utstedt ansvarlig lån har prioritet etter all annen gjeld, og innregnes og måles på samme måte som øvrig verdipapirgjeld.

Øvrig finansiell gjeld måles til amortisert kost hvor forskjeller mellom mottatt beløp fratrukket transaksjonskostnader og innløsningsverdi fordeles over låneperioden ved bruk av effektiv rentes metode.

Dag 1-gevinster

IFRS tillater ikke umiddelbar inntektsføring av "dag 1-gevinst". Slike gevinster kalkuleres for hver individuell transaksjon og amortiseres som hovedregel over transaksjonens løpetid dersom ikke annen observerbar markedsdata eller lignende klart underbygger en annen profil på resultatføringen.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handelsdagen, det vil si det tidspunkt banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra de finansielle eiendelene er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelene er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentligste er overført.

For finansielle forpliktelser fraregnes disse når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, utløpt eller kansellert.

Tilbakekjøp utstedt verdipapirgjeld

Eventuell over- eller underkurs ved tilbakekjøp av egne obligasjoner resultatføres og føres under rentekostnader. Eventuell kjøpspremie ved tilbakekjøp av gjeld før forfall anses som kurstap/gevinst og presenteres og føres i resultatregnskapet under posten «netto gevinst/tap på finansielle instrumenter». Renter fra annen finansiell gjeld føres som "rentekostnader" i resultatregnskapet.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller andre endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel eller forpliktelse dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig endret fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene for vesentlig endring er oppfylt fraregnes den gamle eiendelen eller forpliktelsen, og ny eiendel eller forpliktelse innregnes.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig endret fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. I slike tilfeller diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseførte beløp resultatføres over ordinært resultat.

8. Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill måles i utgangspunktet som differansen mellom summen av kjøpsvederlaget og verdien på ikke-kontrollerende eierinteresser, og netto virkelig verdi av overtatte identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Goodwill ved kjøp av datterselskap er regnskapsført som immaterielle eiendeler. De enkelte goodwillposter og immaterielle eiendeler i konsernets balanse er allokert til vurderingsenheter med henblikk på hvilke virksom-

heter som nyter godt av den kjøpte eiendelen. Valg av vurderingsenhet er gjort ut fra hensyn til hvor det er mulig å identifisere og skille ut kontantstrømmer knyttet til virksomheten. Goodwill testes årlig for nedskrivning og bokføres til kostpris redusert for akkumulerte nedskrivninger. Ved vurderingen benyttes historiske resultater samt godkjente budsjetter og ledelsens prognoser. Avkastningskravet er basert på en vurdering av hva som er markedets avkastningskrav til den type virksomhet som inngår i vurderingsenheten, og reflekterer således risikoen i virksomheten.

Programvare og utvikling av IT-systemer

Kostnader direkte forbundet med større programvareinvesteringer som forventes å gi vesentlige økonomiske fordeler over tid, innregnes som immaterielle eiendeler. Kostnader til kjøpte lisenser kapitaliseres og avskrives lineært over den utnyttbare levetiden, vanligvis 3-5 år. Kostnader til vedlikehold av software innregnes som kostnader når de oppstår.

På hver balansedag vurderes alle immaterielle eiendeler med sikte på eventuelle indikasjoner på verdifall. Dersom det er indikasjoner på verdifall, foretas det en analyse hvor det vurderes om regnskapsført verdi av de immaterielle eiendelene kan fullt ut gjenvinnes. Gjennvinnbart beløp er det høyeste av netto salgpris og bruksverdi. Bruksverdi beregnes ved å diskontere forventede fremtidige kontantstrømmer til nåverdi ved å benytte diskonteringsrente etter skatt, som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og den risiko som er knyttet til den spesifikke eiendelen. For eiendeler som ikke hovedsakelig genererer uavhengige kontantstrømmer, fastsettes gjennvinnbart beløp for den kontantstrømsgenererende enhet som eiendelen tilhører. Dersom gjennvinningsbeløpet er lavere enn regnskapsført verdi, nedskrives verdien til gjennvinningsbeløpet.

9. Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er regnskapsført til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader knyttet til kjøpet av eiendelen. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris fratrukket eventuell restverdi over eiendelenes estimerte levetid. Bygninger, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

10. Leieavtaler

IFRS 16 angir en felles modell som skal anvendes for alle leieavtaler, med enkelte unntak, hvor bruksretten til en spesifikk eiendel overføres fra utleier til leietaker for en spesifikk periode.

For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Standarden har for konsernet hovedsakelig fått betydning for leieavtaler knyttet til kontorlokaler, som medfører at husleiekostnader ikke lenger regnskapsføres som driftskostnad, men som avskrivning av bruksrett eiendel og rentekostnad på tilhørende leieforpliktelse i resultatregnskapet. Bankens IT-avtaler er ikke vurdert å falle inn under IFRS 16 siden disse er basert på kjøp av kapasitet som ikke er fysisk

adskilt og dermed ikke identifiserbare. Leieavtaler med lav verdi (totalverdi under USD 5000) og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtalene som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.

Leieperioden er beregnet basert på avtalens varighet tillagt eventuelle opsjonsperioder dersom disse med rimelig sikkerhet vil bli utøvet. Beregning av nåverdi av leieforpliktelse inkluderer elementer som fast leie justert for indeksreguleringer i leiekontraktene. Eventuelle opsjoner i leieavtalen og/eller utgifter forbundet med utkjøpsklausuler før endelig kontraktsutløp er ikke medregnet i leieforpliktelsen med mindre det er rimelig sikkert at opsjon utøves eller klausul benyttes. Felleskostnader og andre variable leiebetalinger etc. vil ikke bli innregnet i leieforpliktelsen for husleiekontraktene og føres som driftskostnad.

Diskonteringsrente for husleiekontrakter er fastsatt ved å anvende leietakers marginale lånerente, det vil si den rentesats en leietaker i et lignende økonomisk miljø måtte betale for å lånefinansiere, i en tilsvarende periode og med tilsvarende sikkerhet, de midler som er nødvendige for en eiendel av lignende verdi som bruksretteeiendelen. Renten hensyntar både risikofri rente, kredittrisiko og leiespesifikt påslag, herunder sikkerhet/pant i leieavtalen. Renten vil tilpasses den faktiske leiekontraktens varighet, type eiendel etc.

Banken har innregnet sine leieforpliktelser til nåverdien av de gjenværende leiebetalingene diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegangsansendelse, samt innregnet tilhørende bruksrettighet til et beløp som reflekterer verdien av eiendelen som om standarden var gjeldene fra tidspunkt for kontraktsinngåelse.

Bruksrettighetene er i balansen presentert som «Bruksrettigheter leieavtaler», mens leieforpliktelsene presenteres som «Leieforpliktelser» i balansen.

Bruksrettigheter som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

11. Pensjoner

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er i hovedsak finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskaper.

Innskuddsbasert ordning

Konsernet har innskuddsplan for selskapets ansatte, samt en ytelsesbasert driftspensjon knyttet til tidligere administrerende direktør. En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en juridisk enhet som investerer midlene på vegne av medlemmene i ordningen. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller.

Ytelsesbasert ordning

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Diskonteringsrenten er en beregnet markedsrente på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF).

Andre parametere, som eksempelvis lønnsreguleringer, inflasjon og pensjonsøkninger, fastsettes på grunnlag av forventet langsiktig utvikling i parameterne. Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet.

Estimatavvik regnskapsføres over utvidet resultat (OCI) i den perioden de oppstår og inngår i totalresultatet.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønninger og sosiale kostnader og består av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede pensjonsforpliktelsen samt periodisert arbeidsgiveravgift. Pensjonskostnaden er basert på forutsetninger fastsatt ved periodens begynnelse.

Avtalefestet førtidspensjon

Den gamle AFP-ordningen ble vedtatt avviklet i februar 2010. Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger det ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen således behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

12. Øvrige forpliktelser

Avsetning til forpliktelser blir foretatt når konsernet har en forpliktelse basert på en tidligere hendelse, det er sannsynlig at forpliktelsen vil bli oppgjort finansielt og forpliktelsen kan estimeres pålitelig.

13. Inntektsskatt

Årets skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt på midlertidige forskjeller. Betalbar skatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes imidlertid ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat. Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Utsatt skattefordel blir balanseført i den utstrekning det er sannsynlig at den vil kunne benyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt. Ved beregning av utsatt skatt benyttes skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen eller som med overveiende sannsynlighet blir vedtatt.

Skattesats for alminnelig inntekt i Norge er per 31.12.21 på 22 %, skattesatsen er uendret i 2022. Det er gjort unntak for finansforetak som dermed videreføres på 2016-nivå (25% skattesats).

Formuesskatt regnes ikke som skatt etter IAS 12 og er ført som driftskostnad.

Behandling av skatt ved egenkapitaltransaksjoner

Dersom kilden til utdelingen er tidligere resultater (opptjent kapital), presenteres skattekonskvensene av utdelingen som skattekostnad i resultatregnskapet når utdelingen blir besluttet. Dette gjelder blant annet for utbetalinger av kundeutbytte og utbetalinger av rente på fondsobligasjoner.

14. Utbytte og resultat per egenkapitalbevis

Utbytte på egenkapitalbevis bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens forstanderskap.

Resultat per egenkapitalbevis beregnes ved å dividere resultatet som tilfaller eierne av egenkapitalbevisene med antall utestående egenkapitalbevis, hensyntatt bankens beholdning av egne egenkapitalbevis.

15. Egenkapital

Egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen består av egenkapitalbeviskapital, overkurs, annen innskutt egenkapital og utjevningsfond. Utjevningsfondet er akkumulert overskudd som kan benyttes til fremtidig kontantutbytte eller fondsemisjon.

Pålydende av egne egenkapitalbevis er presentert som en reduksjon i egenkapitalbeviskapitalen. Kjøpspris utover pålydende er ført mot annen innskutt egenkapital. Gevinst eller tap på transaksjoner med egne egenkapitalbevis blir bokført direkte mot annen innskutt egenkapital.

Øvrig egenkapital består av sparebankens fond, gavefond/kundeutbytte, fond for urealiserte gevinster, fond for vurderingsforskjeller, annen egenkapital og minoritetsinteresser. Annen egenkapital inkluderer avsatt utbytte.

Årsoverskuddet tilordnes eierne av egenkapitalbevis og grunnfondskapitalen i samme forhold som deres respektive andel av bankens egenkapital.

Utstedte fondsobligasjoner er obligasjoner med pålydende rente, men banken har ikke plikt til å utbetale renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjoner tilfredsstillers ikke definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32 og klassifiseres følgelig som egenkapital/hybridkapital i bankens balanse. Fondsobligasjonene er evigvarende og banken har en ensidig rett til ikke å betale renter til investorene under gitte vilkår. Renter presenteres dermed ikke som en rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i annen egenkapital.

16. Kontantstrømanalyse

Kontantstrømanalysen er utarbeidet etter den direkte metode, og viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank, samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner.

17. Segmentinformasjon

Segmentrapporteringen er basert på intern ledelsesrapportering. Resultat- og balanseoppstillingen for segmentene følger av en sammenstilling av intern finansiell rapportering for avdelinger, i henhold til konsernets styringsmodell. For øvrig vises til [note 5](#) vedrørende forutsetninger og fordelingsprinsipper.

18. Vedtatte standarder og fortolkninger med fremtidig ikrafttredelsestidspunkt

Det er kun medtatt standarder og fortolkninger som anses relevante for konsernet.

Årlige forbedringsprosjekter

IASB har i forbindelse med årlige forbedringsprosjekter gjort mindre endringer i flere standarder. Endringene er vurdert til å ikke ha vesentlig betydning for konsernet.

3

KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER

Kritiske estimater

Utarbeidelse av regnskap i overensstemmelse med generelt aksepterte regnskapsprinsipper krever at ledelsen i en del tilfeller tar forutsetninger og må anvende estimater og skjønnsmessige vurderinger. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende, og er basert på historiske erfaringer og forutsetninger om fremtidige hendelser som anses sannsynlige på balansetidspunktet. Det er knyttet usikkerhet til de forutsetninger og forventninger som ligger til grunn for anvendte estimater og skjønnsmessige vurderinger. Faktiske resultater kan avvike fra estimatene og forutsetningene.

Nedskrivning på utlån og garantier

For individuelt vurderte utlån og for grupper av utlån som er identifisert som usikre, foretas det en beregning for å fastslå en verdi på utlånet eller på grupper av utlån. Beregningen forutsetter at det benyttes størrelser som er basert på vurderinger, og disse påvirker godheten i den beregnede verdi. Nedskrivningsvurderinger gjennomføres hvert kvartal.

Steg 3 nedskrivninger (individuelle nedskrivninger)

Dersom det foreligger objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet for utlån vurdert til amortisert kost beregnes tapet som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Estimering av fremtidig kontantstrøm gjøres på grunnlag av erfaringsdata og skjønn relatert til sannsynlige utfall for blant annet markedsutvikling og konkrete forhold for det enkelte engasjement, herunder erfaringsdata for debitors evne til å håndtere en presset økonomisk situasjon. Ved verddivurderingen av nedskrivning på utlån hefter det usikkerhet ved identifiseringen av utlån som skal nedskrives, estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer, samt verddivurdering av sikkerheter.

Steg 1 og 2 nedskrivninger (statistiske nedskrivninger)

Engasjementer som ikke er individuelt nedskrevet inngår i beregning av statistiske nedskrivninger (IFRS 9 nedskrivninger) på utlån og garantier. Nedskrivning beregnes på grunnlag av utviklingen i kundenes risikoklassifisering (som beskrevet i [note 8](#)) samt tapserfaring for de respektive kundegrupper (PD og LGD). Utover dette tillegges konjunktur- og markedsutvikling (makroforhold) som enda ikke har fått effekt på den nevnte risikoklassifisering vekt ved vurdering av nedskrivningsbehov på kundegrupper totalt.

To år med korona og tiltak for å redusere effektene for særlig påvirkede næringer, påvirker også konsernets estimering av forventet tap. Blant annet har muligheten til å få utsatt innbetaling av avgifter gitt en likviditetsforbedring for mange selskaper. Dette påvirker inn i bankens modeller og estimater for tap. Samtidig er situasjonen betraktelig mer oversiktlig nå enn den var i fjor, og hvor det i fjor medførte et behov for økte eksplisitte avsetninger som følge av korona, er effektene nå lettere å identifisere og estimere og er derfor inkorporert i de generelle makrojusteringene. Effekten er fortsatt at banken har høyere tapsavsetninger som følge av korona enn hva tilfellet ville vært uten, men disse avsetningene er nå i større grad basert på estimerte makroeffekter og ikke eksplisitte påslag. Se ytterligere beskrivelser i [note 8](#).

Den statistiske modellen for beregning av "Expected credit losses" (ECL) på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder misligholdssannsynlighet, tap ved mislighold, forventet levetid på engasjementene og makrou utvikling. På grunn av betydelig estimat-usikkerhet er det krav til å vise sensitivitetsanalyser gitt endring i ulike parametere, dette fremgår av [note 11](#).

Virkelig verdi for finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, fastsettes ved å bruke ulike verdsettelsesteknikker. I disse vurderingene søker konsernet i størst mulig grad å basere seg på markedsforholdene på balansedagen. Dersom det ikke er observerbare markedsdata gjøres antagelser om hvordan markedet vil prise instrumentet, for eksempel basert på prising av tilsvarende instrumenter. I verdsettelsene kreves det utstrakt bruk av skjønn, blant annet ved vurdering av kredittrisiko, likviditetsrisiko og volatilitet. En endring i en eller flere av disse faktorene kan påvirke fastsatt verdi for instrumentet. Virkelig verdi for finansielle instrumenter fremgår av [note 26](#).

Fastrenteutlån:

I henhold til IFRS skal verdsettelsen være basert på en vurdering av hva en ekstern investor ville lagt til grunn ved investering i tilsvarende utlån. Det eksisterer ikke et velfungerende marked for kjøp og salg av fastrentelån mellom markedsaktører. Verdien av fastrenteutlånene estimeres ved å diskontere kontantstrømmene med en risikojustert diskonteringsfaktor som skal hensynta markedsaktørenes preferanser. Diskonteringsfaktoren beregnes basert på en observerbar swaprente tillagt et marginkrav.

Ved estimering av marginkravet tas det hensyn til observerbare markedsrenter på tilsvarende utlån. Marginkravet til markedsaktørene er ikke direkte observerbart og må estimeres basert på differansen mellom de observerbare markedsrentene og swaprenten over en tidsperiode. Da marginkravet ikke er direkte observerbart er det knyttet usikkerhet til beregning av virkelig verdi for fastrenteutlån.

Bruk av regnskapsprinsipper

Kundeutbytte

Det er bankens forstanderskap som hvert år tar stilling til om og hvor mye som skal deles ut i kundeutbytte. Vedtak ble gjort i bankens forstanderskapsmøte 24. mars 2021, og banken utbetalte i 4.kvartal 2021 60 mill. kroner i kundeutbytte til bankens låne- og innskuddskunder.

Kundene vil motta et beløp basert på bankens årlige overskudd og hvor mye kunden selv har i innskudd og lån i banken.

- Utbytte gis til privatpersoner og bedrifter.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i lån i banken.
- Samskyldnere (personer med felles lån) kan få kundeutbytte for inntil 4 mill. kroner.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i innskudd i banken.
- Kundeutbyttet gjelder fra første krone og opp til 2 mill. kroner.
- Opptjening av kundeutbytte baseres på daglig saldo.

Finansdepartementet har gitt tillatelse til å benytte grunnfondskapital til kundeutbytte. Utdelingen av kundeutbytte er regulert av Finansforetaksloven §10-17 fjerde ledd, som klassifiserer kundeutbytte som en disponering av årsresultatet. Denne klassifiseringen har banken lagt til grunn regnskapsmessig, og har således behandlet utbetalingen som en egenkapitaltransaksjon. Utbetalingen av kundeutbytte gir et skattefradrag på 15 mill. kroner for inntektsåret 2021. Skattefradraget resultatføres som en reduksjon av skattekostnad for 2021. Det presiseres at det er knyttet noe usikkerhet rundt fordelingen av skattefradraget fra kundeutbyttet mellom de ulike eierklassene.

4

OPPKJØP, SALG, AVVIKLINGER OG SELSKAPSETBLERINGER

Det foreligger ingen vesentlige endringer i konsernstruktur per 31. desember 2021.

5

SEGMENTER

Konsernet har tre segmenter, Privatmarked (PM), Bedriftsmarked (BM) og Eiendom. PM og BM er bankvirksomhet fordelt på to hovedkunde-grupper. Her inngår også generell investeringsrådgivning overfor bankens kunder.

Eiendomssegmentet har eiendomsmegling som virksomhet. Segmentet består av datterselskapet Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS.

Regnskapsprinsippene som benyttes for utarbeidelse av segmentinformasjon er de samme som de prinsippene som fremgår av prinsippnoten, [note 2](#). Konsernet fordeler ikke skatt eller ikke-gjentagende gevinster og tap på segmentene. Konsernet regnskapsfører selskapsinterne transaksjoner etter prinsippet om armlengdes avstand. Fundingkostnader er fordelt i henhold til kapitalbehov for henholdsvis PM og BM. Netto provisjonsinntekter er fordelt etter salgsvolum og felleskostnader etter en fordelingsnøkkel for kostnader.

Konsernet har kun virksomhet i Norge, og alle inntekter er opptjent i Norge.

Konsern 31.12.2021

Rapportering per segment	PM	BM	Eiendom	Øvrig	Totalt
Netto eksterne renteinntekter	248 914	207 152			456 066
Netto interne renteinntekter				29	29
Netto renteinntekter	248 914	207 152		29	456 095
Netto provisjonsinntekter	28 358	25 450	39 949	(4 106)	89 652
Inntekt verdipapirer	(6 592)			69 138	62 545
Andre driftsinntekter	64	10		2 014	2 089
Sum andre driftsinntekter	21 830	25 460	39 949	67 046	154 286
Personalkostnader	79 150	46 214	26 716	9 861	161 941
Andre driftskostnader	88 223	35 702	8 097	1 659	133 681
Avskrivning/nedskrivning	13 100	5 737	1 179	(1 155)	18 861
Resultat før tap	90 271	144 959	3 958	56 710	295 898
Nedskrivning og tap på utlån og garantier	(5 641)	(26 699)			(32 340)
Resultat før skatt for segmentet	95 912	171 659	3 958	56 710	328 238
Netto utlån til kunder	18 004 753	7 386 754			25 391 507
Øvrige eiendeler			28 603	3 952 533	3 981 136
Sum eiendeler	18 004 753	7 386 754	28 603	3 952 534	29 372 644
Innskudd fra kunder	7 023 090	4 433 513		1 385 883	12 842 486
Øvrige forpliktelses			15 009	13 440 189	13 455 198
Sum forpliktelses	7 023 090	4 433 513	15 009	14 826 072	26 297 684

Konsern 31.12.2020

Rapportering per segment	PM	BM	Eiendom	Øvrig	Totalt
Netto eksterne renteinntekter	255 921	213 665			469 587
Netto interne renteinntekter				(4)	(4)
Netto renteinntekter	255 921	213 665		(4)	469 582
Netto provisjonsinntekter	27 085	24 177	32 993	(4 452)	79 802
Inntekt verdipapirer	622			53 920	54 542
Andre driftsinntekter	194	151		339	683
Sum andre driftsinntekter	27 901	24 327	32 993	49 807	135 027
Personalkostnader	71 246	43 287	22 429	9 587	146 550
Andre driftskostnader	66 138	26 248	6 114	267	98 767
Avskrivning/nedskrivning	15 866	6 630	903	272	23 672
Resultat før tap	130 572	161 827	3 546	39 676	335 621
Nedskrivning og tap på utlån og garantier	12 012	12 676			24 689
Resultat før skatt for segmentet	118 560	149 151	3 546	39 676	310 932
Netto utlån til kunder	17 138 518	6 861 202			23 999 720
Øvrige eiendeler			29 345	5 206 146	5 235 491
Sum eiendeler	17 138 518	6 861 202	29 345	5 206 146	29 235 211
Innskudd fra kunder	6 534 277	4 974 777		417 003	11 926 057
Øvrige forpliktelses			15 626	14 341 649	14 357 274
Sum forpliktelses	6 534 277	4 974 777	15 626	14 758 652	26 283 331

Morbank 31.12.2021

Rapportering per segment	PM	BM	Øvrig	Totalt
Netto renteinntekter	145 518	207 152		352 671
Netto provisjonsinntekter	40 190	25 450	(4 106)	61 534
Inntekt verdipapirer	35 000		71 079	106 079
Andre driftsinntekter	64	10	2 448	2 522
Sum andre driftsinntekter	75 255	25 460	69 421	170 135
Personalkostnader	79 107	46 214	9 861	135 182
Andre driftskostnader	86 745	35 702	2 093	124 539
Avskrivning/nedskrivning	13 100	5 737	(1 155)	17 682
Resultat før tap	41 821	144 959	58 622	245 403
Nedskrivning og tap på utlån og garantier	(7 000)	(26 699)		(33 699)
Resultat før skatt for segmentet	48 821	171 659	58 622	279 101
Netto utlån til kunder	8 187 741	7 386 754		15 574 495
Øvrige eiendeler	50 491	21 639	5 064 784	5 136 915
Sum eiendeler	8 238 232	7 408 393	5 064 784	20 711 410
Innskudd fra kunder	7 023 090	4 438 306	1 385 883	12 847 279
Øvrige forpliktelser			5 089 615	5 089 615
Sum forpliktelser	7 023 090	4 438 306	6 475 498	17 936 894

Morbank 31.12.2020

Rapportering per segment	PM	BM	Øvrig	Totalt
Netto renteinntekter	180 522	213 665		394 187
Netto provisjonsinntekter	44 002	24 177	(4 452)	63 727
Inntekt verdipapirer	(548)		53 920	53 372
Andre driftsinntekter	194	151	880	1 225
Sum andre driftsinntekter	43 648	24 327	50 349	118 324
Personalkostnader	71 206	43 287	9 587	124 080
Andre driftskostnader	64 410	26 248	809	91 467
Avskrivning/nedskrivning	15 866	6 630	272	22 769
Resultat før tap	72 688	161 827	39 680	274 195
Nedskrivning og tap på utlån og garantier	10 739	12 676		23 415
Resultat før skatt for segmentet	61 949	149 151	39 680	250 780
Netto utlån til kunder	8 218 651	6 861 202		15 079 853
Øvrige eiendeler	65 012	27 862	5 913 358	6 006 232
Sum eiendeler	8 283 662	6 889 064	5 913 358	21 086 084
Innskudd fra kunder	6 534 277	4 979 950	417 001	11 931 228
Øvrige forpliktelser			6 474 428	6 474 428
Sum forpliktelser	6 534 277	4 979 950	6 891 429	18 405 656

6

KAPITALSTYRING OG KAPITALDEKNING

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank benytter standardmetoden for kreditrisiko og basismetoden for operasjonell risiko. Per 31. desember 2021 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 3,0 % og motsyklisk kapitalbuffer 1,0 %. Finansdepartementet har besluttet at det motsykliske kapitalbufferkravet skal økes til 1,5 % fra 30. juni 2022 og videre til 2,0 % med virkning fra 31. desember 2022. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 %, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11,0 %. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for Den Gule Banken på 2,1 %. Regulatorisk minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 13,1 %.

Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 14,1 % per 31.12.2021.

Den vedtatte kapitaliseringspolicyen skal bidra til at konsernet har en størrelse på egenkapitalen som medfører en effektiv egenkapitalbruk i forhold til virksomhetens omfang og risikoprofil. Banken skal ha en egenkapital som gjør at den kan oppnå en konkurransedyktig egenkapitalavkastning, samt konkurransedyktige vilkår i de ulike kreditmarkedene. Hensynet til tilstrekkelig likviditetstilgang skal dominere målet om konkurransedyktig egenkapitalavkastning. Egenkapitalen skal også sikre at konsernet har tilstrekkelig kapitalbuffer til å stå imot perioder med negativt resultat.

Konsernet forvalter kapitalen med tanke på svingninger i økonomiske forhold. Dette innebærer at banken gjennomfører jevnlig balansestyringsmøter hvor kapital situasjonen gjennomgås. Her blir ferske volumtall og prognoser vurdert i forhold til utviklingen i beregningsgrunnlaget og hvordan banken ligger an i forhold til kapitalmålsetningene. I tillegg blir det gitt en status på de tiltak som er besluttet gjennomført og eventuelle behov for nye tiltak.

Per 31.12.2021 utgjør konsernets forvaltningskapital 29,4 milliarder kroner. Dette er en økning på 0,1 milliarder kroner sammenlignet med 31.12.2020, noe som tilsvarer en økning på 0,5 %. Økningen skyldes i hovedsak utlånsvekst i perioden, delvis motvirket av lavere overskuddslikviditet.

Rapportering kapital for eierforetak i samarbeidende gruppe pr 31.12.2021:

Foretak som deltar i samarbeidende gruppe skal foreta forholdsmessig konsolidering av eierandeler i finansforetak som forestår den virksomhet som samarbeidet omfatter, jf. Finansforetaksloven § 17-13 (2) og utfyllende bestemmelser i CRR/CRD-forskriftens § 16 (3) og §32 (4).

Den Gule Banken deltar i samarbeidende gruppe med EIKA Gruppen AS hvor banken eier 8,4 % av aksjene per 31.12.2021. Følgelig innkonsolideres andel av EIKA Gruppen i kapitaldekningen.

Konsernet har per 31.12.2021 en ren kjernekapitaldekning (inkludert innkonsolidert andel i samarbeidende gruppe) på 16,6 %, som er en reduksjon fra 17,8 % per 31.12.2020. Reduksjonen skyldes primært utlånsvekst i 2021 og utbetalt tilleggsutbytte for regnskapsåret 2020, delvis motvirket av tilbakeholdt overskudd i 2021.

Uvektet kjernekapital (Leverage ratio) for konsernet utgjorde 9,2 % ved utgangen av året mot 9,5 % på samme tidspunkt i fjor. Årsaken til reduksjonen skyldes primært redusert kjernekapital i perioden. Uvektet kjernekapital er likevel betydelig over myndighetenes minstekrav på 5 %.

Forholdsmessig konsolidering	31.12.2021	31.12.2020
ANSVARLIG KAPITAL		
Ren kjernekapital	2 765 864	2 843 305
Kjernekapital	2 874 226	2 951 666
Ansvarlig kapital	3 084 677	3 162 118
Beregningsgrunnlag	16 689 252	15 982 492
KAPITALDEKNING		
Ren kjernekapitaldekning	16,6 %	17,8 %
Kjernekapitaldekning	17,2 %	18,5 %
Kapitaldekning	18,5 %	19,8 %

Konsern			Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
ANSVARLIG KAPITAL				
230 149	230 149	Egenkapitalbeviskapital	230 149	230 149
-20 952	-21 034	Egenbeholdning egenkapitalbevis	-20 952	-21 034
867 200	846 201	Sparebankens fond	867 200	917 276
1 790 027	1 871 428	Øvrig egenkapital	1 434 516	1 454 038
111 921		Avsatt utbytte	111 921	
51 682		Avsatt kundeutbytte	51 682	
3 030 027	2 926 745	Egenkapital (eksklusiv hybridkapital)	2 674 516	2 580 428
-47 309	-31 985	Fradrag for eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-155 877	-77 862
-23 761	-22 515	Fradrag for eierskap i vesentlige eierandeler i finansiell sektor		
-4 557	-6 082	Fradrag forsiktighetsbasert verdiansettelse	-4 800	-5 972
-762	-536	Andre fradrag etter særskilt vedtak		
-111 921		Fradrag for avsatt utbytte	-111 921	
-51 682		Fradrag for avsatt kundeutbytte	-51 682	
-24 171	-22 323	Fradrag for goodwill og andre immaterielle eiendeler	-17 866	-16 037
2 765 864	2 843 305	Sum ren kjernekapital	2 332 371	2 480 557
108 361	108 361	Fondsobligasjon og hybridkapital	100 000	100 000
2 874 226	2 951 666	Sum kjernekapital	2 432 371	2 580 557
210 452	210 452	Ansvarlig lånekapital (eks. påløpte renter)	200 000	200 000
		Fradrag for eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-482	-200
3 084 677	3 162 118	Ansvarlig kapital	2 631 888	2 780 357
RISIKOVEKTET KAPITAL				
		Markedsrisiko – standardmetode		
15 414 673	14 761 428	Kreditrisiko – standardmetode	11 876 075	11 740 398
1 210 887	1 198 821	Operasjonell risiko	990 405	981 773
21 156	22 243	Tilleggsberegning faste kostnader		
42 536		Cva-tillegg	27 793	
16 689 252	15 982 492	Beregningsgrunnlag	12 894 272	12 722 171
18,5	19,8	Kapitaldekning	20,4	21,9
17,2	18,5	Kjernekapitaldekning	18,9	20,3
16,6	17,8	Ren kjernekapital	18,1	19,5
BUFFERKRAV				
417 231	399 562	Bevaringsbuffer (2,50 %)	322 357	318 054
166 893	159 825	Motsyklisk buffer (1,00 % / 2,50 %)	128 943	127 222
500 678	479 475	Systemrisikobuffer (3,00 %)	386 828	381 665
1 084 801	1 038 862	Sum buffere til ren kjernekapital	838 128	826 941
751 016	719 212	Minimumskrav til ren kjerne (4,50 %)	580 242	572 498
930 047	1 085 231	Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	914 001	1 081 118

Konsern			Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
SPEKIFIKASJON AV BEREGNINGSGRUNNLAG				
Standardmetoden				
Markedsrisiko				
	301	Stater og sentralbanker		
80 013	264 560	Lokale og regionale myndigheter	52 765	238 151
119 607	163 552	Institusjoner	345 026	305 794
875 511	1 197 835	Foretak	804 202	1 142 146
1 573 673	1 521 496	Massemarked	1 331 413	1 279 676
11 012 111	10 203 130	Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	7 432 299	6 935 205
231 865	222 035	Forfalte engasjement	226 596	214 527
789 116	739 894	Høyrisiko-engasjement ¹	789 116	739 894
188 603	188 620	Obligasjoner med fortrinnsrett	138 017	144 289
26 226	25 249	Andeler i verdipapirfond	18 153	16 907
402 496	117 563	Egenkapitalposisjoner	648 175	620 524
115 451	117 194	Øvrige	90 314	103 286
15 414 673	14 761 428	Kredittrisiko	11 876 075	11 740 398
1 210 887	1 198 821	Operasjonell risiko	990 405	981 773
21 156	22 243	Tilleggsberegning faste kostnader		
42 536		CVA-tillegg	27 793	
16 689 252	15 982 492	Sum beregningsgrunnlag	12 894 272	12 722 171

¹ Høyrisiko engasjementer

Finanstilsynet publiserte i desember 2020 rundskriv 5/2020 om engasjementer som skal klassifiseres som høyrisiko. Etersom Finansdepartementet la til grunn en annen lovforståelse knyttet til hvordan eiendomsprosjekter skal behandles, har rundskrivet blitt endret. Nytt rundskriv, 2/2021, erstatter rundskriv 5/2020. For norske banker betyr det at dersom låntaker har inngått juridisk bindende kjøpsavtale som dekker mer enn halvparten av engasjementsbeløpet, skal ikke prosjektet regnes som høyrisiko. Prosjektet skal da gis risikovekt på 100 pst, og ikke 150 pst som i opprinnelig rundskriv.

Overordnet har banken høyrisiko markert de engasjementer som pr 31.12.2021 primært er knyttet til;

- Eiendomsutviklingsprosjekter som ikke har løpende inntekter til selvstendig rentebetjening i utviklingsfasen.
- Eiendomsutviklingsprosjekter som er avhengig av et fremtidig utbyggingsprosjekt før det er rimelig å anta at nedkvikting av hovedstol kan finne sted i sin helhet.
- Eiendomsutviklingsprosjekter hvor banken har finansiert oppføring av boliger uten tilstrekkelig forhåndssalg (typisk prosjekt bestående av en eller maksimalt et par boliger). Alle større byggeprosjekter krever tilfredsstillende forhåndssalg.
- Andre former for spekulativ eiendomsfinansiering.

Bankens tolkning av høyrisikoengasjementer er i henhold til de prinsipper som er fastsatt i det oppdaterte rundskrivet fra Finanstilsynet.

7

RISIKOSTYRING

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er gjennom sin forretningsutøvelse eksponert for ulike typer risiko. Dermed er det sentralt i konsernets forretningsmodell å styre risikoene en er eksponert mot på en helhetlig måte. For å nå målene satt i strategiplanen må det bevisst tas risiko, men denne må måles opp mot avkastning. Dette krever samtidig at risikoen identifiseres, vurderes og måles.

Følgende prinsipper gjelder for konsernets risikostyring:

- Risiko tas innenfor en definert risikoappetitt
- Hver risiko som tas må være godkjent innenfor risikostyringsrammeverket
- Risiko må kompenseres tilstrekkelig over tid og skal overvåkes og styres kontinuerlig

Organisering og fullmactsstruktur

Styret

Styret har ansvar for å fastsette konsernets risikoprofil. I tillegg fastsetter styret de overordnede rammer og fullmakter innen de ulike risikoområdene. Retningslinjer for risikostyring i konsernet, samt alle vesentlige aspekter ved risikostyringsmodellene og beslutningsprosessene er styrets ansvar. Videre skal styret påse at banken har tilstrekkelig kapital ut fra risikotoleranse og virksomhet og i forhold til regulatoriske krav.

Risikoutvalg

Risikoutvalget, som er et styreutvalg, har som formål å påse at styring og kontroll av risiko er av tilfredsstillende høy kvalitet. Dette innebærer blant annet at risikoutvalget skal følge opp konsernets implementering av risikostrategi, gi styret råd omkring eksisterende risikostrategi og risikotoleranse, samt forbedrede styrebehandling av risikoområdet.

Administrerende direktør, leder for risikostyring og ledergruppen

Administrerende direktør har det daglige ansvaret for risikostyring, et ansvar som operativt er delegert til Leder for risikostyring. Leder for risikostyring rapporterer uavhengig til administrerende direktør og styret og har konsernansvaret på tvers av avdelinger for styring av all kreditt-, markeds-, likviditets- og operasjonell risiko i tillegg til metodeutvikling og prosessforbedringer for risikomåling. I tillegg er leder for risikostyring ansvarlig for overvåking, analyse og rapportering av risiko.

Leder for risikostyring har ansvar for utvikling av konsernets strategi for helhetlig risikostyring, strategiene for kredittisiko- og policy, finansiell risiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Leder for risiko arbeider også tett med complianceansvarlig. I tillegg har banken egne ansvarlige for utvalgte risikoområder. Dette gjelder blant annet en egen bærekraftsansvarlig som har ansvar for koordinering av arbeidet med ESG relatert risiko. Det er et eget personvernombud som koordinerer og overvåker personvernrelaterte tema. Og det er en egen avdeling og leder for AHV.

I forhold til den daglige risikostyringen skal den enkelte leder i konsernet sørge for å ha kunnskap om vesentlig risiko, av alle typer, innenfor eget ansvarsområde. Dermed er målet at denne kan forvaltes på en økonomisk og administrativt forsvarlig måte. Administrerende direktør har gitt nærmere retningslinjer for gjennomføringen av overordnet kredittpolitikk og kredittstrategier. Hvert enkelt forretningsområde styrer sine egne kredittprosesser etter gitte retningslinjer.

Alle forretningsområdene i konsernet foretar årlig en risikogjennomgang som omfatter:

- Kommentarer til eget arbeid med internkontroll
- Risikovurderinger
- Vurdering av egen etterlevelse av eksternt og internt regelverk
- Planlagte forbedringstiltak

Rapportering skjer på avdelingsnivå og danner grunnlaget for samlede rapporter for forretningsområder og støtteområder som inngår i administrerende direktørs rapportering til styret.

Revisjon

Både eksternt- og intern revisjon er to viktige elementer innen risikostyring. Uavhengig og effektiv revisjon bidrar til hensiktsmessig internkontroll og pålitelighet i den finansielle rapporteringen.

Bankens internrevisor er KPMG, mens eksterntrevisor er Deloitte. Internrevisjon har instruks fra styret, og det er også styret som godkjenner revisjonens årlige planer.

Risikostyring og kapitalplanlegging

En sentral del i bankens risikostyring er konsernets interne vurdering av kapitalbehov (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process). I denne prosessen foretas det vurderinger av alle vesentlige risikoer banken er eksponert mot med tilhørende vurdering av internt kapitalbehov for de ulike risikoene.

Styret gjennomgår i forbindelse med ICAAP konsernets viktigste risikoområder og intern kontroll. Gjennomgangen tar sikte på å få dokumentert kvaliteten på arbeidet innen de vesentligste risikoområdene. Gjennomgangen skal sikre at endringer i risikobildet identifiseres slik at nødvendige forbedringstiltak kan iverksettes.

Risikokategorier

Hovedrisikokategoriene for Den Gule Banken-konsernet er:

Kredittisiko

Kredittisiko oppstår fra alle transaksjoner hvor faktiske, avtalte eller mulige krav overfor motparter, låntakere, utstedere eller andre debitorer finnes. Vi styrer kredittrisikoen primært gjennom kredittstrategi- og policyen. Det er også noe kredittisiko/ motpartsrisiko gjennom konsernets finansiering- og plasseringsaktivitet og denne styres i finansstrategien.

Se [note 8-11](#) for en vurdering av kredittisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er muligheten for uheldig markedsverdiutvikling på handels- eller investeringsposisjonene våre. Markedsrisiko kan oppstå fra endringer i rentenivåer, kredittspreader og valutakurser.

Se [note 12-15](#) for en vurdering av markedsrisiko.

Likviditets- og oppgjørsko

Likviditetsrisiko er tap som følge av at banken ikke klarer å innfri alle betalingsforpliktelser på forfall eller at dette kun kan gjøres til ekstra kostnader. Vår målsetning for likviditetsrisiko er å sikre at konsernet

kan oppfylle betalingsforpliktelse og kan styre likviditets- og finansieringsrisiko innen vår risikoappetitt konkretisert gjennom sette rammer for ulike måleparametere i likviditetsstrategien.

Se [note 16](#) for en vurdering av likviditetsrisiko.

Oppgjørsrisiko er risiko for at eksisterende, betingete- eller mulige fremtidige positive eksponeringer ikke blir oppfylt av bankens motparter.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko betyr risiko for tap som følge av feil- eller utilstrekkelige interne prosesser, mennesker, systemer eller tap som følge av eksterne hendelser utenfor bankens kontroll, inklusivt juridisk risiko.

Det er knyttet operasjonell risiko til bankens IT-systemer, hvilket i stor grad utføres av eksterne tjenesteleverandører i henhold til skriftlige kontrakter. SDC og Eika er bankes hovedleverandører av teknologitjenester. God styring og kontroll med IT-systemene både i banken og hos tjenesteleverandørene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansielle rapportering. Banken har etablert en overordnet styringsmodell og internkontrollaktiviteter knyttet til IT-systemene. Sentrale systemer er standardiserte, og erfaringsmessig har det vært få operasjonelle feil knyttet til IT-systemene.

Et viktig element i forbindelse med operasjonell risiko er oppfølging av uønskede hendelser. Banken har etablert verktøy for rapportering, klassifisering og oppfølging av uønskede hendelser. På denne måten kan interne prosesser justeres slik at sannsynlighet for gjentakelse reduseres.

ESG risiko

Risiko relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring inngår i ESG risiko. Deriblant også klimarisiko. Klimarisiko omfatter risiko for økt kreditt- og finansielle tap for banken som følge av klimaendringer. Banken foretar årlig gjennomgang av risiko i banken der ESG og klimarisiko inngår.

Det er først og fremst relatert til utlån til bedriftsmarked at det er identifisert at banken er utsatt for klimarisiko. Dette er både relatert til fysisk risiko, men også overgangsrisiko fra dagens situasjon til et lavutslippssamfunn. Derfor er vurdering av bærekraft og klimarisiko integrert i bankens kredittprosess. Da banken er lite eksponert mot blant annet olje og gassnæringen anses næringsseiendom, bygg og anlegg samt landbruk å være de sektorer som har høyest iboende klimarisiko i bankens portefølje. Samtidig er det store muligheter for positiv påvirkning i disse bransjene. Det er også årsaken til at banken har startet grønn produktutvikling rettet mot disse bransjene, og tilbyr i dag grønne landbrukslån, grønt næringslån og grønt boliglån. Se for øvrig kapittelet Bærekraft og samfunnsansvar.

Annen risiko

Annen risiko inkluderer strategisk risiko, eierrisiko og risiko i omgivelsene. Strategisk risiko er risiko for tap på grunn av at inntjeningen blir lavere enn forventet, men at dette ikke er kompensert gjennom lavere kostnader. Strategisk risiko kan oppstå fra endringer i konkurransebildet, regulatoriske endringer eller ineffektiv posisjonering i forhold til makromiljøet som påvirker driften vår. Strategisk risiko kan også oppstå hvis man ikke evner å leve opp til målsatte strategier og/eller ikke klarer å effektivt gjøre grep for å justere avkastning lavere enn målsatt. Eierrisiko er risiko som oppstår som følge av å være eier i et selskap, for eksempel gjennom drift eller risiko for at ny kapital må tilføres.

Risiko i omgivelsene vil i hovedsak være makroøkonomiske risikoer som for eksempel arbeidsledighet og utvikling i konkurshyppighet.

8

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risikoen for tap dersom bankens kunder ikke oppfyller sine forpliktelser overfor konsernet.

Kredittrisiko oppstår i hovedsak i bankens utlånsportefølje, men det er også slik risiko i konsernets beholdning av obligasjoner, sertifikater og finansielle derivater. Kredittrisiko er konsernets største risiko

og består i hovedsak av netto utlån til kunder, kontanter og fordringer på sentralbanker samt finansielle instrumenter. Kredittrisiko for utlån, garantier og trekkfasiliteter er viktigst både ut fra volum og risikonivå generelt. Denne risikoen omtales således detaljert nedenfor. Det er begrenset kredittrisiko i forbindelse med øvrig eksponering.

Konsern			Morbank	
31.12.2021	31.12.2020	Maksimum eksponering til kredittrisiko	31.12.2021	31.12.2020
2 967	3 263	Kontanter	2 967	3 263
436 965	485 300	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	444 752	510 357
24 178 029	22 694 107	Utlån til kunder til amortisert kost	13 592 027	13 178 665
1 213 479	1 305 613	Utlån til kunder til virkelig verdi	1 982 468	1 901 187
2 798 478	3 879 026	Sertifikater og obligasjoner	2 239 869	3 405 734
142 059	326 270	Finansielle derivater	103 898	183 697
18 171	16 312	Andre eiendeler	1 417 414	1 034 165
17 486	18 550	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	16 797	17 769
28 807 634	28 728 441	Sum kredittrisikoeksponering balanseposter	19 800 194	20 234 839
349 667	399 427	Garantiforpliktelser	349 667	399 427
2 777 586	2 877 948	Ubenyttede trekkfasiliteter og lånetilsagn	1 749 737	1 855 491
31 934 887	32 005 816	Total kredittrisikoeksponering	21 899 599	22 489 756

Måling av kredittrisiko for utlånsporteføljen

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank måler og følger opp kredittrisiko basert på interne kalkuleringer av kredittrisiko, basert på en kombinasjon av modeller for å estimere misligholdssannsynlighet og tap gitt mislighold, kombinert med eksponering. I løpet av 2021 gikk banken over fra å benytte egenutviklede modeller, til å ta i bruk felles modeller utviklet av Eika gruppen. Struktur og funksjon i modellene er for så vidt uendret, selv om noen underliggende parametere er endret, og effekten på porteføljen påvirkes gjennom at modellendringene gir noe differanse i estimering.

Misligholdssannsynlighet

Konsernet gikk i andre kvartal 2021 over til å benytte samme modeller for å estimere misligholdssannsynlighet som resten av Eika bankene. Dette er scorekort som er utviklet på hele Eika porteføljen av kunder, inkludert Den Gule Banken sine kunder. Med den store poolen av data som ligger til grunn for utviklingen er det lettere å lage treffsikre modeller, og ikke minst validere og vedlikeholde disse.

Både PM og BM kunder scores månedlig i ulike kredittmodeller. Modellene varierer utfra hvor mye og hva slags informasjon som er tilgjengelig på den enkelte kunde. Det betyr at for nye kunder så tar modellene utgangspunkt i offentlig tilgjengelig informasjon, mens for eksisterende kunder benyttes også adferdshistorikk i banken.

Den offentlige tilgjengelige informasjonen er fra Bisnode. Scorekort for helt nye kunder, uten intern historikk, er også fra Bisnode. Etter hvert som banken får mer intern informasjon om kundene vektas mer og mer intern data inn i modellene i løpet av inntil 4 trinn hvor man til slutt har hovedsakelig intern data.

Modellene er utviklet på data fra perioden 2014 til 2019, og laget med utgangspunkt i den gamle misligholdsdefinisjonen. Denne hadde kun en absolutt grense for mislighold på 1000 kroner og at misligholdet skulle være over 90 dager. Nå er det i tillegg en relativ grense på minimum 1% av engasjementet, samt manuelt vurdert der kunden ikke er i mislighold men banken vurderer at kunden sannsynligvis vil få problemer med å betjene sine forpliktelser. I bankens egen validering, som er blitt foretatt med data frem til juni 2021 er det den oppdaterte misligholdsdefinisjonen som er benyttet uten at det gir noen signifikante utslag på modellens kvalitet. Forskjellen i definisjon påvirker først og fremst når mislighold inntreffer, som med ny definisjon er noe senere enn med gammel definisjon. Det er altså ingen signifikant forskjell i hvilke kunder som misligholder. Banken starter oppfølging av kunder med problemer betydelig tidligere enn 90 dager etter mislighold først oppstår, og vil ofte ha flyttet lån til steg 3 og individuelt tapsvurdert disse før den tid. Dette er uforandret i forhold til endring av den formelle misligholdsdefinisjonen, og konsekvensen er at endringen har små effekter på bankens misligholdte (inkludert individuelt tapsvurderte) engasjement.

Som en del av Eika har konsernet hatt tilgang til resultatene fra modellen for egne kunder gjennom felles datavarehus tilbake til januar 2020, for testing og valideringsformål.

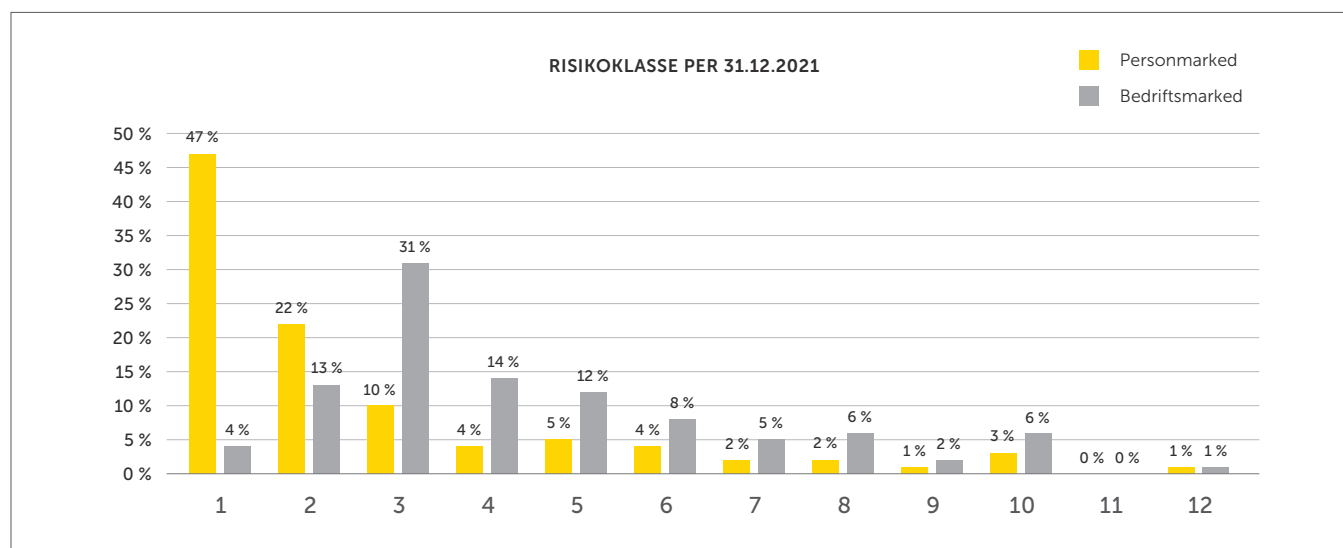
Modellene beregner en score som kan kalkuleres om til en misligholdssannsynlighet og så tilordnes en risikoklasse. Banken benytter i dag en oppdeling fra 1 til 12, hvor 1 er best og 11 og 12 er kunder som er i mislighold eller har engasjement med individuell nedskrivning. Modellen testes jevnlig både av Eika gruppen sentralt, men og gjennom bankens egen validering.

De ulike risikoklassene og tilhørende øvre grense for misligholdssannsynlighet fremkommer av tabellen under.

Risikoklasse	Øvre grense
1	0,10 %
2	0,25 %
3	0,50 %
4	0,75 %
5	1,25 %
6	2,00 %

Risikoklasse	Øvre grense
7	3,00 %
8	5,00 %
9	8,00 %
10	99,99 %
11 og 12	100,00 %

Fordeling av henholdsvis BM og PM porteføljen kan sees i figuren under, som viser at det er en god konsentrasjon av engasjement i de lavere risikoklassene.

Effekten av modellbytte har vært en nedjustering av misligholdssannsynligheten i porteføljen. Sammenlignet med faktisk mislighold og estimert mislighold viser den nye modellen mer forventningsrette verdier. Gjennom Eika alliansen blir modellene validert både på totalnivå med data for hele alliansen, i tillegg til at banken foretar egen vurdering basert på egen portefølje. Dermed oppnår man fordelene av å ha en stor portefølje gjennom Eika samarbeidet, som kan gjøre valideringer utslagskraftige nok, i tillegg til at banken og får testet modellene mot egen portefølje for å avdekke at det ikke er særegenheter ved egen portefølje som gjør modellene mindre egnet til å beskrive bankens risiko.

Det har vært små utslag i PD modellen som følge av koronapandemien. Noe av årsaken til dette skyldes de støttetiltak som myndighetene har satt inn, og som i hvert fall i det korte bildet motvirker en del av effektene, og som spiller direkte inn i våre modeller. Dette går på tilførsel av likviditet til bedrifter – enten direkte gjennom støtteordninger eller indirekte gjennom utsatte betalinger til det offentlige. Samtidig ser vi i egen

portefølje at etterspørselen etter avdragsfrihet, som steg bratt i mars etter nedstengningen av samfunnet ganske raskt falt ned igjen til normalnivå. Samtidig ligger nok noe av forklaringen til at banken ikke har merket veldig stor effekt, i at banken er lite eksponert mot de bransjene som i størst grad har merket effekten av pandemien.

Tap gitt mislighold

For å redusere kredittrisikoen benyttes sikkerheter som kan være pant i fysiske objekter, garantier eller kontantdepot. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan blant annet være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetenes verdi på BM legges til grunn en forventet realisasjonsverdi, noe som innebærer bruk av ulike reduksjonsfaktorer for ulike sikkerhetstyper. Utgangsverdien avhenger av sikkerhetstype, men er vanligvis enten markedsverdier eller bokførte verdier. For varige driftsmidler bruker banken en standard reduksjonsfaktor på 80% og for næringseiendom 20%.

Sikkerhet på BM er i hovedsak eiendom og varige driftsmidler, hvor pant i fast eiendom utgjør det vesentlige av estimert sikkerhetsverdi – med cirka 90% av totalverdien. I tråd med EBA guideline har banken rutiner for vurdering av sikkerhetsverdiene, hvor det i all hovedsak skal innhentes takst på eiendommer over en viss størrelse, men hvor interne kontantstrømsbaserte verdilvurderinger kan godtas på mindre engasjement, innenfor gitte regler. Inkludert i slike vurderinger inngår byggets kvaliteter, såsom energieffektivitet, byggets type og beliggenhet, kredittrisiko knyttet til leietakere og alder.

For boliglån benyttes en kombinasjon av takst og statistisk verdilvurdering basert på salgspriser fra Eiendomsverdi. Verdilvurderingene oppdateres så kvartalsvis basert på det statistiske materialet fra Eiendomsverdi. For å sikre at modellene er treffsikre nok er det blant annet satt mål

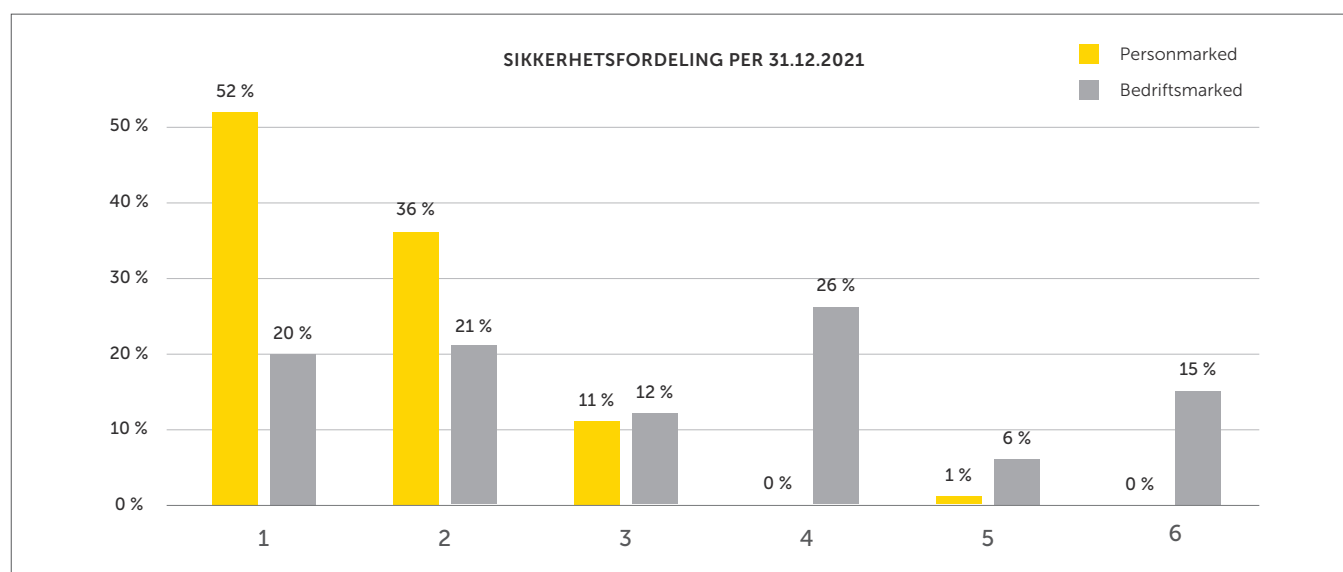
på kvalitet i de statistiske modellene, gjennom andel av porteføljen som kan være i kommuner med lav omsetningshastighet/likviditet i boligporteføljen og derigjennom mindre sikre estimater. Eiendomsverdi har en skala som går opp til 20, hvor 20 er best. Bankens andel av boliglån i kommuner med kommunescore under 10 er mindre enn 1,5% og mindre enn 0,5% i kommuner med score under 5.

Engasjementene klassifiseres så i opptil seks sikkerhetsklasser, basert på belåningsgrad for PM kunder og sikkerhetsdekning for BM kunder. For hver sikkerhetsklasse er det så beregnet en verdi for forventet tap gitt mislighold (LGD). Denne er forskjellig for PM og BM for de enkelte sikkerhetsklassene, og ble noe justert i forbindelse med overgang til felles modeller med Eika, og kan sees i tabellen under.

Personmarkedet		
Sikkerhetsklasse	Max belåningsgrad	LGD
1	60 %	2,50 %
2	80 %	3,50 %
3	100 %	6,00 %
4	110 %	12,50 %
5	∞	25,00 %
6	n.a.	n.a.

Bedriftsmarkedet		
Sikkerhetsklasse	Min belåningsgrad	LGD
1	130 %	8 %
2	110 %	9 %
3	100 %	10 %
4	80 %	12 %
5	60 %	25 %
6		35 %

Fordeling av PM og BM porteføljen (brutto engasjement) i de ulike sikkerhetsklassene ut fra bankens vurderte markedsverdi er per 31.12.2021 som følger.

Overgangen til felles modeller med Eika medførte som nevnt noen endringer i inndelinger i sikkerhetsklasser, samt at LGD verdiene ble justert basert på valideringer gjennomført av porteføljens tap. For kunder med pant i bolig har endringene medført at tapsforventningene er tatt noe ned for de som har lavest belåningsgrad, mens for kunder med høy belåningsgrad er LGD justert opp. For BM er LGD justert noe opp både for de med god sikkerhetsdekning og de i de nest nederste kategoriene, mens den er justert ned for de øvrige. Effekten er noenlunde nøytral for BM, men noe lavere tapestimat totalt sett for PM.

Total risiko

Det forventede tapet for hvert engasjement beregnes på grunnlag av misligholdssannsynlighet og tapsgrad gitt mislighold. Tre risikogrupper er definert, for engasjementer som ikke er misligholdt, på grunnlag av forventet tap. Tabellen er lik for PM og BM.

Risikogruppe	Forventet tap nedre grense	Forventet tap øvre grense
Lav	0,00 %	0,25 %
Middels	0,25 %	1,00 %
Høy	1,00 %	100,00 %

Risikoklassifiseringen har betydning for oppfølgingsnivået til kunden, og inngår som et kriterium ved kredittvurdering og kredittbeslutning. I tillegg til risikoklassifisering kommer skjønnsmessige forhold som ledelse, marked, lånehistorikk, lønnsomhet med mer. Utover bruk av scoring-modeller har konsernet retningslinjer for hvordan sammensetningen av de ulike porteføljene skal være.

Nærmere om ECL-modell

Risikoklassifisering legges også til grunn for beregning av tap i steg 1 og 2 i henhold til IFRS 9. I steg 1 beregnes 12 måneders forventet tap. Ved vesentlig økning i kredittrisiko skal lånet settes i steg 2 og det beregnes forventet tap i hele lånets løpetid. Vesentlig økning i kredittrisikoer definert som at en av to tilfeller har inntruffet:

- 1) Enten at** opprinnelig PD 12m ved låneinngåelse justert for fremtidsutsikter < 1 % og samtidig at PD 12m har økt minst 0,5 % siden første gangsregistrering og samtidig at PD liv for resterende løpetid er blitt dobbelt så høy som opprinnelig PD Liv var for resterende løpetid
- 2) Eller at** opprinnelig PD 12m justert for fremtidsutsikter er større enn eller lik 1 % og samtidig enten PD 12m justert for fremtidsutsikter har steget med minst 2 % siden låneinngåelse eller at PD liv over gjenværende løpetid for lånet har blitt over dobbelt så høy som ved låneinngåelse.

I tillegg defineres en konto i steg 2 hvis den er merket med forbearance eller er i over 30 dagers mislighold. Steg 3 er lik de individuelle nedskrivningene som vurderes subjektivt i hvert tilfelle.

Modellen Den Gule Banken, Sandnes Sparebank benytter for å beregne forventet tap har operasjonalisert et lavrisikounntak ved at engasjementer som anses å ha en lav kredittrisiko på rapporteringstidspunktet kan antas at det ikke har vært en vesentlig økning i kredittrisiko gitt at det ikke er andre endringer på kunden enn en statistisk beregnet økning i PD på mindre enn 0,5 prosentpoeng og at kunden har en 12 måneders PD som er under 1%. Tilsvarende er kravet 2 prosentpoeng når man kommer over en 12 måneders PD på 1%. Det anses hensiktsmessig å bruke unntaket for å unngå at engasjementer med lav risiko for misligholdssannsynlighet migrerer til steg 2, som følge av små absolutte endringer i misligholdssannsynlighet. Alternativet uten slike absolutte grenser for hvor mye PD kan endres før en konto flyttes over til steg, ville medført betydelig volatilitet og stadige endringer i stegtilhørighet gitt at kundenes PD blir oppdatert månedlig. Dersom dette unntaket ble fjernet ville isolert effekt på ECL være 3,8 MNOK, hvorav 1,1 MNOK er relatert til unntaket for kunder med PD under 1% og resten relatert til unntaket for kunder over 1% i 12 måneders PD. Størstedelen er også relatert til BM kunder (2,4 MNOK).

For å finne forventet tap over lånets løpetid i steg 2 antas at kunders risikoklasseskift følger en såkalt Markov-prosess. Banken anvender da en migreringsmatrise basert på historiske risikoklasseskift til å beskrive fremtidige risikoklasseskift. Forventete endringer i risikoklasse ett år frem i tid er et resultat av historiske endringer og forventete endringer f.eks. 5 år frem i tid er det samme som fem ettårige endringer på rad. På denne måten kan misligholdssannsynligheter et vilkårlig antall år ut i fremtiden beregnes. PD liv matrisen angir sannsynligheten for en gitt risikoklasse et gitt antall år ut i fremtiden.

Ved misligholdssannsynlighet på 5 % eller mindre benyttes forventet løpetid. Forventet løpetid er beregnet ut ifra empiriske data som et gjennomsnitt per produkttype for både privat og bedrift. Ved misligholdssannsynlighet på over 5 % benyttes full løpetid.

Den Gule Banken justerer så tapsavsetningen med forventet utvikling i ulike makrovariabler som anses å ha påvirkning på forventet tap. Utgangspunktet for makros scenariene mottas fra Eika, men Den Gule Banken tilpasser disse til sin eksponering og markedsoppfatning. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarier – hovedforventningen, et utfall basert på positive forventninger samt et utfall basert på negative forventninger for makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid.

Per 31.12.2021 har banken følgende forventning til utvikling i makrovariablene:

	2022	2023	2024	2025
HOVEDSCENARIET				
Arbeidsledighet (nivå)	4,3 %	4,1 %	3,8 %	4,1 %
Gjeld husholdning (endring)	0,5 %	0,5 %	0,4 %	0,5 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	2,5 %	3,1 %	3,5 %	3,5 %
Oljepris (USD per fat)	80	75	70	67
NEGATIVT SCENARIO				
Arbeidsledighet (nivå)	4,9 %	4,7 %	4,4 %	4,4 %
Gjeld husholdning (endring)	-1,9 %	-0,9 %	-0,6 %	-0,5 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	2,0 %	2,6 %	3,0 %	3,0 %
Oljepris (USD per fat)	60	55	50	47
POSITIVT SCENARIO				
Arbeidsledighet (nivå)	3,7 %	3,5 %	3,2 %	3,2 %
Gjeld husholdning (endring)	0,0 %	1,0 %	1,3 %	1,4 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,6 %	4,0 %	4,0 %
Oljepris (USD per fat)	80	75	70	67

Vekting av scenarioene er 70% for hovedforventningen, 10% for det positive scenariet og 20 % for det negative scenariet. Dette brukes så til å generere multiplikatorer for forventning til fremtiden i ECL modellen, som påvirker nedskrivningene i steg 1 og steg 2. For PM beregnes det individuelle verdier for de ulike fylkene, og for ulike løpetider, mens for BM er inndelingen basert på industri.

Nedside-scenariet til Eika tar utgangspunkt i Finanstilsynets stress-scenario for perioden 2021-2024. Her legges det til grunn at norsk økonomi får et rentesjokk fra utlandet. I Finanstilsynets scenario (fra juni 2021) i form av en sterk økning i utenlandske sentralbankrenter, som Norges Bank følger opp med tilsvarende rentehopp. De nye rentenivåer antas å nå et smertefullt nivå for norsk næringsliv, for norske lånekunder og dermed for norske banker. Eiendomspriser faller her kraftig tilbake.

I oppside-scenariet, som skal være særs optimistisk, kan en tenke seg at de økonomiske virkninger av pandemien herjinger blir små både for husholdninger og bedrifter, enten fordi de ikke påvirker økonomien, eller fordi de økonomiske tiltakene som settes i sving av myndighetene oppveier alle dens skadevirkninger. Erfaringen fra 2020 til 2021 var at en blanding av rentekutt, adgang til lettere lån for næringslivet i bankene (og hos myndighetene), kompensasjonsordninger fra staten, og annen raus bruk av oljepenger ble så kraftfulle i sum at man fikk en sterk nedgang i antall konkurser. Tiltakene mer enn oppveide de økonomiske effektene av pandemien. Basis-scenariet for norsk økonomi innebærer en sterk gjeninnhenting av økonomisk aktivitet etter pandemien. I hovedsak fordi privat konsum øker sterkt det neste år. Samtidig vender også våre handelspartnere tilbake til en mer normal kapasitetsutnyttning i sine økonomier, noe som vil hjelpe våre eksportnæringer. Problemene med smittetrykk antas ikke å bli så store at de preger utviklingen av norsk økonomi. Likevel må en regne med at mislighold og konkurser vil øke fra dagens ekstremt lave nivåer. En normalisering til konkurserater fra tiden før pandemien slo inn i Norge

I forhold til de verdiene som makromodellen gir, har banken i tillegg manuelt justert opp multiplikatoren for forventning til fremtiden for enkelte bransjer, for å ta høyde for mer risiko enn det modellen klarer å estimere, gitt situasjonen man er i, og som modellene kan ha problemer med å fange opp. Dette gjelder for selskaper relatert til reiseliv, restaurant og underholdning hvor banken har økt risikojusteringen betydelig. Dette er samtidig bransjer hvor banken er lite eksponert. Her har vi justert opp den fremtidige makrojusteringen for fremtiden med 100%. Dette er noe ned fra tilsvarende justering som ble gjort i fjor. Tilsvarende har vi fortsatt en noe forhøyet, men redusert justering fra i fjor, for bygge- og anleggsvirksomhet, samt at risikoen for varehandel er justert enda mer ned. Totalt sett er effekten på porteføljen relativt liten, og nedjusteringene av fremtidig risiko har en total effekt for disse bransjene på under 1 MNOK.

Modellen tar utgangspunkt i nåsituasjonen for forventet tap, i form av eksisterende beregnede PD og LGD verdier. Når disse er lave vil også utslag av de ulike scenariene bli relativt små. Banken har derfor i tillegg sett på hvordan tapsforventningen er i forhold til langsiktige gjennomsnitt for både PM og BM, og justert opp verdien for fremtidsforventning basert på dette. For BM er justeringen beregnet basert på gjennomsnittlig tap for ulike bransjer, vektet i henhold til bankens egen portefølje, mens for PM er justeringen foretatt basert på kombinasjonen av styringsrente og historisk mislighold blant husholdninger. Dermed fanger banken opp blant annet endring i rente som ellers ikke er en direkte variabel inn i bankens modeller. Denne justeringen tar også høyde for de utfordringer som ligger fremover for deler av næringslivet, som ikke fanges opp gjennom PD modellene, ved at myndighetene har stimulert likviditeten gjennom rentefri kreditt på momsbetalinger etc., vil effekten når disse stimuleringsordningene forsvinner være økt press på likviditeten. Justeringene av denne makrovariabelen tar opp i seg dette, og det erstatter det som tidligere var eksplisitte koronajusteringer. Det som tidligere var eksplisitte avsetninger relatert til korona, er nå bakt inn i de makroøkonomiske forventningene til fremtiden, og sånn sett integrert i modellen. Det betyr og at når situasjonen endres vil banken justere forventningene til fremtiden og utfasing av koronaeffekter vil skje implisitt gjennom disse justeringene når forutsetningene for slike endringer eventuelt er på plass.

Effekter på ECL estimater som følge av modellendringer

Som nevnt over har Den Gule Banken, Sandnes Sparebank gått over fra egne modeller for PD og LGD, til å benytte felles modeller utviklet av Eika gruppen. Effekten av modellendringen har i hovedsak medført en nedjustering av tapsforventningene, selv om effekten på det enkelte engasjement kan variere. Blant annet er det noen engasjement hvor

estimatet nå er høyere fordi at LGD verdiene for noen kunder er justert noe opp, mens for andre kunder er PD endret. Tabellen under er ment å vise hvor stor effekt modellendringene samlet har hatt på ECL i de ulike stegene. Totaleffekten er i overkant av 12 millioner kroner, hvorav det aller meste er relatert til de beste engasjementene klassifisert i steg 1.

Steg	Tapsavsetninger per 31.12.21	Tapsavsetninger per 31.12.20	Totale endringer i tapsavsetninger gjennom året	Endringer som skyldes endret modell	Endringer som skyldes øvrige endringer i porteføljen
1	13 596	25 300	11 704	11 126	578
2	44 248	52 051	7 803	7	7 796
3	37 571	74 444	36 873	1 153	35 720
TOTALT	95 416	151 796	56 379	12 286	44 093

Både justeringene av LGD verdier, men og endringene i PD modell bidrar til effektene i total ECL, hvor LGD justeringene bidrar i størst grad.

Lån med betalingslettelser

Andelen lån med betalingslettelser er på et relativt lavt nivå for banken. Etter den umiddelbare økningen i etterspørsel etter avdragsfrihet som fulgte av koronanedstengningen, falt dette behovet relativt raskt, og har holdt seg lavt gjennom 2021. For bedriftsmarked er andelen lån med avdragsfrihet nå på et historisk lavt nivå.

I utgangspunktet er avdragsfrihet den form for betalingslettelser som banken gir. Men ikke all avdragsfrihet merkes som betalingslettelse. Største delen av kundene som har avdragsfrihet er kunder som evner å betjene gjelden sin men som har så lav belåningsgrad at det ikke er nødvendig pt. I tillegg er det noen som innvilges kortsiktig avdragsfrihet på opptil 6 måneder som heller ikke merkes som betalingslettet. Det har ikke vært noen endringer i policy for merking i løpet av året.

Totalt sett er det per årsslutt 425 engasjement som er merket med betalingslettelser (forbearance), en reduksjon fra 507 året før. Og total sett utgjør dette nå 1216 MNOK. Hovedvekten av disse er lån som ligger i steg 2, som indikerer at banken forventer at lånene vil bli betjent som normalt etter hvert, mens en mindre andel ansees å være så kredittforringet at det er foretatt individuelle nedskrivninger og engasjementet er flyttet til steg 3.

Andeler lån med betalingslettelser fordelt i de ulike stegene:

	2021	2020
Steg 1	0 %	0 %
Steg 2	92 %	94 %
Steg 3	8 %	6 %

Eksponering (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på mellom 0,2 og 1 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Sum næringslivsengasjement fordelt på risikogrupper

31.12.2021

Risikogrupper	Utlån til kunder		Garantier		Ubenyttet limit		Totale engasjement		Andel	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Lav	5 600 090	5 600 090	283 022	283 022	691 667	691 667	6 574 779	6 574 779	79,7 %	79,7 %
Middels	1 043 228	1 043 228	36 954	36 954	109 516	109 516	1 189 697	1 189 697	14,4 %	14,4 %
Høy	367 803	367 803	15 991	15 991	24 875	24 875	408 669	408 669	5,0 %	5,0 %
Misl./nedskrevne	61 231	61 231	11 986	11 986	1 469	1 469	74 686	74 686	0,9 %	0,9 %
Sum	7 072 351	7 072 351	347 954	347 954	827 527	827 527	8 247 831	8 247 831	100,0 %	100,0 %

31.12.2020

Risikogrupper	Utlån til kunder		Garantier		Ubenyttet limit		Totale engasjement		Andel	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Lav	4 454 573	4 454 573	240 473	240 473	500 709	500 709	5 195 755	5 195 755	66,6 %	66,6 %
Middels	1 472 697	1 472 697	114 787	114 787	124 357	124 357	1 711 841	1 711 841	21,9 %	21,9 %
Høy	719 700	719 700	21 281	21 281	81 562	81 562	822 542	822 542	10,5 %	10,5 %
Misl./nedskrevne	47 066	47 066	21 082	21 082	5 440	5 440	73 588	73 588	0,9 %	0,9 %
Sum	6 694 035	6 694 035	397 623	397 623	712 068	712 068	7 803 727	7 803 727	100,0 %	100,0 %

Sum privatmarkedsengasjement fordelt på risikogrupper

31.12.2021

Risikogrupper	Utlån til kunder		Garantier		Ubenyttet limit		Totale engasjement		Andel	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Lav	7 901 234	17 606 931	1 639	1 639	915 467	1 939 909	8 818 340	19 548 479	93,6 %	96,4 %
Middels	319 597	429 095			6 486	9 891	326 083	438 986	3,5 %	2,2 %
Høy	141 523	143 341			159	159	141 682	143 500	1,5 %	0,7 %
Misl./nedskrevne	139 790	139 790	75	75	99	99	139 964	139 964	1,5 %	0,7 %
Sum	8 502 145	18 319 157	1 714	1 714	922 211	1 950 059	9 426 069	20 270 929	100,0 %	100,0 %

31.12.2020

Risikogrupper	Utlån til kunder		Garantier		Ubenyttet limit		Totale engasjement		Andel	
	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
Lav	6 832 683	15 429 765	1 565	1 565	1 039 117	2 061 233	7 873 364	17 492 563	82,6 %	89,8 %
Middels	633 912	783 154			91 306	91 306	725 219	874 460	7,6 %	4,5 %
Høy	752 781	924 763	164	164	12 402	12 743	765 347	937 671	8,0 %	4,8 %
Misl./nedskrevne	166 441	168 002	75	75	597	597	167 114	168 675	1,8 %	0,9 %
Sum	8 385 817	17 305 685	1 804	1 804	1 143 423	2 165 880	9 531 043	19 473 368	100,0 %	100,0 %

Andel av eksponering fordelt per risikogruppe og steg

Konsern 31.12.2021	Steg	Risikogruppe				Sum
		Lav	Middels	Høy	Mislighold/tap	
	1	80 %	2 %	0 %	0 %	82 %
	2	12 %	4 %	2 %	0 %	17 %
	3	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %
	SUM	91 %	6 %	2 %	1 %	100 %

Morbank 31.12.2021	Steg	Risikogruppe				Sum
		Lav	Middels	Høy	Mislighold/tap	
	1	75 %	4 %	1 %	0 %	79 %
	2	11 %	5 %	3 %	0 %	19 %
	3	0 %	0 %	0 %	2 %	2 %
	SUM	86 %	9 %	3 %	2 %	100 %

Konsern 31.12.2020	Steg	Risikogruppe				Sum
		Lav	Middels	Høy	Mislighold/tap	
	1	75 %	5 %	2 %	0 %	81 %
	2	8 %	4 %	5 %	0 %	18 %
	3	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %
	SUM	83 %	9 %	6 %	1 %	100 %

Morbank 31.12.2020	Steg	Risikogruppe				Sum
		Lav	Middels	Høy	Mislighold/tap	
	1	66 %	8 %	2 %	0 %	76 %
	2	8 %	6 %	7 %	0 %	22 %
	3	0 %	0 %	0 %	2 %	2 %
	SUM	74 %	14 %	10 %	2 %	100 %

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko er når betydelige konsentrasjoner av risiko kommer fra at man har eksponering mot debitorer eller verdipapirer med liknende økonomiske egenskaper eller som er involvert i sammenliknbare aktiviteter der disse likhetene kan gjøre at de samtidig får problemer med å holde betalingsforpliktelsene sine eller at verdiene svinger i takt slik at hvis en får problemer vil mange få problemer pga. likheten.

For å vurdere og styre konsentrasjonsrisiko vurderer konsernet grad av skjevfordeling av utlånsporteføljen ut fra følgende forhold:

- Store enkeltkunder
- Enkelte bransjer (næringsgrupper med spesifikke utfordringer eller sykliske næringer)
- Geografiske områder
- Sikkerhet med samme risikoegenskaper (f.eks. avhengig av eiendomspriser)
- Motparter i interbankoperasjoner eller handel med finansielle derivater

Konsernet benytter samme metode som Finanstilsynet for beregning av konsentrasjonsrisiko for individuell- og bransje risiko. Banken har en ikke-uvesentlig konsentrasjon omkring engasjement til finansiering av eiendomsinvesteringer. Totalt 51,3 % (50,3 %) av bankens næringslivsengasjement har tilknytning til eiendomsdrift per 31.12.21. Banken har fokus på å følge opp denne konsentrasjonsrisikoen.

I tillegg vurderer banken konsentrasjonsrisiko knyttet til store enkeltengasjementer. Banken definerer store engasjementer som engasjementer som overstiger 10 % av bankens ansvarlige kapital. Per utgangen av 2021 var det kun tre engasjement som ble regnet som store i henhold til definisjonen. Alle disse var tilknyttet eiendomsdrift. I tillegg har banken satt et mål på at maksimalt 1/3 av bankens bedriftslånsportefølje skal være til engasjement over 150 millioner kroner. Denne andelen utgjorde 27% per årsslutt, og var fordelt på 11 engasjement.

Aldersfordeling på forfalte lån

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt fordelt på antall dager etter forfall. Aldersfordeling 1-30 dager er ikke justert for forsinkelse i betalingsformidlingen og størrelsen på forfalte beløp vil derfor kunne variere per rapporteringstidspunkt.

31.12.2021

Konsern			Aldersfordeling på forfalte lån	Morbank		
PM	BM	Total		PM	BM	Total
65 793	191 336	257 129	1-30 dager	52 340	191 336	243 676
33 624	27	33 651	31-60 dager	33 243	27	33 270
13 353	7 054	20 407	61-90 dager	13 353	7 054	20 407
89 955	29 664	119 619	Over 90 dager	89 955	29 664	119 619
202 725	228 081	430 806	Sum	188 892	228 081	416 973

31.12.2020

Konsern			Aldersfordeling på forfalte lån	Morbank		
PM	BM	Total		PM	BM	Total
309 857	19 819	329 677	1-30 dager	259 341	19 819	279 160
68 027	11 143	79 169	31-60 dager	53 554	11 143	64 697
29 843		29 843	61-90 dager	29 843		29 843
120 930	60 870	181 800	Over 90 dager	120 930	60 870	181 800
528 657	91 832	620 489	Sum	463 668	91 832	555 500

Banken har per 31.12.21 samlede engasjementer på ca 32 millioner kroner (77 millioner kroner per 31.12.20) som er misligholdte over 90 dager hvor det ikke er foretatt tapsavsetninger på grunn av god sikkerhetsdekning. Disse engasjementene er individuelt vurdert i steg 3.

ESG

Banken gjennomfører vurdering av ESG-forhold generelt og klimarisiko spesielt ved kredittinnvilgelse i bedriftsmarked. Alle motparter blir i forbindelse med kredittvurdering også gitt en ESG kategori. Denne baserer seg på en enkel scoringsmodell utviklet i samarbeid i Eika alliansen. Alle engasjement over 10 millioner skal scores, og totalt er cirka 30% av bankens BM portefølje scoret i denne modellen i løpet av året – noe som er på nivå med snittet i Eika alliansen. Av de som er klassifisert til nå er ingen engasjement kategorisert som høy bærekraftsrisiko, og det er en overvekt (54%) som kategoriseres som lav.

Denne scoren går ikke direkte inn i bankens ECL modell, men flagges i hver enkelt kredittsak på lik linje med kredittscoren. Den er således med og kan påvirke bankens beslutning. Videre jobbes det i Eika regi med å få integrert data på fysisk risiko koblet opp mot panteobjekter innen bolig- og næringseiendom.

Obligasjoner og sertifikater

For å styre kredittrisikoen i forbindelse med investeringer i obligasjoner og sertifikater har konsernet retningslinjer for kvaliteten på investeringene som gjennomføres, i tillegg til krav om bransjesammensetning og krav til forfallsstruktur. Investeringer i obligasjoner og sertifikater foretas i all hovedsak som likviditetsplasseringer.

Derivater

Derivater brukes i all hovedsak til styring av konsernets rente- og valutarisiko i form av rentebytte- og valutabytteavtaler der en fremtidig valutakurs eller en fremtidig rente avtales på inngåelsestidspunktene for derivatene slik at banken ikke har risiko for svingning av disse i derivatets løpetid. Konsernets motparteksponering måles som en kombinasjon av markedsverdi på inngåtte kontrakter og hovedstol.

Oppfølging av risikorammer og risikobegrensende tiltak

Konsernet har etablert eksponeringsrammer innenfor ulike segmenter i de ulike porteføljene. Utnyttelse av disse rammene rapporteres jevnlig til styret og konsernets ledergruppe. Individuelle engasjementer følges opp av de ulike kredittmiljøene i konsernet.

9

ENGASJEMENT FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER OG GEOGRAFISK

Fordelt på kundegrupper

Konsern	Utlån		Garantier		Ubenyttede trekkfasiliteter	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Jord- og skogbruk	703 414	460 229	459	225	46 197	33 749
Fiske og fangst		370			200	200
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 026 902	1 292 382	176 712	187 642	245 870	176 844
Industri	161 214	161 310	30 763	28 249	30 913	107 224
Olje og energi		13 965				110
Varehandel	284 872	218 087	60 549	55 649	88 461	86 237
Hotell- og restaurantdrift	87 780	94 667	10 535	14 522	7 670	5 064
Transport og lagring	40 538	27 868	12 430	8 288	7 974	16 088
Offentlig og privat tjenesteyting	716 928	580 221	48 742	81 646	163 484	171 967
Eiendomsdrift	4 076 654	3 769 528	10 085	22 237	89 943	83 727
Andre kundegrupper	58	74				
Personkunder	18 383 248	17 526 432	1 714	2 795	2 099 756	2 201 195
Sum brutto utlån til kunder	25 481 609	24 145 132	351 990	401 253	2 780 468	2 882 404
Nedskrivinger	-90 102	-145 412	-2 323	-1 826	-2 883	-4 456
Sum netto utlån til kunder	25 391 507	23 999 720	349 667	399 427	2 777 586	2 877 948

Geografisk fordeling

Konsern	Utlån		Garantier		Ubenyttede trekkfasiliteter	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Rogaland	20 726 142	19 545 039	272 932	305 026	2 465 614	2 584 450
Oslo/Akershus	2 392 558	2 256 654	50 985	56 604	108 151	159 494
Andre fylker	2 332 708	2 307 248	28 073	39 623	200 040	138 460
Utlandet	30 201	36 191			6 664	
Sum brutto utlån til kunder	25 481 609	24 145 132	351 990	401 253	2 780 468	2 882 404

Fordelt på kundegrupper

Morbank	Utlån		Garantier		Ubenyttede trekkfasiliteter	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Jord- og skogbruk	703 414	460 229	459	225	46 197	33 749
Fiske og fangst		370			200	200
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 026 902	1 292 382	176 712	187 642	245 870	176 844
Industri	161 214	161 310	30 763	28 249	30 913	107 224
Olje og energi		13 965				110
Varehandel	284 872	218 087	60 549	55 649	88 461	86 237
Hotell- og restaurantdrift	87 780	94 667	10 535	14 522	7 670	5 064
Transport og lagring	40 538	27 868	12 430	8 288	7 974	16 088
Offentlig og privat tjenesteyting	716 928	580 221	48 742	81 646	163 484	171 967
Eiendomsdrift	4 076 654	3 769 528	10 085	22 237	89 943	83 727
Andre kundegrupper	58	74				
Personkunder	8 559 729	8 601 383	1 714	2 795	1 071 799	1 178 574
Sum brutto utlån til kunder	15 658 089	15 220 083	351 990	401 253	1 752 511	1 859 783
Nedskrivinger	-83 594	-140 230	-2 323	-1 826	-2 774	-4 293
Sum netto utlån til kunder	15 574 495	15 079 852	349 667	399 427	1 749 737	1 855 491

Geografisk fordeling

Morbank	Utlån		Garantier		Ubenyttede trekkfasiliteter	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Rogaland	12 069 301	11 712 738	272 932	305 026	1 533 185	1 646 707
Oslo/Akershus	1 877 219	1 796 005	50 985	56 604	69 910	122 552
Andre fylker	1 695 635	1 692 949	28 073	39 623	148 007	90 524
Utlandet	15 935	18 391			1 409	
Sum brutto utlån til kunder	15 658 089	15 220 083	351 990	401 253	1 752 511	1 859 783

Konsern		Garantier	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
95 398	101 226	Betalingsgarantier	95 398	101 226
157 206	181 098	Kontraktsgarantier	157 206	181 098
	9 155	Skattetrekksgarantier		9 155
10 113	9 089	Andre garantier	10 113	9 089
89 273	100 685	Ubenyttet garantiramme	89 273	100 685
351 990	401 253	Sum garantier	351 990	401 253

Utlån fordelt på kundegrupper

Konsern 31.12.2021	Brutto utlån	Herav; lån til amortisert kost	Nedskrivninger på utlån til amortisert kost			Netto utlån
			Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Jord- og skogbruk	703 414	586 404	-777	-2 199		700 438
Fiske og fangst						
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 026 902	1 026 902	-2 351	-7 626	-4 215	1 012 709
Industri	161 214	161 214	-313	-1 415	-10	159 476
Olje og energi						
Varehandel	284 872	276 824	-694	-1 621	-15	282 543
Hotell- og restaurantdrift	87 780	87 780	-112	-204		87 464
Transport og lagring	40 538	40 538	-26	-277		40 235
Offentlig og privat tjenesteyting	716 928	714 051	-963	-2 051	-1 454	712 460
Eiendomsdrift	4 076 654	3 964 359	-3 521	-7 638	-16 100	4 049 395
Andre kundegrupper	58	58				58
Personkunder ¹	18 383 248	17 410 001	-3 113	-19 262	-14 144	18 346 730
Sum on-balance utlån til og fordringer på kunder²	25 481 609	24 268 130	-11 871	-42 294	-35 937	25 391 507

Konsern 31.12.2020	Brutto utlån	Herav; lån til amortisert kost	Nedskrivninger på utlån til amortisert kost			Netto utlån
			Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Jord- og skogbruk	460 229	374 920	-477	-1 459		458 293
Fiske og fangst	370	370	-2			368
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 292 382	1 266 777	-2 170	-9 299	-4 790	1 276 123
Industri	161 310	161 310	-328	-925	-13 900	146 156
Olje og energi	13 965	13 965			-13 600	365
Varehandel	218 087	209 369	-1 276	-1 803	-1 585	213 423
Hotell- og restaurantdrift	94 667	94 667	-117	-360		94 190
Transport og lagring	27 868	27 868	-25	-210		27 632
Offentlig og privat tjenesteyting	580 221	568 311	-1 136	-4 051	-9 203	565 831
Eiendomsdrift	3 769 528	3 678 335	-7 686	-9 721	-15 335	3 736 787
Andre kundegrupper	74	74				74
Personkunder ¹	17 526 431	16 443 553	-10 180	-20 817	-14 957	17 480 479
Sum on-balance utlån til og fordringer på kunder²	24 145 132	22 839 519	-23 397	-48 645	-73 370	23 999 720

¹ Personkunder er her definert som alle bankens kunder som ikke har næringskode, uavhengig av hvilken avdeling/segment kunden er knyttet til.

² Tabellene inkluderer kun stegvise tapsavsetninger på utlån og fordringer på kunder (on balance) og ikke tapsavsetninger på garantier og/eller ubenyttede kreditter (off balance eksponering).

Utlån fordelt på kundegrupper

	Brutto utlån	Herav; lån til amortisert kost	Nedskrivninger på utlån til amortisert kost			Netto utlån
			Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Morbank 31.12.2021						
Jord- og skogbruk	703 414	586 404	-777	-2 199		700 438
Fiske og fangst						
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 026 902	1 026 902	-2 351	-7 626	-4 215	1 012 710
Industri	161 214	161 214	-313	-1 415	-10	159 476
Olje og energi						
Varehandel	284 872	276 824	-694	-1 621	-15	282 542
Hotell- og restaurantdrift	87 780	87 780	-112	-204		87 464
Transport og lagring	40 538	40 538	-26	-277		40 235
Offentlig og privat tjenesteyting	716 928	714 051	-963	-2 051	-1 454	712 460
Eiendomsdrift	4 076 654	3 964 359	-3 521	-7 638	-16 100	4 049 395
Andre kundegrupper	58	58				58
Personkunder ¹	8 559 729	7 586 481	-2 529	-13 339	-14 144	8 529 717
Sum on-balance utlån til og fordringer på kunder²	15 658 089	14 444 611	-11 286	-36 370	-35 938	15 574 495

	Brutto utlån	Herav; lån til amortisert kost	Nedskrivninger på utlån til amortisert kost			Netto utlån
			Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Morbank 31.12.2020						
Jord- og skogbruk	460 229	374 920	-477	-1 459		458 293
Fiske og fangst	370	370	-2			368
Bygge- og anleggsvirksomhet	1 292 382	1 266 777	-2 170	-9 299	-4 790	1 276 123
Industri	161 310	161 310	-328	-925	-13 900	146 157
Olje og energi	13 965	13 965			-13 600	365
Varehandel	218 087	209 369	-1 276	-1 803	-1 585	213 423
Hotell- og restaurantdrift	94 667	94 667	-117	-360		94 190
Transport og lagring	27 868	27 868	-25	-210		27 633
Offentlig og privat tjenesteyting	580 221	568 311	-1 136	-4 051	-9 203	565 831
Eiendomsdrift	3 769 528	3 678 335	-7 686	-9 721	-15 335	3 736 786
Andre kundegrupper	74	74				74
Personkunder ¹	8 601 382	7 518 505	-7 632	-18 183	-14 957	8 560 610
Sum on-balance utlån til og fordringer på kunder²	15 220 083	13 914 471	-20 849	-46 011	-73 370	15 079 852

¹ Personkunder er her definert som alle bankens kunder som ikke har næringskode, uavhengig av hvilken avdeling/segment kunden er knyttet til.

² Tabellene inkluderer kun stegvise tapsavsetninger på utlån og fordringer på kunder (on balance) og ikke tapsavsetninger på garantier og/eller ubenyttede kreditter (off balance eksponering).

11

TAP PÅ UTLÅN / GARANTIER OG MISLIGHOLDTE / TAPSUTSATTE ENGASJEMENTER

Konsern		Tap på utlån og garantier	Morbank	
2021	2020		2021	2020
-11 704	-5 683	Periodens endringer i tapsavsetninger steg 1	-9 696	-5 925
-7 803	16 405	Periodens endringer i tapsavsetninger steg 2	-11 170	15 374
-36 873	-5 860	Periodens endringer i tapsavsetninger steg 3	-36 873	-5 860
27 753	12 696	Konstateringer mot tidligere steg 3 nedskrivning	27 753	12 696
5 428	11 018	Konstateringer uten tidligere steg 3 nedskrivning	5 428	11 018
-9 141	-3 887	Inngått på tidligere konstaterte tap ¹	-9 141	-3 887
-32 340	24 689	Tap på utlån og garantier	-33 699	23 415

¹ Konsernet har per 31.12.21 totalt utestående beløp på 69 millioner kroner som er konstatert / fraregnet i balansen som er sendt videre til inkassoselskaper. Tilsvarende utestående beløp var 66 millioner kroner per 31.12.20. Eventuelle tilbakebetalinger fra inkassoselskapene regnskapsføres som redusert tapskostnad under linjen "inngått på tidligere konstaterte tap".

Konsern				Endringer i tapsavsetninger	Morbank			
Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger		Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger
25 300	52 051	74 444	151 796	Tapsavsetninger per 01.01.2021	22 602	49 405	74 444	146 451
				Overføringer/bevegelser:				
-6 041	18 281		12 240	Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-5 306	15 249		9 943
-5		57	52	Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-5		57	52
676	-10 302		-9 625	Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	628	-8 482		-7 854
	-1 709	2 170	461	Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-1 709	2 170	461
	4	-18	-14	Overføringer fra Steg 3 til Steg 2		4	-18	-14
1 674	234		1 908	Tilgang nye engasjementer i perioden	1 621	234		1 854
-7 500	-14 715		-22 215	Avgang av engasjementer i perioden	-6 665	-13 984		-20 650
-508	404	7 902	7 798	Endret tapsavsetning i perioden for engasjementer som ikke er migrert	32	-2 481	7 902	5 452
		-27 753	-27 753	Konstaterte tap			-27 753	-27 753
		-19 231	-19 231	Tilbakeføring av tidligere nedskrivning			-19 231	-19 231
				Andre justeringer	86			86
13 596	44 248	37 571	95 416	Tapsavsetninger per 31.12.2021	12 992	38 236	37 571	88 799
			109	Bokført som reduksjon av utlån/fordringer til kredittinstitusjoner				109
			90 102	Bokført som reduksjon av utlån til kunder				83 594
			5 206	Bokført som avsetning på gjeldspost (garantier og ubenyttede kredittrammer)				5 096
			95 416	Tapsavsetninger per 31.12.2021				88 799

Fordeling tapsavsetninger på kunder - per segment

Konsern (BM)				Endringer i tapsavsetninger BM	Morbank (BM)			
Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger		Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger
16 258	31 858	61 587	109 704	Tapsavsetninger BM per 01.01.2021	16 258	31 858	61 587	109 704
				Overføringer/bevegelser:				
-3 444	11 187		7 744	Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-3 444	11 187		7 744
-2		10	8	Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-2		10	8
600	-6 811		-6 211	Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	600	-6 811		-6 211
	-415	1 017	602	Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-415	1 017	602
1 308	196		1 504	Tilgang nye engasjementer i perioden	1 308	196		1 504
-5 178	-6 288		-11 465	Avgang av engasjementer i perioden	-5 178	-6 288		-11 465
1 135	-3 408	2 627	354	Endret tapsavsetning i perioden for engasjementer som ikke er migrert	1 135	-3 408	2 627	354
		-24 428	-24 428	Konstaterte tap			-24 428	-24 428
		-17 385	-17 385	Tilbakeføring av tidligere nedskrivning			-17 385	-17 385
10 678	26 320	23 428	60 426	Tapsavsetninger BM per 31.12.2021	10 678	26 320	23 428	60 426

Konsern (PM)				Endringer i tapsavsetninger PM	Morbank (PM)			
Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger		Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger
8 950	20 183	12 857	41 989	Tapsavsetninger PM per 01.01.2021	6 251	17 537	12 857	36 645
				Overføringer/bevegelser:				
-2 597	7 094		4 496	Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-1 862	4 062		2 200
-4		47	43	Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-4		47	43
76	-3 491		-3 414	Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	28	-1 671		-1 643
	-1 294	1 153	-141	Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-1 294	1 153	-141
	4	-18	-14	Overføringer fra Steg 3 til Steg 2		4	-18	-14
360	8		368	Tilgang nye engasjementer i perioden	307	8		315
-2 293	-8 418		-10 711	Avgang av engasjementer i perioden	-1 458	-7 687		-9 145
-1 652	3 812	5 275	7 435	Endret tapsavsetning i perioden for engasjementer som ikke er migrert	-1 113	927	5 275	5 089
		-3 326	-3 326	Konstaterte tap			-3 326	-3 326
		-1 845	-1 845	Tilbakeføring av tidligere nedskrivning			-1 845	-1 845
				Andre justeringer	86			86
2 840	17 898	14 144	34 881	Tapsavsetninger PM per 31.12.2021	2 236	11 885	14 144	28 264

Konsern				Endringer i tapsavsetninger					Morbank			
Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger		Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger				
30 983	35 646	80 305	146 934	Tapsavsetninger per 01.01.2020	28 174	34 032	80 305	142 510				
				Overføringer/bevegelser:								
-5 644	19 645		14 001	Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-5 101	18 392		13 291				
-425		3 530	3 105	Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-421		3 530	3 109				
992	-7 318		-6 326	Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	909	-6 289		-5 380				
	-691	3 118	2 428	Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-686	3 118	2 433				
	351	-100	251	Overføringer fra Steg 3 til Steg 2		351	-100	251				
440		-250	190	Overføringer fra Steg 3 til Steg 1	440		-250	190				
2 711	564		3 274	Tilgang nye engasjementer i perioden	2 429	485		2 914				
-12 092	-10 782		-22 874	Avgang av engasjementer i perioden	-11 129	-10 402		-21 531				
8 336	14 636	11 943	34 915	Endret tapsavsetning i perioden for engasjementer som ikke er migrert	6 948	13 521	11 943	32 412				
		-12 696	-12 696	Konstaterte tap			-12 696	-12 696				
		-11 406	-11 406	Tilbakeføring av tidligere nedskrivning			-11 406	-11 406				
				Andre justeringer	353			353				
25 300	52 051	74 444	151 796	Tapsavsetninger per 31.12.2020	22 602	49 405	74 444	146 451				
			102	Bokført som reduksjon av utlån/fordringer til kredittinstitusjoner				102				
			145 412	Bokført som reduksjon av utlån til kunder				140 230				
			6 282	Bokført som avsetning på gjeldspost (garantier og ubenyttede kredittrammer)				6 119				
			151 796	Tapsavsetninger per 31.12.2020				146 451				

Fordeling tapsavsetninger på kunder - per segment

Konsern (BM)				Morbank (BM)				
Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger	Endringer i tapsavsetninger BM	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger
18 103	25 839	68 849	112 791		Tapsavsetninger BM per 01.01.2020	18 103	25 839	68 849
				Overføringer/bevegelser:				
-2 174	10 252		8 078	Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-2 174	10 252		8 078
-86		2 480	2 394	Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-86		2 480	2 394
723	-4 566		-3 843	Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	723	-4 566		-3 843
	-159	24	-135	Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-159	24	-135
5		-250	-244	Overføringer fra Steg 3 til Steg 1	5		-250	-244
2 257	476		2 732	Tilgang nye engasjementer i perioden	2 257	476		2 732
-7 918	-7 705		-15 623	Avgang av engasjementer i perioden	-7 918	-7 705		-15 623
5 349	7 722	4 350	17 421	Endret tapsavsetning i perioden for engasjementer som ikke er migrert	5 349	7 722	4 350	17 421
		-4 687	-4 687	Konstaterte tap			-4 687	-4 687
		-9 179	-9 179	Tilbakeføring av tidligere nedskrivning			-9 179	-9 179
16 258	31 858	61 587	109 704	Tapsavsetninger BM per 31.12.2020	16 258	31 858	61 587	109 704

Konsern (PM)				Morbank (PM)				
Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger	Endringer i tapsavsetninger PM	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskriv- ninger
12 788	9 807	11 455	34 051		Tapsavsetninger PM per 01.01.2020	9 979	8 193	11 455
				Overføringer/bevegelser:				
-3 474	9 393		5 919	Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-2 927	8 140		5 213
-335		1 050	715	Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-335		1 050	715
269	-2 751		-2 482	Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	186	-1 722		-1 536
	-527	3 094	2 567	Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-527	3 094	2 567
	351	-100	251	Overføringer fra Steg 3 til Steg 2		351	-100	251
435			435	Overføringer fra Steg 3 til Steg 1	435			435
435	88		523	Tilgang nye engasjementer i perioden	154	10		163
-4 146	-3 077		-7 223	Avgang av engasjementer i perioden	-3 183	-2 696		-5 879
2 977	6 899	7 593	17 469	Endret tapsavsetning i perioden for engasjementer som ikke er migrert	1 589	5 789	7 593	14 972
		-8 009	-8 009	Konstaterte tap			-8 009	-8 009
		-2 227	-2 227	Tilbakeføring av tidligere nedskrivning			-2 227	-2 227
				Andre justeringer	353			353
8 950	20 183	12 857	41 989	Tapsavsetninger PM per 31.12.2020	6 251	17 537	12 857	36 645

Endringer i brutto balanseførte engasjement

Konsern					Morbank			
Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement	Brutto balanseførte engasjement med nedskrivning før forventet tap	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
18 845 527	4 213 672	290 808	23 350 007	Brutto balanseført engasjement per 01.01.2021	10 995 824	3 139 610	289 496	14 424 930
				Overføringer:				
-1 658 225	1 658 225			Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-1 005 545	1 005 545		
-11 154		11 154		Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-11 154		11 154	
952 881	-952 881			Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	509 854	-509 854		
	-58 632	58 632		Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-58 632	58 632	
	10	-10		Overføringer fra Steg 3 til Steg 2		10	-10	
6 581 684	876 767		7 458 451	Tilgang nye engasjementer i perioden	5 380 923	707 149		6 088 072
-4 644 300	-1 332 884	-126 181	-6 103 365	Endringer i perioden for engasjementer som ikke er migrert (inkl. avgang)	-4 201 502	-1 297 160	-124 868	-5 623 531
20 066 412	4 404 276	234 404	24 705 092	Brutto balanseførte engasjement per 31.12.2021¹	11 668 399	2 986 669	234 404	14 889 472

¹ Tabellen over tar utgangspunkt i brutto engasjementer på rapporteringstidspunkt, herunder utlån til kunder og fordringer mot kredittinstitusjoner og sentralbank. Tabellen inkluderer ikke garantier/ubenyttede kredittrammer.

Fordeling brutto balanseførte engasjement på utlån til kunder målt til amortisert kost - per segment

Konsern (BM)					Morbank (BM)			
Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement	Brutto balanseførte engasjement med nedskrivning før forventet tap	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
5 129 465	1 507 520	114 441	6 751 426	Brutto balanseført engasjement BM per 01.01.2021	5 129 465	1 507 520	114 441	6 751 426
				Overføringer:				
-582 154	582 154			Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-582 154	582 154		
-1 030		1 030		Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-1 030		1 030	
289 056	-289 056			Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	289 056	-289 056		
	-10 965	10 965		Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-10 965	10 965	
1 824 960	297 053		2 122 013	Tilgang nye engasjementer i perioden	1 824 960	297 053		2 122 013
-1 234 013	-439 198	-56 836	-1 730 047	Endringer i perioden for engasjementer som ikke er migrert (inkl. avgang)	-1 234 013	-439 198	-56 836	-1 730 047
5 426 284	1 647 509	69 600	7 143 392	Brutto balanseførte engasjement BM per 31.12.2021	5 426 284	1 647 509	69 600	7 143 392

Fordeling brutto balanseførte engasjement på utlån til kunder målt til amortisert kost - per segment

Konsern (PM)					Morbank (PM)			
Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement	Brutto balanseførte engasjement med nedskrivning før forventet tap	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
13 210 426	2 701 307	176 368	16 088 101	Brutto balanseført engasjement PM per 01.01.2021	5 360 743	1 627 246	175 055	7 163 044
				Overføringer:				
-1 072 371	1 072 371			Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-419 691	419 691		
-10 125		10 125		Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-10 125		10 125	
663 826	-663 826			Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	220 798	-220 798		
	-47 667	47 667		Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-47 667	47 667	
	10	-10		Overføringer fra Steg 3 til Steg 2		10	-10	
4 963 389	579 714		5 543 102	Tilgang nye engasjementer i perioden	3 555 963	410 096		3 966 059
-3 556 177	-888 842	-69 345	-4 514 364	Endringer i perioden for engasjementer som ikke er migrert inkl avgang og fastrentelån	-2 906 734	-853 118	-68 033	-3 827 885
14 198 967	2 753 068	164 804	17 116 839	Brutto balanseførte engasjement PM per 31.12.2021	5 800 955	1 335 460	164 804	7 301 218

Endringer i brutto balanseførte engasjement

Konsern					Morbank			
Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement	Brutto balanseførte engasjement med nedskrivning før forventet tap	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
19 103 681	3 222 886	279 691	22 606 258	Brutto balanseført engasjement per 01.01.2020	11 923 782	2 500 991	279 691	14 704 464
				Overføringer:				
-1 652 405	1 652 405			Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-1 143 559	1 143 559		
-76 201		76 201		Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-75 751		75 751	
733 610	-733 610			Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	424 706	-424 706		
	-36 829	36 829		Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-35 966	35 966	
	2 829	-2 829		Overføringer fra Steg 3 til Steg 2		2 829	-2 829	
4 529		-4 529		Overføringer fra Steg 3 til Steg 1	4 529		-4 529	
5 545 584	1 039 454		6 585 038	Tilgang nye engasjementer i perioden	4 234 465	881 408		5 115 873
-4 813 272	-933 462	-94 555	-5 841 289	Andre endringer i perioden for engasjementer som ikke er migrert (inkl. avgang)	-4 372 348	-928 503	-94 555	-5 395 407
18 845 527	4 213 672	290 808	23 350 007	Brutto balanseførte engasjement per 31.12.2020¹	10 995 824	3 139 610	289 496	14 424 930

¹ Tabellen over tar utgangspunkt i brutto engasjementer på rapporteringstidspunkt, herunder utlån til kunder og fordringer mot kredittinstitusjoner og sentralbank. Tabellen inkluderer ikke garantier/ubenyttede kredittammer.

Fordeling brutto balanseførte engasjement på utlån til kunder målt til amortisert kost - per segment

Konsern (BM)					Morbank (BM)			
Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement	Brutto balanseførte engasjement med nedskrivning før forventet tap	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
5 609 170	1 250 252	152 503	7 011 926	Brutto balanseført engasjement BM per 01.01.2020	5 609 170	1 250 252	152 503	7 011 926
				Overføringer:				
-677 422	677 422			Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-677 422	677 422		
-12 088		12 088		Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-12 088		12 088	
214 320	-214 320			Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	214 320	-214 320		
1 105		-1 105		Overføringer fra Steg 2 til Steg 3				
				Overføringer fra Steg 3 til Steg 1	1 105		-1 105	
1 525 162	171 970		1 697 133	Tilgang nye engasjementer i perioden	1 525 162	171 970		1 697 133
-1 530 783	-377 804	-49 046	-1 957 633	Andre endringer i perioden for engasjementer som ikke er migrert (inkl. avgang)	-1 530 783	-377 804	-49 046	-1 957 633
5 129 465	1 507 520	114 441	6 751 426	Brutto balanseførte engasjement BM per 31.12.2020	5 129 465	1 507 520	114 441	6 751 426

Konsern (PM)					Morbank (PM)			
Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement	Brutto balanseførte engasjement med nedskrivning før forventet tap	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
12 960 418	2 000 716	99 104	15 060 239	Brutto balanseført engasjement PM per 01.01.2020	5 780 519	1 278 822	99 104	7 158 445
				Overføringer:				
-974 983	974 983			Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-466 137	466 137		
-64 112		64 112		Overføringer fra Steg 1 til Steg 3	-63 663		63 663	
519 290	-519 290			Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	210 386	-210 386		
	-36 829	36 829		Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-35 966	35 966	
	2 829	-2 829		Overføringer fra Steg 3 til Steg 2		2 829	-2 829	
4 010 442	862 640		4 873 081	Tilgang nye engasjementer i perioden	2 683 117	704 594		3 387 710
-3 244 052	-583 741	-17 426	-3 845 220	Andre endringer i perioden for engasjementer som ikke er migrert (inkl. avgang)	-2 786 903	-578 782	-17 426	-3 383 111
13 210 426	2 701 307	176 368	16 088 101	Brutto balanseførte engasjement PM per 31.12.2020	5 360 743	1 627 246	175 055	7 163 044

Kommentarer til stegvandringer

Alle engasjementer starter i steg 1. Det er deretter fem faktorer som kan føre til at engasjementet blir flyttet over fra steg 1 til steg 2, herunder;

- 1) Mislighold på mer enn 30 dager
- 2) Ved flere enn 2 restanser på minst 5 dagers varighet de siste 12 måneder
- 3) En vesentlig økning i risiko, dvs. at PD har økt siden initiell PD for engasjementet (se definisjon i [note 8](#))
- 4) Forbearancemarkering (at kunden er gitt nødvendige betalingslettelser)
- 5) Manglende data på kunden

Tabellen under viser en nedbrytning av årsakene bak alle stegvandringer fra steg 1 til steg 2.

Årsaker	2021		2020	
	Andel (isolert)	Andel totalt	Andel (isolert)	Andel totalt
P.g.a. restanse i 30 dager	0 %	1 %	0 %	2 %
P.g.a. restanser siste 12 mnd.	4 %	12 %	6 %	9 %
P.g.a. vesentlig økning i PD	49 %	58 %	53 %	60 %
P.g.a. forbearance	6 %	6 %	17 %	23 %
Manglende data på kunde	1 %	1 %	7 %	7 %
Kombinasjon av årsakene over	40 %		17 %	
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %

«Andel isolert» viser hvor mange prosent av verdien på lån som ble flyttet fra steg 1 til steg 2 p.g.a. kun den korresponderende faktoren isolert sett, mens «Andel totalt» viser hvor mange prosent av migrasjonen som den korresponderende faktoren var med enten alene, eller sammen med en eller flere av de andre faktorene.

Tilsvarende viser tabellen nedenfor en nedbrytning av årsakene bak stegvandringer fra steg 2 til steg 1 (tilfriskning i perioden);

Årsaker	2021		2020	
	Andel (isolert)	Andel totalt	Andel (isolert)	Andel totalt
Ingen 30 dagers restanse siste 6m lenger	0 %	0 %	0 %	1 %
Ikke mer enn 1 restanse siste 12 mnd.	0 %	4 %	0 %	5 %
Vesentlig reduksjon i PD	85 %	91 %	84 %	86 %
Ingen forbearancemarkering lenger	8 %	3 %	8 %	8 %
Fått data på kunden	6 %		0 %	0 %
Kombinasjon av flere årsaker	6 %		8 %	
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %

«Andel isolert» viser hvor mange prosent av verdien på lån som ble flyttet fra steg 2 til steg 1 p.g.a. kun den korresponderende faktoren isolert sett, mens «Andel totalt» viser hvor mange prosent av migrasjonen som den korresponderende faktoren var med enten alene, eller sammen med en eller flere av de andre faktorene.

For 2021 er det totalt 528 engasjementer som har migrert fra steg 2 til steg 1, mens totalt 967 engasjementer migrerte fra steg 1 til steg 2.

For 2020 var tilsvarende 360 engasjementer som migrerte fra steg 2 til steg 1, mens totalt 598 engasjementer migrerte fra steg 1 til steg 2.

Sensitivitetsanalyser

Nedskrivningsmodellen for beregning av ECL på engasjementene bygger på flere kritiske forutsetninger, herunder blant annet misligholdssannsynlighet, tap ved mislighold og generell makroutvikling. Modellen og tapsestimatene er således sårbare for endringer i forutsetningene som er satt.

Utviklingen i 2021 viste seg å være betydelig bedre enn man gjerne hadde grunn til å frykte ved inngangen av året. Både for privat- og bedriftsmarked representert i bankens portefølje har vist en positiv risikoutvikling. For privatmarked skyldes dette en kombinasjon av at boligprisene økte, og at mislighold og arbeidsledighet var synkende. For bedriftsmarked har det generelt vært rekordlavt antall konkurser i landet. Mye kan nok tilskrives myndighetenes tiltak, som har lovt liv i mange som ellers ville hatt problemer, men for hjemregionen til Den Gule Banken, Sandnes Sparebank påvirkes man også av at olje- og gasspriser har utviklet seg positivt. Samtidig er situasjonen ved inngangen til 2022 at de høye energiprisene også har smittet over på strømpriser, som gjør at man også her til lands har rekord-høye energikostnader, som rammer likviditeten både til privatpersoner, men også små- og mellomstore bedrifter.

For bedre å forstå hvordan porteføljen kan ventes å utvikle seg ved endringer i ulike makroøkonomiske scenarier har banken valgt å foreta sensitivitetsanalyser for følgende faktorer og scenarier;

- Fremtiden blir som i dag (uendret forventning)
- Fremtiden blir som i det negative makroøkonomiske scenariet
- Forventet levetid lik full løpetid
- Misligholdssannsynlighet (PD) opp 10 %
- Misligholdssannsynlighet (PD) ned 10 %
- Boligprisene faller 10%
- Boligprisene stiger 10%

I de to justeringene av misligholdssannsynlighet antas det at misligholdssannsynligheten for alle kunder untatt de som er i mislighold, øker henholdsvis minker 10%.

Hvis kunder faller i kredittkvalitet, vil de ha vanskeligere med å få refinansiert lån og samtidig ha lavere mulighet til å førinnfri eller foreta ekstra innbetalinger. Scenariet om forventet løpetid lik full løpetid, antar at samtlige utlån går til endelig forfall og at alle uopptrukne kreditter utnyttes fullt ut. Forventningene til fremtiden er i hovedscenariet negativ (basert på en sammenvektning av et positivt- et negativt-, samt en hovedforventning). I scenariet om at «Fremtiden blir som i dag» er forventningen = 1. Selv om dette i teorien er et nøytralt scenario, er det samtidig et relativt positivt scenario i og med at situasjonen i dag for de fleste banker er at man har historisk lave tap og misligholdstall, noe som og reflekteres i få antall konkurser blant bedrifter og relativt lave inkassotall for privatpersoner. Det er således mer optimistisk enn hva som er bankens hovedforventning. Mens i det negative scenariet vektet det negative scenariet (presentert i note 8) fullt ut i beregningen av fremtiden. I simuleringer her er fortsatt de ekstra justeringene banken la på makroforventningene beholdt.

Effekten ved å vekte det negative scenariet 100% legges på toppen av en forventning som i utgangspunktet allerede er justert opp og gir dermed enda høyere effekt enn om banken ikke hadde gjort sine egne justeringer. Samtidig er det viktig å påpeke at det negative scenariet for 2021 er noe mildere enn forrige år, slik at sammenligningstallene er med et scenario som da tok høyde for en enda verre utvikling enn i år.

De to siste scenariene går på endring i boligprisene, og ser på effekten av endring på 10% i boligpriser, og påvirker lån med pant i bolig. Tidligere har banken bare sett på nedsiderisiko, men har i år valgt å også ta med oppsiden. Det er derfor ingen sammenligningstall på prisoppgang fra i fjor.

Resultat av sensitivitetsanalysen er som følger, fordelt på konsern samt segmentene personmarked (PM) og bedriftsmarked (BM);

	Endringer sentrale forutsetninger						
	Uendret forventning til fremtiden	Negativt makro scenarie	Full løpetid	PD oppjustert 10%	PD nedjustert 10%	Boligpriser opp 10%	Boligpriser ned 10%
Konsern 31.12.2021							
Prosentvis endring i tapsestimat BM	-21,1 %	113,4 %	7,8 %	4,9 %	-5,5 %	n/a	n/a
Prosentvis endring i tapsestimat PM	-17,3 %	54,1 %	13,8 %	4,0 %	-5,1 %	-13,5 %	22,4 %
Prosentvis endring i tapsestimat Konsern	-19,7 %	90,4 %	10,1 %	4,5 %	-5,3 %	-5,2 %	8,7 %
Konsern 31.12.2020							
Prosentvis endring i tapsestimat BM	-2,9 %	132,2 %	7,4 %	3,3 %	-3,4 %	n/a	0,5 %
Prosentvis endring i tapsestimat PM	-1,7 %	197,7 %	3,4 %	1,7 %	-4,1 %	n/a	8,1 %
Prosentvis endring i tapsestimat Konsern	-2,6 %	148,6 %	6,3 %	2,9 %	-3,6 %	n/a	2,4 %

Resultat av sensitivitetsanalysen er som følger, fordelt på morbank samt segmentene personmarked (PM) og bedriftsmarked (BM);

	Endringer sentrale forutsetninger						
	Uendret forventning til fremtiden	Negativt makro scenarie	Full løpetid	PD oppjustert 10%	PD nedjustert 10%	Boligpriser opp 10%	Boligpriser ned 10%
Morbank 31.12.2021							
Prosentvis endring i tapsestimat BM	-21,1 %	113,4 %	7,8 %	4,9 %	-5,5 %	n/a	n/a
Prosentvis endring i tapsestimat PM	-15,4 %	42,3 %	7,8 %	2,7 %	-3,9 %	-14,5 %	23,0 %
Prosentvis endring i tapsestimat Morbank	-19,2 %	89,1 %	7,8 %	4,2 %	-5,0 %	-5,0 %	7,9 %
Morbank 31.12.2020							
Prosentvis endring i tapsestimat BM	-2,9 %	132,2 %	7,4 %	3,3 %	-3,4 %	n/a	0,5 %
Prosentvis endring i tapsestimat PM	-1,2 %	218,0 %	2,2 %	0,6 %	-3,6 %	n/a	10,0 %
Prosentvis endring i tapsestimat Morbank	-2,5 %	144,5 %	6,1 %	2,6 %	-3,5 %	n/a	1,8 %

Misligholdte og tapsutsatte engasjement (steg 3)

Sum av misligholdte engasjement over 90 dager og øvrige tapsutsatte engasjementer i steg 3;

Konsern	31.12.2021 ¹			31.12.2020		
	PM	BM	Total	PM	BM	Total
Tapsutsatte engasjement før individuelle tapsnedskrivninger (brutto):						
Misligholdte engasjementer over 90 dg	89 955	29 664	119 619	120 930	60 870	181 800
Øvrige tapsutsatte engasjementer	79 303	53 298	132 601	61 190	82 102	143 292
Sum engasjementer før individuelle tapsnedskrivninger (brutto)	169 258	82 962	252 221	182 120	142 972	325 092
Individuelle tapsnedskrivninger på:						
Misligholdte engasjementer over 90 dg	9 569	10 935	20 504	5 656	36 545	42 201
Øvrige tapsutsatte engasjementer	4 574	12 493	17 067	7 201	25 042	32 244
Sum individuelle tapsnedskrivninger (steg 3)	14 144	23 428	37 571	12 857	61 587	74 444
Tapsutsatte engasjement etter individuelle tapsnedskrivninger (netto):						
Misligholdte engasjementer over 90 dg	80 386	18 729	99 115	115 274	24 325	139 599
Øvrige tapsutsatte engasjementer	74 729	40 805	115 534	53 988	57 060	111 048
Sum engasjementer etter individuelle tapsnedskrivninger (netto)	155 115	59 535	214 649	169 263	81 385	250 647
Avsetningsgrad misligholdte engasjementer over 90 dg	11 %	37 %	17 %	5 %	60 %	23 %
Avsetningsgrad ikke misligholdte tapsutsatte engasjementer	6 %	23 %	13 %	12 %	31 %	23 %

¹ Ny misligholdsdefinisjon fra 01.01.21

Konsernet har fra 01.01.2021 implementert ny misligholdsdefinisjon. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority (EBA) sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR) samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften.

Mislighold er definert som betalingsmislighold eller mislighold på grunn av manuell misligholdmerking (unlikelihood to pay).

- 1) Betalingsmislighold er definert som vesentlig overtrekk med mer enn 90 dagers varighet. Terskelverdier for vesentlig overtrekk er gitt i CRR/CRD IV forskriften.

- 2) Mislighold på grunn av manuell misligholdmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetninger på kunden, konkurs/gjeldsordning, eller andre indikasjoner på at det kan være betydelig tvil om kunden vil oppfylle sine forpliktelser.

Videre er det for bedriftsmarked mislighold på konsernnivå (morbank og finansieringsselskap), mens det for personmarked er gitte kriterier som medfører misligholdssmitte i konsernet.

Innføring av ny misligholdsdefinisjon påvirker ikke bankens rapportering av totale netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer i vesentlig grad men påvirker til dels fordelingen mellom hvilke engasjementer som anses misligholdte og hvilke engasjementer som inngår i øvrige tapsutsatte engasjementer. Misligholdstall for 2020 er i henhold til gammel misligholdsdefinisjon.

12

RENTERISIKO

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Risikoen oppstår hovedsakelig fra fastrenteutlån og finansiering med fastrente. Rentekurver pleier å primært flytte seg parallelt opp eller ned og konsernet måler renterisiko som resultateffekten ved et parallelt skift i rentekurven. Risikoen for ikke-parallele skift er dekket gjennom begrensinger på maksimal eksponering.

Hovedprinsippet i bankens styring av renterisiko er å nøytralisere renterisikoen ved å balansere bankens aktiva- og passivside. Banken holder løpende oversikt over renteeksponeringen i alle tidsintervaller på 3 måneder

fra 0-15 år. Banken har som strategi å ikke pådra seg vesentlig renterisiko innenfor den ordinære virksomheten. Ramme for renterisiko for konsernet er satt til at maksimalt tap ikke skal overstige kr 21 millioner ved et parallelt skift i rentekurvene på 2 %. Ramme for konsernet er fordelt på kr 15 millioner for morbank og kr 6 millioner for SSB Boligkreditt. Maksimal renteeksponering innenfor hvert løpetidsintervall skal ikke overstige 3,75 millioner kroner.

Se forøvrig note 15 vedrørende bankens bruk av derivater for sikring av sin renteeksponering.

Tidspunkt frem til avtalt endring av rentebetingelser

Konsern 2021

	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente-eksponering	31.12.2021
Kontanter	2 967						2 967
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	436 965						436 965
Utlån til kunder		24 177 577	75 146	634 486	504 299		25 391 507
Sertifikater og obligasjoner	298 387	2 013 654	50 085	436 352			2 798 478
Finansielle derivater	-139 583	-3 132 205	1 150 400	1 373 545	889 902		142 059
Øvrige eiendeler						600 666	600 666
Sum eiendeler	598 736	23 059 026	1 275 631	2 444 382	1 394 201	600 666	29 372 644
Gjeld til kredittinstitusjoner	99 083						99 083
Innskudd fra kunder	105 437	12 526 906	186 820	23 323			12 842 486
Verdipapirgjeld	1 770 325	6 758 176	390 284	3 006 470	899 161		12 824 416
Finansielle derivater	-287 753	-838 234	838 053	-74 185	408 708		46 589
Øvrig gjeld						284 286	284 286
Ansvarlig lån	100 412	100 412					200 824
Egenkapital		100 000				2 974 960	3 074 960
Sum gjeld og egenkapital	1 787 503	18 647 259	1 415 158	2 955 609	1 307 869	3 259 245	29 372 644
Netto likviditetseksponering balanseposter	-1 336 937	6 705 737	-451 874	-1 958 956	-394 862	-2 658 579	-95 470
Kontraktbeløp derivater	148 170	-2 293 970	312 347	1 447 730	481 194		95 470
Netto sum alle poster	-1 188 767	4 411 767	-139 526	-511 226	86 332	-2 658 579	

Konsern 2020

	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente-eksponering	31.12.2020
Kontanter	3 263						3 263
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	485 300						485 300
Utlån til kunder	4 966 094	17 781 101	144 239	660 801	447 485		23 999 720
Sertifikater og obligasjoner	726 086	2 397 821	262 886	492 233			3 879 026
Finansielle derivater	-405 569	-5 283 697	652 735	3 408 169	1 954 632		326 270
Øvrige eiendeler						541 632	541 632
Sum eiendeler	5 775 175	14 895 225	1 059 860	4 561 202	2 402 117	541 632	29 235 211
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 471 784						1 471 784
Innskudd fra kunder	5 802 426	5 975 366	140 273	7 992			11 926 057
Verdipapirgjeld	1 859 026	5 883 478	222 729	2 682 698	1 630 572		12 278 503
Finansielle derivater	1 382 211	-4 329 392	575 051	1 861 102	657 328		146 300
Øvrig gjeld						159 411	159 411
Ansvarlig lån	100 358	100 358					200 716
Egenkapital		100 000				2 851 880	2 951 880
Sum gjeld og egenkapital	10 615 804	7 729 810	938 054	4 551 791	2 287 900	3 011 291	29 134 651
Netto likviditetseksponering balanseposter	-3 052 850	8 119 720	44 123	-1 537 656	-1 183 088	-2 469 659	-79 410
Netto likviditetseksponering balanseposter	-1 787 779	-954 305	77 683	1 547 067	1 297 304		179 970
Netto sum alle poster	-4 840 629	7 165 415	121 806	9 411	114 217	-2 469 659	100 561

Morbank 2021

	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente-eksponering	31.12.2021
Kontanter	2 967						2 967
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	444 752						444 752
Utlån til kunder		14 360 565	75 146	634 486	504 299		15 574 495
Sertifikater og obligasjoner	71 749	1 681 684	50 085	436 352			2 239 869
Finansielle derivater	176 077	-1 397 367	1 150 400	236 229	-61 442		103 898
Øvrige eiendeler						2 345 428	2 345 428
Sum eiendeler	695 546	14 644 881	1 275 631	1 307 067	442 857	2 345 428	20 711 410
Gjeld til kredittinstitusjoner	216 461						216 461
Innskudd fra kunder	105 437	12 531 699	186 820	23 323			12 847 279
Verdipapirgjeld	1 721 509	580 408	390 284	1 676 822			4 369 023
Finansielle derivater	-287 753	-592 501	838 053	-313 543	408 708		52 965
Øvrig gjeld						250 343	250 343
Ansvarlig lån	100 412	100 412					200 824
Egenkapital		100 000				2 674 516	2 774 516
Sum gjeld og egenkapital	1 856 065	12 720 017	1 415 158	1 386 602	408 708	2 924 859	20 711 410
Netto likviditetseksponering balanseposter	-1 624 350	2 729 730	-451 874	-629 307	504 299	-579 431	-50 933
Kontraksbeløp derivater	463 831	-804 866	312 347	549 772	-470 150		50 933
Netto sum alle poster	-1 160 519	1 924 864	-139 526	-79 536	34 149	-579 431	

Morbank 2020

	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente-eksponering	31.12.2020
Kontanter	3 263						3 263
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	510 357						510 357
Utlån til kunder	4 950 518	8 876 810	144 239	660 801	447 485		15 079 852
Sertifikater og obligasjoner	649 181	2 001 434	262 886	492 233			3 405 734
Finansielle derivater	-67 658	-3 326 710	652 735	2 453 602	471 729		183 697
Øvrige eiendeler						1 903 180	1 903 180
Sum eiendeler	6 045 661	7 551 534	1 059 860	3 606 635	919 214	1 903 180	21 086 084
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 376 117						1 376 117
Innskudd fra kunder	5 807 599	5 975 364	140 273	7 992			11 931 228
Verdipapirgjeld	1 787 282	419 344	222 729	1 783 262	300 298		4 512 914
Finansielle derivater	1 405 949	-4 345 798	575 051	1 861 102	657 328		153 633
Øvrig gjeld						135 426	135 426
Ansvarlig lån	100 358	100 358					200 716
Egenkapital		100 000				2 580 428	2 680 428
Sum gjeld og egenkapital	10 477 304	2 249 268	938 054	3 652 355	957 626	2 715 854	20 990 461
Netto likviditetseksponering balanseposter	-2 958 035	4 283 178	44 123	-638 220	147 187	-812 674	65 559
Netto likviditetseksponering balanseposter	-1 473 608	1 019 087	77 683	592 500	-185 599		30 064
Netto sum alle poster	-4 431 643	5 302 265	121 806	-45 720	-38 412	-812 674	95 623

Rentefølsomhet

Styret har fastsatt en ramme på 21 millioner kroner for samlet renterisiko i og utenfor konsernets balanse. Dette måles ved den resultatpåvirkning som en renteendring (parallelt skift) på 2 % gir.

Ved årsskiftet var beregnet resultatpåvirkning ved et renteskift på 2 % 3 millioner kroner. Renterisikoen er således vurdert til å være lav.

13

VALUTARISIKO

Valutarisiko er risikoen for tap fra endringer i valutakursene slik at våre nettoverdier målt i norske kroner synker. Banken har etablert rammer som definerer risikotoleransen relatert til valutaeksponering. Maksimal tillatt valutaeksponering er 2 millioner kroner per valuta og maksimal aggregert brutto valutaeksponering er 6 millioner kroner.

Rammene gjelder utelukkende for kunderelatert transaksjonsformidling. Banken har ikke rammer for egenhandel i valuta. Det er også utarbeidet retningslinjer omkring hvilke valutaer banken kan være eksponert mot. Det er ikke utarbeidet sensitivitetsanalyser for valutarisiko i forhold til endring i valutakurs da denne effekten er liten på grunn av bankens lave netto valutaeksponering.

For å sikre konsernets valuta utlån/innlån brukes valutaterminer og valutabytteavtaler. Siden det er en økt kredittrisiko som følge av valutakursvingninger for kunder med lån i utenlandsk valuta, brukes sperrede innskudd som ekstra sikkerhet. Dersom utviklingen i valutakursene medfører at kundens lån målt i NOK overstiger et på forhånd definert avvik fra hovedstol blir kunden bedt om å etablere ekstra sikkerhet. Dersom ikke ekstra sikkerhet i form av innskudd blir etablert, blir hele engasjementet konvertert til NOK når den avtalte grensen brytes.

Både eiendeler, gjeld og valutasikringer i utenlandsk valuta er verdivurdert til dagskurs per 31.12.

Konsern / Morbank 31.12.2021

Valutaposisjoner	Utenlandsk valuta	USD	EUR	JPY	CHF	GBP	SEK	DKK	CAD	Annen
Kontanter										
Utlån til kredittinstitusjoner	37 555	4 206	26 143	8	184	4 187	257	1 162	272	1 135
Utlån til kunder	160 646	47 661	7 227	15 940	89 818					
Sertifikater, obligasjoner	450 738		217 783				113 699	119 256		
Øvrige eiendeler	4 056	1						4 055		
Sum eiendeler	652 994	51 868	251 153	15 948	90 002	4 187	113 956	124 474	272	1 135
Gjeld til kredittinstitusjoner										
Innskudd fra kunder	79 265	48 292	28 105		7	2 599	222	39		2
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer										
Øvrig gjeld										
Ansvarlig lån										
Egenkapital										
Sum gjeld og egenkapital	80 208	48 292	28 105		7	2 599	1 164	39		2
Netto valutaeksponering på balanseposter	572 786	3 576	223 048	15 948	89 994	1 588	112 792	124 435	272	1 133
Valutasikring	-562 448	-18 217	-212 668	-15 872	-89 703	-536	-111 428	-114 023		
Netto valutaeksponering	10 338	-14 641	10 380	75	291	1 052	1 364	10 412	272	1 133

Konsern / Morbank 31.12.2020

Valutaposisjoner	Utenlandsk valuta	USD	EUR	JPY	CHF	GBP	SEK	DKK	CAD	Annen
Konter	22		3				14	5		
Utlån til kredittinstitusjoner	51 708	3 840	10 567	26	237	5 932	27 909	988	471	1 738
Utlån til kunder	217 491	46 187	24 348	17 231	96 122		33 603			
Sertifikater, obligasjoner	479 448		285 855				122 217	71 375		
Øvrige eiendeler	4 268	1						4 267		
Sum eiendeler	752 937	50 028	320 773	17 257	96 359	5 933	183 743	76 636	471	1 738
Gjeld til kredittinstitusjoner										
Innskudd fra kunder	56 012	3 781	12 666		7	6 111	32 937	46		463
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer										
Øvrig gjeld										
Ansvarlig lån										
Egenkapital										
Sum gjeld og egenkapital	56 012	3 781	12 666		7	6 111	32 937	46		463
Netto valutaeksponering på balanseposter	696 926	46 247	308 107	17 257	96 351	-178	150 806	76 590	471	1 275
Valutasikring	-681 776	-48 417	-300 540	-17 143	-95 777	408	-150 097	-70 585		374
Netto valutaeksponering	15 150	-2 170	7 567	114	575	230	710	6 005	471	1 648

14

KURSRISIKO

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som konsernet har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Rammene for investeringer i verdipapirer utover likviditetsplassering er begrenset til maksimalt MNOK 250.

Total eksponering per utsteder beregnes ut fra Finanstilsynets modell for markedsrisiko og består av spread endring per risikoklasse multiplisert med løpetid. Det er satt krav om rapportering av endring i verdi på mer enn -5%.

Rammene for investeringer settes i konsernets finansstrategi, som er gjenstand for årlig gjennomgang og godkjenning i bankens styre.

15

FINANSIELLE DERIVATER OG SIKRINGSBOKFØRING

Konsernet benytter i stor grad finansielle instrumenter til å balansere bankens valuta-, rente- og aksjerisiko. Valuta- og renterelaterte instrumenter benyttes for å minimere valuta- og renterisiko på bankens utlån til kunder og innlån fra kapitalmarkedet.

Konsernet benytter sikringsbokføring for virkelig verdisikring av enkelte fastrenteinnlån (sertifikatlån og obligasjonslån). Det er kun rentesikring som benyttes gjennom rentebytteavtaler. Alle rentebytteavtaler er i norske kroner da konsernet ikke er eksponert mot gjeld i utenlandsk valuta. Hver enkelt sikring er dokumentert med en henvisning til konsernets risikostyringsstrategi, en entydig identifikasjon av sikringsobjekt og sikringsinstrument, en entydig beskrivelse av den sikrede risikoen, en beskrivelse av hvorfor sikringen er forventet å være effektiv og en beskrivelse av når og hvordan konsernet skal dokumentere at sikringen har vært effektiv i regnskapsperioden og forventes å være effektiv i neste regnskapsperiode. Konsernet har definert den sikrede risikoen som verdiendringer knyttet til NIBOR-komponenten av innlånene. Sikringseffektiviteten vurderes og dokumenteres både ved førstegangs klassifisering og ved hver regnskapsavslutning. Ved virkelig verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi, og verdien på sikringsobjektet blir justert for verdiendringen knyttet til sikret risiko. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført som ineffektivitet i sikringsforholdet. På denne måten blir regnskapspresenta-

sjonen for disse instrumentene i samsvar med konsernets rentestyring og reelle økonomiske utvikling. Eventuell ineffektivitet i bankens sikringsforhold kan oppstå på grunn av virkelig verdjusteringer av det flytende benet i sikringsinstrumentet. Se note 19 for resultatførte beløp. Se også ytterligere opplysninger om bankens sikringsbokføring nedenfor.

Styret har vedtatt rammer for hvor stor eksponering banken kan ha mot hver motpart for å redusere oppgjørrisikoen knyttet til bruken av finansielle instrumenter. Banken skal benytte solide og etablerte motparter med en minimumsrating på A fra et anerkjent ratingbyrå. Det skal etableres CSA (Credit Support Annex) med alle motparter for å sikre lavest mulig netto eksponering ved en eventuell konkurs fra en motpart.

Morbanken og konsernets motregningsrett følger alminnelig norsk lov. Som følge av inngåtte ISDA avtaler mellom morbanken og finansielle derivatmotparter, oppnås motregningsrett dersom motparten misligholder forpliktelsene. Det er ikke motregnet i bankens balanse da de ikke oppfyller kravene etter IAS 32.

SSB Boligkreditt benytter også ISDA avtaler mot motparter i forbindelse med finansielle derivater. På lik linje med morbank sikrer avtalene motregningsrett dersom motpartene misligholder sine forpliktelser og det er også inngått CSA tillegg i ISDA avtalene med de finansielle motpartene.

Konsern	31.12.2021	Virkelig verdi per 31.12.2021		31.12.2020	Virkelig verdi per 31.12.2020	
	Kontraksbeløp	Positiv markedsverdi ¹	Negativ markedsverdi ¹	Kontraksbeløp	Positiv markedsverdi ¹	Negativ markedsverdi ¹
Renteavtaler ²	9 786 246	139 219	45 737	12 876 048	321 614	145 261
Valutaavtaler	241 647	2 840	852	349 698	4 656	1 038
Egenkapitalrelaterte instrumenter						
Andre varerelaterte instrumenter						
Sum finansielle derivater	10 027 893	142 059	46 589	13 225 746	326 270	146 300
² Herav anvendt som sikringsformål	4 309 000	85 870	30 041	4 696 000	294 243	67 076

Morbank	31.12.2021	Virkelig verdi per 31.12.2021		31.12.2020	Virkelig verdi per 31.12.2020	
	Kontraksbeløp	Positiv markedsverdi ¹	Negativ markedsverdi ¹	Kontraksbeløp	Positiv markedsverdi ¹	Negativ markedsverdi ¹
Renteavtaler ²	7 561 246	101 058	52 112	10 558 048	179 040	152 594
Valutaavtaler	241 647	2 840	852	349 698	4 656	1 038
Egenkapitalrelaterte instrumenter						
Andre varerelaterte instrumenter						
Sum finansielle derivater	7 802 893	103 898	52 965	10 907 746	183 697	153 633
² Herav anvendt som sikringsformål	2 084 000	47 708	36 417	2 378 000	151 669	74 409

¹ Markedsverdier på finansielle derivater presenteres inklusiv påløpt (ikke kapitalisert) rente per 31.12.

Nærmere om bankens sikringsbokføring

Banken benytter virkelig verdi-sikring, hvor verdipapirutstedelsene inngår i et sikringsforhold med individuelt tilpassede sikringsderivater. I alle bankens sikringsforhold per 31.12.2021 har sikringsobjektet og

sikringsinstrumentet samme hovedstol samt lik durasjon og kupong på det faste benet (1:1 sikring). Den faste renten byttes til flytende rente på tre måneders basis.

Konsern 31.12.2021

Opplysninger om sikringsinstrumenter

Type sikrings-instrument	Nominelt beløp på sikrings-instrument	Balanseført beløp på sikringsinstrumentet		Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å beregne ineffektivitet
		Eiendeler	Gjeld		
Renteavtaler	4 309 000	85 870	30 041	Finansielle derivater	-163 514
Sum	4 309 000	85 870	30 041		-163 514

Opplysninger om sikringsobjekter

Type sikringsobjekt	Nominelt beløp på sikringsobjekt	Balanseført beløp på sikringsobjekt ¹	Akkumulert verdiendring på sikringsobjektet som følge av virkelig verdi sikring	Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å beregne ineffektivitet
<i>Virkelig verdi sikring (renterisiko)</i>					
Verdipapirgjeld i NOK	4 309 000	4 370 670	755	Verdipapirgjeld	163 514
Sum	4 309 000	4 370 670	755		163 514

Opplysninger om ineffektivitet ved sikring

Ineffektivitet ført over ordinært resultat (gevinst/tap på finansielle instrumenter)	0
---	----------

¹ Balanseført verdi på sikringsobjektet er inklusiv påløpte (ikke kapitaliserte) renter men er ikke en del av verdiendring på sikringsobjektet.

Morbank 31.12.2021

Opplysninger om sikringsinstrumenter

Type sikrings-instrument	Nominelt beløp på sikrings-instrument	Balanseført beløp på sikringsinstrumentet		Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å beregne ineffektivitet
		Eiendeler	Gjeld		
Renteavtaler	2 084 000	47 708	36 417	Finansielle derivater	-66 302
Sum	2 084 000	47 708	36 417		-66 302

Opplysninger om sikringsobjekter

Type sikringsobjekt	Nominelt beløp på sikringsobjekt	Balanseført beløp på sikringsobjekt ¹	Akkumulert verdiendring på sikringsobjektet som følge av virkelig verdi sikring	Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å beregne ineffektivitet
<i>Virkelig verdi sikring (renterisiko)</i>					
Verdipapirgjeld i NOK	2 084 000	2 098 753	-14 184	Verdipapirgjeld	66 302
Sum	2 084 000	2 098 753	-14 184		66 302

Opplysninger om ineffektivitet ved sikring

Ineffektivitet ført over ordinært resultat (gevinst/tap på finansielle instrumenter)	0
---	----------

¹ Balanseført verdi på sikringsobjektet er inklusiv påløpte (ikke kapitaliserte) renter men er ikke en del av verdiendring på sikringsobjektet.

Konsern 31.12.2020

Opplysninger om sikringsinstrumenter

Type sikrings-instrument	Nominelt beløp på sikrings-instrument	Balanseført beløp på sikringsinstrumentet		Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å beregne ineffektivitet
		Eiendeler	Gjeld		
Renteavtaler	4 696 000	294 243	67 076	Finansielle derivater	189 419
Sum	4 696 000	294 243	67 076		189 419

Opplysninger om sikringsobjekter

Type sikringsobjekt	Nominelt beløp på sikringsobjekt	Balanseført beløp på sikringsobjektet ¹	Akkumulert verdiendring på sikringsobjektet som følge av virkelig verdi sikring	Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å beregne ineffektivitet
<i>Virkelig verdi sikring (renterisiko)</i>					
Verdipapirgjeld i NOK	4 696 000	4 922 862	164 268	Verdipapirgjeld	-189 419
Sum	4 696 000	4 922 862	164 268		-189 419

Opplysninger om ineffektivitet ved sikring

Ineffektivitet ført over ordinært resultat (gevinst/tap på finansielle instrumenter)	0
---	----------

¹ Balanseført verdi på sikringsobjektet er inklusiv påløpte (ikke kapitaliserte) renter men er ikke en del av verdiendring på sikringsobjektet.

Morbank 31.12.2020

Opplysninger om sikringsinstrumenter

Type sikrings-instrument	Nominelt beløp på sikrings-instrument	Balanseført beløp på sikringsinstrumentet		Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å beregne ineffektivitet
		Eiendeler	Gjeld		
Renteavtaler	2 378 000	151 669	74 409	Finansielle derivater	73 126
Sum	2 378 000	151 669	74 409		73 126

Opplysninger om sikringsobjekter

Type sikringsobjekt	Nominelt beløp på sikringsobjekt	Balanseført beløp på sikringsobjektet ¹	Akkumulert verdiendring på sikringsobjektet som følge av virkelig verdi sikring	Regnskapslinje i balansen	Endringer i virkelig verdi benyttet for å beregne ineffektivitet
<i>Virkelig verdi sikring (renterisiko)</i>					
Verdipapirgjeld i NOK	2 378 000	2 458 292	52 118	Verdipapirgjeld	-73 126
Sum	2 378 000	2 458 292	52 118		-73 126

Opplysninger om ineffektivitet ved sikring

Ineffektivitet ført over ordinært resultat (gevinst/tap på finansielle instrumenter)	0
---	----------

¹ Balanseført verdi på sikringsobjektet er inklusiv påløpte (ikke kapitaliserte) renter men er ikke en del av verdiendring på sikringsobjektet.

16

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for tap som følge av at banken ikke klarer å innfri alle betalingsforpliktelser på forfall eller at dette kun kan gjøres til ekstra kostnader.

Bankens styre har fastsatt rammer som likviditetsrisikoen måles og styres mot. Det er etablert rammer innen følgende områder:

- Liquidity Coverage Ratio
- Net Stable Funding Ratio
- Likviditetsrammer
- Stresstest
- Fremmedfinansiering
- Konsentrasjonsrisiko
- Innskudd (målsetning omkring innskuddsdekning)

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

LCR adresserer viktigheten av å ha en beholdning av likvide eiendeler av høy kvalitet for å overleve en likviditetsutgang i en stressperiode på 30 dager. Kravet til LCR er at LCR skal være minst 110% for alle valutaer samlet, dvs. at banken skal ha umiddelbart likvide midler minst tilsvarende den nevnte stressete likviditetsutgangen.

Banken er betydelig over minimumskravet.

Net Stable Funding Ratio (NSFR)

NSFR tar for seg viktigheten av å ha stabile langsiktige fundingkilder over 1 år. Banken har en målsetning om å til enhver tid ha en NSFR på over 105 %.

Likviditetsrammer

Banken har definerte likviditetsrammer for minimum beholdning av likviditet hvis man tar hensyn til forfall av fremmedfinansiering samt kjente inn- og utbetalinger. Likvider skal minimum utgjøre forfall av fremmedfinansiering samt kjente inn- og utbetalinger innenfor 6 måneder. Strategisk likviditet skal minimum utgjøre forfall av fremmedfinansiering samt kjente inn- og utbetalinger innenfor 12 måneder.

Stresstest

Det utføres stresstester som viser konsernets behov for likviditetsreserve med utgangspunkt i fremtidsscenarioer knyttet til lavkonjunktur. Konsernet har definert rammer for hvor lang tid banken skal kunne driftes uten tilførsel av kapital gitt definerte stressituasjoner og med en definert minimumsbeholdning av likviditet.

Likviditet stresses ut fra tre typer kriser, med ulike scenarier:

- Bankkrise (utfordrende og meget utfordrende scenario)
- Markedskrise (utfordrende og meget utfordrende scenario)
- Kombinert krise (Ekstremt scenario)

Fremmedfinansiering og konsentrasjonsrisiko

Fremmedfinansiering via ulike innlånsinstrumenter i kapitalmarkedet benyttes som et supplement til innskuddsfinansiering. Banken har som styringsmål å holde en balansert forfallsstruktur på sin innlånsportefølje fra kapitalmarkedet. Forfall på innlån varierer, og banken refinansierer disse i god tid før forfall for å redusere likviditetsrisikoen.

Konsentrasjonsrisikoen styres også gjennom spredning av innlånene på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

Innskudd

For å være mindre avhengig av fremmedfinansiering er det satt måltall for innskuddsdekning i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank konsernet på minimum 48 %. Samtidig er det fastsatt rammer for omfang av store innskudd, for dette formål definert som innskudd over 50 millioner kroner, for å redusere likviditetsrisikoen.

Andre forhold

Oppgjørsrisiko, som oppstår blant annet i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjoner skjer i samtid og i forbindelse med derivathandler, medfører også motpartsrisiko. Den Gule Banken har gjennom International Swap Dealer Association (ISDA) avtaler med sine største motparter i derivathandler. Slike avtaler gir reduksjon av oppgjørsrisikoen i forbindelse med derivathandler. Det er utarbeidet egen likviditetsstrategi som styret behandler minimum årlig etter oppdateringer foreslått av leder for risikostyring og leder for Treasury. I likviditetsstrategien fastsettes rammer som tar hensyn til fremtidig likviditetsbehov. Etterlevelse av rammer overvåkes i risikorapporter og rapporteres minst kvartalsvis til bankens styre og risikoutvalg.

Banken har utarbeidet en egen beredskapsplan som skal sikre konkret handling i eventuelle likviditetskriser. Beredskapsplanen er underlagt årlig styrebehandling og godkjenning. Likviditetskrise innebærer at banken kommer i en situasjon hvor det ikke er tilgjengelig likviditet for å møte bankens løpende forpliktelser eller tilfredsstillende likviditet for å gjennomføre betalingstransaksjoner for sine kunder. Beredskapsplanen skal blant annet sikre informasjonsflyt til bankens ledergruppe og styre, samt gi klare ansvarsområder til de enkelte områdene i banken. Informasjonsflyt og plassering av ansvar skal hjelpe banken til å ta beslutninger for å forsøke å erstatte tapte kontantstrømmer på et korrekt og tilstrekkelig informasjonsgrunnlag.

Likviditetsstyringsprosess

Ansvaret for konsernets daglige likviditetsstyring er lagt hos treasury avdelingen. Avdelingen følger daglig opp konsernets kontantstrøm for å påse at daglige utbetalinger kan gjennomføres. En slik oppfølging inkluderer tett dialog med bankens kredittavdelinger, samt daglig kontakt med innlånsmarkedet.

Som et ledd i likviditetsstyringen forvalter også treasury-avdelingen bankens portefølje av strategisk likviditet. Inkludert i denne porteføljen er også likvide verdipapirer som raskt kan tas i bruk som likviditet ved uventede innvirkninger på bankens kontantstrøm.

Restløpetid på hovedposter¹

Konsern 31.12.2021

	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest-løpetid	2021
Gjeld til kredittinstitusjoner	99 083						99 083
Innskudd fra kunder	10 100 645	2 292 660	298 856	150 326			12 842 486
Verdipapirgjeld		85 382	820 323	11 019 551	899 161		12 824 416
Øvrig gjeld						284 286	284 286
Ansvarlig lån				200 824			200 824
Hybridkapital som EK				100 000			100 000
Finansielle derivater brutto oppgjør	4 354	30 621	66 756	98 203	49 039		248 973
Kontraktsfestede renteutbetalinger	6 572	50 933	95 129	264 030	66 720		483 384
Sum utbetalinger	10 210 652	2 459 595	1 281 065	11 832 933	1 014 920	284 286	27 083 451

Konsern 31.12.2020

	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest-løpetid	2020
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 471 784						1 471 784
Innskudd fra kunder	9 997 945	1 587 302	193 106	147 704			11 926 057
Verdipapirgjeld		145 000	360 000	9 916 000	1 625 000		12 046 000
Øvrig gjeld						257 882	257 882
Ansvarlig lån				200 000			200 000
Hybridkapital som EK				100 000			100 000
Finansielle derivater brutto oppgjør	6 936	49 374	78 401	130 723	61 593		327 028
Kontraktsfestede renteutbetalinger	5 028	42 313	95 046	322 275	108 765		573 426
Sum utbetalinger	11 481 692	1 823 990	726 553	10 816 702	1 795 358	257 882	26 902 177

Morbank 31.12.2021

	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest-løpetid	2021
Gjeld til kredittinstitusjoner	216 461						216 461
Innskudd fra kunder	10 105 438	2 292 660	298 856	150 326			12 847 279
Verdipapirgjeld		36 565	390 284	3 942 173			4 369 023
Øvrig gjeld						250 343	250 343
Ansvarlig lån				200 824			200 824
Hybridkapital som EK				100 000			100 000
Finansielle derivater brutto oppgjør	3 425	24 098	65 546	98 203	49 039		240 311
Kontraktsfestede renteutbetalinger	6 572	18 568	49 268	91 980			166 388
Sum utbetalinger	10 331 895	2 371 891	803 954	4 583 506	49 039	250 343	18 390 628

Morbank 31.12.2020

	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest-løpetid	2020
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 376 117						1 376 117
Innskudd fra kunder	10 003 116	1 587 302	193 106	147 704			11 931 228
Verdipapirgjeld		52 000	360 000	3 716 000	300 000		4 428 000
Øvrig gjeld						231 049	231 049
Ansvarlig lån				200 000			200 000
Hybridkapital som EK				100 000			100 000
Finansielle derivater brutto oppgjør	6 272	25 931	76 175	130 723	61 593		300 695
Kontraktsfestede renteutbetalinger	5 028	15 562	52 596	130 395	7 440		211 020
Sum utbetalinger	11 390 532	1 680 795	681 877	4 424 822	369 033	231 049	18 778 109

¹ Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser med avtalt løpetid er basert på nominelle kontraktsstørrelser inklusiv estimerte rentebetalinger frem til forfall.

Konsern		Netto renteinntekter	Morbank	
2021	2020		2021	2020
RENTEINNEKTER MÅLT TIL EFFEKTIV RENTES METODE				
3 142	4 324	Renteinntekter av utlån til kredittinstitusjoner	10 408	17 467
605 667	680 061	Renteinntekter av utlån til kunder	428 978	487 275
3 892	3 714	Renteinntekter av verdipapirer	3 892	3 714
(79)	(54)	Andre renteinntekter	(79)	(62)
612 622	688 046	Sum renteinntekter målt til effektiv rentes metode	443 199	508 393
RENTEINNEKTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI				
35 435	32 298	Renteinntekter av utlån til kunder	35 435	32 298
26 262	56 514	Renteinntekter av verdipapirer	21 148	50 114
(15 644)	(6 393)	Renteinntekter av finansielle derivater (ekskl. sikringsinstrumenter)	(15 644)	(6 393)
793	3 999	Andre renteinntekter	793	3 999
46 846	86 418	Sum renteinntekter målt til virkelig verdi	41 732	80 019
659 468	774 464	Sum renteinntekter	484 931	588 412
RENTEKOSTNADER				
1 690	5 590	Rentekostnader av innskudd fra kredittinstitusjoner, målt til effektiv rentes metode	1 915	5 656
49 634	72 031	Rentekostnader av innskudd fra kunder, målt til effektiv rentes metode	49 882	72 249
2 669	9 020	Rentekostnader av innskudd fra kunder, målt til virkelig verdi	2 669	9 020
4 436	5 365	Rentekostnader av ansvarlig lånekapital, målt til effektiv rentes metode	4 436	5 365
196 121	241 361	Rentekostnader av verdipapirer, målt til effektiv rentes metode	92 320	105 869
(62 886)	(43 782)	Renter finansielle derivater som sikringsinstrumenter ¹	(28 928)	(17 183)
3 372	4 113	Rentekostnader leieforpliktelser (IFRS 16)	3 372	4 113
8 336	11 184	Andre rentekostnader	6 595	9 134
203 372	304 882	Sum rentekostnader	132 260	194 225
456 095	469 582	Netto renteinntekter	352 671	394 187

¹ Gjelder renter på derivater som inngår i sikringsbokføring.

18

NETTO PROVISJONSINNEKTER

Konsern		Netto provisjonsinntekter	Morbank	
2021	2020		2021	2020
6 092	6 310	Garantiprovisjon	6 092	6 310
5 125	3 984	Verdipapirformidling og forvaltning	5 125	3 984
17 023	17 240	Betalingsformidling	17 023	17 240
12 354	10 505	Forsikring	12 354	10 505
18 234	18 321	Andre gebyrer	30 066	35 238
58 829	56 359	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	70 661	73 276
-9 126	-9 549	Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	-9 126	-9 549
49 702	46 810	Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	61 534	63 727
28 548	23 323	Meglerhonorarer		
11 401	9 670	Andre provisjonsinntekter eiendomsmegling		
39 949	32 993	Netto provisjonsinntekter fra eiendomsmegling		
89 652	79 802	Totale netto provisjonsinntekter	61 534	63 727

19

NETTO GEVINST/TAP PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER OG UTBYTTE/INNTÉKT AV EIERINTERESSER

Konsern		Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	Morbank	
2021	2020		2021	2020
		Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi		
64 055	-19 878	Netto gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	64 054	-19 881
-49 704	25 881	Netto verdiendring på utlån	-49 704	25 881
-18 889	-5 485	Netto gevinst/tap på rentebærende papirer	-17 169	-6 652
22 940	-2 484	Netto gevinst/tap på aksjer	22 940	-2 484
1 271	-1 212	Netto verdiendring på finansiell gjeld	1 271	-1 212
19 672	-3 179	Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	21 392	-4 349
		Netto verdiendring sikrede poster		
-163 514	189 419	Netto verdiendring på finansielle derivater, sikring	-66 302	73 126
163 514	-189 419	Netto verdiendring på sikret finansiell gjeld	66 302	-73 126
		Netto verdiendring sikrede poster¹		
		Netto gevinst/tap gjeld til amortisert kost		
-4 873		Netto gevinst/tap gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost ²		
-4 873		Netto gevinst/tap gjeld til amortisert kost		
14 800	-3 179	Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	21 392	-4 349

¹ Banken benytter sikringsbokføring for lange innlån. Se note 15.

² Netto gevinst/tap på gjeld målt til amortisert kost gjelder kjøpspremie ved tilbakekjøp/refinansiering av obligasjonsgjeld før endelig forfall.

Konsern		Utbytte og inntekter av eierinteresser	Morbank	
2021	2020		2021	2020
		Utbytte		
		Inntektsført utbytte fra konsernselskaper	36 941	
42 825	53 317	Inntektsført utbytte fra øvrige investeringer	42 825	53 317
42 825	53 317	Inntektsført utbytte	79 766	53 317
		Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		
4 920	4 405	Innregnet resultatandel fra tilknyttede selskaper	4 920	4 405
		Øvrige inntekter fra tilknyttede selskaper		
4 920	4 405	Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	4 920	4 405
47 746	57 721	Utbytte og inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	84 687	57 721

20

ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Konsern		Andre driftsinntekter	Morbank	
2021	2020		2021	2020
478	281	Utleie fast eiendom	911	822
1 611	402	Andre inntekter	1 611	402
2 089	683	Andre driftsinntekter	2 522	1 225

21

ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Konsern		Driftskostnader	Morbank	
2021	2020		2021	2020
124 521	111 940	Lønn	98 881	90 212
10 196	8 831	Pensjoner ¹	9 275	8 351
27 224	25 779	Sosiale kostnader	27 026	25 517
161 941	146 550	Personalkostnader	135 182	124 080
2 995	3 186	Driftskostnader eiendommer og lokaler	2 995	3 186
314	961	Husleie ²	314	529
724	706	Øvrige operasjonelle leieavtaler ²	255	428
82 021	53 055	IT-kostnader ³	81 264	52 730
12 274	9 672	Markedsføring og informasjon	11 330	9 212
5 731	6 717	Øvrige administrasjonskostnader	4 845	5 770
167	782	Konsulentonorar	11	610
29 455	23 688	Øvrige driftskostnader	23 525	19 003
133 681	98 767	Sum andre driftskostnader	124 539	91 467
18 861	23 672	Avskrivninger	17 682	22 769
18 861	23 672	Av- og nedskrivninger totalt	17 682	22 769
314 483	268 988	Sum driftskostnader	277 403	238 316

¹ Se spesifisering av pensjonskostnad nedenfor.

² I henhold til IFRS 16 presenteres nå bankens leiekostnader (husleie/andre leieavtaler) nå primært som rentekostnader og avskrivninger. Kostnadsførte leiekostnader er relatert til kortsiktige leieavtaler og leieavtaler med lav verdi (som er unntatt i IFRS 16). Se også nærmere informasjon i [note 33](#).

³ Kostnadsførte IT kostnader for 2021 inkluderer en ekstraordinær kostnadsbelastning på 29,1 millioner kroner knyttet til bytte av nytt kjernebanksystem. Banken estimerer at totale kostnader knyttet til implementering av nytt kjernebanksystem beløper seg til 50-60 millioner kroner fordelt på 2021 og 2022.

Honorar til ekstern revisor

For konsernet utgjør honorar for lovpålagt revisjon 1.381.506 kroner (1.816.804 kroner), mens honorar for skatterådgivning, attestasjons-tjenester og annen bistand utgjør 512. 775 kroner (240.000 kroner) i 2021.

For morbank utgjør honorar for lovpålagt revisjon 1.122.678 kroner (1.581.236 kroner), mens honorar for skatterådgivning, attestasjons-tjenester og annen bistand utgjør 380.088 kroner (7.500 kroner) i 2021. Alle beløp er inklusiv mva.

Konsern		Spesifisering av pensjonskostnad ¹	Morbank	
2021	2020		2021	2020
8 558	7 173	Kostnader innskuddspensjon	7 637	6 694
132	174	Kostnader ytelsespensjon iht. note 23	132	174
1 506	1 483	Kostnader avtalefestet pensjon (AFP)	1 506	1 483
10 196	8 831	Sum pensjonskostnad	9 275	8 351

Konsern		Antall ansatte / årsverk	Morbank	
2021	2020		2021	2020
142	136	Antall ansatte per 31.12	119	114
138	132	Antall årsverk per 31.12	116	111
138	137	Gjennomsnittlig antall ansatte	115	116
133	133	Gjennomsnittlig antall årsverk	111	113

Krav til godtgjørelse er regulert i Finansforetaksloven Kapittel 15 §§ 15-1 til 15-6

Bestemmelsene ivaretar EUs kapitalkravs- direktivs (CRD IV) bestemmelser om gode godtgjørelsesordninger for å redusere overdreven risikotaking og fremme en sunn og effektiv risikohåndtering i finansielle foretak.

Med bakgrunn i dette regelverket etablerte banken et eget godtgjørelsesutvalg 15. desember 2010. Utvalget består av 4 styremedlemmer, hvorav 1 er ansattrepresentant.

Bestemmelsene pålegger styret et direkte ansvar for å sørge for at:

- Banken utformer en godtgjørelsesordning for alle bankens ansatte som er egnet til å fremme formålet med forskriften, og at bankens lønns- og bonussystemer praktiseres i henhold til denne godtgjørelsesordningen.
- Godtgjørelsesordningen er i samsvar med bankens overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser.
- Godtgjørelsesordningen inneholder særskilte regler for ledende ansatte, tillitsvalgte og ansatte med oppgaver innen internkontroll og risikostyring. Styret skal også sørge for at sammensetningen av fast og variabel lønn for slike ansatte er balansert, og at minst halvparten av eventuelle bonusutbetalinger skjer i form av egenkapitalbevis dersom bonus overstiger 12,5 % av grunnlønn. Bonusutbetalinger i form av egenkapitalbevis kan ikke disponeres fritt av den enkelte tidligere enn jevnt fordelt over en periode på minst tre år. Grunnlaget for variabel godtgjørelse skal være en periode på minst to år.
- Banken har et godtgjørelsesutvalg som er ansvarlig for saksforberedelse i alle saker om godtgjørelsesordningen som skal avgjøres av styret.

Banken har utarbeidet en kompensasjonspolicy. Gjennom 2021 er det ikke foretatt vesentlige endringer i bankens kompensasjonspolicy.

Formålet med Den Gule Banken, Sandnes Sparebank sin kompensasjonspolicy er å trekke til seg medarbeidere med den kompetansen banken trenger, videreutvikle og beholde nøkkelkompetanse, samt motivere til langsiktighet og kontinuerlig utvikling for å nå Den Gule Bankens sine forretningsmessige mål.

Kompensasjonen kan bestå av følgende elementer:

- **Fast grunnlønn.** Det er bankens siktemål å tilby markedslønn. Fast grunnlønn justeres på denne bakgrunn årlig basert på resultatoppnåelse innen den enkelte leders arbeids- og ansvarsområde. Administrerende direktør fastsetter endring i grunnlønn for medlemmene i bankens ledergruppe. Godtgjørelsesutvalget innstiller administrerende direktørs lønn, og denne vedtas av styret.
- **Naturalytelser** som omfatter telefon/mobiltelefon, avis/tidsskrift, hjemmekontorordning og unntaksvis bilordning. For øvrig ytes lån og banktjenester til egne betingelser etter samme regelverk som øvrige ansatte.
- **Bonus.** Bankens ansatte inngår i bankens til enhver tid gjeldende bonusordning. Alle faste ansatte i morbanken er omfattet av en konsernbonusmodell. Beregningen er basert på faktisk egenkapitalavkastning og kundetilfredshet. Modellen gav en utbetaling på 4 % av grunnlønn for alle ansatte for opptjeningsåret 2020 med utbetaling i 2021. Styret har anledning til å avkorte bonusen dersom spesielle hensyn tilsier dette. Utover dette har også rådgivere med direkte salgsansvar mulighet for bonus basert på egne KPI-er, med et tak på NOK 55 000 per ansatt per år. For 2020 med utbetaling i mars 2021 oppnådde rådgivere på PM en bonus på 30 000,-. Administrerende direktør omfattes kun av bankens konsernbonusordning, på linje med øvrige ansatte. Hun har ikke egen bonuslønn utover dette.
- Ansatte i banken har mulighet for å kjøpe **rabatterte EK-bevis** i Den Gule Banken en gang i året. EK-bevisene kjøpes med en rabatt på 33 %, med sparebeløp på inntil 7,5% av fast grunnlønn eller inntil 5000,- pr måned. Kjøp medfører ett års opptjeningsstid og deretter ett års bindingstid, totalt to år.
- **Pensjonsordning;** Ledende ansatte har innskuddsbasert pensjon for inntekt opp til 12G etter de til enhver tid gjeldende ordninger for bankens ansatte. Pensjonsalder for bankens ansatte er 70 år, med mulighet for AFP-ordning fra 62 år etter de til enhver tid gjeldende ordninger i finanssektoren.

Samlede utgifter til lønn, pensjon og annen godtgjørelse for bankens ledergruppe, styret og forstandskapet er vist i nedenstående tabell. Oppgitte beløp er totalt for hele året eller fra ansettelsesdato hvis lederen er ansatt i løpet av året:

Samlede utgifter til lønn, pensjon og annen godtgjørelse

Konsernledelsen 2021

		Lønn	Herav lønns-komp. ³	Herav utbetalt bonus	Herav andre ytelser	Utlån per 31.12 ⁵	Eier antall egenkapi-talbevis per 31.12
Administrerende direktør	Trine Karin Stangeland	3 193		111	174	7 502	22 753
Finansdirektør (CFO)	Tomas Nordbø Middelthø	2 220		78	95	4 000	27 357
Direktør personmarked	Erik Kvia Hansen	1 647		57	64	7 146	3 237
Kommunikasjonsdirektør	Ingrid O. Fure Schøpp ³	1 697	159	55	49	1 587	9 671
Direktør næringsliv til 1.10.21	Magnar Oanes ³	2 324	147	72	233		14 874
Direktør næringsliv fra 1.10.21	Lars Kristiansen	504			4		
Direktør kundeopplevelser	Lene Nordahl	1 415		50	78	5 553	3 408
HR-direktør	Stein Haga	1 257	75	42	55	2 007	10 167

Konsernledelsen 2020

		Lønn	Herav lønns-komp. ³	Herav utbetalt bonus	Herav andre ytelser	Utlån per 31.12 ⁵	Eier antall egenkapi-talbevis per 31.12
Administrerende direktør	Trine Karin Stangeland	3 184		205	170	7 833	18 935
Finansdirektør (CFO)	Tomas Nordbø Middelthø	2 236		145	103	4 000	24 689
Direktør personmarked	Erik Kvia Hansen	1 613		108	72	7 351	2 467
Kommunikasjonsdirektør	Ingrid O. Fure Schøpp ³	1 706	159	103	37		8 542
Direktør næringsliv	Magnar Oanes ³	2 400	154	159	251		14 415
Direktør kundeopplevelser	Lene Nordahl	1 421		92	67	5 948	2 279
HR-direktør (fra 1.07.20)	Stein Haga	1 238		74	126	1 539	8 765

Oppgitte beløp er totalt for hele året eller fra ansettelsesdato hvis lederen er ansatt i løpet av året.

Styret		Honorarer		Utlån per 31.12		Eier antall egenkapitalbevis 31.12	
		2021	2020	2021	2020	2021	2020
Styreleder	Harald Espedal	303	297			886 861	886 861
Nestleder	Frode Svaboe ²	273	270			10 200	10 200
Styremedlem	Heidi Nag Flikka		121				2 331
Styremedlem	Birte Norheim		37				2 674
Styremedlem	Sven Christian Ulvatne ²	177	206			11 413	10 433
Styremedlem	Björg Tomlin	151	149				
Styremedlem	Astrid Rebekka Norheim	151	111			5 806	4 935
Styremedlem	Wenche Drønen Christenssen ²	128				240	
Styremedlem	Solveig Vatne ¹		37		2 932		18 798
Styremedlem	Jan Inge Aarreberg ^{1/4}	37	149	3 179	3 270	3 377	2 764
Styremedlem	Ingunn Ruud ^{1/2}	177	136	5 877	5 655	282	71
Styremedlem	Joakim De Haas ¹	114		4 240		1 512	

Forstanderskapet

		2021	2020
Leder	Ørjan Gjerde	88	134
Medlem	Jan Erik Anfinsen	2	4
Medlem	Svein Anfinsen	2	4
Medlem	Jo Michael Asbjørnsen	2	4
Medlem	Garmann Auklend	2	
Medlem	Per Øyvind Berge	2	2
Medlem	Anders Bjørndal ¹	2	4
Medlem	Solveig Borgersen		2
Medlem	Bjørn Bærheim	2	4
Medlem	Bjørn Roald Eknes		2
Medlem	Anne Lise Elle ¹	2	4
Medlem	Inger-Lise Erga	2	4
Medlem	Olav Kristian Falnes	2	4
Medlem	Thor Erik Gilje ¹	2	4
Medlem	Joakim De Haas ¹		4
Medlem	Dag Halvorsen	2	2
Medlem	Terese Albuquerque Helleland ¹	2	4
Medlem	Ragnhild Hildonen		4
Medlem	John Hov	2	2
Medlem	Njål Kollbotn ¹	2	4
Medlem	Gunn Jane Håland	2	4
Medlem	Kari Solheim Larsen	2	4

		2021	2020
Medlem	Bente Løyning	2	4
Medlem	Geir Mikalsen	2	2
Medlem	Ragnvald Nilsen		4
Medlem	Hanne Brit Nordbø	2	2
Medlem	Arne Oftedal	2	4
Medlem	Egil Omland	2	4
Medlem	Kjell Rommetvedt	2	2
Medlem	Mona Aadnøy Riska ¹	2	4
Medlem	Åge Skår	2	4
Medlem	Inger-Lise Slagstad ¹	2	4
Medlem	Guttorm Stangeland	2	4
Medlem	Vilde Stødle ¹	2	4
Medlem	Martin Sunde	2	4
Medlem	Tine Svanes	2	4
Medlem	Aase Sveinsvoll	2	4
Medlem	Vidar Torsøe	2	4
Medlem	Siv Merethe Tuftedal	2	4
Medlem	Kenneth Våge ¹		4
Medlem	Johan Wigerstrand		
Medlem	Trond Wikstøl	2	4
Medlem	Tove Wold	2	4

1 Ansattrepresentant

2 Inkludert årlig honorar på NOK 48 675, NOK 25 850, NOK 25 850 og NOK 14 300 for revisjon - og risikoutvalg.

3 I 2012 endret banken pensjonsordningen for ledende ansatte. Banken gikk fra en pensjonsordning for lønn over 12 G til en direkte lønnskompensasjon. Beløpene i kolonnen lønnskompensasjon består av månedlige utbetalinger for 2021.

4 Gikk ut av styret i løpet av 2021.

5 Rentesubsidiering ansattelån; Rentesats på lån til ansatte er den til hver tid gjeldene normrente minus 0,75%. Lån til styremedlemmer og medlemmer av forstanderskapet er gitt på ordinære vilkår.

For egenkapitalbevisene som er listet ovenfor, er også egenkapitalbevis eiet av ektefelle, mindreårige barn eller selskap hvor vedkommende har bestemte innflytelse som nevnt i aksjelovens § 1-3 nr 2 medregnet.

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har en innskuddsbasert ordning som tilfredsstillt kravene i Lov om Foretakspensjon.

Den Gule Banken har fra 1.1.07 tilbudt innskuddspensjon for nyansatte. I forbindelse med omleggingen gikk også en del personer ansatt før 1.1.07 over fra ytelsesordningen til den nye innskuddsordningen. I slutten av 2013 gikk resterende ansatte over til innskuddsordning. De berørte får en løpende kompensasjon i form av lønn.

Morbanken har i tillegg en AFP-ordning. Den gamle AFP-ordningen ble vedtatt avvirket i februar 2010. Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom

premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger det ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen således behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det ble ikke betalt premie i den nye ordningen før i 2011, og da var premien fastsatt til 1,4 % av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere.

Morbanken har også en driftspensjon for en tidligere administrerende direktør, med utbetalingsstart ved fylte 67 år. Beregningen av pensjonsforpliktelsen utføres av ekstern aktuar. Følgende økonomiske og aktuar-messige forutsetninger er lagt til grunn:

Forutsetninger

	2021	2020
Diskonteringsrente	1,90 %	1,70 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,75 %	2,25 %
G-regulering	2,50 %	2,00 %
Regulering av løpende pensjon	1,75 %	1,25 %
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE
AFP-uttak	0,00 %	0,00 %
Forventet frivillig avgang før pensjonsalder	0,00 %	0,00 %
Uførhetstabell	KU	KU

Konsern		Netto pensjonskostnader ytelsesplaner	Morbank	
2021	2020		2021	2020
		Nåverdi av årets pensjonsopptjening		
132	174	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelser	132	174
132	174	Netto pensjonskostnader	132	174
		Arbeidsgiveravgift		
132	174	Totale pensjonskostnader	132	174

Kostnader knyttet til innskuddsordninger utgjør henholdsvis 8,6 millioner kroner for konsern og 7,6 millioner kroner for morbank for 2021. Tilsvarende for 2020 var 7,2 millioner kroner for konsern og 6,7 millioner kroner for morbank.

Kostnader til den nye AFP-ordningen, som er behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning, utgjør 1,5 millioner kroner for konsern og morbank for 2021 og 1,5 millioner kroner for 2020.

Netto pensjonsforpliktelse

Konsern	31.12.2021			31.12.2020		
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Opptjente pensjonsrettigheter		8 025	8 025		8 005	8 005
Pensjonsmidler						
Beregnet pensjonsforpliktelse		8 025	8 025		8 005	8 005
Arbeidsgiveravgift av netto forpliktelse						
Netto pensjonsforpliktelse		8 025	8 025		8 005	8 005

Morbank	31.12.2021			31.12.2020		
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Opptjente pensjonsrettigheter		8 025	8 025		8 005	8 005
Pensjonsmidler						
Beregnet pensjonsforpliktelse		8 025	8 025		8 005	8 005
Arbeidsgiveravgift av netto forpliktelse						
Netto pensjonsforpliktelse		8 025	8 025		8 005	8 005

Konsernets forsikrede ordninger er underfinansierte. Netto pensjonsforpliktelse er ført opp som langsiktig gjeld i balansen.

Aktuarielle gevinster og tap føres mot andre inntekter og kostnader (OCI) i den perioden de oppstår. Dette medførte for 2021 en total kostnadsføring

over andre inntekter og kostnader (OCI) på 0,3 millioner kroner etter skatt for konsern og morbank. Tilsvarende tall for 2020 var en kostnadsføring på 0,4 millioner kroner etter skatt for konsern og morbank.

Konsern		Avstemming brutto pensjonsforpliktelse	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
8 005	7 810	Inngående balanse	8 005	7 810
		Årets opptjening		
132	174	Årets rentekostnad	132	174
-457	-450	Utbetaling til pensjonister	-457	-450
345	471	Estimatavvik ført over andre inntekter og kostnader	345	471
8 025	8 005	Utgående balanse	8 025	8 005

Historisk utvikling (Konsern/Morbank)

Konsern	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Brutto pensjonsforpliktelse	8 025	8 005	7 810	7 489	7 736
Brutto pensjonsmidler					
Arbeidsgiveravgift av netto forpliktelse					
Netto balanseførte pensjonsforpliktelse	8 025	8 005	7 810	7 489	7 736

Gjenværende netto pensjonsforpliktelse per 31.12.2021 er relatert til driftspensjon fra fylte 67 år for en tidligere administrerende direktør.

Konsern			Morbank	
2021	2020		2021	2020
		SKATTEKOSTNAD ORDINÆRT RESULTAT		
		Betalbar skatt		
55 701	50 109	Årets skattekostnad	36 263	37 454
-12	-197	Korrigerings av tidligere års skattekost	-12	24
		Utsatt skatt		
-8 756	248	Endring i midlertidige forskjeller	-8 255	-305
46 933	50 160	Sum skatt på ordinært resultat	27 996	37 173
		AVSTEMMING AV SKATTEKOSTNAD MOT RESULTAT FØR SKATT		
2021	2020		2021	2020
328 238	310 932	Resultat før skattekostnad	279 101	250 780
88 712	75 906	25/22 % av resultat før skatt ¹	69 775	62 695
-41 768	-25 548	Permanente forskjeller	-41 768	-25 546
-12	-197	Korrigerings av skatt tidligere år	-12	24
46 933	50 160	Sum skatt på ordinært resultat	27 996	37 173
14 %	16 %	Effektiv skattesats	10 %	15 %
		AVSTEMMING AV UTSATT SKATTEFORDEL / UTSATT SKATT		
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
-7 811	-7 733	Utsatt skattefordel/utsatt skatt per 1. januar	-8 440	-8 017
-8 756	248	Endring ført mot resultatet	-8 255	-305
-86	-118	Skatt av andre inntekter og kostnader	-86	-118
-16	-209	Andre poster		
-16 669	-7 811	Sum utsatt skattefordel / utsatt skatt	-16 782	-8 440

¹ I konsernet har morbank 25 % skattesats (finansforetak) mens bankens datterselskaper har 22 % skattesats.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt i balansen splittet på midlertidige forskjeller

Konsern			Morbank	
31.12.2021	31.12.2020	UTSATT SKATTEFORDEL	31.12.2021	31.12.2020
747	-816	Anlegg og driftsmidler	680	-885
-17 654	-20 947	Bruksrettigheter leieavtaler	-16 945	-19 882
21 571	24 992	Leieforpliktelser	20 826	23 906
-442	-47	Gevinst og tapskonto	-433	-37
2 006	2 001	Pensjon	2 006	2 001
6 475	63	Regnskapsmessig avsetning	6 475	63
4 172	3 274	Finansielle instrumenter	4 172	3 274
-20	4	Omløpsmidler		
16 856	8 524	Sum utsatt skattefordel	16 782	8 440

31.12.2021	31.12.2020	UTSATT SKATT	31.12.2021	31.12.2020
187	713	Finansielle instrumenter		
187	713	Sum utsatt skatt		

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er nettoført på selskapsnivå.

25

KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Følgende tabeller presenterer klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelses pr. balansedato iht IFRS 9.

For ytterligere beskrivelse av klassifisering av finansielle instrumenter se note 2.

Konsern 31.12.2021	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat (opsjon)	Sikrings bokføring	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Egenkapitalmetode ¹	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelses	Sum
EIENDELER								
Kontanter	2 967							2 967
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner ²	436 965							436 965
Utlån til kunder	24 178 029		1 213 479					25 391 507
Sertifikater og obligasjoner	613 972	2 184 506						2 798 478
Aksjer		129 741						129 741
Eierinteresser i tilknyttet selskap						34 338		34 338
Finansielle derivater		56 190		85 870				142 059
Opptjente inntekter							17 486	17 486
Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat					303 898			303 898
Øvrige eiendeler							115 204	115 204
Sum eiendeler	25 231 933	2 370 437	1 213 479	85 870	303 898	34 338	132 690	29 372 644
FORPLIKTELSE								
Gjeld til kredittinstitusjoner	99 083							99 083
Innskudd fra kunder	12 247 421		595 065					12 842 486
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8 453 747			4 370 670				12 824 416
Finansielle derivater		16 548		30 041				46 589
Påløpte kostnader							66 416	66 416
Ansvarlig lånekapital	200 824							200 824
Annen gjeld							204 346	204 346
Avsetninger	5 206						8 318	13 523
Sum forpliktelses	21 006 280	16 548	595 065	4 400 711			279 080	26 297 684

Konsern 31.12.2020	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat (opsjon)	Sikrings bokføring	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Egenkapitalmetode ¹	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelses	Sum
EIENDELER								
Kontanter	3 263							3 263
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner ²	485 300							485 300
Utlån til kunder	22 694 107		1 305 613					23 999 720
Sertifikater og obligasjoner	332 253	3 546 773						3 879 026
Aksjer		103 420						103 420
Eierinteresser i tilknyttet selskap						33 767		33 767
Finansielle derivater		32 027		294 243				326 270
Opptjente inntekter							18 550	18 550
Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat					258 417			258 417
Øvrige eiendeler							127 477	127 477
Sum eiendeler	23 514 924	3 682 220	1 305 613	294 243	258 417	33 767	146 028	29 235 211
FORPLIKTELSE								
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 471 784							1 471 784
Innskudd fra kunder	11 454 320		471 736					11 926 057
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ¹	7 355 641			4 922 862				12 278 503
Finansielle derivater		79 223		67 076				146 300
Påløpte kostnader							34 392	34 392
Ansvarlig lånekapital	200 716							200 716
Annen gjeld							210 736	210 736
Avsetninger	6 282						8 562	14 844
Sum forpliktelses	20 488 743	79 223	471 736	4 989 938			253 690	26 283 331

¹ Eierinteresser i tilknyttet selskap som regnskapsføres etter egenkapitalmetode omfattes ikke av IFRS 9 standarden men tas med i oversikten da det er en finansiell eiendel.

² Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner inkluderer fordringer på sentralbank.

Morbank 31.12.2021	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat (opsjon)	Sikrings bokføring	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Egenkapitalmetode ¹	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
EIENDELER								
Kontanter	2 967							2 967
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner ²	444 752							444 752
Utlån til kunder	13 592 027		1 213 479		768 989			15 574 495
Sertifikater og obligasjoner	613 972	1 625 898						2 239 869
Aksjer		129 741						129 741
Eierinteresser i tilknyttet selskap						34 338		34 338
Finansielle derivater		56 190		47 708				103 898
Opptjente inntekter							16 797	16 797
Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat					303 898			303 898
Øvrige eiendeler	1 769 164						91 490	1 860 654
Sum eiendeler	16 422 883	1 811 828	1 213 479	47 708	1 072 887	34 338	108 287	20 711 410
FORPLIKTELSE								
Gjeld til kredittinstitusjoner	216 461							216 461
Innskudd fra kunder	12 252 214		595 065					12 847 279
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 270 270			2 098 753				4 369 023
Finansielle derivater		16 548		36 417				52 965
Påløpte kostnader							61 697	61 697
Ansvarlig lånekapital	200 824							200 824
Annen gjeld							175 231	175 231
Avsetninger	5 096						8 318	13 414
Sum forpliktelser	14 944 865	16 548	595 065	2 135 170			245 246	17 936 894

Morbank 31.12.2020	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat (opsjon)	Sikrings bokføring	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Egenkapitalmetode ¹	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
EIENDELER								
Kontanter	3 263							3 263
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner ²	510 357							510 357
Utlån til kunder	13 178 665		1 305 613		595 574			15 079 852
Sertifikater og obligasjoner	332 253	3 073 481						3 405 734
Aksjer		103 420						103 420
Eierinteresser i tilknyttet selskap						33 767		33 767
Finansielle derivater		32 027		151 669				183 696
Opptjente inntekter							17 769	17 769
Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat					258 417			258 417
Øvrige eiendeler	1 386 382						103 426	1 489 807
Sum eiendeler	15 410 921	3 208 928	1 305 613	151 669	853 991	33 767	121 195	21 086 084
FORPLIKTELSE								
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 376 117							1 376 117
Innskudd fra kunder	11 459 492		471 736					11 931 228
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 054 622			2 458 292				4 512 914
Finansielle derivater		79 223		74 409				153 633
Påløpte kostnader							30 039	30 039
Ansvarlig lånekapital	200 716							200 716
Annen gjeld							186 329	186 329
Avsetninger	6 119						8 562	14 681
Sum forpliktelser	15 097 065	79 223	471 736	2 532 701			224 930	18 405 656

1 Eierinteresser i tilknyttet selskap som regnskapsføres etter egenkapitalmetode omfattes ikke av IFRS 9 standarden men tas med i oversikten da det er en finansiell eiendel.

2 Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner inkluderer fordringer på sentralbank.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter
vurdert til amortisert kost

Konsern	31.12.2021		31.12.2020	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
EIENDELER				
Kontanter	2 967	2 967	3 263	3 263
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	436 965	436 965	485 300	485 300
Utlån til kunder	24 178 029	24 178 029	22 694 107	22 694 107
Sertifikater og obligasjoner	613 972	616 652	332 253	336 669
Sum eiendeler	25 231 933	25 234 613	23 514 924	23 519 340
FORPLIKTELSE				
Gjeld til kredittinstitusjoner	99 083	99 083	1 471 784	1 471 784
Innskudd fra og gjeld til kunder	12 247 421	12 247 421	11 454 320	11 454 320
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ¹	12 824 416	12 839 353	12 278 503	12 314 290
Ansvarlig lånekapital	200 824	202 906	200 716	204 149
Avsetninger	5 206	5 206	6 282	6 282
Sum forpliktelser	25 376 949	25 393 968	25 411 605	25 450 825

Morbank	31.12.2021		31.12.2020	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
EIENDELER				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	2 967	2 967	3 263	3 263
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	444 752	444 752	510 357	510 357
Utlån til kunder	13 592 027	13 592 027	13 178 665	13 178 665
Sertifikater og obligasjoner	613 972	616 652	332 253	336 669
Øvrige eiendeler	1 769 164	1 769 164	1 386 382	1 386 382
Sum eiendeler	16 422 883	16 425 563	15 410 921	15 415 336
FORPLIKTELSE				
Gjeld til kredittinstitusjoner	216 461	216 461	1 376 117	1 376 117
Innskudd fra og gjeld til kunder	12 252 214	12 252 214	11 459 492	11 459 492
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ¹	4 369 023	4 372 788	4 512 914	4 528 741
Ansvarlig lånekapital	200 824	202 906	200 716	204 149
Avsetninger	5 096	5 096	6 119	6 119
Sum forpliktelser	17 043 618	17 049 465	17 555 357	17 574 617

¹ Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer inkluderer fastrenteobligasjoner som inngår i sikringsbokføring.

For finansielle instrumenter med kort løpetid (mindre enn tre måneder) forutsettes bokført verdi å representere virkelig verdi. Denne forutsetningen er også benyttet for innskudd og sparekontoer uten bestemt løpetid.

Utlån til / innskudd fra kunder verdsatt til amortisert kost inkluderer utlån og innskudd med flytende rente. Utlån og innskudd med flytende rente blir justert ved rentendringer i markedet samt ved endring av kredittrisiko. Konsernet vurderer derfor virkelig verdi på slike produkter til å være tilnærmet lik balanseført verdi. Utlån som ikke tilfredsstillende denne løpende repriseringsforutsetningen, blir individuelt verdsatt til virkelig verdi per balansedagen. Eventuelle mer- eller mindreverdier som vil oppstå innenfor en eventuell renteendringsperiode anses ikke å utgjøre signifikant verdi for konsernet.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi

Konsernet benytter følgende verdsettelseshieraki ved beregning av virkelig verdi for finansielle instrumenter:

- Nivå 1** – Noterte priser i et aktivt marked for gjeldende eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2** – Noterte priser i et aktivt marked for lignende eiendeler eller forpliktelser, eller annen verdsettelsesmetode hvor all vesentlig input er basert på observerbar markedsdata
- Nivå 3** – Verdsettelsesteknikker som i hovedsak ikke er basert på observerbare markedsdata

Konsern

Virkelig verdi verdsettelse

ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2021
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder			1 213 479	1 213 479
Sertifikater og obligasjoner		2 184 506		2 184 506
Aksjer	43 680	74 598	11 462	129 741
Finansielle derivater		56 190		56 190
Finansielle derivater, sikringsinstrument		85 870		85 870
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat				
Aksjer			303 898	303 898
Sum eiendeler	43 680	2 401 164	1 528 839	3 973 683

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Innskudd fra kunder		595 065		595 065
Finansielle derivater		16 548		16 548
Finansielle derivater, sikringsinstrument		30 041		30 041
Sum forpliktelser		641 654		641 654

Konsern

Amortisert kost verdsettelse

ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2021
Finansielle eiendeler til amortisert kost				
Kontanter		2 967		2 967
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		436 965		436 965
Utlån til kunder		24 178 029		24 178 029
Sertifikater og obligasjoner		613 972		613 972
Sum eiendeler		25 231 933		25 231 933
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Gjeld til kredittinstitusjoner		99 083		99 083
Innskudd fra kunder		12 247 421		12 247 421
Verdipapirgjeld ¹		12 824 416		12 824 416
Ansvarlig lånekapital		200 824		200 824
Avsetninger		5 206		5 206
Sum forpliktelser		25 376 949		25 376 949

¹ Verdipapirgjeld inkluderer fastrenteobligasjoner som inngår i sikringsbokføring.

Konsern

Virkelig verdi verdsettelse

ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2020
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder			1 305 613	1 305 613
Sertifikater og obligasjoner		3 546 773		3 546 773
Aksjer	33 600	58 043	11 778	103 420
Finansielle derivater		32 027		32 027
Finansielle derivater, sikringsinstrument		294 243		294 243
Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg				
Aksjer			258 417	258 417
Sum eiendeler	33 600	3 931 085	1 575 807	5 540 492

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Innskudd fra kunder		471 736		471 736
Finansielle derivater		79 223		79 223
Finansielle derivater, sikringsinstrument		67 076		67 076
Sum forpliktelse		618 036		618 036

Konsern

Amortisert kost verdsettelse

ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2020
Finansielle eiendeler til amortisert kost				
Kontanter og fordringer på sentralbanker		3 263		3 263
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		485 300		485 300
Utlån til kunder		22 694 107		22 694 107
Sertifikater og obligasjoner		332 253		332 253
Sum eiendeler		23 514 924		23 514 924
Finansielle forpliktelse til amortisert kost				
Gjeld til kredittinstitusjoner		1 471 784		1 471 784
Innskudd fra kunder		11 454 320		11 454 320
Verdipapirgjeld ¹		12 278 503		12 278 503
Ansvarlig lånekapital		200 716		200 716
Avsetninger		6 282		6 282
Sum forpliktelse		25 411 605		25 411 605

¹ Verdipapirgjeld inkluderer fastrenteobligasjoner som inngår i sikringsbokføring.

Konsern

Avstemming av bevegelser for nivå 3

fra 31.12.2020 til 31.12.2021

	Utlån	Aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI) ²	Aksjer til virkelig verdi over resultat (FVTPL)	Totalt
Balanse per 31.12.2020	1 305 613	258 417	11 778	1 575 807
Resultatført gevinst/tap i årets resultat	-49 704		-316	-50 019
Resultatført gevinst/tap i andre inntekter / OCI		45 481		45 481
Utstedelse	220 189			220 189
Oppgjør	-262 619			-262 619
Balanse per 31.12.2021	1 213 479	303 898	11 462	1 528 839

² Aksjer og andeler er under IFRS 9 vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL), med unntak av bankens investering i Eika Gruppen AS som er klassifisert som finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI) da denne anses som en strategisk investering for banken.

Resultatført gevinst/tap i årets resultat er inkludert i netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi hva gjelder utlån og aksjer (FVTPL).

Morbank

Virkelig verdi verdsettelse

ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2021
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder		768 989	1 213 479	1 982 468
Sertifikater og obligasjoner		1 625 898		1 625 898
Aksjer	43 680	74 598	11 462	129 741
Finansielle derivater		56 190		56 190
Finansielle derivater, sikringsinstrument		47 708		47 708
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat				
Aksjer			303 898	303 898
Sum eiendeler	43 680	2 573 383	1 528 839	4 145 902

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Innskudd fra kunder		595 065		595 065
Finansielle derivater		16 548		16 548
Finansielle derivater, sikringsinstrument		36 417		36 417
Sum forpliktelser		648 030		648 030

Morbank

Amortisert kost verdsettelse

ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2021
Finansielle eiendeler til amortisert kost				
Kontanter		2 967		2 967
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		444 752		444 752
Utlån til kunder		13 592 027		13 592 027
Sertifikater og obligasjoner		613 972		613 972
Andre eiendeler		1 769 164		1 769 164
Sum eiendeler		16 422 883		16 422 883
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Gjeld til kredittinstitusjoner		216 461		216 461
Innskudd fra kunder		12 252 214		12 252 214
Verdipapirgjeld ¹		4 369 023		4 369 023
Ansvarlig lånekapital		200 824		200 824
Avsetninger		5 096		5 096
Sum forpliktelser		17 043 618		17 043 618

¹ Verdipapirgjeld inkluderer fastrenteobligasjoner som inngår i sikringsbokføring.

Morbank

Virkelig verdi verdsettelse

ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2020
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder		595 574	1 305 613	1 901 187
Sertifikater og obligasjoner		3 073 481		3 073 481
Aksjer	33 600	58 043	11 778	103 420
Finansielle derivater		32 027		32 027
Finansielle derivater, sikringsinstrument		151 669		151 669
Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg				
Aksjer			258 417	258 417
Sum eiendeler	33 600	3 910 794	1 575 807	5 520 201

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Innskudd fra kunder		471 736		471 736
Finansielle derivater		79 223		79 223
Finansielle derivater, sikringsinstrument		74 409		74 409
Sum forpliktelser		625 369		625 369

Morbank

Amortisert kost verdsettelse

ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2020
Finansielle eiendeler til amortisert kost				
Kontanter		3 263		3 263
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		510 357		510 357
Utlån til kunder		13 178 665		13 178 665
Sertifikater og obligasjoner		332 253		332 253
Andre eiendeler		1 386 382		1 386 382
Sum eiendeler		15 410 921		15 410 921
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Gjeld til kredittinstitusjoner		1 376 117		1 376 117
Innskudd fra kunder		11 459 492		11 459 492
Verdipapirgjeld ¹		4 512 914		4 512 914
Ansvarlig lånekapital		200 716		200 716
Avsetninger		6 119		6 119
Sum forpliktelser		17 555 357		17 555 357

¹ Verdipapirgjeld inkluderer fastrenteobligasjoner som inngår i sikringsbokføring.

Morbank

Avstemming av bevegelser for nivå 3
fra 31.12.2020 til 31.12.2021

	Utlån	Aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI) ¹	Aksjer til virkelig verdi over resultat (FVTPL)	Totalt
Balanse per 31.12.2020	1 305 613	258 417	11 778	1 575 807
Resultatført gevinst/tap i årets resultat	-49 704		-316	-50 019
Resultatført gevinst/tap i andre inntekter / OCI		45 481		45 481
Utstedelse	220 189			220 189
Oppgjør	-262 619			-262 619
Balanse per 31.12.2021	1 213 479	303 898	11 462	1 528 839

¹ Aksjer og andeler er under IFRS 9 vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL), med unntak av bankens investering i Eika Gruppen AS som er klassifisert som finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI) da denne anses som en strategisk investering for banken.

Resultatført gevinst/tap i årets resultat er inkludert i netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi hva gjelder utlån og aksjer (FVTPL).

Nedenfor følger en beskrivelse av hvordan virkelig verdi er beregnet for de finansielle instrumenter i nivå 2 og 3, dvs. hvor det er benyttet en verdsettelsesteknikk.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 2

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner som inngår i bankens «likviditetsportefølje» er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra meglere av obligasjoner i markedet. Verdiansettelse av obligasjoner og sertifikater blir beregnet ut fra meglernes beste skjønn med hensyn til omsetningskurs på balansedagen. Dette gjelder tilsvarende for beregning av virkelig verdi av bankens «holdt til forfall» portefølje som i regnskapet er bokført til amortisert kost.

Utlån til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)

Utlån som morbank kan overføre til SSB Boligkreditt AS er i morbank klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI), da forretningsmodellen tilsier at morbank har til hensikt å inndrive kontraktsfestede kontantstrømmer men også kan selge/overføre lånene til SSB Boligkreditt AS. I konsernregnskapet blir lånene vurdert til amortisert kost da konsernet ikke har til hensikt å selge lånene. Virkelig verdi på lånene antas å være tilnærmet lik verdi av ordinære utlån med flytende rente.

Finansielle investeringer

Finansielle investeringer er verdsatt i henhold til EVCA Valuation Principles hvor slik verdsettelse gjennomføres på selskapsnivå.

Finansielle derivater

Finansielle derivater er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon om valutakurser og swapkurver. I kategorien inngår renteswapper, valutaswapper og terminkontrakter der observerbare markedsverdier er tilgjengelige via Reuters eller Bloomberg.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder med fastrente < 1 år er vurdert basert på avtalt kontantstrøm på innskuddet neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på gjeldende markedsbetingelser for fastrenteinnskudd på balansedagen.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3

Utlån

Utlån til kunder med fastrente er vurdert på grunnlag av avtalt kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på rådende markedsbetingelser for tilsvarende fastrentelån. Verdi på lånet vil være mest sensitiv for endring i rentenivået og endring i kredittrisiko på kunden (særskilt bedriftskunder). En endring på 10 punkter vil påvirke verdsettelsen av porteføljen med 5,1 millioner kroner.

Utlån til kunder som er gjenstand for nedskrivning er vurdert med utgangspunkt i sannsynlig kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente justert for markedsvilkår for tilsvarende ikke nedskrevne lån.

Aksjer – FVOCI

For aksjer klassifisert som virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI) er verdsettelsen basert på vurderinger gjort på grunnlag av historisk informasjon og generell markedsutvikling for aktuelle bransjer. En endring i markedsutviklingen vil påvirke verdsettelsen av aksjene.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder med fastrente > 1 år er vurdert basert på avtalt kontantstrøm på innskuddet neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på observerbart rentenivå i markedet og det generelle fundingnivået for konsernet. Verdi på innskuddet er mest sensitiv for endring i rentenivået. På grunn av lite volum på aktuelle innskudd anses verdiendring for innskuddene å være uvesentlig for konsernet.

27

UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER

Konsern		Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
436 965	485 300	Utlån og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelse ¹	444 752	510 357
		Utlån og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelse		
436 965	485 300	Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	444 752	510 357

¹ Inkluderer fordring på Sentralbanken med 369,3 millioner kroner per 31.12.21 og 377,2 millioner kroner per 31.12.2020.

28

CERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Konsern		Certifikater og obligasjoner	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
2 183 257	3 545 917	Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	1 624 648	3 072 625
1 250	856	Ansvarlig lån til virkelig verdi	1 250	856
2 184 506	3 546 773	Sum sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	1 625 898	3 073 481
383 110	658 957	<i>Herav statsgaranterte sertifikater/obligasjoner</i>	383 110	658 957
613 972	332 253	Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	613 972	332 253
613 972	332 253	Sum sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	613 972	332 253
2 798 478	3 879 026	Sum sertifikater og obligasjoner	2 239 869	3 405 734
1,09 %	1,07 %	Snitt kupongrente sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	1,04 %	1,10 %
1,80	1,67	Snitt gjenstående løpetid sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	1,85	1,51
1,56 %	0,81 %	Snitt kupongrente sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	1,56 %	0,81 %
4,40	4,53	Snitt gjenstående løpetid sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	4,40	4,53

Banken har to separate porteføljer av rentepapirer;

1) Bankens likviditetsportefølje av sertifikater og obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen i samsvar med IFRS 9. Forretningsmodellen gir et avkastningsmål for likviditetsporteføljen og kjøp og salg gjøres ut fra et mål om maksimal fortjeneste.

2) Bankens holdt til forfall portefølje er klassifisert til amortisert kost da forretningsmodellen er at banken skal holde disse papirene til endelig forfall (langsiktige investeringer).

Aksjer i datterselskap

Datterselskap	Foretaksnummer	Adresse	Sted	Selskapskapital	Eierandel (%)	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokført verdi 31.12.21	Bokført verdi 31.12.20
Aktiv Eiendoms- megling Jæren AS	934 001 942	Jernbanegata 5	Bryne	608	60	36 465 472	0,01	4 185	4 185	4 185
SSB Boligkreditt AS	993 153 036	Rådhusgata 3	Sandnes	350 100	100	2 276 000	100	350 130	350 130	350 130
Leirfivel AS	920 538 606	Rådhusgata 3	Sandnes	30	100	30 000	1	30	13	13
Bokført verdi datterselskaper								354 345	354 328	354 328

Minoritetsinteresser i konsernet

I 2015 kjøpte konsernet 100 % av aksjene i Aktiv Eiendomsmegling Jæren og selskapet ble i det påfølgende fusjonert med datterselskapet Sandnes Eiendom. Etter fusjonen solgte konsernet 40 % av aksjene i selskapet til Jæren Sparebank. Selskapets formål er å drive eiendomsmegling.

Utbytte mellom konsernselskaper

For 2021 ble det utbetalt utbytte fra datterselskaper til morbanken på 36,9 millioner kroner. For 2020 ble det ikke utbetalt utbytte fra datterselskaper.

Konsern			Spesifikasjon av andre eiendeler i konsern	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021		31.12.2020	
18 171	16 312	Andre eiendeler	2 578	2 111	
		Mellomværende SSB Boligkreditt	1 414 836	1 032 054	
18 171	16 312	Sum andre eiendeler	1 417 414	1 034 165	

Aksjer i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper	Foretaksnummer	Adresse	Sted	Selskapskapital	Eierandel (%)	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokført verdi 31.12.21	Bokført verdi 31.12.20
Kjell Haver Regnskapsservice AS	947 214 489	Welhavens vei 5	Sandnes	2 697	49,5	345 015	3,87	29 363	34 338	33 767
Bokført verdi aksjer i tilknyttede selskaper (konsern og morbank)								29 363	34 338	33 767

Tilknyttede selskaper

Balanseført verdi i konsern og morbank 2021	Kjell Haver Regnskapsservice AS	Sum
Verdi i balansen ved periodens begynnelse	33 767	33 767
Kapitalforhøyelse/kjøp	49	49
Utbytte	-4 399	-4 399
Årets resultatandel	4 920	4 920
Verdi i balansen ved periodens slutt	34 338	34 338

Balanseført verdi i konsern og morbank 2020	Kjell Haver Regnskapsservice AS	Sum
Verdi i balansen ved periodens begynnelse		
Kapitalforhøyelse/kjøp	29 363	29 363
Utbytte		
Årets resultatandel	4 405	4 405
Verdi i balansen ved periodens slutt	33 767	33 767

Selskapsinformasjon 2021	Kjell Haver Regnskapsservice AS	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	15 382	15 382
Øvrige omløpsmidler	6 735	6 735
Anleggsmidler	1 834	1 834
Sum eiendeler	23 950	23 950
Kortsiktige finansielle forpliktelser	20 911	20 911
Langsiktige forpliktelser		
Egenkapital	3 039	3 039
Sum egenkapital og gjeld	23 950	23 950
Driftsinntekter	52 658	52 658
Avskrivninger	-454	-454
Øvrige driftskostnader	-39 580	-39 580
Renteinntekter	70	70
Rentekostnader	-2	-2
Skattekostnad	-2 848	-2 848
Totalresultat etter skatt	9 846	9 846
Mottatt utbytte fra tilknyttet virksomhet (andel Den Gule Banken, Sandnes Sparebank)	4 399	4 399

Kjell Haver Regnskapsservice AS er et lokalt Sandnes-selskap som tilbyr regnskap- og rådgivningstjenester for sine kunder. Selskapet har 34 ansatte per 31.12.2021.

Konsern		Aksjer og fond	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
9 047	9 047	Eiendoms kreditt AS (org.nr.979391285)	9 047	9 047
43 680	33 600	Jæren Sparebank (org.nr 937895976)	43 680	33 600
47 309	31 985	EIKA VBB AS (org.nr 921859708)	47 309	31 985
1	1	Saffron India Real Estate Fund I	1	1
7 407	7 510	VN Norge AS (org.nr 821083052)	7 407	7 510
4 055	4 267	Skandinavisk Data Center A/S	4 055	4 267
89	103	Øvrige unoterte	89	103
111 588	86 514	Sum aksjer til virkelig verdi over resultatet	111 588	86 514
18 153	16 907	Andeler i obligasjonsfond	18 153	16 907
129 741	103 420	Sum aksjer og fond til virkelig verdi over resultatet	129 741	103 420

Disse eiendelene er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. For netto verdiendring av investeringene, se [note 19](#).

Total kostpris for aksjene utgjør 58,6 (56,0) millioner kroner. Kostpris for rentefondene utgjør 15,9 (15,1) millioner kroner. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har ikke vesentlig innflytelse i selskapene.

For Såkorn Invest som inngår i øvrige unoterte aksjer, er uinnkalt kommitert kapital 0,0 (0,2) millioner kroner per 31.12.2021.

Banken eier indirekte aksjer i VIPPS AS gjennom EIKA VBB AS som fungerer som felles holdingsselskap for EIKA bankene. Aksjene utgjør primært vederlagsaksjer knyttet til fusjonen mellom BankID Norge, BankAxept AS og Vipps AS tilbake i 2018. Det har i 2021 vært en emisjon i EIKA VBB AS og banken eier totalt 8.696 aksjer i EIKA VBB AS. Prisingen av aksjene er basert på ekstern verdsettelse av underliggende VIPPS AS aksjer per 31.12.2021.

Konsern			Morbank		
Goodwill	IT systemer	Sum immaterielle eiendeler	Immaterielle eiendeler	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler
4 553	16 243	20 796	Bokført verdi per 31.12.2019	16 243	16 243
	744	744	Tilgang	744	744
			Avhendelser		
			Nedskrivninger		
	9 390	9 390	Avskrivninger	9 390	9 390
4 553	7 597	12 150	Bokført verdi per 31.12.2020	7 597	7 597
4 570	187 915	192 485	Opprinnelig anskaffelseskost	184 971	184 971
17	180 318	180 335	Samlede av- og nedskrivninger	177 374	177 374
4 553	7 597	12 150	Bokført verdi per 31.12.2020	7 597	7 597
	258	258	Tilgang	258	258
			Avhendelser		
			Nedskrivninger		
	6 771	6 771	Avskrivninger	6 771	6 771
4 553	1 084	5 637	Bokført verdi per 31.12.2021	1 084	1 084
4 570	188 173	192 743	Opprinnelig anskaffelseskost	185 229	185 229
17	187 089	187 106	Samlede av- og nedskrivninger	184 145	184 145
4 553	1 084	5 637	Bokført verdi per 31.12.2021	1 084	1 084
	3-5 år		Utnyttbar levetid	3-5 år	

Konsern			Balansført goodwill
31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	
4 553	4 553	4 553	Aktiv Eiendomsmegling Jæren
4 553	4 553	4 553	Sum goodwill

De enkelte goodwillposter og andre immaterielle eiendeler i konsernets balanse er allokert til vurderingsenheter med henblikk på hvilke virksomheter som nyter godt av den kjøpte eiendelen. Valg av vurderingsenhet er gjort ut fra hensyn til hvor det er mulig å identifisere og skille ut kontantstrømmer knyttet til virksomheten.

Goodwill i konsernet er i sin helhet relatert til Aktiv Eiendomsmegling Jæren. Første del av posten oppstod i 2005 da konsernet økte eierandelen i datterselskapet Sandnes Eiendom fra 50 % til 100 %. I 2015 kjøpte konsernet 100 % av aksjene i Aktiv Eiendomsmegling Jæren og resterende del av goodwill stammer fra dette oppkjøpet. Sandnes Eiendom og Aktiv Eiendomsmegling Jæren ble i det påfølgende fusjonert, og konsernet solgte seg ut med 40 % av selskapet. Nedskrivningstesting av balanseførte verdier foretas ved en neddiskontering av forventet fremtidig kontantstrøm fra virksomheten. Kontantstrømmene er basert på godkjente budsjetter og ledelsens prognoser. Både budsjetter

og prognoser er beheftet med stor grad av usikkerhet. Dersom de faktiske økonomiske forhold avviker fra de forutsetningene som er lagt til grunn i budsjetter og planer vil nedskrivningstestene kunne gi et annet resultat. Videre avhenger nedskrivningstestene av det benyttede avkastningskrav. Avkastningskravet er skjønnsmessig fastsatt på grunnlag av tilgjengelig informasjon på balansedagen. Nedskrivningstest gjennomføres årlig, og gir ikke grunnlag for nedskrivning for 2021. Goodwill knyttet til Aktiv Eiendomsmegling Jæren er rapportert under segmentet Eiendomsmegling.

IT systemer gjelder utvikling og kjøp av IT-applikasjoner, herunder applikasjoner til dataanalyse og risikovurdering. Implementerte systemer blir avskrevet lineært over 3-5 år. Nedskrivningstest gjennomføres årlig. Det ble ikke identifisert noen nedskrivningsbehov av immaterielle eiendeler i 2021.

32

ANLEGGSMIDLER

Konsern			Anleggsmidler	Morbank		
Maskiner, inventar etc	Tomt og fast eiendom	Sum anleggsmidler		Maskiner, inventar etc	Tomt og fast eiendom	Sum anleggsmidler
4 325	1 612	5 937	Bokført verdi per 31.12.2019	4 161	1 612	5 773
1 378		1 378	Tilgang	1 075		1 075
			Avhendelser			
			Nedskrivninger			
1 141	51	1 192	Avskrivninger	1 047	51	1 098
4 562	1 562	6 122	Bokført verdi per 31.12.2020	4 189	1 562	5 750
99 753	38 186	137 939	Opprinnelig anskaffelseskost	94 538	2 900	97 439
95 191	36 625	131 816	Samlede av- og nedskrivninger	90 349	1 339	91 688
4 562	1 562	6 122	Bokført verdi per 31.12.2020	4 189	1 562	5 750
215		215	Tilgang	145		145
	1 540	1 540	Avhendelser		1 540	1 540
			Nedskrivninger			
1 237	21	1 258	Avskrivninger	1 066	21	1 087
3 539		3 539	Bokført verdi per 31.12.2021	3 268		3 268
99 968	38 186	138 154	Opprinnelig anskaffelseskost	94 683	2 900	97 584
96 428	38 186	134 614	Samlede av- og nedskrivninger	91 415	2 900	94 315
3 539		3 539	Bokført verdi per 31.12.2021	3 268		3 268
3-5 år	50 år		Utnyttbar levetid	3-5 år	50 år	

Aktiverte investeringer knyttet til leide lokaler avskrives over resterende leieperiode.

33

LEIEAVTALER

I henhold til IFRS 16 Leieavtaler skilles det ikke mellom operasjonell og finansiell leasing og hvor inngåtte leieavtaler overfører bruksretten til en spesifikk eiendel fra utleier til leietaker for en spesifikk periode. For å fastsette om en kontrakt inneholder en leieavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av en identifisert eiendel. Bruksrettigheter på leieavtaler som omfattes av IFRS 16 oppføres i balansen som "Bruksrettigheter leieavtaler" med tilhørende leieforpliktelse under "Leieforpliktelser".

For ytterligere beskrivelser om implementeringseffekter og bankens vurderinger knyttet til leieavtaler se [note 2](#).

Konsernets leide eiendeler inkluderer bygninger/kontorer og annen fast eiendom, maskiner/utstyr og kjøretøy. Konsernets bruksretteieendeler er kategorisert og presentert i tabellen under:

Bruksretteieendeler

Konsern				Morbank				
Totalt	Kjøretøy	Maskiner og utstyr	Bygninger	Bruksretteieendeler	Bygninger	Maskiner og utstyr	Kjøretøy	Totalt
98 758	363	602	97 793	Anskaffelseskost 01.01.2020	97 793	602	363	98 758
9 309		21	9 287	Tilgang av bruksrett eiendeler	3 636	21		3 657
				Avhendinger				
108 066	363	623	107 080	Anskaffelseskost 31.12.2020	101 428	623	363	102 415
10 606		113	10 493	Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2020	10 493	113		10 606
13 090	121	134	12 835	Avskrivninger i perioden	12 027	134	121	12 282
23 696	121	247	23 328	Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2020	22 520	247	121	22 888
84 370	242	376	83 752	Balansført verdi av bruksretteieendeler 31.12.2020	78 908	376	242	79 527
108 066	363	623	107 080	Anskaffelseskost 01.01.2021	101 428	623	363	102 415
290	290			Tilgang av bruksretteieendeler			290	290
(1 311)			(1 311)	Justeringer av bruksrettighet gjennom året	(698)			(698)
107 045	653	623	105 769	Anskaffelseskost 31.12.2021	100 730	623	653	102 006
23 696	121	247	23 328	Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2021	22 520	247	121	22 888
12 348	137	134	12 077	Avskrivninger i perioden	11 069	134	137	11 340
36 044	258	381	35 405	Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2021	33 588	381	258	34 228
71 001	395	242	70 364	Balansført verdi av bruksretteieendeler 31.12.2021	67 141	242	395	67 778
	3-5 år	3-5 år	1-10 år	Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	1-10 år	3-5 år	3-5 år	
	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær	

Leieforpliktelser

Konsern					Morbank			
Totalt	Køretøy	Maskiner og utstyr	Bygninger	Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	Bygninger	Maskiner og utstyr	Køretøy	Totalt
16 601	236	140	16 225	Mindre enn 1 år	14 981	140	236	15 357
16 726	106	105	16 515	1-2 år	15 249	105	106	15 460
16 899	88		16 811	2-3 år	15 522		88	15 610
15 211			15 211	3-4 år	14 842			14 842
14 965			14 965	4-5 år	14 965			14 965
17 819			17 819	Mer enn 5 år	17 819			17 819
98 221	430	245	97 547	Totalt udiskonterte leieforpliktelser 31.12.2021	93 379	245	430	94 054

Endringer i leieforpliktelser

107 903	488	363	107 052	Totalt leieforpliktelser 31.12.2019	107 052	488	363	107 903
9 475			9 475	Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	3 823			3 823
(16 818)	(159)	(138)	(16 521)	Betaling av hovedstol	(15 806)	(138)	(159)	(16 103)
(4 261)	(14)	(17)	(4 230)	Betaling av renter	(4 081)	(17)	(14)	(4 113)
4 261	14	17	4 230	Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	4 081	17	14	4 113
100 560	329	225	100 007	Totalt leieforpliktelser 31.12.2020	95 069	349	204	95 623
(408)	290		(698)	Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	(698)		290	(408)
(13 461)	(152)	(155)	(13 154)	Betaling av hovedstol	(11 605)	(155)	(152)	(11 911)
(3 550)	(12)	(13)	(3 526)	Betaling av renter	(3 348)	(13)	(12)	(3 372)
3 550	12	13	3 526	Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	3 348	13	12	3 372
86 692	467	70	86 154	Totalt leieforpliktelser 31.12.2021	82 766	194	343	83 304

Gjennomsnittlig diskonteringsrente på husleieavtaler er ca. 3,5%.

Gjennomsnittlig diskonteringsrente på leie av maskiner og kjøretøy er 3,5%.

For husleieavtaler bruker vi leietakers marginale lånerente, mens for maskiner og kjøretøy er det benyttet den implisitte renten i leieavtalen.

Indeksjustering av husleiekostnader er hensyntatt i beregningen av forpliktelsen basert på det som fremgår av avtalen.

Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på konsernets utbyttepolitikk eller finansieringsmuligheter. Konsernet har ikke vesentlige restverdi-garantier knyttet til sine leieavtaler.

Konsern		Andre leiekostnader innregnet i resultatet	Morbank	
2021	2020		2021	2020
1 901	1 812	Felleskostnader leide lokaler (variable leiebetalinger)	1 901	1 812
314	962	Driftskostnader i perioden knyttet til kortsiktige leieavtaler (inkludert kortsiktige leieavtaler av lav verdi)	314	529
724	706	Driftskostnader i perioden knyttet til eiendeler av lav verdi (ekskludert kortsiktige leieavtaler over)	255	428
2 939	5 076	Totale leiekostnader inkludert i andre driftskostnader	2 470	2 769

I tillegg til leieforpliktelsene over er konsernet bundet til å betale variable leiebetalinger for noen av sine leieavtaler. Felleskostnader, kortsiktige leieavtaler og avtaler med lav verdi kostnadsføres over perioden det gjelder.

Opsjoner om å forlenge en leieavtale

Konsernets leieavtaler av bygninger har leieperioder opptil 10 år. Flere av avtalene inneholder en rettighet til forlengelse som kan utøves i løpet av avtalens siste periode. Ved inngåelse av en avtale vurderer konsernet om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves. Konsernets potensielle fremtidige leiebetalinger som ikke er inkludert i leieforpliktelsene knyttet til forlengelsesopsjoner er 4,8 MNOK per 31. desember 2021.

Kjøpsopsjoner

Konsernet leier maskiner og utstyr og kjøretøy med en leieperiode mellom 3 og 5 år. Ingen av disse leiekontraktene inkluderer en opsjon til å kjøpe eiendelene ved endt leieperiode.

Anvendte praktiske løsninger

Konsernet leier også PC-er, IT-utstyr og maskiner med avtalevilkår fra 1 til 3 år. Konsernet har besluttet å ikke innregne leieavtaler der den underliggende eiendelen har lav verdi eller har kortsiktig varighet, herunder 12 måneder. Konsernet innregner dermed ikke leieforpliktelser og bruksretteeiendeler for noen av disse leieavtalene. I stedet kostnadsføres leiebetalingene når de inntreffer.

34

FINANSIELLE INSTRUMENTER MED VERDIENDRING OVER UTVIDET RESULTAT

Konsern		Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
303 898	258 417	Eika Gruppen AS (org. nr. 979 319 568)	303 898	258 417
303 898	258 417	Sum finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat	303 898	258 417

Aksjer og andeler er som hovedregel under IFRS 9 vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL), med unntak av bankens investering i EIKA Gruppen AS som er klassifisert som finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI) da denne anses som en strategisk investering for banken. For aksjer som klassifiseres til virkelig verdi med verdiendring over ordinært resultat henvises det til [note 30](#).

Investeringen i Eika Gruppen AS er per 31.12.2021 verdsatt til virkelig verdi på grunnlag av et vektet snitt av siste tilgjengelige emisjonskurs i aksjen og verdiestimat i henhold siste mottatte verdivurdering.

Verdien av aksjene i EIKA Gruppen AS er oppjustert med 45,5 millioner kroner i 2021 og verdiendringen er ført over utvidet resultat. I 2020 var verdien på aksjene uendret.

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank eier totalt 2.067.333 aksjer i selskapet som representerer 8,4 % av aksjene i selskapet. Total kostpris for aksjene utgjør 250,5 millioner kroner.

Utbetalt utbytte fra Eika Gruppen utgjorde 40,8 millioner kroner i 2021, sammenlignet med 41,3 millioner kroner i 2020.

35

GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

Konsern		Gjeld til kredittinstitusjoner	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
99 083	180 116	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	216 461	84 449
	1 291 668	F-lån Norges Bank		1 291 668
	1 291 668	Sum gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		1 291 668
99 083	1 471 784	Sum gjeld til kredittinstitusjoner	216 461	1 376 117

Spesifisert per valuta

Konsern		Spesifisert per valuta	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
98 140	1 471 784	NOK	215 518	1 376 117
943		Øvrige	943	
99 083	1 471 784	Sum gjeld til kredittinstitusjoner	216 461	1 376 117

Per 31.12.2021 var obligasjoner og sertifikater verdsatt til kr 1.903 millioner kroner i morbanken stillet som sikkerhet for låneramme på inntil kr 1.875 millioner kroner i Norges Bank. Per 31.12.2020

var obligasjoner og sertifikater verdsatt til 3.283 millioner kroner i morbanken stillet til sikkerhet for låneramme på inntil kr 3.257 millioner kroner i Norges Bank.

36

INNSKUDD FRA KUNDER

Konsern			Morbank	
31.12.2021	31.12.2020	Innskudd fra kunder	31.12.2021	31.12.2020
9 605 785	9 150 311	Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	9 610 578	9 155 482
3 236 701	2 775 746	Innskudd fra kunder med avtalt løpetid	3 236 701	2 775 746
12 842 486	11 926 057	Sum innskudd kunder	12 847 279	11 931 228
31.12.2021	31.12.2020	Kundeinnskudd fordelt på kundegrupper	31.12.2021	31.12.2020
165 148	154 614	Jord- og skogbruk	165 148	154 614
19 801	13 711	Fiske og fangst	19 801	13 711
381 214	538 044	Bygge- og anleggsvirksomhet	381 214	538 044
353 888	137 003	Industri	353 888	137 003
654 569	263 129	Olje og energi	654 569	263 129
355 247	314 022	Varehandel	355 247	314 022
112 774	70 158	Hotell- og restaurantdrift	112 774	70 158
118 177	63 816	Transport og lagring	118 177	63 816
2 304 491	2 816 746	Offentlig og privat tjenesteyting	2 304 491	2 816 746
889 039	839 881	Eiendomsdrift	893 832	845 055
22 733	22 232	Andre kundegrupper	22 733	22 232
7 465 405	6 692 701	Personkunder	7 465 405	6 692 699
12 842 486	11 926 057	Sum innskudd kunder	12 847 279	11 931 228

For innskudd fra kunder uten avtalt løpetid var gjennomsnittlig rente 0,27 % for 2021 og 0,47 % for 2020. For innskudd fra kunder med avtalt løpetid utgjør gjennomsnittlig rente 1,07 % for 2021 og 1,54 % for 2020. Gjennomsnittlig rente på innskudd er beregnet på grunnlag av gjennomsnittlig saldo i året.

Innskudd fra kunder med avtalt løpetid består av fastrenteinnskudd, depositumskonti, BSU, skattetrekkskonti og andre konti med uttaksbegrensning.

37

VERDIPAPIRGJELD

Konsern			Morbank	
31.12.2021	31.12.2020	Verdipapirgjeld	31.12.2021	31.12.2020
14 355 416	14 550 503	Obligasjonslån, justert for renter og over-/underkurs	5 900 023	6 784 914
-1 531 000	-2 272 000	Obligasjonslån, egenbeholdning	-1 531 000	-2 272 000
12 824 416	12 278 503	Sum verdipapirgjeld	4 369 023	4 512 914
1,77 %	1,54 %	Gjennomsnittlig rente obligasjonslån	1,99 %	1,92 %

Endring i verdipapirgjeld

Konsern	Balanse 31.12.2020	Emittert	Forfall/Innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2021
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	12 046 000	3 100 000	2 442 000		12 704 000
Renter/verdijusteringer	232 503			-112 087	120 416
Sum verdipapirgjeld	12 278 503				12 824 416

Konsern	Balanse 31.12.2019	Emittert	Forfall/Innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2020
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	12 647 000	1 950 000	2 551 000		12 046 000
Renter/verdijusteringer	45 071			187 433	232 503
Sum verdipapirgjeld	12 692 071				12 278 503

Morbank	Balanse 31.12.2020	Emittert	Forfall/Innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2021
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	4 428 000	700 000	779 000		4 349 000
Renter/verdijusteringer	84 914			-64 891	20 023
Sum verdipapirgjeld	4 512 914				4 369 023

Morbank	Balanse 31.12.2019	Emittert	Forfall/Innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2020
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	5 232 000	1 150 000	1 954 000		4 428 000
Renter/verdijusteringer	11 585			73 329	84 914
Sum verdipapirgjeld	5 243 585				4 512 914

Obligasjoner

Utstedt av morbank	Pålydende	Endelig forfall	Utstedt av kredittforetak	Pålydende	Endelig forfall
NO0010649940	400 000	20.06.2022	NO0010856271	300 000	05.06.2023
NO0010746324	700 000	29.09.2022	NO0010822398	600 000	08.05.2024
NO0010812779	1 000 000	21.12.2023	NO0010868706	300 000	20.05.2030
NO0010814171	800 000	16.01.2023	NO0010849847	300 000	19.06.2029
NO0010831712	200 000	11.03.2024	NO0010834070	300 000	10.10.2028
NO0010831944	400 000	19.06.2024	NO0010753320	425 000	18.03.2026
NO0010845969	180 000	11.03.2024	NO0010731938	430 000	15.06.2022
NO0010872971	400 000	16.02.2026	NO0010833254	2 400 000	27.09.2024
NO0010872385	1 000 000	25.04.2025	NO0010871452	1 000 000	16.05.2023
NO0010892318	400 000	09.09.2025	NO0010952872	2 000 000	18.05.2026
NO0010917172	400 000	12.06.2026	NO0010886237	300 000	16.06.2025
Sum pålydende obligasjoner utstedt av morbank	5 880 000		Sum pålydende obligasjoner utstedt av kredittforetak	8 355 000	
			Sum pålydende obligasjoner totalt	14 235 000	

Obligasjonslånene regnskapsføres til amortisert kost. Det benyttes sikringsbokføring på bankens fastrenteobligasjoner.

38

AVSETNING ANDRE FORPLIKTELSER

Konsern		Avsetning andre forpliktelser	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
8 025	8 005	Pensjonsforpliktelser	8 025	8 005
5 206	6 282	Tapsavsetninger garantier/ubenyttede kreditrammer	5 096	6 119
293	557	Andre avsetninger	293	557
13 523	14 844	Sum avsetning andre forpliktelser	13 414	14 681

Tapsavsetninger garantier og ubenyttede kreditrammer består av tapsavsetninger iht IFRS 9 på eiendeler som ligger utenfor balansen. For ytterligere detaljer se [note 11](#).

Se forøvrig [note 23](#) for ytterligere detaljer vedrørende pensjonsforpliktelser.

39

ANNEN GJELD

Konsern		Annen gjeld	Morbank	
31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
839	747	Bankremisser	839	747
31 071	31 161	Interimskontoer	31 071	31 161
27 646	25 237	Annen gjeld	21 560	19 345
59 555	57 145	Sum annen gjeld	53 470	51 252

Ansvarlig lånekapital

Konsern / Morbank	31.12.2021	31.12.2020
Ansvarlig lånekapital, nominell verdi	200 000	200 000
Verdijusteringer	824	716
Sum ansvarlig lånekapital	200 824	200 716

Endring i ansvarlig lånekapital

Konsern / Morbank	Balanse 31.12.2020	Låneopptak	Forfall/ Innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2021
Ansvarlig lånekapital	200 000				200 000
Renter/verdijusteringer	716			107	824
Sum ansvarlig lånekapital	200 716				200 824

Konsern / Morbank	Balanse 31.12.2019	Låneopptak	Forfall/ Innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2020
Ansvarlig lånekapital	200 000				200 000
Renter/verdijusteringer	1 191			-474	716
Sum ansvarlig lånekapital	201 191				200 716

Ansvarlig lån, tidsbegrenset

Opptaksår	Betingelser	Forfall	Calldato	Nominell verdi
2018	3 mnd NIBOR + 1,55%	16.02.2028	16.02.2023	100 000
2018	3 mnd NIBOR + 1,90%	16.10.2028	16.10.2023	100 000
Sum nominell verdi ansvarlig lån				200 000

Konsernet har i tillegg utstedt fondsobligasjon til nominell verdi 100 MNOK (ISIN NO0010832553). Denne er regnskapsmessig behandlet som hybridkapital og inngår i konsernets egenkapital. Rentebetingelser på lånet er 3 mnd NIBOR + 3,7%. Lånet har calldato 21.09.2023.

Renteutgifter på hybridkapital føres over egenkapitalen (utbytte/utdeling), mens skattefradraget blir presentert som en del av skattekostnad. Det er i 2021 påløpt 4,3 millioner kroner i renter på hybridkapital (4,8 millioner kroner i 2020).

41

EGENKAPITAL

Egenkapitalbeviserne andel av egenkapitalen består av egenkapitalbeviskapital, overkurs, annen innskutt egenkapital og utjevningsfond. Utjevningsfondet er akkumulert overskudd som kan benyttes til fremtidig kontantutbytte eller fondsemissjon.

Vedtekstfestet eierandelskapital i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er NOK 230 149 020 fordelt på 23 014 902 egenkapitalbevis, hvert pålydende 10 kroner.

Øvrig egenkapital består av sparebankens fond, gavefond/kundeutbytte, fond for urealiserte gevinster, fond for vurderingsforskjeller, annen egenkapital og minoritetsinteresser. I tillegg er fondsobligasjonslån regnskapsmessig behandlet som hybridkapital og inngår i konsernets egenkapital (ref [note 40](#)).

Det er foreslått utbetaling av utbytte på 5,35 kr per egenkapitalbevis for 2021, tilsvarende 62,5% av konsernets fortjeneste per egenkapitalbevis. For 2020 ble det utbetalt et utbytte på 5,95 kr per egenkapitalbevis.

Forstanderskapet 24. mars 2021 ga styret i Den Gule Banken fullmakt til å kjøpe egne egenkapitalbevis for samlet pålydende inntil 23,015 millioner kroner, svarende til 10 % av egenkapitalbeviskapitalen. Hvert egenkapitalbevis kan kjøpes til kurser mellom 1 og 150 kroner. Fullmakten er gyldig frem til og med ordinært forstanderskapsmøte i 2022, dog ikke lengre enn 18 måneder fra tidspunktet fullmakten er gitt. Per 31.12.2021 eier Den Gule Banken 2 095 171 egne egenkapitalbevis, som tilsvarer ca 9,1 %

Kundeutbytte er en del av overskuddsdisponeringen i tillegg til å dele ut gaver til allmenntilgitt formål. Det er i 2021 avsatt 51,7 millioner kroner til kundeutbytte. For 2020 ble det utbetalt 60,4 millioner i kundeutbytte.

42

BETINGEDE FORPLIKTELSER

Betingede forpliktelser

Det foreligger ingen vesentlige betingede forpliktelser per 31.12.2021.

Banken har i februar 2022 inngått avtale om kjøp av aksjer i Eika Gruppen AS og dermed stilt garanti for kjøp av 396.550 aksjer. Det henvises til [note 43](#) Hendelser etter balansedagen for ytterligere informasjon.

Øvrige avtaler

Banken har sammen med de andre bankene i Eika alliansen inngått avtale med TietoEvry om overgang til nytt kjernebanksystem. Dette vil over tid bidra til mer effektive, fleksible og fremtidsrettede løsninger. Endelig systemkonvertering ventes i løpet av våren 2023. Totale kostnader knyttet til implementeringen er estimert til 50-60 millioner kroner. I 2021 er det resultatbelastet totalt 29,1 millioner kroner som ekstraordinære konverteringskostnader. Resterende kostnadsforpliktelse forventes primært å bli resultatført i 2022.

Avtale om kjøp av aksjer i EIKA Gruppen AS

Den 10.02.2022 ble det inngått en avtale mellom 19 aksjonærer i Eika Gruppen AS om kjøp av aksjer i Eika Gruppen AS eiet av bankene i Lokalbank alliansen. Samlet kjøper bankene en aksjepost på 2.937.406 aksjer, tilsvarende 11,88 prosent i Eika Gruppen AS for kr 242,50,- per aksje. Prisen er inkludert avsatt utbytte for regnskapsåret 2021 på kr. 25,00,- per aksje.

Kjøpet er gjenstand for forkjøpsrett og vil være gjenstand for rebalansering blant alle bankene i Eika Alliansen i etterkant av transaksjonen.

Kjøperne er bankene Den Gule Banken, Sandnes Sparebank, Totens Sparebank, Jæren Sparebank, Skue Sparebank, Jernbane-personalets Sparebank (JBF), Romerike Sparebank, Aurskog Sparebank, Skagerrak Sparebank, Sparebanken Narvik, Orkla Sparebank, Larvikbanken, Grong Sparebank, Melhusbanken, Eidsberg Sparebank, Sogn Sparebank, Odal Sparebank, Berg Sparebank, Hjelmeland Sparebank og Tysnes Sparebank.

Den Gule Banken har i avtalen forpliktet seg til å kjøpe totalt 396.550 aksjer i EIKA Gruppen AS, med en total transaksjonspris på 96,1 millioner kroner. Den Gule Banken eide før transaksjonen 2.067.333 aksjer (8,4 %), og øker til 2.463.883 aksjer (10,0%) etter transaksjon. Planlagt rebalansering internt i Eika Alliansen vil sannsynligvis redusere antall nye aksjer.

Avtalen anses som vesentlig informasjon for årsregnskapet da banken har pådratt seg en vesentlig forpliktelse etter balansedagen og det forhold at transaksjonsprisen er betydelig høyere enn bokført verdi av bankens aksjer i EIKA Gruppen AS per 31.12.2021. Dersom en legger til grunn prising i transaksjonen, justert for avsatt utbytte for 2021, vil dette medføre en verdiøkning på bankens eksisterende aksjer (før transaksjonen) i EIKA Gruppen AS på ca. 145,8 millioner kroner. Da aksjene måles til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat vil en oppjustering ikke få resultateffekt, men føres over utvidet resultat/egenkapital. En oppjustering av verdi vil ha en positiv effekt for konsernets kapitaldekning i 2022.

Utover dette er det ingen vesentlige hendelser etter balansedagen som påvirker regnskapet per 31.12.2021.

Transaksjoner mellom mor og datterselskap

Transaksjoner mellom mor og datterselskap er primært kun relatert til ordinære banktjenester. Tjenestene er gitt til forretningsmessige vilkår og er eliminert i konsernregnskapet.

SSB Boligkreditt

I oktober 2008 besluttet Stortinget å iverksette en ordning der staten og banken bytter statskasseveksler mot obligasjoner med fortrinnsrett, OMF. For å kunne benytte denne ordningen etablerte SSB i februar 2009 et eget kredittforetak, kalt SSB Boligkreditt. SSB Boligkreditt AS er et heleid selskap som forvalter boliglån som er finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank selger utlån til selskapet som igjen finansierer seg gjennom utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. I tillegg har datterselskapet både innskudd og gjeld mot morselskapet som renteberegnes etter armlengdes prinsipper.

Det er i perioden frem til 31.12.2021 overført 9,8 milliarder kroner i utlån. Sikkerhetsmassen utgjør totalt 10,3 milliarder kroner, hvorav 8,5 milliarder kroner er finansiert ved utstedelse av OMF-er, og 1,6 milliarder kroner er finansiert med kortsiktig kreditt og innskudd fra SSB.

SSB Boligkreditt betaler forvaltningshonorar for overførte lån samt betaling for kjøp av administrative tjenester fra Den Gule Banken. Forvaltningshonorar for overførte utlån til kunder er belastet SSB Boligkreditt med 12,0 millioner kroner for 2021, sammenlignet med 17,0 millioner kroner i 2020. Det er i tillegg belastet renter/kredittprovisjoner med 8,2 millioner kroner, sammenlignet med 13,8 millioner kroner i 2020.

SSB Boligkreditt har i tillegg utbetalt et tilleggsutbytte til morbank på 35,0 millioner kroner i 2021, det ble ikke utbetalt utbytte i 2020.

Forholdet mellom morbanken og SSB Boligkreditt

Overtakelse av boliglån med gjenkjøp

Den Gule Banken har avtale om overføring av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SSB Boligkreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kunde-kontakten. Banken mottar et vederlag for de plikter som følger med

forvaltningen av lånene. Banken har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Dette innebærer full fraregning i bankens balanse. Det foreligger ingen plikt til å kjøpe tilbake lån og i tilfelle krise skal SSB Boligkreditt og sikkerhetsmassen stå på egne ben, noe også ratingen av foretakets obligasjoner hensyntar med hensyn til overpantsettelseskravet på 4 %, som er betydelig over myndighetskravet på 2 %. Risiko på overførte lån overføres til SSB Boligkreditt, som på selvstendig grunnlag har alle lån fullt innregnet i beregningsgrunnlaget som inngår i den regulatoriske kapitalkravsberegningen. Mottatt vederlag for lån som er overført til SSB Boligkreditt tilsvare bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. Banken innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

Den Gule Banken er hovedbank/oppgjøringsbank for SSB Boligkreditt og alle betalinger gjøres via SSB Boligkreditts konti i Den Gule Banken. Når SSB Boligkreditt kjøper boliglån fra Den Gule Banken lån så avregnes kjøpet mot SSB Boligkreditt sin oppgjøringskonto i Den Gule Banken. Dersom SSB Boligkreditt ikke har kontanter, det vil si i de tilfeller hvor SSB Boligkreditt kjøper lån før det utstedes ny OMF, så vil banken midlertidig finansiere boliglånskjøpet med usikret finansiering.

I henhold til avtale mellom morbanken og SSB Boligkreditt er morbanken forpliktet til å overføre sikkerhet til SSB Boligkreditt som tilsvare et eventuelt krav til etterfylning av sikkerhet (overpantsettelse) som følge av negativ verdiutvikling i boliglånsporteføljens belåningsgrad.

Avtalen går i korte trekk ut på følgende:

- Lån verdsettes før overføring.
- Når et lån overføres i fra banken til SSB Boligkreditt sendes det notifikasjonsbrev til kunden.
- Ved refinansiering tilbakeføres lån til banken for så å sjekkes på ny om de kvalifiserer til overføring til SSB Boligkreditt.
- Misligholdte lån tilbakeføres til banken. Før tilbakeføring gjøres det en verddivurdering av hvert enkelt lån.

Konsern		Lån og garantier	Morbank	
2021	2020		2021	2020
13 296	11 857	Samlet lån og garantier til styret inklusiv nærstående	13 296	11 857
35 874	45 079	Samlet lån og garantier forstanderskapet	35 874	45 079
336 463	275 536	Samlet lån (inkludert trekk på kassekreditt) til ansatte	315 825	259 155
385 633	332 472	Sum lån og garantier til ansatte og tillitsvalgte	364 996	316 091

FORTJENESTE PER EGENKAPITALBEVIS OG BEREKNING AV EGENKAPITALBEVISBRØK

Konsern		Fortjeneste per egenkapitalbevis	Morbank	
2021	2020		2021	2020
8,5	7,9	Fortjeneste per egenkapitalbevis	7,6	6,5
8,5	7,9	Utvannet fortjeneste per egenkapitalbevis	7,6	6,5
Grunnlag for beregningen				
281 305	260 772	Resultat etter skatt	251 106	213 608
63,4 %	63,6 %	Egenkapitalsbevisprosent	63,4 %	63,6 %
178 409	165 967	Resultat henførbart til egenkapitalbevisiere	159 256	135 949
20 920	20 912	Antall utestående egenkapitalbevis (tnok)	20 920	20 912
2021	2020	Antall utestående egenkapitalbevis¹	2021	2020
20 911 519	22 976 272	Utestående per 1.1	20 911 519	22 976 272
20 919 731	20 911 519	Utestående per 31.12	20 919 731	20 911 519

¹ Antall utestående egenkapitalbevis er redusert for bankens beholdning av egne egenkapitalbevis.

Beregning av egenkapitalbevisbrøk	31.12.2021	31.12.2020
Egenkapitalbeviskapital	230 149	230 149
Egne egenkapitalbevis	(20 952)	(21 034)
Overkurs	987 313	987 313
Annen innskutt egenkapital	(134 516)	(135 093)
Utjevningsfond	485 723	448 818
<i>A = Kapital egenkapitalbevisiere</i>	<i>1 547 718</i>	<i>1 510 153</i>
Sparebankens fond	867 200	846 201
Gavefond (ekskl. avsatt kundeutbytte)	25 440	16 443
<i>B = Grunnfondskapital</i>	<i>892 640</i>	<i>862 645</i>
<i>A / (A + B) = Egenkapitalbevisprosent</i>	63,4 %	63,6 %

Antall utstedte egenkapitalbevis er 23 014 902 per 31.12.2021, hvorav bankens egenbeholdning er 2.095.171 egenkapitalbevis per 31.12.2021, mens tilsvarende antall per 31.12.20 var 2.103.383. Antall utestående egenkapitalbevis utgjør følgelig 20.919.731 per 31.12.2021, sammenlignet med 20.911.519 per 31.12.2020.

Overskuddet er fordelt basert på egenkapitalbevisprosenten. Det samme prinsippet er benyttet ved beregning av fortjeneste per egenkapitalbevis.

Egenkapitalbeviskapital	31.12.2021	31.12.2020
Egenkapitalbeviskapital, bokført verdi	230 149	230 149
Egne egenkapitalbevis	-20 952	-21 034
Antall egenkapitalbevis	23 015	23 015
Overkurs, bokført verdi	987 313	987 313
Annen innskutt egenkapital	-134 516	-135 093
Utjevningfond	485 723	448 818

20 største egenkapitalbevisiere per 31.12.21

	Antall egenkapitalbevis	Andel i %
Sparebank 1 SR-Bank ASA, Finansavdelingen	3 485 009	15,14
Den Gule Banken, Sandnes Sparebank	2 095 171	9,10
Holmen Spesialfond	1 359 823	5,91
VPF EIKA Egenkapitalbevis C/O Eika Kapitalforvaltning AS	1 125 589	4,89
AS Clipper	1 088 738	4,73
Espedal & Co AS	886 861	3,85
Salt Value AS	680 000	2,95
Wenaasgruppen AS	650 000	2,82
Skagenkaien Investering AS	500 000	2,17
Sparebanken Vest	370 659	1,61
Spesialfondet Borea Utbytte	285 099	1,24
Hausta Investor AS	220 000	0,96
Innovemus AS	185 000	0,80
Nordhaug Invest AS	184 374	0,80
Barque AS	159 651	0,69
Tirna Holding AS	156 255	0,68
Kristian Falnes AS	149 794	0,65
Elgar Kapital AS	133 000	0,58
Meteva AS	131 881	0,57
Catilina Invest AS	124 000	0,54
20 største eiere	13 970 904	60,70
Øvrige eiere	9 043 998	39,30
Totale egenkapitalbevis	23 014 902	100,00

Vedtekstfestet eierandelskapitalen i Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er NOK 230 149 020 fordelt på 23 014 902 egenkapitalbevis, hvert pålydende 10 kroner.

Per 31.12.2021 var det 3 112 egenkapitalbevisiere. De 20 største eierne kontrollerte på dette tidspunktet 60,70 % av egenkapitalbeviskapitalen.

Totale egenkapitalbevis på 23 014 902 per 31.12.2021 inkluderer en beholdning av 2.095.171 egne egenkapitalbevis. Pålydende av bankens egenbeholdning føres under egenkapitalposten "Egne egenkapitalbevis" mens egenkapitalbelastning utover pålydende føres under posten "Annen innskutt egenkapital".

ALTERNATIVE RESULTATMÅL

Den Gule Banken, Sandnes Sparebank sine alternative resultatmål (APM) er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene er ikke substitutter for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn regnskapstallene, men

er inkludert i bankens finansielle rapportering med formål å gi en fylldigere beskrivelse av bankens prestasjoner. Banken benytter utelukkende nøkkeltall som etterspørres av investorer og analytikere.

Den Gule Bankens APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall, i styrets beretning og i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Definisjon	Beregninger / grunnlag (TNOK)	Konsern		Morbank	
		31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
1 INNSKUDDSDEKNING					
UB innskudd fra kunder / UB netto utlån til kunder	UB innskudd fra kunder	12 842 486	11 926 057	12 847 279	11 931 228
	UB netto utlån til kunder	25 391 507	23 999 720	15 574 495	15 079 852
	Innskuddsdekning	50,6 %	49,7 %	82,5 %	79,1 %
2 RENTEMARGIN					
((Netto renteinntekter / dager i perioden) x dager i året) / gjennomsnittlig forvaltningskapital	Netto renteinntekter	456 095	469 582	352 671	394 187
	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	29 303 927	28 696 735	20 898 747	20 889 424
	Rentemargin	1,56 %	1,64 %	1,69 %	1,89 %
3 RENTEMARGIN INKL. RENTER HYBRIDKAPITAL					
((Netto renteinntekter – rentekostnader på hybridkapital) / dager i perioden) x dager i året) / gjennomsnittlig forvaltningskapital	Netto renteinntekter	456 095	469 582	352 671	394 187
	Rentekostnader på hybridkapital	4 262	4 831	4 262	4 831
	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	29 303 927	28 696 735	20 898 747	20 889 424
	Rentemargin inkl. renter hybridkapital	1,54 %	1,62 %	1,67 %	1,86 %
4 KOSTNADSGRAD					
Sum driftskostnader / (netto renteinntekter + sum andre driftsinntekter)	Sum driftskostnader	314 483	268 988	277 403	238 316
	Netto renteinntekter	456 095	469 582	352 671	394 187
	Andre driftsinntekter	154 286	135 027	170 135	118 324
	Kostnadsgrad	51,5 %	44,5 %	53,1 %	46,5 %
5 TOTALE KOSTNADER I % GJ.SN FORVALTNINGSKAPITAL					
((Sum driftskostnader / dager i perioden) x dager i året) / gjennomsnittlig forvaltningskapital	Sum driftskostnader	314 483	268 988	277 403	238 316
	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	29 303 927	28 696 735	20 898 747	20 889 424
	Totale kostnader i % gj.sn forvaltningskapital	1,1 %	0,9 %	1,3 %	1,1 %

Definisjon	Beregninger / grunnlag (TNOK)	Konsern		Morbank	
		31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
6 EGENKAPITALAVKASTNING FØR SKATT					
(Resultat før skatt / dager i perioden x dager i året) / ((sum egenkapital UB + sum egenkapital IB) / 2, ekskl. hybridkapital)	Resultat før skatt	328 238	310 932	279 101	250 780
	Sum egenkapital IB (ekskl. hybridkapital)	2 851 880	2 919 434	2 580 428	2 695 500
	Sum egenkapital UB (ekskl. hybridkapital)	2 974 960	2 851 880	2 674 516	2 580 428
	Egenkapitalavkastning før skatt	11,3 %	10,8 %	10,6 %	9,5 %
7 EGENKAPITALAVKASTNING ETTER SKATT					
(Resultat etter skatt / dager i perioden x dager i året) / ((sum egenkapital UB + sum egenkapital IB) / 2, ekskl. hybridkapital)	Resultat etter skatt	281 305	260 772	251 106	213 608
	Sum egenkapital IB (ekskl. hybridkapital)	2 851 880	2 919 434	2 580 428	2 695 500
	Sum egenkapital UB (ekskl. hybridkapital)	2 974 960	2 851 880	2 674 516	2 580 428
	Egenkapitalavkastning etter skatt	9,7 %	9,0 %	9,6 %	8,1 %
8 EGENKAPITALAVKASTNING ETTER SKATT, INKL. RENTER HYBRIDKAPITAL					
(Resultat etter skatt – rentekostnader på hybridkapital) / dager i perioden x dager i året) / ((sum egenkapital UB + sum egenkapital IB) / 2, ekskl. hybridkapital)	Resultat etter skatt	281 305	260 772	251 106	213 608
	Rentekostnader på hybridkapital	4 262	4 831	4 262	4 831
	Sum egenkapital IB (ekskl. hybridkapital)	2 851 880	2 919 434	2 580 428	2 695 500
	Sum egenkapital UB (ekskl. hybridkapital)	2 974 960	2 851 880	2 674 516	2 580 428
	Egenkapitalavkastning etter skatt, inkl renter hybridkapital	9,5 %	8,9 %	9,4 %	7,9 %
9 EGENKAPITALBEVISPROSENT					
(Egenkapitalbeviskapital + egne egenkapitalbevis + overkurs + annen innskutt egenkapital + utjevningfond) / (egenkapitalbeviskapital + egne egenkapitalbevis + overkurs + annen innskutt egenkapital + utjevningfond + sparebankens fond + gavefond (ekskl. avsatt kundeutbytte))	Egenkapitalbeviskapital	230 149	230 149	230 149	230 149
	Egne egenkapitalbevis	-20 952	-21 034	-20 952	-21 034
	Overkurs	987 313	987 313	987 313	987 313
	Annen innskutt egenkapital	-134 516	-135 093	-134 516	-135 093
	Utjevningfond	485 723	448 818	485 723	448 818
	Sparebankens fond	867 200	846 201	867 200	846 201
	Gavefond (ekskl. avsatt kundeutbytte)	25 440	16 443	25 440	16 443
	Egenkapitalbevisprosent	63,4 %	63,6 %	63,4 %	63,6 %
10 FORTJENESTE PER EGENKAPITALBEVIS					
(Resultat etter skatt x egenkapitalbevisprosent) / antall utestående egenkapitalbevis	Resultat etter skatt	281 305	260 772	251 106	213 608
	Egenkapitalbevisprosent	63,4 %	63,6 %	63,4 %	63,6 %
	Antall utestående egenkapitalbevis	20 919 731	20 911 519	20 919 731	20 911 519
	Fortjeneste per egenkapitalbevis	8,5	7,9	7,6	6,5

Definisjon	Beregninger / grunnlag (TNOK)	Konsern		Morbank	
		31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
11 BOKFØRT EGENKAPITAL PER EGENKAPITALBEVIS					
(UB sum egenkapital – hybridkapital) x egenkapitalbevisprosent / antall utestående egenkapitalbevis	Sum egenkapital UB (ekskl. hybridkapital)	2 974 960	2 851 880	2 674 516	2 580 428
	Egenkapitalbevisprosent	63,4 %	63,6 %	63,4 %	63,6 %
	Antall utestående egenkapitalbevis	20 919 731	20 911 519	20 919 731	20 911 519
	Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	90,2	86,8	81,1	78,5
12 PRIS / BOKFØRT EGENKAPITAL (P/B)					
Børskurs / bokført egenkapital per egenkapitalbevis	Børskurs	98,8	74,4	98,8	74,4
	Bokført egenkapital per egenkapitalbevis	90,2	86,8	81,1	78,5
	Pris / bokført egenkapital (P/B)	1,10	0,86	1,22	0,95
13 RESULTAT AV DRIFT FØR TAP OG SKATT					
Resultat etter skatt + skattekostnad + nedskrivninger og tap på utlån og garantier	Resultat etter skatt	281 305	260 772	251 106	213 608
	Skattekostnad	46 933	50 160	27 996	37 173
	Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	-32 340	24 689	-33 699	23 415
	Resultat av drift før tap og skatt	295 898	335 621	245 403	274 195
14 LIKVIDITETSINDIKATOR (LCR)					
Likvide aktiva / Netto likviditetsutgang innen 30 dager i et stressscenario	Likvide aktiva	2 605 194	2 357 175	2 444 483	2 223 841
	Netto likviditetsutgang innen 30 dager i stressscenario	1 314 964	955 867	1 246 078	885 414
	LCR	198,1 %	246,6 %	196,2 %	251,2 %
15 KOSTNADSGRAD JUSTERT FOR KONVERTERINGSKOSTNADER¹					
(Sum driftskostnader – konverteringskostnader) / (netto renteinntekter + sum andre driftsinntekter)	Sum driftskostnader	314 483	268 988	277 403	238 316
	Konverteringskostnader ¹	29 124		29 124	
	Netto renteinntekter	456 095	469 582	352 671	394 187
	Andre driftsinntekter	154 286	135 027	170 135	118 324
	Kostnadsgrad	46,8 %	44,5 %	47,5 %	46,5 %
16 EGENKAPITALAVKASTNING ETTER SKATT JUSTERT FOR KONVERTERINGSKOSTNADER¹					
((Resultat etter skatt + konverteringskostnader etter skatt) / dager i perioden x dager i året) / ((sum justert egenkapital UB + sum egenkapital IB) / 2, ekskl. hybridkapital)	Resultat etter skatt	281 305	260 772	251 106	213 608
	Konverteringskostnader etter skatt ²	21 843		21 843	
	Sum egenkapital IB (ekskl. hybridkapital)	2 851 880	2 919 434	2 580 428	2 695 500
	Sum egenkapital UB (ekskl. hybridkapital)	2 996 802	2 851 880	2 696 359	2 580 428
	Egenkapitalavkastning etter skatt	10,4 %	9,0 %	10,3 %	8,1 %

¹ Som følge av bankens konvertering til nytt kjernebanksystem (TietoEvry) påløper det en del ekstraordinære kostnader frem mot konverteringstidspunkt. Justerte nøkkeltall representerer finansiell stilling eksklusiv disse kostnadene.

² Konverteringskostnader justert for skatteeffekt (25% skattesats).

PRINSIPPER FOR ANSVARLIG BANKDRIFT - UNEP FI PRB

Prinsipp/ krav	Rapportering	Referanse
■ PRINSIPP 1 Samordning	Vi vil samordne forretningsstrategien vår for å være konsekvent med og bidra til enkeltmenneskers behov og samfunnets mål, slik det er uttrykt i bærekraftmålene, Parisavtalen og relevante nasjonale og regionale rammeverk. Vi vil rette innsatsen vår mot områdene der vi har størst innvirkning.	
1.1 Beskrivelse av forretningsmodell	Den Gule Banken, Sandnes Sparebank er en selvstendig sparebank og medlem av Eika Alliansen med hovedkontor i Sandnes kommune. Banken tilbyr et bredt spekter av bank- og investeringsprodukter til person- og næringslivsmarkedet. Utlån i personmarked utgjør omtrent 70% og utlån til bedriftsmarked utgjør nær 30% av konsernets utlånsportefølje. Konsernet driver også eiendoms-megling gjennom datterselskapet Aktiv Eiendomsmegling. Henviser til ytterligere beskrivelse i styrets beretning.	ÅR s 34 - Styrets beretning
1.2 Forretningsstrategi i tråd med SDG's mål og Parisavtalen	I bankens arbeid med utvikling av bankens bærekrafts-strategi, har banken benyttet FN's bærekraftsmål og Parisavtalens reduksjonsmål som et nyttig kompass for å definere prioriteringer hvor banken har størst påvirkningsmulighet. Banken har særskilt knyttet målsetninger og prioriteringer til seks utvalgte bærekraftsmål hvor banken virkelig kan bidra positivt og gjøre en forskjell. Henviser til beskrivelse i kapittel for bærekraft, samt nettsider for ytterligere detaljer.	ÅR s 10, sandnes-sparebank.no/samfunnsansvar/baerekraft-strategi
■ PRINSIPP 2 Påvirkning og KPIer	Vi vil arbeide for å kontinuerlig øke den positive påvirkningen, redusere den negative påvirkningen på, og håndtere risikoen for, mennesker og miljø som følge av våre aktiviteter, produkter og tjenester. Vi vil sette mål og gjennomføre tiltak hvor vi har størst positiv påvirkningsmulighet.	
2.1 Påvirkningsanalyse	Den Gule Banken har i 2021 bidratt til Eika-alliansens gjennomføring av påvirkningsanalyse i tråd med UNEP FI-metodikk.	ÅR s 13 Se https://eika.no/eika-alliansen/eikagruppen/baerekraft , under Sentrale Dokumenter, for påvirkningsanalyse utført for hele Eika-alliansen.
2.2 Målsetting	Bankens bærekraftsstrategi, mål og prioriteringer er et resultat av ulike analyser gjennomført, herunder intern idemyldring, vesentlighetsvurdering, interessentanalyse og påvirkningsanalyse.	ÅR s 13-22
2.3 Plan for oppfølging av måloppnåelse	KPI'er måles og følges opp på periodisk basis. Henviser til ytterligere beskrivelse i årsrapporten under Bærekraft og samfunnsansvar.	ÅR s 13-22
2.4 Status for implementering av mål	Henviser til beskrivelse i årsrapport under Bærekraft og samfunnsansvar for status på ulike bærekrafts-mål, og plan for videre arbeid.	ÅR s 13-22
■ PRINSIPP 3 Kunder	Vi jobber med kundene våre på ansvarlig vis for å oppfordre til bærekraftig praksis og muliggjøre økonomiske aktiviteter som skaper økt velstand for dagens og fremtidige generasjoner.	
3.1 Rutiner og retningslinjer som oppmuntrer til fokus på bærekraft	Henviser til bankens rapport - retningslinjer for bærekraft og samfunnsansvar, kapittel 4, samt beskrivelse under Ansvarlig kreditt i årsrapporten.	https://sandnes-sparebank.no/samfunnsansvar ÅR s 17-18
3.2 Beskrivelse av utført arbeid for å oppmuntre til bærekraftig fokus og aktiviteter blant våre kunder	Banken premierer sine miljøbevisste kunder gjennom gunstige betingelser på grønne utlån. Bankens kunder kan investere sine sparemidler i bærekraftige fondsprodukter fra Eika Kapitalforvaltning. Den Gule Banken vil fortsatt ha fokus på produktutvikling og kompetanseheving for å oppmuntre til og rådggi om bærekraftig omstilling for sine kunder. Henviser til ytterligere beskrivelse under Ansvarlig kreditt og Ansvarlig investering.	ÅR s 17-19

PRINSIPPER FOR ANSVARLIG BANKDRIFT - UNEP FI PRB FORTS.

Prinsipp/ krav	Rapportering	Referanse
■ PRINSIPP 4 Interesserter	Vi vil proaktivt og på ansvarlig vis konsultere, involvere og inngå samarbeid med relevante interessenter for å oppnå samfunnets mål.	
4.1 Interessentdialog	Henviser til beskrivelse av dialog med og oversikt over våre interessenter under Interessentdialog.	ÅR s 12
■ PRINSIPP 5 Selskapsstyring og målsetting	Vi vil implementere disse prinsippene gjennom effektiv forretningsetisk styring og en ansvarlig bankkultur som viser våre ambisjoner og ansvarlighet ved å sette offentlige mål som er relatert til områdene der vi har størst innvirkning.	
5.1 Selskapsstyring	Den Gule Banken, Sandnes Sparebank har en bærekraftig og ansvarlig selskapsstyring som gir et godt fundament for å implementere og videreutvikle vår bærekraftsstrategi. Henviser til kapittel om eierstyring og selskapsledelse for ytterligere informasjon.	ÅR s 23
5.2 Tiltak og mål	Henviser til kapittel om bærekraft i årsrapporten for beskrivelse av tiltak gjennomført i 2021, og mål satt for 2022.	ÅR s 10
5.3 Styring og oppfølging av måloppnåelse	Bankens bærekraftsstrategi er styrebehandlet. Ledelse og styre gjennomgår periodisk status for måloppnåelse gjennom året.	ÅR s 10
■ PRINSIPP 6 Åpenhet og ansvarlighet	Med jevne mellomrom gjennomgår vi vår individuelle og den samlede implementeringen av disse prinsippene, og vi vil være åpne om og ta ansvar for positive og negative påvirkninger - og vårt bidrag til samfunnets mål.	
6.1 Fremdrift for implementering av PRB/ UNEP FI prinsipper for ansvarlig bankdrift	Den Gule Banken tilsluttet seg prinsippene høsten 2019, og rapporterte første gang i forbindelse med årsrapport 2020. Banken rapporterer årlig i tråd med prinsippene på fremdrift på vårt arbeid. Banken vil iløpet av 2022 utføre en kost-nytte-analyse og vurdering av om et videre medlemskap i Unep FI PRB er hensiktsmessig for en lokal norsk sparebank av vår størrelse. Per i dag er vi av den oppfatning at det vil være tilstrekkelig at Eika Gruppen er tilsluttet, mens bankene i alliansen vil støtte opp under prinsippene gjennom felles prioriteringer og arbeidsgrupper initiert av Eika Gruppen på bakgrunn av Unep FI PRB-tilslutningen. Slik vil samtlige alliansebanker i Eika kunne opptre i tråd med prinsippene uten å pålegges omfattende administrative oppgaver og rapportering som ikke gir tilstrekkelig bærekraftsgevinst per bank. Vi følger den omfattende regulatoriske utviklingen tett, og vil påse å etterleve til enhver tid gjeldende regulering. EU's taksonomi og rapporteringskrav oppfattes å være vel så relevante å bruke ressurser på å tolke og etterleve, og vi er av den oppfatning at dette arbeidet gir oss tilstrekkelig kompetanse og setter riktig kurs på vårt bærekraftsarbeid, sammen med den interaksjon vi har med ulike interessentgrupper. Henviser også til rapportering i tråd med TCFD's anbefaling, samt GRI-standardene.	

Egevaluering av hvorvidt banken har oppfylt kravene til fremdrift på implementering av de seks prinsippene for ansvarlig bankdrift:

Den Gule Banken har hatt god fremdrift i tråd med plan. Som nevnt over evaluerer vi imidlertid nå nytteverdi av å være tilsluttet direkte. Vi er av den oppfatning at banken vil kunne etterleve PRB på tilstrekkelig vis gjennom Eika Gruppens tilslutning, og sikre oppfølging gjennom Eika Gruppens bærekraftsarbeid og felles prioriteringer i alliansen.

TCFD NOTEINFORMASJON

Klimarisiko - rapportering på Task Force on Climate Related Financial Disclosure

Styring	Beskriv virksomhetens styring av klimarelaterte risikoer og muligheter	Referanse
A Styrets innsikt i klimarelaterte risikoer og muligheter	<p>Styret har behandlet og vurdert klimarisiko ved flere anledninger gjennom 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategisamling, diskusjon og gjennomgang av bærekraftsstrategi, herunder bankens nåværende dokumenterte klimarisiko-eksponering, og videre mål og planlagt arbeid knyttet til området. • Kwartalsvis risikovurdering, herunder klimarisiko. Primært knyttet til utlånsporteføljen. • Ved behandling av konsernets ICAAP-prosess hvor esg-risiko er integrert. 	Styrets beretning
B Ledelsens rolle i vurderingen og håndteringen av klima-relatert risiko og muligheter	Gjennom styrevedtatt bærekraftsstrategi, har konsernledelsen lagt ambisjonsnivået for arbeidet med klimarisiko i banken. Ansvaret for å innarbeide klimarisiko i bankens risikostyring ligger hos Risk Manager, i samarbeid med bærekraftsansvarlig, begge underlagt CFO. Det trekkes på ressurser og kompetanse fra bedriftsmarked og Eika-alliansen.	Eierstyring og selskapsledelse
Strategi	Beskriv faktisk og potensiell påvirkning av klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens operasjoner, strategi og finansiell planlegging	Referanse
A Hvilke klimarelaterte risikoer og muligheter virksomheten har identifisert på kort, medium og lang sikt	<p>Overordnede analyser som er gjennomført konkluderer med at det er reallt lav klimarisiko både i personmarkedsporteføljen og bedriftsmarkedsporteføljen. Blant annet som følge av at banken ikke fiinansierer fossil energiproduksjon, eller i vesentlig grad utslippstung industri. Den klimarisiko banken er eksponert mot er likevel hovedsaklig gjennom utlån til bedriftsmarkedet, og på medium og lang sikt, men også til dels på kortere sikt. Banken anser nærings-eiendom, bygg&anlegg samt landbruk å være de sektorer som har iboende høyest klimarisiko, samtidig som vi ser store muligheter for positiv påvirkning i disse bransjene. Det er også årsaken til at banken har startet grønn produktutvikling rettet mot disse bransjene, og tilbyr i dag grønne landbrukslån, grønt næringslån og grønt boliglån.</p> <p>Bankens retningslinjer for bærekraft og samfunnsansvar omfatter også bankens likviditetsforvaltning. Likviditetsportefølje består hovedsaklig av obligasjonsinvesteringer i boligkredittforetak, stat og kommune, hvor klimarisikoeksponering er vurdert å være lav.</p> <p>Klimarisiko i kundenes verdipapirfondsporteføljer er også vurdert å være relativt lav. Hensviser til Eika Kapitalforvaltnings nettsider for beskrivelse av investeringsstrategi, ESG-kriterier og håndtering av klimarisiko i investeringsportefølje.</p>	Bærekraft og samfunnsansvar, samt noter til årsregnskap; note 7 og 8
B Hvilken påvirkning har klimarelatert risiko og muligheter på virksomhetens drift, strategi og finansielle planlegging	FN's bærekraftsmål nr 13 - stoppe klimaendringene, er et av de bærekraftsmål banken spesifikt jobber etter. Arbeid for å kartlegge og håndtere eksponering mot klimarisiko er tatt inn i bankens strategi og styrende dokumenter, herunder kredittpolicy. Den Gule Banken, Sandnes Sparebank samarbeider med Eikagruppen om utvikling og forbedring av verktøy og risikomodell som hensyntar klimarisiko.	Bærekraft og samfunnsansvar
C Ulike scenariers potensielle påvirkning på virksomhetens drift, strategi og finansielle planlegging, inkludert et 2°C-scenario	Vi er i dialog med Eika gruppen om en gjennomføring av scenarieanalyse. utfordringer med å få gjennomført en hensiktsmessig scenarieanalyse er knyttet til datatilgjengelighet og -kvalitet. Gjennomføring av scenarieanalyse er derfor avhengig av det arbeid som er iverksatt for økt datatilgjeng for vår utlånsportefølje, se punkt a under Risikostyring. Vi har som målsetning å få gjennomført dette i 2022.	Bærekraft og samfunnsansvar

TCFD NOTEINFORMASJON FORTS.

Risikostyring	Beskriv hvordan virksomheten identifiserer, vurderer og håndterer klimarelatert risiko	Referanse
A Virksomhetens prosess for å identifisere og vurdere klimarelatert risiko	Vi gjør årlig en risikovurdering i banken, der ESG- og klimarisiko inngår. Risiko og compliance har i samarbeid med leder for bærekraft og kredittsjef bedriftsmarked, gjort en overordnet risikoanalyse av klimarisiko for utlånsporteføljen. Vi gjennomfører vurdering av ESG-forhold generelt og klimarisiko spesielt ved kredittinnvilgelse i bedriftsmarked, se nærmere beskrivelse i rapport under "ansvarlig kreditt". Vi vil prioritere å videreutvikle systemstøtte og risikomodell for å også fremover tilstrekkelig hensynta ESG-risikofaktorer. Eika gruppen har et pågående prosjekt med Eiendomsverdi for å få integrert data på fysisk risiko koblet til bankens panteobjekter innen bolig- og næringseiendom.	Eierstyring og selskapsledelse, Bærekraft og samfunnsansvar, samt note 7 og 8
B Virksomhetens prosesser for å håndtere klimarelatert risiko	Vi gjennomfører kvartalsvise evalueringer av risikoesponering i banken, herunder ESG-risiko. Rapport forelegges konsernledelse og styre. Henviser ellers til beskrivelse i årsrapporten av tiltak utført og videre mål for å håndtere klimarelatert risiko både i kreditt, men også operasjonelt.	Bærekraft og samfunnsansvar, samt noter til årsregnskap; note 7 og 8
C Hvordan er prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelatert risiko integrert i virksomhetens overordnede risikostyring	Risiko og compliance er ansvarlig for årlig kartlegging av risikoesponering, der ESG- og klimarisiko inngår som en del av total risikoidentifikasjon og - vurdering. Risk manager er ansvarlig for kvartalsvis rapportering av status.	Eierstyring og selskapsledelse, samt note 7 og 8
Mål	Beskriv beregninger og mål som brukes for å vurdere og håndtere relevante klimarelaterte risiko og muligheter	Referanse
A Rapporter på beregninger og mål som brukes av virksomheten for å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter, i tråd med strategi og risikohåndteringsprosesser	Banken har i 2021 utført kvalitativ vurdering av ESG-forhold generelt og klimarisiko spesielt, som en integrert del av kredittvurdering i bedriftsmarked, samt gjennom ICAAP-prosessen. Vi vil gjennom 2022 videreutvikle kompetanse, samt systemstøtte og modell for å beregne eksponering og kapitalbehov for klimarelaterte risikofaktorer.	Noter til årsregnskap - note 7 og 8
B Rapporter på scope 1, scope 2 og, dersom relevant, scope 3 klimagassutslipp (GHG), og relatert risiko	Henviser til klimaregnskap vedlagt årsrapporten for detaljer vedr rapportering av scope 1, 2 og 3, samt egne reduksjonsmål. Når det gjelder risikovurdering anser vi imidlertid egne utslipp som mindre avgjørende, mens klimahensyn i kreditt og investeringer er av langt mer vesentlig betydning. Dette ligger også til grunn for vår vesentlighetsanalyse og prioritering av tiltak og mål. Eika Gruppen er fra 2022 involvert i brukergruppe for beregning av klimagassutslipp i utlåns- og investeringsporteføljer, i regi av Finans Norge. På bakgrunn av de anbefalinger gruppen fatter, vil banken vurdere å ta i bruk PCAF som rammeverk for måling av utslippseksponering i utlånsporteføljen.	Ref s 148
C Beskriv hvilke mål virksomheten bruker for å håndtere klimarelatert risiko og muligheter, samt måloppnåelse	Se kommentar over, samt henviser til oversikt over mål og prioriteringer i vår bærekraftsrapportering.	Bærekraft og samfunnsansvar

GRI TABELL 2021

GRI-element	Beskrivelse	Referanse	Rapportering direkte i indeks
GENERELL INFORMASJON			
Organisasjonsprofil			
102-1	Navn på organisasjonen		Den Gule Banken, Sandnes Sparebank
102-2	Viktigste produkter og/eller tjenester	ÅR s 40	
102-3	Lokalisering av hovedkontor		Sandnes
102-4	Land hvor organisasjonen har aktivitet		1 - Norge
102-5	Eierskap og juridisk selskapsform	ÅR s 34	
102-6	Beskrivelse av de markedene organisasjonen opererer i	ÅR s 34	
102-7	Organisasjonens størrelse og omfang	ÅR s 4,34,40	
102-8	Informasjon om ansatte	ÅR s 15-16,42	
102-9	Selskapets leverandørkjede	ÅR s 14-15,40	
102-10	Vesentlige endringer i selskapet og leverandørkjeden		Ingen store endringer
102-11	Anvendelse av "føre-var"-prinsippet	ÅR s 10,17 BR s 6	Vi støtter og anerkjenner UN Global Compact-prinsippene
102-12	Eksterne initiativer	ÅR s 10,11	UNEP FI, GRI
102-13	Medlemskap i organisasjoner og foreninger		Finans Norge, UNEP FI
Strategi			
102-14	Uttalelse fra øverste leder	ÅR s 3,10	
Etikk og integritet			
102-16	Verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd	ÅR s 10, 15, 19-22 BR s 6,8	
Ledelsesstyring			
102-18	Organisasjonens styringsstruktur	ÅR s 6,40	
102-22	Styrets sammensetning	ÅR s 7	
Engasjement med interessenter			
102-40	Oversikt over interessenter	ÅR s 12	
102-41	Kollektive tariffavtaler	ÅR s 15	
102-42	Utvælgelse av interessenter	ÅR s 12-14	
102-43	Interaksjon med interessenter	ÅR s 12-14	
102-44	Viktigste temaer fremmet av interessenter	ÅR s 12-14	
Rapporteringspraksis			
102-45	Enheter omfattet av selskapets årsregnskap	ÅR s 40,122	
102-46	Bestemmelse av rapportens innhold og avgrensninger	ÅR s 13	
102-47	Oversikt over vesentlige tema	ÅR s 13	
102-48	Endringer av historiske data fra tidligere rapporter		Ingen
102-49	Vesentlige endringer fra forrige rapport		Ingen
102-50	Rapporteringsperiode		2021
102-51	Dato for utgivelse av forrige rapport		17. mars 2021
102-52	Rapporteringsfrekvens		Årtig
102-53	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten		Tove Linn Bjørnå
102-54	Rapporteringsnivå		GRI Standards, Core
102-55	GRI tabell		GRI tabell 2021
102-56	Ekstern attestasjon		Rapport verifiseres av Deloitte

ÅR = Årsrapport

BR = Bærekraftsrapport (<https://sandnes-sparebank.no/samfunnsansvar>)

GRI-element	Beskrivelse	Referanse	Rapportering direkte i indeks
LEDELSES PRAKSIS			
103-1	Identifisering og forklaring om vesentlige tema	ÅR s 13	
103-2	Ledelsespraksis	ÅR s 3,10,40	
103-3	Evaluering av ledelsespraksis	ÅR s 10, 14-22,26	
ØKONOMISKE INDIKATORER			
201-1	Økonomiske verdier skapt og distribuert	ÅR s 4,46	
201-2	Økonomiske konsekvenser og andre risikoer og muligheter som følge av klimaendringer	ÅR s 17-19, 68,77, 145-146	
201-3	Pensjons- og forsikringsordninger	ÅR s 106-107	
205-1	Andel av virksomheten som er vurdert i forhold til risiko for korrupsjon	ÅR s 20,21	
205-2	Andel av ledelse og ansatte som har hatt opplæring i antikorrupsjon	ÅR s 20,21	
205-3	Bekreftede tilfeller av korrupsjon og korrigerende tiltak	ÅR s 20,21	
206-1	Antall rettslige saker innen konkurransehindrende atferd, antitrust- og monopolpraksis	ÅR s 20,21	
MILJØINDIKATORER			
302-1	Energibruk	ÅR s 15	
305-1	Direkte klimagassutslipp (scope 1)	ÅR s 148	
305-2	Indirekte klimagassutslipp (scope 2)	ÅR s 148	
305-3	Andre indirekte klimagassutslipp (scope 3)	ÅR s 148	
SOSIALE INDIKATORER			
401-1	Antall nyansettelser og turnover	ÅR s 15-16	
403-8	Andel av ansatte som omfattes av styringssystem for HMS	ÅR s 15-16	
403-9	Arbeidsrelaterte skader	ÅR s 15-16	
403-10	Arbeidsrelaterte helseskader	ÅR s 15-16	
404-1	Gjennomsnitt antall timer opplæring per ansatt	ÅR s 15-16	
404-3	Andel av ansatte som gjennomfører medarbeider- og utviklingssamtale	ÅR s 15-16	
405-1	Diversitet blant ledelse og ansatte	ÅR s 16,42	
405-2	Likelønn	ÅR s 16,42	
406-1	Tilfeller av diskriminering og korrigerende tiltak	ÅR s 16	Ingen
417-1	Krav til informasjon og merking av produkter og tjenester	ÅR s 20	Ingen
417-2	Saker med brudd på krav til informasjon og merking av produkter og tjenester	ÅR s 20	Ingen
417-3	Saker med brudd på regler om markedsføring	ÅR s 20	Ingen
418-1	Substansielle klager på brudd på personvern og tap av kundedata	ÅR s 21	Ingen
419-1	Bøter og ikke-finansielle sanksjoner som følge av brudd på lover og regler		Ingen
BRANSJESPEISIFIKKE INDIKATORER			
FS7	Verdi av produkter og tjenester utviklet for å gi spesifikke sosiale fordeler	ÅR s 18	
FS8	Verdi av produkter og tjenester utviklet for å bidra til en miljøfordel	ÅR s 17,18	
FS10	Andel og antall selskaper i porteføljen som banken har samhandlet med om miljømessige og sosiale forhold	ÅR s 17,18	
FS11	Andel av investeringer som er gjenstand for positiv og negativ miljømessig og sosial screening	ÅR s 19	

ENERGI- OG KLIMAREGNSKAP

Kategori	Enhet	2021	2020	Endring fra forrige år
■ SCOPE 1				
Transport				
Diesel (NO)	tCO ₂ e		0,3	
Scope 1, total utslipp	tCO ₂ e		0,3	-100,0 %
■ SCOPE 2				
Fjernvarme/ kjøling				
Fjernkjøling	tCO ₂ e	0,9	0,2	
Fjernvarme	tCO ₂ e			
Elektrisitet				
Elektrisitet Nordisk miks	tCO ₂ e	9,2	12	
Scope 2, total utslipp	tCO ₂ e	10,1	12,2	-17,7 %
■ SCOPE 3				
Pendling hjem - kontor *				
Buss	tCO ₂ e	3,2	3,6	
Tog	tCO ₂ e	1,6	2,2	
Bil, fossil	tCO ₂ e	6,3	8,4	
El-bil, motorsykkkel	tCO ₂ e	2,1	0,6	
Totalt, pendling	tCO ₂ e	13,2	14,8	-11,8 %
Flyreiser				
Innenlands	tCO ₂ e	3,9	6,3	
Norden	tCO ₂ e	0,3	0,5	
Totalt, flyreiser	tCO ₂ e	4,2	6,8	-38,2 %
Forretningsreiser				
Tog	tCO ₂ e	0,1		
Bil, Taxi	tCO ₂ e	0,8	1,0	
Totalt, forr.reiser ekskl fly	tCO ₂ e	0,9	1	-10,0 %
Avfall				
Papiravfall, gjennvinning	tCO ₂ e	0,6	0,1	
Scope 3 Total utslipp	tCO ₂ e	18,9	22,8	-17,1 %
Total (S1+S2+S3)	tCO ₂ e	29,1	35,4	-17,8 %

Erklæring i henhold til verdipapirhandelovens § 5-5

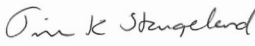
Rådhusgata 3, 4306 Sandnes
Boks 1133, 4391 Sandnes
Telefon 51 67 67 00
kundeservice@sandnes-sparebank.no
www.sandnes-sparebank.no
Org.nr. 915 691 161
Swiftadr. saskno22

Erklæring i henhold til verdipapirhandelovens § 5-5

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2021 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med IFRS og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, og at opplysningene i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står ovenfor.

Sandnes, 10. mars 2022
I styret for Sandnes Sparebank

				
Harald Espedal Styrets leder	Frode Svaboe Nestleder	Bjørg Tomlin Styremedlem	Sven Chr. Ulvatne Styremedlem	Astrid Rebekka Norheim Styremedlem

			
Wenche Drønen Christensen Styremedlem	Ingunn Ruud Ansattes representant	Joakim De Haas Ansattes representant	Trine Karin Stangeland Adm. direktør

Deloitte AS
Strandsvingen 14 A
NO-4032 Stavanger
Norway

Tel: +47 51 81 56 00
www.deloitte.no

Til Forstanderskapet i Sandnes Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Sandnes Sparebanks årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Sandnes Sparebanks revisor sammenhengende i 11 år fra valget på forstanderskapsmøtet den 31. mars 2011 for regnskapsåret 2011 med gjenvalg på forstanderskapsmøtet den 23. mars 2022.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2021. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
IT SYSTEMER OG KONTROLLER RELEVANT FOR FINANSIELL RAPPORTERING	
<p>Sandnes Sparebanks IT-systemer er helt sentrale for regnskapsføringen og rapporteringen av gjennomførte transaksjoner, for å fremskaffe grunnlag for viktige estimater og beregninger, og for å fremskaffe relevant tilleggsinformasjon.</p> <p>IT-systemene er standardiserte, og forvaltningen og driften er i stor grad utkontraktert til tjenesteleverandører.</p> <p>Det vises til nærmere beskrivelse om forvaltning og drift av IT-systemene i Sandnes Sparebank, se note 7 i årsregnskapet.</p> <p>God styring og kontroll med IT-systemene både i Sandnes Sparebank og hos tjenesteleverandørene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering og er derfor et sentralt forhold i revisjonen.</p>	<p>Sandnes Sparebank har etablert en overordnet styringsmodell og kontrollaktiviteter knyttet til sine IT-systemer. Vi har opparbeidet oss en forståelse for Sandnes Sparebanks overordnede styringsmodell for IT-systemene som er relevant for den finansielle rapporteringen.</p> <p>Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter relevant for den finansielle rapporteringen som er knyttet til tilgangsstyring. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.</p> <p>Vi vurderte tredjepartsbekreftelsen (ISAE 3402-rapport) fra Sandnes Sparebanks tjenesteleverandør av kjernebanksystemet med hensyn til om denne hadde tilfredsstillende internkontroll på IT-områder som kan ha betydning for Sandnes Sparebanks finansielle rapportering. Vi vurderte også tredjepartsbekreftelse (Avtalte kontrollhandlinger) knyttet til tjenesteleverandøren med hensyn til om utvalgte automatiserte kontrollaktiviteter i IT-systemene, herunder blant annet beregning av renter og gebyrer, og systemgenererte rapporter var tilfredsstillende utformet og om de hadde fungert i perioden.</p> <p>Vi benyttet egne IT-spesialister i arbeidet med å forstå den overordnede styringsmodellen for IT-systemer og i vurderingen og testingen av kontrollaktivitetene knyttet til IT-systemer.</p>
NEDSKRIVING FOR FORVENTET TAP PÅ UTLÅN TIL BEDRIFTSMARKEDET	
<p>Sandnes Sparebank har utlån til bedriftsmarkedet, se note 8, 10 og 11 for en omtale av kredittrisiko, nedskrivninger på utlån og garantier.</p> <p>Sandnes Sparebank har foretatt en vurdering av behovet for nedskrivninger på utlånene per 31.12.2021. Det er knyttet betydelig skjønn til bankens vurderinger av størrelsen på nedskrivningene innen bedriftsmarkedet.</p> <p>Skjønnsetøvelsen knytter seg til framoverskuende vurderinger av sannsynligheten for mislighold og tap gitt mislighold for å estimere forventet tap, inkludert vurderinger av hvordan forventet tap påvirkes av usikkerheter om den økonomiske utviklingen etter utbruddet av Covid-19 pandemien. Sandnes Sparebank</p>	<p>Sandnes Sparebank har etablert ulike kontrollaktiviteter knyttet til nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet.</p> <p>Vi rimelighetsvurderte nedskrivningene og endringene i nedskrivningene gjennom året, og innhentet og vurderte Sandnes Sparebanks begrunnelse for endringene.</p> <p>Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter knyttet til individuelle nedskrivninger på tapsutsatte utlån. Kontrollaktivitetene vi vurderte og testet var knyttet til identifikasjon av tapsutsatte utlån og vurdering av kontantstrømmer fra disse utlånene.</p>

<p>benytter modeller og informasjon fra en tjenesteleverandør i beregningen av forventet tap.</p> <p>Forutsetningene og estimatene som benyttes i vurderingene er avgjørende for størrelsen på nedskrivningene, og nedskrivninger på utlån i bedriftsmarkedet er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.</p>	<p>For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.</p> <p>For et utvalg av tapsutsatte utlån testet vi om disse var tidsriktig identifisert og vurderte de kontantstrømmer som banken hadde estimert fra utlånene.</p> <p>For øvrige nedskrivninger på utlån beregnet ved bruk av modeller og informasjon fra Sandnes Sparebanks sin tjenesteleverandør, vurderte vi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modelldokumentasjon • beregning av sannsynlighet for mislighold, tap gitt mislighold og eksponering på tidspunkt for mislighold <p>Vi vurderte et utvalg av benyttede framoverskuende forutsetninger mot eksterne rapporter om framtidsutsikter fra Norges Bank og Statistisk Sentralbyrå.</p> <p>Vi vurderte om noteopplysningene om nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet tilfredsstiller kravene i IFRS 7.</p>
---	---

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til

grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir revisjonsutvalget en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav*Uttalelse om etterlevelse av forskrift om elektronisk rapporteringsformat (ESEF)*

Konklusjon

Vi har utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet med filnavn sandnessparebank-2021-12-31.zip er utarbeidet i overensstemmelse med verdipapirhandelloven § 5-5 og tilhørende forskrift (ESEF-regelverket). Etter vår mening er årsregnskapet i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for at årsregnskapet utarbeides, merkes og offentliggjøres i det felles elektroniske rapporteringsformatet som kreves i ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig for utarbeidelsen, merkingen og offentliggjøringen.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med det felles elektronisk rapporteringsformat som kreves etter ESEF-regelverket. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med det felles elektroniske rapporteringsformatet.

Som et ledd i vårt arbeid utførte vi handlinger for å gjøre oss kjent med selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i det felles elektroniske rapporteringsformatet. Vi rettet kontroller mot fullstendigheten og nøyaktigheten av merkingen, og vurderte ledelsens anvendelse av skjønn. Vårt arbeid omfattet kontroll av samsvar mellom årsregnskapet som er merket i henhold til det felles elektroniske rapporteringsformatet og det reviderte regnskapet i menneskelig lesbart format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Stavanger, 10. mars 2022

Deloitte AS

Bjarte M. Jonassen

statsautorisert revisor

Attestasjon bærekraftrapport 2021

Deloitte AS
Strandsvingen 14 A
Postboks 287 Forus
NO-4066 Stavanger
Norway

Tel: +47 51 81 56 00
Fax: +47 51 81 56 01
www.deloitte.no

Til Ledelsen i Sandnes Sparebank

UAVHENGIG ATTESTASJONSUTTAELSE TIL SANDNES SPAREBANKS RAPPORTERING OM BÆREKRAFT FOR 2021

Vi har på oppdrag fra ledelsen i Sandnes Sparebank gjort en uavhengig gjennomgang av bankens rapportering om bærekraft for 2021 («Rapporten»). Rapporten er inntatt i Sandnes Sparebank Årsrapport 2021 og omfatter avsnittet Bærekraft og Samfunnsansvar samt avsnittet Vedlegg til Bærekraft og Samfunnsansvar. Vår oppgave er å gi ledelsen moderat sikkerhet for de forhold vi har konkludert på nedenfor.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelse og presentasjon av Rapporten i samsvar med GRI Standards, nivå Core, og kriterier for rapporteringen som beskrevet i Rapporten. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som de finner nødvendig for å kunne utarbeide informasjon som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å uttrykke våre konklusjoner med moderat grad av sikkerhet knyttet til informasjonen i Rapporten. Vi har utført vårt arbeid i samsvar med ISAE 3000 (revidert) Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon, utgitt av International Auditing and Assurance Standards Board.

Deloitte AS anvender International Standard on Quality Control 1 og opprettholder følgelig et omfattende kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, profesjonelle standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Vi har utført oppdraget i samsvar med krav til uavhengighet og andre etiske krav i Code of Ethics for Professional Accountants utgitt av International Ethics Standards Board for Accountants, som bygger på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, profesjonell kompetanse og tilbørlig aktsomhet, konfidensialitet og profesjonell atferd.

Handlingene utført på et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, avviker i art og tidspunkt fra et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet, og er mindre i omfang; og følgelig er graden av sikkerhet som fremskaffes på et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet betydelig lavere enn sikkerheten som ville ha vært fremskaffet hvis det var blitt utført et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet.

Basert på vurdering av vesentlighet og risiko, har vårt arbeid omfattet analyser og stikkprøvemessig gjennomgang av underliggende dokumentasjon. Vi har gjennomført intervjuer og møter med ansvarlige for rapporteringen og for oppfølging av forhold relatert til bærekraft på konsernnivå.

Vi har utført det arbeid vi mener har vært nødvendig for å avgi vår uttalelse med moderat grad av sikkerhet.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

© Deloitte AS

Deloitte.

Etter vår mening er innhentet bevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Vi har gjennom vårt arbeid ikke fått kjennskap til forhold som gir oss grunn til ikke å anta at:

- Sandnes Sparebank har etablert rutiner for å identifisere, samle inn, sammenstille og kvalitetssikre informasjon om bærekraft for 2021 til bruk i Rapporten, som beskrevet i Rapporten.
- Informasjon om bærekraft presentert for 2021 er i samsvar med data fremkommet som et resultat av disse rutinene og er tilfredsstillende presentert i Rapporten.
- Sandnes Sparebank sin praksis for rapportering om bærekraft samsvarer i all hovedsak med Global Reporting Initiative (GRI) Standards sine rapporteringsprinsipper og rapporteringen tilfredsstillende nivå Core i henhold til GRI Standards. GRI-indeks 2021 reflekterer på en hensiktsmessig måte hvor informasjon om de ulike rapporteringselementene i GRI Standards og andre indikatorer er presentert.

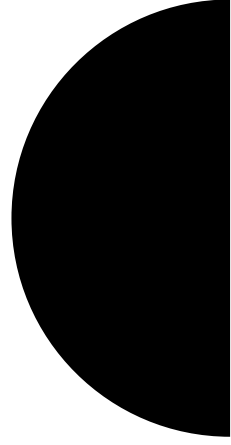
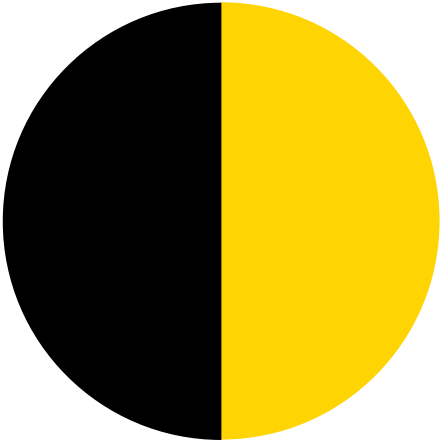
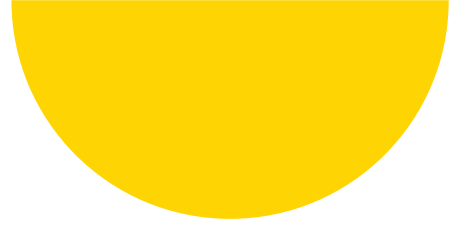
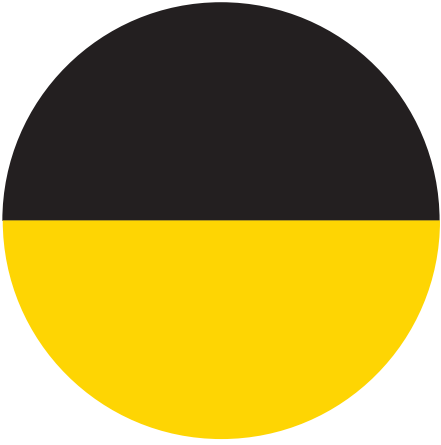
Stavanger, 10. mars 2022
Deloitte AS

Bjarte M. Jonassen
statsautorisert revisor

Frank Dahl
fagekspert bærekraft

Den Gule Banken
Sandnes Sparebank

